

**Kancelaria Sejmu
Ośrodek Informacji
i Dokumentacji Europejskiej**

**REGULAMIN
PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO**

Zeszyty OIDE

1

**Wydawnictwo Sejmowe
Warszawa 2003**

KANCELARIA SEJMU

Biblioteka Sejmowa

Ośrodek Informacji i Dokumentacji Europejskiej

Wersja oryginalna XV wydania Regulaminu Parlamentu Europejskiego została opublikowana w języku angielskim, jako „Rules of Procedure of the European Parliament”, na stronie internetowej [URL] Parlamentu Europejskiego (luty 2003), a następnie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej L 61, 5.03.2003, str. 1–138

© European Communities, 2003

Tłumaczenie z języka angielskiego: Proverbum s.c., P. Nowak, A. Welian

Weryfikacja tłumaczenia i opracowanie redakcyjne: Regina Wąsowicz

Redakcja naukowa: dr Marek Zubik

Tekst tłumaczenia zgodny z tekstem Regulaminu PE, opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej L 61, 5.03.2003, str. 1–138

© Tłumaczenie na język polski: Kancelaria Sejmu, 2003

SPIS TREŚCI

Rozdział I. Deputowani do Parlamentu Europejskiego	11
Artykuł 1 Parlament Europejski	11
Artykuł 2 Mandat wolny	11
Artykuł 3 Przywileje i immunitety	11
Artykuł 4 Udział deputowanych w posiedzeniach	12
Artykuł 5 Wydatki i diety	12
Artykuł 6 Immunitet parlamentarny	12
Artykuł 6a Procedury dotyczące immunitetu	13
Artykuł 7 Weryfikacja pełnomocnictw	14
Artykuł 8 Czas trwania mandatu deputowanych	15
Artykuł 9 Kodeks postępowania	17
Artykuł 9a Postępowania wewnętrzne prowadzone przez Europejskie Biuro ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)	18
Rozdział II. Sesje Parlamentu	18
Artykuł 10 Zwoływanie Parlamentu	18
Artykuł 11 Miejsce posiedzeń	19
Rozdział III. Członkowie Prezydium Parlamentu	19
Artykuł 12 Deputowany najstarszy wiekiem	19
Artykuł 13 Kandydatury i postanowienia ogólne	20
Artykuł 14 Wybór przewodniczącego – przemówienie inauguracyjne	20
Artykuł 15 Wybór wiceprzewodniczących	20
Artykuł 16 Wybór kwestorów	21
Artykuł 17 Czas trwania mandatów członków Prezydium	21
Artykuł 18 Wakaty	21
Artykuł 19 Kompetencje przewodniczącego	21
Artykuł 20 Kompetencje wiceprzewodniczących	22
Rozdział IV. Organy kierownicze Parlamentu	22
Artykuł 21 Skład Prezydium	22
Artykuł 22 Kompetencje Prezydium	23
Artykuł 23 Skład Konferencji Przewodniczących	23
Artykuł 24 Kompetencje Konferencji Przewodniczących	24
Artykuł 25 Kompetencje kwestorów	24
Artykuł 26 Konferencja Przewodniczących Komisji	24
Artykuł 27 Konferencja Przewodniczących Delegacji	25
Artykuł 28 Dostępność informacji o pracach Prezydium, Konferencji Przewodniczących i kwestorów	25

Rozdział V. Grupy polityczne	25
Artykuł 29 Tworzenie grup politycznych	25
Artykuł 30 Deputowani niezrzeszeni	26
Artykuł 31 Przydział miejsc w sali posiedzeń	27
Rozdział VI. Stosunki z innymi instytucjami	27
<i>Powołania na stanowiska</i>	27
Artykuł 32 Wybór przewodniczącego Komisji	27
Artykuł 33 Powoływanie Komisji	27
Artykuł 34 Wniosek o wotum nieufności dla Komisji	28
Artykuł 35 Powoływanie członków Trybunału Obrachunkowego	28
Artykuł 36 Powoływanie członków Zarządu Europejskiego Banku Centralnego	29
<i>Oświadczenia</i>	29
Artykuł 37 Oświadczenia Komisji, Rady oraz Rady Europejskiej	29
Artykuł 38 Oświadczenia wyjaśniające decyzje Komisji	30
Artykuł 39 Oświadczenia Trybunału Obrachunkowego	30
Artykuł 40 Oświadczenia Europejskiego Banku Centralnego	30
Artykuł 40a Pytania do Europejskiego Banku Centralnego wymagające odpowiedzi pisemnej	31
Artykuł 41 Zalecenia dotyczące ogólnych wytycznych polityki gospodarczej	31
<i>Pytania do Rady i Komisji</i>	31
Artykuł 42 Pytania wymagające odpowiedzi ustnej z debatą	31
Artykuł 43 Godzina pytań	32
Artykuł 44 Pytania wymagające odpowiedzi pisemnej	32
<i>Raporty</i>	33
Artykuł 45 uchylony	33
Artykuł 46 uchylony	33
Artykuł 47 Raporty roczne oraz pozostałe raporty innych instytucji	33
<i>Uchwały i zalecenia</i>	33
Artykuł 48 Wnioski o podjęcie uchwał	33
Artykuł 49 Zalecenia dla Rady	34
Artykuł 50 Debaty dotyczące przypadków łamania praw człowieka, demokracji i rządów prawa	35
Artykuł 51 Oświadczenia pisemne	36
Artykuł 52 Konsultacje z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym	37
Artykuł 53 Konsultacje z Komitetem Regionów	37
Artykuł 54 Porozumienia międzyinstytucjonalne	37
Rozdział VII. Stosunki z parlamentami narodowymi	38
Artykuł 55 Wymiana informacji, kontakty oraz wzajemne ułatwienia	38
Artykuł 56 Konferencja Komisji do spraw Europejskich (COSAC)	38
Artykuł 56a Konferencja parlamentów	38
Rozdział VIII. Procedury legislacyjne	39
<i>Postanowienia ogólne</i>	39
Artykuł 57 Program legislacyjny i program prac Komisji	39
Artykuł 58 Badanie przestrzegania praw podstawowych, zasad subsydiarności i proporcjonalności, rządów prawa oraz skutków finansowych	39

Artykuł 59	Inicjatywa na podstawie art. 192 Traktatu WE	39
Artykuł 60	Rozpatrywanie dokumentów legislacyjnych	40
Artykuł 61	Konsultacje w sprawie inicjatyw Państw Członkowskich	41
Artykuł 62	uchylony	41
Artykuł 62a	Reprezentowanie Parlamentu na posiedzeniach Rady	41
<i>Pierwsze czytanie – etap komisji</i>		42
Artykuł 63	Weryfikacja podstawy prawnej	42
Artykuł 63a	Weryfikacja zgodności finansowej	43
Artykuł 64	Przejrzystość procesu legislacyjnego	43
Artykuł 65	Zmiana propozycji Komisji	43
Artykuł 66	Stanowisko Komisji i Rady w sprawie poprawek	43
<i>Pierwsze czytanie – etap plenarny</i>		43
Artykuł 67	Zakończenie pierwszego czytania	43
Artykuł 68	Odrzucenie propozycji Komisji	44
Artykuł 69	Uchwalenie poprawek do propozycji Komisji	44
<i>Pierwsze czytanie – procedura po wydaniu opinii przez Parlament</i>		45
Artykuł 70	Postępowanie po wydaniu opinii przez Parlament	45
Artykuł 71	Ponowne przekazanie do Parlamentu	46
Artykuł 72	Postępowanie pojednawcze określone w umowie międzyinstytucjonalnej z 1975 roku	47
Artykuł 73	Zatwierdzenie przez Radę poprawek Parlamentu	47
<i>Drugie czytanie – etap komisji</i>		48
Artykuł 74	Powiadomienie o wspólnym stanowisku Rady	48
Artykuł 75	Przedłużenie terminów	48
Artykuł 76	Przekazanie do właściwej komisji i postępowanie wewnątrz komisji	48
<i>Drugie czytanie – etap plenarny</i>		49
Artykuł 77	Zamknięcie drugiego czytania	49
Artykuł 78	Zatwierdzenie wspólnego stanowiska Rady bez poprawek	49
Artykuł 79	Odrzucenie wspólnego stanowiska Rady	50
Artykuł 80	Poprawki do wspólnego stanowiska Rady	50
<i>Trzecie czytanie – postępowanie pojednawcze</i>		51
Artykuł 81	Powołanie Komitetu Pojednawczego	51
Artykuł 82	Delegacja do Komitetu Pojednawczego	51
<i>Trzecie czytanie – etap plenarny</i>		52
Artykuł 83	Wspólny tekst	52
Artykuł 84	Podpisanie przyjętych aktów	52
<i>Procedura wydawania opinii w sprawie zaleceń Rady</i>		53
Artykuł 85	Procedura wydawania opinii na podstawie art. 122 Traktatu WE	53
<i>Procedura zgody</i>		53
Artykuł 86	Zakończenie procedury zgody	53
<i>Dialog między pracodawcami a pracownikami</i>		54
Artykuł 87	Procedury dotyczące dialogu między pracodawcami a pracownikami	54
<i>Umowy dobrowolne</i>		55
Artykuł 87a	Procedury dotyczące badania umów dobrowolnych	55

<i>Uprawnienia kontrolne</i>	55
Artykuł 88 Postanowienia wykonawcze	55
Artykuł 89 Oficjalna kodyfikacja prawodawstwa Wspólnoty	55
Artykuł 90 Skutki bezczynności Rady po zatwierdzeniu jej wspólnego stanowiska w ramach procedury współpracy	56
Artykuł 91 Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości	56
Rozdział IX. Procedury budżetowe	56
Artykuł 92 Budżet ogólny	56
Artykuł 93 Absolutorium udzielane Komisji z wykonania budżetu	57
Artykuł 93a Inne procedury udzielania absolorium	57
Artykuł 94 Kontrola Parlamentu nad wykonaniem budżetu	57
Rozdział X. Traktaty	58
Artykuł 95 uchylony	58
Artykuł 96 Traktaty o przystąpieniu	58
Rozdział XI. Umowy międzynarodowe, reprezentowanie Unii na zewnątrz oraz wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa	58
Artykuł 97 Umowy międzynarodowe	58
Artykuł 98 Procedury na podstawie art. 300 Traktatu WE, dotyczące tymczasowego stosowania bądź zawieszenia umów międzynarodowych albo określenia stanowiska Wspólnoty w organie utworzonym na mocy umowy międzynarodowej	59
Artykuł 99 Powołanie wysokiego przedstawiciela ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	60
Artykuł 100 Powołanie specjalnych przedstawicieli w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	60
Artykuł 101 Oświadczenia wysokiego przedstawiciela ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz przedstawicieli specjalnych	60
Artykuł 102 Reprezentacja na arenie międzynarodowej	61
Artykuł 103 Konsultacje z Parlamentem i informowanie Parlamentu w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	61
Artykuł 104 Zalecenia w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	62
Artykuł 104a Łamanie praw człowieka	62
Rozdział XII. Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych	63
Artykuł 105 Informowanie Parlamentu w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych	63
Artykuł 106 Konsultacje z Parlamentem w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych	63
Artykuł 107 Zalecenia w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych	63
Rozdział XIII. Naruszenie przez państwo członkowskie zasad podstawowych	64
Artykuł 108 Stwierdzenie naruszenia	64
Rozdział XIV. Ścisła współpraca	65
Artykuł 109 Procedury w Parlamencie	65
Rozdział XV. Porządek prac Parlamentu	65
Artykuł 110 Projekt porządku dziennego	65
Artykuł 110a Procedura bez poprawek i bez debaty	66

Artykuł 111	Przyjęcie i zmiana porządku dziennego	66
Artykuł 111a	Debata nadzwyczajna	67
Artykuł 112	Tryb pilny	67
Artykuł 113	Debata połączona	68
Artykuł 114	uchylony	68
Artykuł 115	Terminy	68
Rozdział XVI. Ogólne zasady prowadzenia posiedzeń		68
Artykuł 116	Wstęp na salę posiedzeń	68
Artykuł 117	Języki	69
Artykuł 118	Rozprowadzanie dokumentów	69
Artykuł 119	Udzielanie głosu i treść wystąpień	69
Artykuł 120	Przydzielanie czasu wystąpień	70
Artykuł 121	Lista mówców	71
Artykuł 121a	Wystąpienia jednogminutowe	71
Artykuł 122	Oświadczenia osobiste	71
Artykuł 123	Porządek na sali posiedzeń	72
Artykuł 124	Wykluczanie deputowanych	72
Artykuł 125	Zakłócenie porządku w Parlamencie	72
Rozdział XVII. Korum i głosowanie		73
Artykuł 126	Korum	73
Artykuł 127	Procedura głosowania	73
Artykuł 128	Równa liczba głosów	74
Artykuł 129	Reguły dotyczące głosowania	74
Artykuł 130	Kolejność głosowania nad poprawkami	75
Artykuł 130a	Badanie w komisji poprawek przedłożonych na posiedzeniu plenarnym	76
Artykuł 131	Głosowanie podzielone	76
Artykuł 132	Prawo do głosowania	77
Artykuł 133	Głosowanie	77
Artykuł 134	Głosowanie imienne	77
Artykuł 135	Głosowanie elektroniczne	78
Artykuł 136	Głosowanie tajne	78
Artykuł 137	Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania	78
Artykuł 138	Sprawy sporne związane z głosowaniem	79
Artykuł 139	Składanie i przedstawianie poprawek	79
Artykuł 140	Dopuszczalność poprawek	80
Rozdział XVIII. Wnioski w sprawie przestrzegania regulaminu i proceduralne		81
Artykuł 141	Wnioski proceduralne	81
Artykuł 142	Wnioski w sprawie przestrzegania Regulaminu	81
Artykuł 143	Niedopuszczalność sprawy	82
Artykuł 144	Odesłanie do komisji	82
Artykuł 145	Zamknięcie debaty	83
Artykuł 146	Odroczenie debaty i głosowania	83
Artykuł 147	Zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia	83
Rozdział XIX. Jawność zapisu przebiegu prac		84
Artykuł 148	Protokół	84
Artykuł 149	Stenogramy	84

Rozdział XX. Komisje	85
Artykuł 150 Powoływanie komisji	85
Artykuł 151 Komisje śledcze	85
Artykuł 152 Skład komisji	87
Artykuł 153 Zastępcy członków komisji	88
Artykuł 154 Kompetencje komisji	89
Artykuł 155 Komisja odpowiedzialna za weryfikację pełnomocnictw	90
Artykuł 156 Podkomisje	90
Artykuł 157 Prezydium komisji	90
Artykuł 158 Postępowanie uproszczone	91
Artykuł 159 Raporty dotyczące spraw legislacyjnych	91
Artykuł 160 Raporty nie dotyczące spraw legislacyjnych	91
Artykuł 161 Wyjaśnienia i terminy	92
Artykuł 162 Opinie komisji	92
Artykuł 162a Ścisła współpraca między komisjami	93
Artykuł 163 Raporty z własnej inicjatywy	94
Artykuł 164 Godzina pytań w komisji	94
Artykuł 165 Postępowanie w komisji	94
Artykuł 166 Posiedzenia komisji	95
Artykuł 167 Protokoły posiedzeń komisji	95
Rozdział XXI. Delegacje międzyparlamentarne	95
Artykuł 168 Powołanie i uprawnienia delegacji międzyparlamentarnych	95
Artykuł 169 Współpraca ze Zgromadzeniem Parlamentarnym Rady Europy	96
Artykuł 170 Wspólne komisje parlamentarne	96
Rozdział XXII. Otwartość i przejrzystość	97
Artykuł 171 Przejrzystość działań Parlamentu	97
Artykuł 172 Publiczny dostęp do dokumentów	97
Artykuł 173 uchylony	98
Rozdział XXIII. Petycje	99
Artykuł 174 Prawo do petycji	99
Artykuł 175 Rozpatrywanie petycji	100
Artykuł 176 Informacja o petycjach	100
Rozdział XXIV. Rzecznik Praw Obywatelskich	101
Artykuł 177 Powołanie Rzecznika Praw Obywatelskich	101
Artykuł 178 Odwołanie Rzecznika Praw Obywatelskich	101
Artykuł 179 Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich	102
Rozdział XXV. Stosowanie i poprawki do regulaminu	102
Artykuł 180 Stosowanie Regulaminu	102
Artykuł 181 Poprawki do Regulaminu	103
Rozdział XXVI. Sekretariat Parlamentu – księgowość	104
Artykuł 182 Sekretariat	104
Artykuł 183 Preliminarz budżetowy Parlamentu	104
Artykuł 184 Uprawnienia do dokonywania wydatków i ich pokrywania	104

Rozdział XXVII. Postanowienia różne	105
Artykuł 185 Sprawy w toku	105
Artykuł 185a Przedterminowe zakończenie funkcji	105
Artykuł 186 Układ załączników	105
Załącznik I. Postanowienia dotyczące stosowania art. 9 ust. 1 – przejrzystość oraz interesy finansowe deputowanych	107
Załącznik II. Przebieg godziny pytań określonej w art. 43	108
Załącznik III. Wytyczne i ogólne zasady wyboru tematów porządku dziennego debat poświęconych naruszeniom praw człowieka, demokracji i rządów prawa, o których mowa w art. 50	111
Załącznik IV. Procedury wykonawcze w zakresie rozpatrywania budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz budżetów dodatkowych	112
Załącznik V. Procedura rozpatrywania i podejmowania decyzji w sprawie udzielania absolutorium	116
Załącznik VI. Uprawnienia stałych komisji parlamentarnych	119
I. Komisja Spraw Zagranicznych, Praw Człowieka, Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony	119
II. Komisja Budżetowa	120
III. Komisja Kontroli Budżetowej	121
IV. Komisja Swobód i Praw Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych	122
V. Komisja Gospodarcza i Walutowa	123
VI. Komisja Spraw Prawnych i Rynku Wewnętrznego	124
VII. Komisja Przemysłu, Handlu Zewnętrznego, Badań i Energii	125
VIII. Komisja Zatrudnienia i Spraw Społecznych	126
IX. Komisja do spraw Środowiska, Zdrowia Publicznego i Polityki Konsumenckiej	127
X. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi	128
XI. Komisja Rybołówstwa	128
XII. Komisja Polityki Regionalnej, Transportu i Turystyki	129
XIII. Komisja Kultury, Młodzieży, Edukacji, Środków Masowego Przekazu i Sportu	130
XIV. Komisja Rozwoju i Współpracy	130
XV. Komisja do Spraw Konstytucyjnych	131
XVI. Komisja Praw Kobiet i Równych Szans	131
XVII. Komisja do spraw Petycji	132
Załącznik VII. Dokumenty i informacje poufne i wrażliwe	132
Załącznik VIII. Szczegółowe postanowienia dotyczące wykonywania przez Parlament Europejski jego prawa prowadzenia śledztw	141
Załącznik IX. Postanowienia dotyczące stosowania art. 9 ust. 2 – lobbowanie w Parlamencie	145
Załącznik X. Wykonywanie obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich	147
Załącznik XI. Zapobieganie oszustwom, korupcji oraz wszelkim nielegalnym działaniom na szkodę interesów Wspólnot	160
Załącznik XII. Korzystanie z uprawnień wykonawczych Komisji	164
Załącznik XIII. Porozumienie ramowe w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim a Komisją	167

Załącznik XIV. Harmonogram działań legislacyjnych i pracy Komisji	179
Załącznik XV. Wykaz dokumentów Parlamentu dostępnych bezpośrednio w rejestrze	180
Załącznik XVI. Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 w sprawie dostępu publicznego do dokumentów	183
Indeks	194

Rozdział I

DEPUTOWANI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Artykuł 1

Parlament Europejski

1. Parlament Europejski jest zgromadzeniem wybranym zgodnie z Traktatami, Aktem z dnia 20 września 1976 r. dotyczącym wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnym i bezpośrednim głosowaniu oraz zgodnie z przepisami krajowymi uchwalonymi stosownie do postanowień Traktatów.

2. Nazwa przedstawicieli wybranych do Parlamentu Europejskiego brzmi następująco:

„Medlemmer af Europa-Parlamentet”	– w języku duńskim,
„Mitglieder des Europäischen Parlaments”	– w języku niemieckim,
„Βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου”	– w języku greckim,
„Members of the European Parliament”	– w języku angielskim,
„Diputados al Parlamento Europeo”	– w języku hiszpańskim,
„Euroopan parlamentin jäsenet”	– w języku fińskim,
„Députés au Parlement européen”	– w języku francuskim,
„Deputati al Parlamento europeo”	– w języku włoskim,
„Leden van het Europees Parlement”	– w języku holenderskim,
„Deputados ao Parlamento Europeu”	– w języku portugalskim,
„Ledamöter av Europaparlamentet”	– w języku szwedzkim.

Artykuł 2

Mandat wolny

Deputowani do Parlamentu Europejskiego wykonują swój mandat w sposób niezależny. Nie mogą być związani żadnymi instrukcjami, ani otrzymywać mandatu imperatywnego.

Artykuł 3

Przywileje i immunitety

1. Deputowani korzystają z przywilejów i immunitetów przewidzianych Protokołem w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich,

załączonym do Traktatu z dnia 8 kwietnia 1965 r. ustanawiającego jedną Radę i jedną Komisję Wspólnot Europejskich.

2. Przepustki pozwalające deputowanym na swobodne poruszanie się na terenie Państw Członkowskich wydaje przewodniczący Parlamentu niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o ich wyborze.

3. Deputowani mają prawo wglądu do wszelkich akt Parlamentu lub komisji, innych niż akta personalne i rachunki, do których wyłączne prawo wglądu mają zainteresowani deputowani. Wyjątki od reguł postępowania z dokumentami, do których można odmówić dostępu, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, określa Załącznik VII do niniejszego Regulaminu.

Artykuł 4

Udział deputowanych w posiedzeniach

1. Na każdym posiedzeniu wykładana jest lista obecności, na której deputowani składają swoje podpisy.

2. Nazwiska deputowanych, których obecność poświadcza lista obecności, umieszcza się w protokole z każdego posiedzenia.

Artykuł 5

Wydatki i diety

Prezydium ustanawia przepisy regulujące pokrywanie wydatków deputowanych oraz wypłatę ich diet.

Artykuł 6

Immunitet parlamentarny

1. Wykonując swoje uprawnienia w zakresie przywilejów i immunitetów, Parlament dąży przede wszystkim do zachowania swojej integralności jako demokratycznego zgromadzenia ustawodawczego oraz do zapewnienia niezależności deputowanych podczas wykonywania ich funkcji.

2. Wniosek skierowany do przewodniczącego przez właściwe władze Państwa Członkowskiego o uchylenie immunitetu deputowanego ogłasza się na posiedzeniu plenarnym i następnie przekazuje do właściwej komisji.

3. Każdy wniosek skierowany do przewodniczącego przez deputowanego lub byłego deputowanego w celu ochrony przywilejów i immunitetów jest ogłaszany na posiedzeniu plenarnym i przekazywany do odpowiedniej komisji.

4. W nadzwyczajnych przypadkach, kiedy deputowany został aresztowany lub ograniczono jego swobodę poruszania się, naruszając w sposób oczywisty jego przywileje i immunitety, przewodniczący, po zasięgnięciu opinii przewodniczącego i sprawozdawcy właściwej komisji, może wystąpić z inicjatywą

potwierdzenia przywilejów i immunitetów zainteresowanego deputowanego. Przewodniczący informuje o swojej inicjatywie komisję i Parlament.

Artykuł 6a

Procedury dotyczące immunitetu

1. Właściwa komisja bezzwłocznie i według kolejności zgłoszenia rozpatruje wnioski o uchylenie immunitetu lub wnioski o ochronę immunitetu i przywilejów.

2. Komisja przedstawia propozycję decyzji, zawierającą zalecenie przyjęcia lub odrzucenia wniosku o uchylenie immunitetu lub wniosku o ochronę immunitetu i przywilejów.

3. Komisja może zwrócić się do właściwych władz o wszelkie informacje lub wyjaśnienia, które uzna za konieczne dla wyrobienia sobie opinii w kwestii uchylenia lub ochrony immunitetu. Zainteresowanego deputowanego wysłuchuje się na jego wniosek. Może on dostarczyć wszelkie dokumenty lub inne pisemne dowody, które uzna za istotne. Deputowany taki może być reprezentowany przez innego deputowanego.

4. Jeżeli wniosek opiera się na kilku podstawach uchylenia immunitetu, każda z nich może być przedmiotem osobnej decyzji. Raport komisji może wyjątkowo zawierać propozycję, aby uchylenie immunitetu dotyczyło jedynie postępowania przygotowawczego i aby do czasu wydania ostatecznego orzeczenia deputowany nie podlegał żadnej formie aresztowania lub zatrzymania ani żadnemu innemu środkowi, który uniemożliwiłaby mu wykonywanie obowiązków właściwych dla jego mandatu.

5. Jeżeli konieczne jest stawiennictwo deputowanego w charakterze świadka lub biegłego, nie ma konieczności wnioskowania o uchylenie immunitetu, pod warunkiem że:

- deputowany nie jest zobowiązany stawić się w dniu lub w terminie, który uniemożliwi mu lub utrudni wykonywanie jego parlamentarnych obowiązków, lub też, że będzie on w stanie dostarczyć oświadczenie na piśmie bądź w innej formie, że nie utrudni mu to pełnienia jego parlamentarnych obowiązków;
- deputowany nie jest zobowiązany zeznawać w zakresie informacji, w posiadanie których wszedł w sposób poufny podczas wykonywania swojego mandatu i których ujawnienia nie uważa za wskazane.

6. W przypadkach dotyczących ochrony przywileju lub immunitetu komisja stwierdza, czy istnieją okoliczności stanowiące administracyjne lub innego rodzaju ograniczenie dla swobodnego ruchu deputowanych jadących z lub na miejsce posiedzenia Parlamentu, lub też dla wyrażania przez nich opinii bądź głosowania podczas wykonywania mandatu, bądź też czy wchodzą one w zakres art. 10 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów i nie są objęte przepisami prawa krajowego. Komisja przedstawia propozycję, na podstawie której właściwe władze podejmują niezbędne wnioski.

7. Komisja może przedstawić umotywowaną opinię w sprawie kompetencji danego organu oraz dopuszczalności jego wniosku, jednak w żadnym razie nie wypowiada się o winie lub braku winy deputowanego, ani też o tym, czy opinie lub przypisywane mu czyny uzasadniają lub nie uzasadniają ścigania, nawet jeżeli rozpatrzenie wniosku pozwoliło jej na szczegółowe zaznajomienie się z faktami.

8. Raport komisji umieszcza się jako punkt pierwszy porządku dziennego pierwszego posiedzenia, jakie następuje po jego złożeniu. Do propozycji decyzji nie można składać żadnych poprawek.

Debata ogranicza się wyłącznie do argumentów przemawiających za lub przeciwko każdej propozycji uchylecia lub utrzymania immunitetu bądź przywileju.

Z zastrzeżeniem postanowień art. 122, deputowani, których przywileje lub immunitety są przedmiotem postępowania, nie zabierają głosu w debacie.

Propozycja(e) decyzji zawarta(e) w raporcie poddawana(e) jest(są) pod głosowanie w czasie pierwszego głosowania po debacie.

Po zbadaniu sprawy przez Parlament, przystępuje się do oddzielnego głosowania nad każdą z propozycji zawartych w raporcie. W razie odrzucenia którejkolwiek z propozycji, uważa się za przyjętą decyzję przeciwną.

9. Przewodniczący przekazuje natychmiast decyzję Parlamentu zainteresowanemu deputowanemu oraz właściwym władzom Państwa Członkowskiego, którego sprawa dotyczy, z żądaniem informowania go o wszelkich decyzjach podjętych w trakcie stosownych postępowań oraz orzeczeniach przyjętych w konsekwencji uchylecia immunitetu. Po otrzymaniu takiej informacji przewodniczący przekazuje ją Parlamentowi w sposób, jaki uzna za najbardziej właściwy, w razie konieczności po zasięgnięciu opinii właściwej komisji.

10. W przypadku skorzystania przez przewodniczącego z uprawnień przyznanych mu na mocy art. 6 ust. 4, właściwa komisja zapoznaje się z jego inicjatywą na swoim następnym posiedzeniu. Jeżeli komisja uzna to za konieczne, może przygotować raport, który zostanie przedłożony Parlamentowi.

11. Komisja traktuje te sprawy oraz wszelkie otrzymane dokumenty z największą poufnością.

12. Komisja, po zasięgnięciu opinii Państw Członkowskich, może sporządzić przykładowy wykaz władz w Państwach Członkowskich, które są właściwe w sprawie złożenia wniosku o uchylecie immunitetu deputowanego.

13. W przypadku wszelkich dochodzeń dotyczących zakresu przywilejów bądź immunitetów deputowanych, prowadzonych przez właściwe władze, zastosowanie mają powyższe zasady.

Artykuł 7

Weryfikacja pełnomocnictw

1. Na podstawie raportu właściwej komisji Parlament dokonuje niezwłocznie weryfikacji pełnomocnictw oraz orzeka o ważności mandatu każdego ze swoich nowo wybranych członków, a także w sporach wniesionych zgodnie z po-

stanowieniami Aktu z dnia 20 września 1976 r., z wyjątkiem tych, które wynikają z krajowych ordynacji wyborczych.

2. Raport komisji oparty jest na oficjalnych notyfikacjach każdego z Państw Członkowskich pełnych wyników wyborów, wymieniających nazwiska wybranych kandydatów i wszystkich zastępców w kolejności odpowiadającej zdobytej przez nich liczbie głosów.

Nie można potwierdzić ważności mandatu deputowanego bez sporządzenia pisemnych oświadczeń wymaganych na mocy art. 6 Aktu z dnia 20 września 1976 r. oraz Załącznika I do niniejszego Regulaminu.

Na podstawie raportu komisji Parlament może w dowolnym momencie rozstrzygnąć spór co do ważności mandatu każdego deputowanego.

3. Jeżeli powołanie deputowanego wynika z wycofania kandydatów z tej samej listy, komisja odpowiedzialna za weryfikację pełnomocnictw zapewnia, aby wycofanie kandydatów odbyło się zgodnie z duchem i literą Aktu z dnia 20 września 1976 r. oraz art. 8 ust. 3.

4. Komisja zapewnia, aby każda informacja, która może wpłynąć na wykonywanie obowiązków deputowanego do Parlamentu Europejskiego lub kolejność zastępców, była niezwłocznie przekazana Parlamentowi przez władze Państwa Członkowskiego lub Unii; w przypadku powołania wskazuje się datę, z którą staje się ono skuteczne.

W przypadku wszczęcia przez właściwe władze Państw Członkowskich postępowania, które może doprowadzić do usunięcia deputowanego z zajmowanej przez niego funkcji, przewodniczący zwraca się do nich z prośbą o regularne informowanie go o etapach, na jakich znalazło się postępowanie. Przewodniczący przekazuje sprawę do właściwej komisji. Na podstawie propozycji zgłoszonej przez tę komisję, Parlament może zająć w tej sprawie stanowisko.

5. Do chwili weryfikacji pełnomocnictwa deputowanego lub rozstrzygnięcia ewentualnego sprzeciwu, deputowany zasiada w Parlamencie i w jego organach, korzystając w pełni ze swych uprawnień.

6. Na początku każdej kadencji parlamentarnej przewodniczący prosi właściwe władze Państw Członkowskich o dostarczenie wszelkich informacji istotnych z punktu widzenia stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 8

Czas trwania mandatu deputowanych

1. Mandat deputowanego rozpoczyna się i wygasa zgodnie z postanowieniami Aktu z dnia 20 września 1976 roku. Poza tym mandat wygasa wskutek śmierci lub zrzeczenia się mandatu.

2. Każdy deputowany pełni swe funkcje do chwili otwarcia pierwszego posiedzenia Parlamentu po wyborach.

3. Deputowany, który zrzeka się mandatu, informuje o tym na piśmie przewodniczącego, wskazując datę, z którą zrzeczenie się zaczyna obowiązywać.

Data ta nie może przekraczać trzech miesięcy od daty złożenia pisma. Pismo w sprawie zrzeczenia się mandatu, skierowane do przewodniczącego, należy wciągnąć do protokołu sporządzonego w obecności sekretarza generalnego lub jego przedstawiciela, który podpisuje protokół wraz z zainteresowanym deputowanym. Protokół przedkłada się bezzwłocznie właściwej komisji, która umieszcza go w porządku dziennym swego pierwszego posiedzenia po otrzymaniu dokumentu.

Jeżeli właściwa komisja uzna, że zrzeczenie się nie jest zgodne z duchem lub literą Aktu z dnia 20 września 1976 r., informuje o tym Parlament, tak aby mógł on stwierdzić istnienie bądź nieistnienie wakatów.

W innych przypadkach wakat stwierdza się od dnia wskazanego w protokole przez deputowanego, który zrzeka się mandatu. Parlament nie przeprowadza głosowania w takiej sprawie.

Procedurę uproszczoną wprowadzono dla pewnych wyjątkowych sytuacji, w szczególności gdy pomiędzy datą, w której zrzeczenie się nabrało mocy, a pierwszym posiedzeniem właściwej komisji odbywa się jedna lub kilka sesji miesięcznych, a ponieważ wakat nie został stwierdzony, grupa polityczna, do której należy deputowany rezygnujący z mandatu, nie jest w stanie wprowadzić na jego miejsce nowego deputowanego w czasie tych sesji miesięcznych. Zgodnie z tą procedurą, sprawozdawca właściwej komisji zyskał prawo do natychmiastowego zbadania każdego właściwie notyfikowanego zrzeczenia się i w tych przypadkach, w których jakakolwiek zwłoka w rozpatrzeniu notyfikacji byłaby szkodliwa, do przekazania sprawy przewodniczącemu komisji, zwracając się do niego zgodnie z ust. 3, aby:

– poinformował przewodniczącego w imieniu komisji, że można stwierdzić wakat;

lub

– zwołał nadzwyczajne posiedzenie komisji do zbadania wszelkich konkretnych trudności dostrzeżonych przez sprawozdawcę.*

4. Informacje o wynikającej z prawodawstwa krajowego niepołączalności stanowisk są przekazywane Parlamentowi, który przyjmuje je do wiadomości.

W przypadku gdy właściwe władze Państw Członkowskich lub Unii Europejskiej lub zainteresowany deputowany informują przewodniczącego o powołaniu na stanowisko niepołączalne z mandatem członka Parlamentu Europejskiego, przewodniczący informuje o tym Parlament, który stwierdza istnienie wakatów.

5. Władze Państw Członkowskich lub Unii informują przewodniczącego o wszelkich zadaniach, jakie zamierzają przydzielić deputowanemu. Przewodniczący przekazuje sprawę do komisji odpowiedzialnej za kwestie zgodności proponowanego zadania z literą i duchem Aktu z dnia 20 września 1976 r. oraz informuje Parlament, deputowanego i zainteresowane władze o wnioskach, do jakich doszła ta komisja.

---

* Kursywą wyróżniono wykładnię w formie uwag wyjaśniających do poszczególnych artykułów Regulaminu, zgodnie z art. 180 ust. 5 niniejszego Regulaminu.

6. Za datę wygaśnięcia mandatu i uznania funkcji za wakującą przyjmuje się:

– w przypadku zrzeczenia się mandatu: datę stwierdzenia wakatu przez Parlament, zgodnie z listem powiadającym o zrzeczeniu się,

– w przypadku powołania na stanowisko niepołączalne z mandatem deputowanego do Parlamentu Europejskiego, bądź to na podstawie krajowej ordynacji wyborczej bądź art. 6 Aktu z dnia 20 września 1976 r.: datę notyfikowaną przez właściwe władze Państw Członkowskich lub Unii albo zainteresowanego deputowanego.

7. Po stwierdzeniu istnienia wakatu, Parlament informuje o tym zainteresowane Państwo Członkowskie.

8. Wszelkie zarzuty dotyczące ważności powołania deputowanego, którego pełnomocnictwa zostały już zweryfikowane, przekazuje się do właściwej komisji, która niezwłocznie składa Parlamentowi raport w tej sprawie, najpóźniej na początku kolejnej sesji miesięcznej.

9. Jeżeli uznanie lub wygaśnięcie mandatu opierają się na naruszeniu prawa lub nieważnej zgodzie, Parlament zastrzega sobie prawo uznania powołania za nieważne albo odmówienia ogłoszenia wakatu.

Artykuł 9

Kodeks postępowania

1. Parlament może ustanowić kodeks postępowania dla swoich deputowanych. Kodeks uchwała się zgodnie z postanowieniami art. 181 ust. 2 i załącza do niniejszego Regulaminu w postaci załącznika¹.

Kodeks nie może w żaden sposób utrudniać lub ograniczać wykonywania przez deputowanego jego mandatu, jak również jakiegokolwiek związanej z nim działalności politycznej lub innej.

2. Kwestorzy są odpowiedzialni za wydawanie ważnych najwyżej przez okres jednego roku imiennych przepustek dla osób, które zamierzają często przychodzić do gmachu Parlamentu w celu dostarczania deputowanym informacji związanych z wykonywaniem mandatu parlamentarnego, w interesie deputowanych lub stron trzecich.

W zamian osoby te są zobowiązane:

– przestrzegać postanowień kodeksu postępowania stanowiącego załącznik do Regulaminu²,

– podpisywać rejestr prowadzony przez kwestorów.

Rejestr ten jest udostępniany na żądanie zainteresowanych we wszystkich miejscach funkcjonowania Parlamentu, a w formie określonej przez kwestorów – w biurach informacyjnych Parlamentu w Państwach Członkowskich.

---

¹ Zob. Załącznik I.

² Zob. Załącznik IX.

Postanowienia dotyczące stosowania niniejszego ustępu określa się w załączniku do Regulaminu³.

3. Kodeks postępowania oraz prawa i przywileje byłych deputowanych określa decyzja Prezydium. Nie wprowadza się żadnych różnic w traktowaniu byłych deputowanych.

Artykuł 9a

Postępowania wewnętrzne prowadzone przez Europejskie Biuro ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)

Zgodnie z decyzją Parlamentu stanowiącą załącznik do niniejszego Regulaminu, wewnątrz Parlamentu stosuje się wspólne reguły określone w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 25 maja 1999 roku, dotyczącym wewnętrznych postępowań prowadzonych przez Europejskie Biuro ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) i obejmujące środki konieczne dla zapewnienia sprawnego przebiegu tych postępowań.⁴

Rozdział II

SESJE PARLAMENTU

Artykuł 10

Zwoływanie Parlamentu

1. Kadencja Parlamentu pokrywa się z okresem sprawowania mandatu deputowanych przewidzianym w Akcie z dnia 20 września 1976 roku.

Sesja Parlamentu trwa jeden rok, jak to wynika z wyżej wymienionego Aktu i z traktatów.

Sesja miesięczna to posiedzenie Parlamentu zwoływane z reguły co miesiąc i podzielone na posiedzenia dzienne.

Kilka posiedzeń odbywających się w tym samym dniu uważa się za jedno posiedzenie.

2. Parlament zbiera się z mocy prawa w drugi wtorek marca każdego roku i sam decyduje o czasie trwania przerw w sesji.

3. Ponadto Parlament zbiera się z mocy prawa w pierwszy wtorek następujący po upływie jednego miesiąca, licząc od zakończenia okresu przewidzianego w art. 9 ust. 1 Aktu z dnia 20 września 1976 roku.

4. Konferencja Przewodniczących może, uzasadniając swoją decyzję, zmienić czas trwania przerw ustalonych zgodnie z ust. 2 co najmniej na

---

³ Zob. Załącznik IX.

⁴ Zob. Załącznik XI.

dwa tygodnie przed datą wznowienia sesji uprzednio ustaloną przez Parlament; daty wznowienia sesji nie można jednak przełożyć o więcej niż dwa tygodnie.

5. Wyjątkowo, na wniosek większości deputowanych do Parlamentu, na wniosek Komisji albo Rady, przewodniczący po konsultacji z Konferencją Przewodniczących zwołuje Parlament.

Wyjątkowo, przewodniczący może, za zgodą Konferencji Przewodniczących, zwołać Parlament w pilnych przypadkach.

Artykuł 11

Miejsce posiedzeń

1. Posiedzenia Parlamentu i posiedzenia jego komisji odbywają się zgodnie z postanowieniami traktatów.

Propozycje w sprawie dodatkowych sesji miesięcznych w Brukseli i wszelkie związane z tym zmiany wymagają jedynie większości oddanych głosów.

2. Każda komisja może zażądać, aby jedno lub więcej jej posiedzeń odbyło się poza siedzibą Parlamentu. Uzasadniony wniosek komisja kieruje do przewodniczącego, który przedstawia go Prezydium. W sprawach pilnych przewodniczący może podjąć decyzję samodzielnie. Odrzucenie wniosku przez Prezydium lub przewodniczącego wymaga uzasadnienia.

Rozdział III

CZŁONKOWIE PREZYDIUM PARLAMENTU

Artykuł 12

Deputowany najstarszy wiekiem

1. Na posiedzeniu, o którym mowa w art. 10 ust. 3, oraz na każdym innym posiedzeniu poświęconym wyborowi przewodniczącego i Prezydium, funkcję przewodniczącego do chwili ogłoszenia wyboru przewodniczącego pełni najstarszy wiekiem z obecnych deputowanych.

2. W czasie pełnienia funkcji przewodniczącego przez najstarszego wiekiem deputowanego nie może odbywać się debata na temat inny niż wybór przewodniczącego lub weryfikacja pełnomocnictw.

Jeżeli w czasie pełnienia funkcji przewodniczącego przez najstarszego wiekiem deputowanego podnosi się kwestię dotyczącą weryfikacji pełnomocnictw, przewodniczący przekazuje ją do komisji odpowiedzialnej za weryfikację pełnomocnictw.

Artykuł 13

Kandydatury i postanowienia ogólne

1. Przewodniczący, wiceprzewodniczący i kwestorzy wybierani są w głosowaniu tajnym, zgodnie z postanowieniami art. 136. Kandydatury może zgłaszać, za zgodą zainteresowanych, jedynie grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych. Jeżeli jednak liczba kandydatur nie przekracza liczby mandatów do obsadzenia, mogą oni zostać wybrani przez aklamację.

2. Przy wyborze przewodniczącego, wiceprzewodniczących i kwestorów należy brać pod uwagę potrzebę zapewnienia ogólnej sprawiedliwej reprezentacji Państw Członkowskich i opcji politycznych.

Artykuł 14

Wybór przewodniczącego – przemówienie inauguracyjne

1. W pierwszej kolejności wybierany jest przewodniczący. Kandydatury należy zgłaszać przed każdą turą głosowania do najstarszego wiekiem deputowanego, który przedstawia je Parlamentowi. Jeżeli po trzech turach głosowania żaden z kandydatów nie uzyska bezwzględnej większości oddanych głosów, w czwartej turze może kandydować jedynie dwóch kandydatów, którzy otrzymali największą liczbę głosów w trzeciej turze. W razie równej liczby głosów za wybranego uznaje się kandydata starszego wiekiem.

2. Z chwilą wyboru przewodniczącego, najstarszy wiekiem deputowany oddaje mu swoje miejsce. Jedynie wybrany przewodniczący może wygłosić przemówienie inauguracyjne.

Artykuł 15

Wybór wiceprzewodniczących

1. Wyboru wiceprzewodniczących dokonuje się na jednej karcie wyborczej. Tych, którzy w pierwszej turze, do numeru czternastego włącznie, uzyskali bezwzględną większość oddanych głosów, ogłasza się za wybranych w kolejności otrzymanych głosów. Jeżeli liczba kandydatów jest niższa od liczby mandatów do obsadzenia, przystępuje się do drugiej tury głosowania w ten sam sposób w celu obsadzenia pozostałych miejsc. Jeżeli konieczne jest przeprowadzenie trzeciej tury głosowania, do wyboru na pozostałe do obsadzenia miejsca wystarcza zwykła większość głosów. W razie równej liczby głosów za wybranych uznaje się kandydatów najstarszych wiekiem.

Chociaż postanowienie to, w odróżnieniu od art. 14 ust. 1, nie przewiduje wyraźnie zgłaszania nowych kandydatur między głosowaniami podczas wyboru wiceprzewodniczących, działanie tego typu jest dozwolone, ponieważ Parlament jako organ suwerenny powinien mieć możliwość rozważenia wszystkich możliwych kandydatur, zwłaszcza że brak takiej opcji mógłby zakłócić sprawny przebieg wyborów.

2. Z zastrzeżeniem postanowień art. 18 ust. 1, porządek pierwszeństwa wiceprzewodniczących określa kolejność, w jakiej zostali wybrani, a w razie równej liczby głosów decyduje starszeństwo wieku.

Jeżeli wiceprzewodniczący nie zostali wybrani w tajnym głosowaniu, porządek pierwszeństwa pokrywa się z kolejnością wyczytywania ich nazwisk na forum izby przez przewodniczącego.

Artykuł 16

Wybór kwestorów

Po wyborze wiceprzewodniczących Parlament wybiera pięciu kwestorów.

Wybór kwestorów przebiega według tej samej procedury, co wybór wiceprzewodniczących.

Artykuł 17

Czas trwania mandatów członków Prezydium

1. Czas trwania mandatów przewodniczącego, wiceprzewodniczących i kwestorów wynosi dwa i pół roku.

Deputowany, który zmienia przynależność do grupy politycznej, zachowuje swoje miejsce w Prezydium lub kolegium kwestorów do chwili wygaśnięcia trwającego dwa i pół roku mandatu.

2. Jeżeli przed upływem tego terminu powstaje wakat na jednym z wymienionych stanowisk, wybrany deputowany pełni swe funkcje do chwili wygaśnięcia mandatu poprzednika.

Artykuł 18

Wakaty

1. Jeżeli należy zastąpić przewodniczącego, jednego z wiceprzewodniczących lub kwestorów, następcę wybiera się zgodnie z postanowieniami jak wyżej.

Nowo wybrany wiceprzewodniczący zajmuje miejsce swego poprzednika w porządku pierwszeństwa.

2. Jeżeli wakuje miejsce przewodniczącego, jego funkcje do czasu wyboru nowego przewodniczącego pełni pierwszy wiceprzewodniczący.

Artykuł 19

Kompetencje przewodniczącego

1. Przewodniczący kieruje, na warunkach określonych niniejszym Regulaminem, całością działalności Parlamentu i jego organów. Przysługują mu wszelkie uprawnienia do przewodniczenia obradom Parlamentu i zapewnienia ich właściwego przebiegu.

Uprawnienia te obejmują prawo poddawania tekstu pod głosowanie w porządku innym, aniżeli określony w dokumencie stanowiącym przedmiot głosowa-

nia. Na zasadzie analogii do postanowień art. 130 ust. 7, przewodniczący może przed podjęciem takiej decyzji poprosić Parlament o wyrażenie na to zgody.

2. Przewodniczący otwiera, zawiesza i zamyka posiedzenia, decyduje o dopuszczalności poprawek, pytań do Rady i Komisji, jak również o zgodności raportów z niniejszym Regulaminem; zapewnia przestrzeganie Regulaminu, utrzymuje porządek, udziela głosu, ogłasza zamknięcie dyskusji, poddaje sprawę pod głosowanie i ogłasza wyniki głosowania; przekazuje także komisjom wszelkie dotyczące ich informacje.

3. Przewodniczący może zabierać głos w debacie jedynie w celu podsumowania sprawy lub przywołania mówcy do porządku. Jeżeli pragnie uczestniczyć w debacie, opuszcza swe miejsce, które może zająć ponownie dopiero po zakończeniu tej debaty.

4. Przewodniczący reprezentuje Parlament w stosunkach międzynarodowych, na uroczystościach, w sprawach administracyjnych, sądowych lub finansowych. Może on delegować te uprawnienia.

Artykuł 20

Kompetencje wiceprzewodniczących

1. W razie nieobecności przewodniczącego, niemożności pełnienia przez niego jego obowiązków, albo jeżeli pragnie on wziąć udział w debacie zgodnie z postanowieniami art. 19 ust. 3, zastępuje go jeden z wiceprzewodniczących, zgodnie z art. 15 ust. 2.

2. Wiceprzewodniczący pełnią również obowiązki nałożone na nich zgodnie z postanowieniami art. 22, 24 ust. 3 oraz art. 82 ust. 3.

3. Przewodniczący może delegować wiceprzewodniczącym takie obowiązki jak reprezentowanie Parlamentu w trakcie konkretnych uroczystości lub czynności. W szczególności przewodniczący może wyznaczyć wiceprzewodniczącego do wykonywania obowiązków nałożonych na przewodniczącego zgodnie z postanowieniami art. 43 ust. 3 i art. 44 ust. 2.

Rozdział IV

ORGANY KIEROWNICZE PARLAMENTU

Artykuł 21

Skład Prezydium

1. W skład Prezydium wchodzi przewodniczący i czternastu wiceprzewodniczących Parlamentu.

2. Kwestorzy wchodzi w skład Prezydium z głosem doradczym.

3. W razie równej liczby głosów w głosowaniu w Prezydium, głos przewodniczącego jest decydujący.

Artykuł 22

Kompetencje Prezydium

1. Prezydium wykonuje zadania powierzone mu na mocy niniejszego Regulaminu.
2. Prezydium podejmuje decyzje w sprawach finansowych, organizacyjnych i administracyjnych, dotyczących deputowanych, wewnętrznej organizacji Parlamentu, jego Sekretariatu i organów.
3. Prezydium podejmuje decyzje w sprawach dotyczących prowadzenia posiedzeń.
4. Prezydium przyjmuje postanowienia, o których mowa w art. 30, dotyczące deputowanych niezrzeszonych.
5. Prezydium przyjmuje schemat organizacyjny Sekretariatu oraz regulaminy dotyczące administracyjnej i finansowej sytuacji urzędników i innych pracowników.
6. Prezydium opracowuje wstępny projekt preliminarza budżetowego Parlamentu.
7. Prezydium przyjmuje wytyczne dla kwestorów zgodnie z postanowieniami art. 25.
8. Prezydium wyraża zgodę na przeprowadzenie posiedzenia komisji poza zwykłym miejscem pracy, przeprowadzenie przesłuchania i analiz oraz misji rozpoznawczych sprawozdawców.
9. Prezydium powołuje sekretarza generalnego zgodnie z postanowieniami art. 182.
10. Przewodniczący i/albo Prezydium mogą powierzyć jednemu lub kilku członkom Prezydium wykonanie ogólnych lub szczególnych zadań należących do kompetencji przewodniczącego i/albo Prezydium. Równocześnie określa się warunki wykonania tych zadań.
11. Po wyborze nowego Parlamentu, ustępujące Prezydium pełni swe funkcje do pierwszego posiedzenia nowo wybranego Parlamentu.

Artykuł 23

Skład Konferencji Przewodniczących

1. Konferencja Przewodniczących składa się z przewodniczącego Parlamentu i przewodniczących grup politycznych. Przewodniczącego grupy politycznej może zastępować członek jego grupy.
2. Niezrzeszeni członkowie Parlamentu delegują na posiedzenia Konferencji Przewodniczących dwóch swoich przedstawicieli, którzy uczestniczą w obradach bez prawa głosowania.
3. Konferencja Przewodniczących dokłada starań w celu osiągnięcia konsensu w sprawach jej powierzonych.
Jeżeli nie da się osiągnąć konsensu, sprawa zostaje poddana głosowaniu ważonemu, stosownie do liczby deputowanych w każdej z grup politycznych.

Artykuł 24

Kompetencje Konferencji Przewodniczących

1. Konferencja Przewodniczących wykonuje zadania powierzone jej na mocy niniejszego Regulaminu.
2. Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzje w sprawach związanych z organizacją prac Parlamentu oraz planowaniem prac legislacyjnych.
3. Konferencja Przewodniczących odpowiada za stosunki z innymi instytucjami i organami Unii Europejskiej oraz parlamentami narodowymi Państw Członkowskich. Prezydium wyznacza dwóch wiceprzewodniczących odpowiedzialnych za stosunki z parlamentami narodowymi. Wiceprzewodniczący ci składają Konferencji Przewodniczących regularne raporty dotyczące ich działalności w tym zakresie.
4. Konferencja Przewodniczących odpowiada za stosunki z państwami nie będącymi członkami Unii Europejskiej oraz stosunki z pozaunijnymi instytucjami i organizacjami.
5. Konferencja Przewodniczących przygotowuje projekty porządku dziennego sesji miesięcznych.
6. Konferencja Przewodniczących odpowiada za skład i kompetencje komisji, komisji śledczych i wspólnych komisji parlamentarnych, stałych delegacji oraz delegacji *ad hoc*.
7. Konferencja Przewodniczących decyduje o przydziale miejsc w sali posiedzeń zgodnie z postanowieniami art. 31.
8. Konferencja Przewodniczących wyraża zgodę na przygotowanie raportów z własnej inicjatywy.
9. Konferencja Przewodniczących przedkłada Prezydium propozycje dotyczące spraw administracyjnych i budżetowych związanych z grupami politycznymi.

Artykuł 25

Kompetencje kwestorów

Kwestorzy odpowiadają za sprawy administracyjne i finansowe dotyczące bezpośrednio deputowanych, zgodnie z wytycznymi określonymi przez Prezydium.

Artykuł 26

Konferencja Przewodniczących Komisji

1. Konferencja Przewodniczących Komisji składa się z przewodniczących wszystkich stałych lub tymczasowych komisji. Konferencja wybiera swojego przewodniczącego.
2. Konferencja Przewodniczących Komisji może przedkładać Konferencji Przewodniczących zalecenia w sprawie pracy komisji i projektów porządku dziennego sesji miesięcznych.

3. Prezydium oraz Konferencja Przewodniczących mogą powierzyć Konferencji Przewodniczących Komisji wykonanie określonych zadań.

Artykuł 27

Konferencja Przewodniczących Delegacji

1. Konferencja Przewodniczących Delegacji składa się z przewodniczących wszystkich stałych delegacji międzyparlamentarnych. Konferencja wybiera swojego przewodniczącego.

2. Konferencja Przewodniczących Delegacji może przedkładać Konferencji Przewodniczących zalecenia w sprawie pracy delegacji.

3. Prezydium oraz Konferencja Przewodniczących mogą powierzyć Konferencji Przewodniczących Delegacji wykonanie określonych zadań.

Artykuł 28

Dostępność informacji o pracach Prezydium, Konferencji Przewodniczących i kwestorów

1. Protokoły posiedzeń Prezydium i Konferencji Przewodniczących są tłumaczone na języki urzędowe, drukowane i dystrybuowane wszystkim deputowanym, jak również są udostępniane opinii publicznej, chyba że wyjątkowo Prezydium lub Konferencja Przewodniczących, ze względu na potrzebę zachowania poufności, zgodnie z postanowieniami art. 4 ust. 1–4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001, postanowi inaczej w zakresie poszczególnych punktów protokołu.

2. Każdy deputowany może zadawać pytania dotyczące pracy Prezydium, Konferencji Przewodniczących i kwestorów. Pytania są przedkładane na piśmie przewodniczącemu i publikowane razem z odpowiedziami w Biuletynie Parlamentu w ciągu trzydziestu dni od chwili złożenia pytań.

Rozdział V

GRUPY POLITYCZNE

Artykuł 29

Tworzenie grup politycznych

1. Deputowani mogą łączyć się w grupy według kryterium podobieństwa poglądów politycznych.

Parlament nie musi zazwyczaj oceniać podobieństwa poglądów politycznych członków danej grupy. Tworząc grupę na mocy postanowień niniejszego artykułu

kułu, zainteresowani deputowani z założenia akceptują podobieństwo swoich poglądów politycznych. Jedynie jeżeli zostanie to zakwestionowane przez zainteresowanych deputowanych, Parlament jest zmuszony ocenić, czy grupa została utworzona zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

2. Grupa polityczna musi obejmować deputowanych z więcej niż jednego Państwa Członkowskiego. Minimalna liczba deputowanych konieczna do utworzenia grupy politycznej wynosi 23, jeżeli pochodzą oni z dwóch Państw Członkowskich, 18, jeżeli pochodzą z trzech Państw Członkowskich oraz 14, jeżeli pochodzą z czterech lub większej liczby Państw Członkowskich.

3. Deputowany nie może należeć do więcej niż jednej grupy.

4. Powstanie grupy politycznej notyfikuje się przewodniczącemu w stosownym oświadczeniu. Oświadczenie zawiera nazwę grupy, listę członków i skład jej Prezydium.

5. Powyższe oświadczenie ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Od 1 lipca 2004 art. 29 będzie miał następujące brzmienie:

1. Deputowani mogą łączyć się w grupy według kryterium podobieństwa poglądów politycznych.

Parlament nie musi zazwyczaj oceniać podobieństwa poglądów politycznych członków danej grupy. Tworząc grupę na mocy postanowień niniejszego artykułu zainteresowani deputowani z założenia akceptują podobieństwo swoich poglądów politycznych. Jedynie jeżeli zostanie to zakwestionowane przez zainteresowanych deputowanych, Parlament jest zmuszony ocenić, czy grupa została utworzona zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

2. Grupa polityczna musi obejmować deputowanych wybranych w co najmniej jednej piątej Państw Członkowskich. Minimalna liczba deputowanych konieczna do utworzenia grupy politycznej wynosi 16.

3. Deputowany nie może należeć do więcej niż jednej grupy.

4. Powstanie grupy politycznej notyfikuje się przewodniczącemu w stosownym oświadczeniu. Oświadczenie zawiera nazwę grupy, listę członków i skład jej Prezydium.

5. Powyższe oświadczenie ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 30

Deputowani niezrzeszeni

1. Deputowani, którzy nie należą do żadnej grupy politycznej, mają do dyspozycji sekretariat. Na wniosek sekretarza generalnego, Prezydium przyjmuje odpowiednie rozwiązania.

2. Prezydium określa również status i prawa parlamentarne tych deputowanych.

Artykuł 31

Przydział miejsc w sali posiedzeń

Konferencja Przewodniczących decyduje o przydziale miejsc w sali posiedzeń grupom politycznym, deputowanym niezrzeszonym i instytucjom Unii Europejskiej.

Rozdział VI

STOSUNKI Z INNYMI INSTYTUCJAMI

POWOŁANIA NA STANOWISKA

Artykuł 32

Wybór przewodniczącego Komisji

1. Jeżeli Rada wyraziła zgodę na kandydaturę przewodniczącego Komisji, przewodniczący zwraca się do kandydata o złożenie przed Parlamentem oświadczenia oraz przedstawienie założeń politycznych. Po oświadczeniu kandydata następuje debata.

Rada jest zapraszana do udziału w debacie.

2. Parlament zatwierdza lub odrzuca kandydaturę większością oddanych głosów.

Głosowanie, o którym mowa, jest tajne.

3. W przypadku wyboru kandydata, przewodniczący informuje o tym Radę, zwracając się do niej oraz do przewodniczącego-elekta Komisji z prośbą o zgłoszenie za wspólną zgodą kandydatów na stanowiska poszczególnych komisarzy.

4. Jeżeli Parlament nie zatwierdzi kandydatury, przewodniczący zwraca się do Rady o przedstawienie nowej kandydatury.

Artykuł 33

Powoływanie Komisji

1. Przewodniczący, po zasięgnięciu opinii przewodniczącego-elekta Komisji, zwraca się do kandydatów zaproponowanych przez przewodniczącego-elekta Komisji i Radę na stanowiska poszczególnych komisarzy o stawienie się przed właściwą komisją, zgodnie z ich przyszłym zakresem obowiązków. Przesłuchania mają charakter publiczny.

2. Komisja prosi kandydata o wygłoszenie oświadczenia oraz udzielenie odpowiedzi na pytania.

3. Przewodniczący-elekt przedstawia kolegium komisarzy oraz ich program na posiedzeniu Parlamentu, do udziału w którym zapraszana jest cała Rada. Po oświadczeniu następuje debata.

4. W celu zakończenia debaty każda grupa polityczna lub co najmniej 32 deputowanych mogą złożyć wniosek o podjęcie uchwały. Art. 37 ust. 3, 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Po głosowaniu nad wnioskiem o podjęcie uchwały Parlament wybiera lub odrzuca skład Komisji większością oddanych głosów.

Głosowanie, o którym mowa, jest głosowaniem imiennym.

Parlament może odłożyć głosowanie do następnego posiedzenia.

5. Przewodniczący informuje Radę o wyborze lub odrzuceniu składu Komisji.

6. Jeżeli w trakcie trwania kadencji Komisji zmieni się zakres obowiązków komisarzy, to zainteresowani komisarze są proszeni o stawienie się przed komisją odpowiedzialną za dziedziny wchodzące w zakres odpowiednich kompetencji.

Artykuł 34

Wniosek o wotum nieufności dla Komisji

1. Wniosek o udzielenie Komisji wotum nieufności może zostać złożony na ręce przewodniczącego przez jedną dziesiątą deputowanych do Parlamentu.

2. Wniosek nosi nazwę „Wniosek o wotum nieufności” i zawiera uzasadnienie. Zostaje on przekazany Komisji.

3. Przewodniczący powiadamia deputowanych o złożeniu wniosku o wotum nieufności niezwłocznie po jego otrzymaniu.

4. Debata nad wnioskiem może się odbyć najwcześniej po upływie 24 godzin od powiadomienia deputowanych, że został on złożony.

5. Głosowanie nad wnioskiem jest imienne i przeprowadza się je najwcześniej po upływie 48 godzin od rozpoczęcia obrad.

6. Debata i głosowanie odbywają się najpóźniej podczas sesji miesięcznej następującej po złożeniu wniosku.

7. Wniosek o wotum nieufności uchwalany jest większością dwóch trzecich oddanych głosów, stanowiących większość deputowanych do Parlamentu. O wynikach głosowania powiadamia się przewodniczącego Rady i przewodniczącego Komisji.

Artykuł 35

Powoływanie członków Trybunału Obrachunkowego

1. Kandydatów proponowanych na członków Trybunału Obrachunkowego wzywa się do złożenia oświadczenia przed właściwą komisją i udzielenia odpowiedzi na pytania stawiane przez deputowanych. Komisja głosuje oddzielnie nad każdą kandydaturą. Głosowanie jest tajne.

2. Właściwa komisja przedstawia Parlamentowi zalecenie co do zatwierdzenia proponowanych kandydatur w postaci raportu, zawierającego oddzielne propozycje decyzji dla każdej kandydatury.

3. Głosowanie na sesji plenarnej odbywa się w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania kandydatury, chyba że Parlament, na wniosek właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej 32 deputowanych, zadecyduje inaczej. Parlament głosuje nad każdą kandydaturą oddzielnie. Głosowanie jest tajne. Powołanie następuje większością oddanych głosów.

4. W przypadku negatywnej opinii Parlamentu o danej kandydaturze, przewodniczący występuje do Rady o wycofanie propozycji i przedstawienie Parlamentowi nowej kandydatury.

Artykuł 36

Powoływanie członków Zarządu Europejskiego Banku Centralnego

1. Kandydata proponowanego na przewodniczącego Europejskiego Banku Centralnego wzywa się do złożenia oświadczenia przed właściwą komisją i udzielenia odpowiedzi na pytania stawiane przez deputowanych.

2. Właściwa komisja przedkłada Parlamentowi zalecenie co do zatwierdzenia lub odrzucenia proponowanej kandydatury.

3. Głosowanie odbywa się w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania kandydatury, chyba że Parlament, na wniosek właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej 32 deputowanych, zadecyduje inaczej.

4. W przypadku negatywnej opinii Parlamentu, przewodniczący żąda od Rady wycofania propozycji i przedstawienia Parlamentowi nowej kandydatury.

5. Tę samą procedurę stosuje się do kandydatur na wiceprzewodniczącego i członków Zarządu Europejskiego Banku Centralnego.

OŚWIADCZENIA

Artykuł 37

Oświadczenia Komisji, Rady oraz Rady Europejskiej

1. Członkowie Komisji, Rady oraz Rady Europejskiej mogą w każdej chwili poprosić przewodniczącego o głos w celu złożenia oświadczenia. Przewodniczący decyduje, kiedy to oświadczenie może być złożone oraz, czy po jego złożeniu nastąpi pełna debata czy też trzydziestominutowy okres krótkich i związanych pytań deputowanych.

2. Umieszczając w porządku dziennym oświadczenie z debatą, Parlament podejmuje decyzję, czy debatę należy zakończyć uchwałą. Parlament nie podejmuje takiej decyzji, jeżeli w porządku dziennym tej samej lub następnej sesji miesięcznej znajduje się raport poświęcony tej samej sprawie, chyba że

przewodniczący, z wyjątkowych przyczyn, przedstawi odmienną propozycję. Jeżeli Parlament zdecyduje o zakończeniu debaty uchwałą, wówczas jej propozycję zgłosić może właściwa komisja, grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych.

3. Wnioski o podjęcie uchwał poddawane są pod głosowanie tego samego dnia. Przewodniczący podejmuje decyzje w kwestii wszelkich wyjątków. Dopuszczalne są wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania.

4. Łączny wniosek o podjęcie uchwały zastępuje poprzednio złożone przez ich sygnatariuszy wnioski o podjęcie uchwał, z wyjątkiem wniosków złożonych przez inne komisje, grupy polityczne lub deputowanych.

5. Po przyjęciu uchwały żadne inne wnioski nie mogą być poddawane pod głosowanie, chyba że przewodniczący, w drodze wyjątku, zadecyduje inaczej.

Artykuł 38

Oświadczenia wyjaśniające decyzje Komisji

Po zasięgnięciu opinii Konferencji Przewodniczących, przewodniczący może zaprosić przewodniczącego Komisji, komisarza odpowiedzialnego za stosunki z Parlamentem Europejskim lub, w drodze porozumienia, innego komisarza, do złożenia przed Parlamentem oświadczenia po każdym posiedzeniu Komisji, wyjaśniającego najważniejsze podjęte decyzje. Po oświadczeniu następuje co najmniej trzydziestominutowa debata, w trakcie której deputowani mogą zadawać krótkie i zwięzłe pytania.

Artykuł 39

Oświadczenia Trybunału Obrachunkowego

1. W związku z procedurą udzielania absolutorium lub działaniami Parlamentu w zakresie kontroli budżetowej, przewodniczący Trybunału Obrachunkowego może zostać poproszony o zabranie głosu w celu przedstawienia komentarzy zawartych w rocznym raporcie, raportach specjalnych lub opiniach Trybunału, bądź w celu wyjaśnienia programu prac Trybunału.

2. Parlament może zadecydować o przeprowadzeniu oddzielnej debaty z udziałem Komisji i Rady nad wszelkimi kwestiami podniesionymi w takich oświadczeniach, w szczególności wówczas, gdy zgłoszono nieprawidłowości w zakresie zarządzania finansowego.

Artykuł 40

Oświadczenia Europejskiego Banku Centralnego

1. Przewodniczący Europejskiego Banku Centralnego przedstawia Parlamentowi roczny raport Banku dotyczący działalności Europejskiego Systemu Banków Centralnych oraz polityki monetarnej zarówno za poprzedni, jak i bieżący rok.

2. Po wystąpieniu tym następuje ogólna debata.
3. Przewodniczący Europejskiego Banku Centralnego jest proszony o wzięcie udziału w posiedzeniach właściwej komisji przynajmniej cztery razy w roku, aby złożyć oświadczenie i udzielić odpowiedzi na pytania.
4. Przewodniczący, wiceprzewodniczący lub pozostali członkowie Zarządu Europejskiego Banku Centralnego są zapraszani do wzięcia udziału w dodatkowych posiedzeniach na wniosek swój lub Parlamentu.
5. Z posiedzeń, o których mowa w ust. 3 i 4, sporządza się stenogram w językach urzędowych.

Artykuł 40a

Pytania do Europejskiego Banku Centralnego wymagające odpowiedzi pisemnej

1. Każdy deputowany może zadać Europejskiemu Bankowi Centralnemu pytania, które wymagają odpowiedzi na piśmie.
2. Pytania takie są przedkładane na piśmie przewodniczącemu właściwej komisji, który przekazuje je do Europejskiego Banku Centralnego.
3. Pytania są publikowane wraz z odpowiedziami na nie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
4. Jeżeli na pytanie nie udzielono odpowiedzi w żądanym terminie, to na wniosek jego autora zostaje ono włączone do porządku dziennego następnego posiedzenia właściwej komisji z udziałem przewodniczącego Europejskiego Banku Centralnego.

Artykuł 41

Zalecenia dotyczące ogólnych wytycznych polityki gospodarczej

1. Komisja przedstawia właściwej komisji zalecenia dotyczące ogólnych wytycznych polityki gospodarczej Państw Członkowskich oraz Wspólnoty. Właściwa komisja przedstawia Parlamentowi raport.
2. Rada jest proszona o przedstawienie Parlamentowi informacji o treści swoich zaleceń oraz o stanowisku zajętym przez Radę Europejską.

PYTANIA DO RADY I KOMISJI

Artykuł 42

Pytania wymagające odpowiedzi ustnej z debatą

1. Pytania do Rady lub Komisji mogą być kierowane przez komisję, grupę polityczną lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych, z wnioskiem o umieszczenie ich w porządku dziennym obrad Parlamentu.

Pytania są przedkładane na piśmie przewodniczącemu, który niezwłocznie przedstawia je Konferencji Przewodniczących.

Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję, czy i w jakiej kolejności pytania będą umieszczone w porządku dziennym. Pytania nie umieszczone w porządku dziennym w terminie trzech miesięcy od daty ich zgłoszenia tracą ważność.

2. Pytania do Komisji muszą zostać przekazane tej instytucji przynajmniej na tydzień przed posiedzeniem, w którego porządku dziennym zostały umieszczone, natomiast pytania do Rady co najmniej trzy tygodnie przed taką datą.

3. Jeżeli pytania dotyczą kwestii, o których mowa w art. 17 i 34 Traktatu o Unii Europejskiej, limit czasowy, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, nie ma zastosowania, a Rada musi odpowiedzieć wystarczająco szybko, aby Parlament został właściwie poinformowany.

4. Jeden z autorów pytania ma pięć minut na jego przedstawienie. Odpowiedzi udziela jeden z członków instytucji, do której pytanie zostało skierowane.

Autor pytania ma prawo wykorzystać cały czas przeznaczony na zabranie głosu.

5. Art. 37 ust. 2, 3, 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 43

Godzina pytań

1. Godzina pytań do Rady i Komisji ma miejsce podczas każdej sesji miesięcznej, w czasie określonym przez Parlament na wniosek Konferencji Przewodniczących. Osobno może zostać określony czas na pytania do przewodniczącego lub poszczególnych członków Komisji.

2. W czasie jednej sesji miesięcznej żaden deputowany nie może zadać więcej niż po jednym pytaniu Komisji i Radzie.

3. Pytania są przedkładane na piśmie przewodniczącemu, który decyduje o ich dopuszczeniu oraz o porządku ich rozpatrywania. O decyzji przewodniczącego informuje się niezwłocznie autora pytania.

4. Szczegółową procedurę określają wytyczne⁵.

Artykuł 44

Pytania wymagające odpowiedzi pisemnej

1. Każdy deputowany może skierować do Rady lub Komisji pytanie z żądaniem odpowiedzi pisemnej. Za treść pytań wyłączną odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

2. Pytania są przedkładane na piśmie przewodniczącemu, który przekazuje je zainteresowanej instytucji.

⁵ Zob. Załącznik II.

3. Jeżeli w ustalonym terminie nie można udzielić odpowiedzi na pytanie, na wniosek autora pytania umieszcza się je w porządku dziennym następnego posiedzenia właściwej komisji. Art. 43 stosuje się odpowiednio.

4. Na pytania, które wymagają niezwłocznej odpowiedzi, a nie pociągają za sobą szczegółowych badań (pytania uprzywilejowane), odpowiedzi udziela się w ciągu trzech tygodni od daty przekazania ich do zainteresowanej instytucji. Każdy deputowany może zgłosić co miesiąc jedno pytanie uprzywilejowane.

Na inne pytania (pytania nieuprzywilejowane) odpowiedzi udziela się w ciągu sześciu tygodni od daty przekazania ich do zainteresowanej instytucji.

Deputowani wskazują, jakiego typu pytanie przedkładają. Ostateczną decyzję podejmuje przewodniczący.

5. Pytania i odpowiedzi ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

RAPORTY

Artykuł 45
(uchylony)

Artykuł 46
(uchylony)

Artykuł 47

Raporty roczne oraz pozostałe raporty innych instytucji

1. Roczne raporty oraz pozostałe raporty innych instytucji, w zakresie których Traktaty przewidują konsultacje z Parlamentem Europejskim lub w przypadku których inne przepisy prawa wymagają opinii Parlamentu Europejskiego, są przedmiotem raportu przedkładanego na posiedzeniu plenarnym.

2. Roczne raporty oraz pozostałe raporty innych instytucji, nie objęte zakresem postanowień ust. 1, są przekazywane właściwej komisji, która może zaproponować sporządzenie raportu na podstawie postanowień art. 163.

UCHWAŁY I ZALECENIA

Artykuł 48

Wnioski o podjęcie uchwał

1. Każdy deputowany może złożyć wniosek o podjęcie uchwały w sprawie wchodzącej w zakres działalności Unii Europejskiej.

Wniosek o podjęcie uchwały nie może zawierać więcej niż 200 słów.

2. Właściwa komisja decyduje o zastosowaniu odpowiedniej procedury.

Komisja może połączyć wniosek o podjęcie uchwały z innymi wnioskami o podjęcie uchwał lub raportami.

Komisja może uchwalić opinię, ewentualnie w formie listu.

Komisja może zadecydować o sporządzeniu raportu, zgodnie z postanowieniami art. 163.

3. Autorów wniosku o podjęcie uchwały informuje się o decyzjach komisji i Konferencji Przewodniczących.

4. Raport zawiera tekst wniosku o podjęcie uchwały.

5. Opinie w formie listu adresowanego do innych instytucji Unii Europejskiej są przekazywane przez przewodniczącego.

6. Autor lub autorzy wniosku o podjęcie uchwały, złożonego na podstawie art. 37 ust. 2, art. 42 ust. 5 lub art. 50 ust. 2, mogą wycofać go przed ostatecznym głosowaniem.

7. Wniosek o podjęcie uchwały złożony na podstawie ust. 1 może zostać wycofany przez jej autora, autorów lub przez pierwszego deputowanego, który go podpisał, zanim właściwa komisja postanowi przygotować raport w sprawie tego wniosku na podstawie ust. 2.

Jeżeli jednak propozycja została przyjęta przez komisję, jedynie komisja jest uprawniona do wycofania jej aż do chwili rozpoczęcia ostatecznego głosowania.

8. Wycofany wniosek o podjęcie uchwały może zostać niezwłocznie podjęty i na nowo złożony przez grupę polityczną, komisję lub przez taką samą liczbę deputowanych, jaka jest wymagana dla złożenia wniosku o podjęcie uchwały.

Komisje mają obowiązek zapewnić, aby wnioski o podjęcie uchwał przedłożone zgodnie z niniejszym artykułem, spełniające ustanowione wymogi, zostały rozpatrzone i właściwie przedstawione w odpowiednich dokumentach.

Artykuł 49

Zalecenia dla Rady

1. Co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych lub grupa polityczna mogą przedłożyć propozycję zalecenia dla Rady dotyczącą spraw objętych tytułami V i VI Traktatu UE lub, jeżeli nie zasięgnięto opinii Parlamentu, w sprawie umowy międzynarodowej wchodzącej w zakres postanowień art. 97 lub art. 98.

2. Propozycje te przekazuje się do rozpatrzenia właściwej komisji.

Komisja, jeżeli uzna to za stosowne, przekazuje sprawę Parlamentowi zgodnie z procedurami określonymi w niniejszym Regulaminie.

3. Jeżeli właściwa komisja przedkłada raport, wówczas przekazuje ona Parlamentowi propozycję zalecenia dla Rady wraz z krótkim uzasad-

nieniem i, w razie konieczności, opiniami komisji, z którymi sprawę konsultowano.

W celu zastosowania postanowień niniejszego ustępu nie jest potrzebna uprzednia zgoda Konferencji Przewodniczących.

4. Zastosowanie mają postanowienia art. 104 lub art. 107.

Artykuł 50

Debaty dotyczące przypadków łamania praw człowieka, demokracji i rządów prawa

1. Komisja, delegacja międzyparlamentarna, grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych mogą skierować do przewodniczącego pisemny wniosek o przeprowadzenie debaty nad wymagającym pilnej reakcji przypadkiem łamania praw człowieka, demokracji oraz rządów prawa (art. 110 ust. 3).

2. Konferencja Przewodniczących, na podstawie wniosków, o których mowa w ust. 1 oraz zgodnie z postanowieniami Załącznika III, ustala listę tematów do umieszczenia w ostatecznym porządku dziennym następnej debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, demokracji oraz rządów prawa. Łączna liczba tematów ujętych w porządku dziennym nie może przekraczać trzech, razem z podrozdziałami.

Zgodnie z postanowieniami art. 111, Parlament może odstąpić od tematu mającego być przedmiotem dyskusji i zastąpić go debatą na temat niezaplanowany. Wnioski o podjęcie uchwał na wybrane tematy są składane do końca dnia, w którym ustala się porządek dzienny. Przewodniczący określa dokładny termin składania tego rodzaju wniosków o podjęcie uchwał.

3. Łączny czas wystąpień dla grup politycznych i deputowanych niezrzeszonych jest przydzielany zgodnie z procedurą określoną w art. 120 ust. 2 i 3 w granicach maksymalnego czasu przewidzianego dla debat, wynoszącego sześćdziesiąt minut na jedną sesję miesięczną.

Czas pozostający po odliczeniu czasu koniecznego dla zreferowania wniosków o podjęcie uchwał i głosowania, oraz czasu ewentualnych wystąpień Komisji i Rady, dzieli się między grupy polityczne i deputowanych niezrzeszonych.

4. Pod koniec debaty przystępuje się niezwłocznie do głosowania. Postanowienia art. 137 nie mają zastosowania.

Głosowania przeprowadzane zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu mogą być organizowane zbiorczo na podstawie wspólnej decyzji przewodniczącego i Konferencji Przewodniczących.

5. Jeżeli dwa lub więcej wniosków o podjęcie uchwał dotyczą tego samego tematu, stosuje się procedurę określoną w art. 37 ust. 4.

6. Przewodniczący Parlamentu oraz przewodniczący grup politycznych mogą postanowić, że wniosek o podjęcie uchwały zostanie poddany pod

głosowanie bez debaty. Decyzja ta wymaga jednogłośnej zgody przewodniczących wszystkich grup politycznych.

Postanowienia art. 143, 144 i 146 nie stosują się do wniosków o podjęcie uchwał włączonych do porządku dziennego debaty dotyczącej przypadków łamania praw człowieka, demokracji oraz rządów prawa.

Wnioski o podjęcie uchwał są włączane do porządku dziennego debaty dotyczącej przypadków łamania praw człowieka, demokracji oraz rządów prawa dopiero po przyjęciu listy tematów. Wnioski o podjęcie uchwał, których nie można rozpatrzyć w czasie przeznaczonym na debatę, upadają. To samo dotyczy wniosków o podjęcie uchwał, co do których stwierdzono, w związku z wnioskiem złożonym na podstawie postanowień art. 126 ust. 3, że nie ma kworum. Oczywiście deputowani mają prawo ponownie złożyć te wnioski o podjęcie uchwał w celu rozpatrzenia ich przez komisje, zgodnie z postanowieniami art. 48, lub włączenia ich do debaty dotyczącej przypadków łamania praw człowieka, demokracji oraz rządów prawa podczas kolejnej sesji miesięcznej.

Temat nie może zostać ujęty w porządku dziennym debaty dotyczącej przypadków łamania praw człowieka, demokracji oraz rządów prawa, jeżeli figuruje on już w porządku dziennym tej sesji miesięcznej.

Żadne postanowienia niniejszego Regulaminu nie dopuszczają wspólnej debaty nad wnioskiem o podjęcie uchwały wniesionym zgodnie z postanowieniami ust. 2 akapit 2 oraz raportem komisji na ten sam temat.

* * *

Żądanie stwierdzenia kworum, zgodnie z postanowieniami art. 126 ust. 3, może dotyczyć wyłącznie wniosku o podjęcie uchwały, który ma być poddany pod głosowanie, a nie wniosków późniejszych.

Artykuł 51

Oświadczenia pisemne

1. Najwyżej pięciu deputowanych może złożyć pisemne oświadczenie zawierające nie więcej niż 200 słów, dotyczące tematu wchodzącego w zakres działalności Unii Europejskiej. Oświadczenia pisemne drukuje się w językach urzędowych i dystrybuuje. Wraz z nazwiskami ich sygnatariuszy są one wpisywane do rejestru. Rejestr ten ma charakter publiczny i jest przechowywany przed wejściem do sali posiedzeń podczas sesji miesięcznych, a pomiędzy takimi sesjami – w odpowiednim miejscu określonym przez Kolegium Kwestorów.

2. Każdy deputowany może złożyć swój podpis pod oświadczeniem wpisanym do rejestru.

3. Jeżeli oświadczenie zostało podpisane przez większość deputowanych do Parlamentu, przewodniczący informuje o tym Parlament oraz ogłasza nazwiska jego sygnatariuszy w protokole.

4. Oświadczenie takie jest pod koniec każdej sesji miesięcznej przekazywane instytucjom, które zostały w nim wymienione, wraz z nazwiskami jego sygnatariuszy. Wpisuje się je do protokołu z posiedzenia, na którym zostaje ono ogłoszone. Wpisanie do protokołu oznacza zakończenie procedury.

5. Pisemne oświadczenie, które, będąc wpisane do rejestru przez okres ponad trzech miesięcy, nie zostało podpisane przez co najmniej połowę deputowanych do Parlamentu, traci ważność.

Artykuł 52

Konsultacje z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym

1. Każda komisja może złożyć wniosek o zasięgnięcie opinii Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawach natury ogólnej lub w konkretnych tematach.

Komisja określa termin wydania opinii przez Komitet Ekonomiczno-Społeczny.

2. Parlament zatwierdza wniosek o zasięgnięcie opinii Komitetu Ekonomiczno-Społecznego bez debaty.

Artykuł 53

Konsultacje z Komitetem Regionów

1. Każda komisja może złożyć wniosek o zasięgnięcie opinii Komitetu Regionów w sprawach natury ogólnej lub w konkretnych tematach.

Komisja określa termin wydania opinii przez Komitet Regionów.

2. Parlament zatwierdza wniosek o zasięgnięcie opinii Komitetu Regionów bez debaty.

Artykuł 54

Porozumienia międzyinstytucjonalne

1. Parlament może zawierać porozumienia z innymi instytucjami w związku ze stosowaniem traktatów lub w celu usprawnienia bądź wyjaśnienia procedur.

Tego rodzaju porozumienia mogą przyjmować formę wspólnych deklaracji, wymiany listów lub kodeksów postępowania, bądź też innych stosownych instrumentów. Są one podpisywane przez przewodniczącego po rozpatrzeniu przez komisję odpowiedzialną za sprawy konstytucyjne oraz po zatwierdzeniu przez Parlament. Dla celów informacyjnych mogą one być załączane do Regulaminu.

2. Jeżeli tego rodzaju porozumienia zakładają zmianę obowiązujących praw lub obowiązków proceduralnych albo ustanawiają nowe prawa lub obowiązki

proceduralne dla deputowanych lub organów Parlamentu, bądź też w inny sposób zakładają modyfikację lub interpretację Regulaminu, przed podpisaniem porozumienia sprawa zostaje przekazana do rozpatrzenia przez właściwą komisję, zgodnie z postanowieniami art. 180 ust. 2 do 6.

Rozdział VII

STOSUNKI Z PARLAMENTAMI NARODOWYMI

Artykuł 55

Wymiana informacji, kontakty oraz wzajemne ułatwienia

1. Parlament regularnie informuje parlamenty narodowe Państw Członkowskich o swojej działalności.

2. Konferencja Przewodniczących może upoważnić przewodniczącego do wynegocjowania z parlamentami narodowymi Państw Członkowskich, na bazie wzajemności, wszelkich udogodnień, jak również do zaproponowania innych środków mających na celu ułatwienie z nimi kontaktów.

Artykuł 56

Konferencja Komisji do spraw Europejskich (COSAC)

1. Na wniosek przewodniczącego Konferencja Przewodniczących wyznacza członków delegacji Parlamentu na Konferencję Komisji do spraw Europejskich (COSAC). Może ona ponadto określić mandat delegacji na COSAC. Delegacji przewodniczy jeden z wiceprzewodniczących Parlamentu, odpowiedzialny za stosunki z parlamentami narodowymi.

2. Pozostałych członków delegacji wybiera się w związku z tematami, jakie będą dyskutowane na posiedzeniu COSAC, z należyтым uwzględnieniem ogólnej reprezentacji politycznej w Parlamencie. Po każdym posiedzeniu delegacja przedkłada raport.

Artykuł 56a

Konferencja parlamentów

Konferencja Przewodniczących wyznacza członków delegacji Parlamentu na każdą konwencję, konferencję lub podobnego rodzaju zgromadzenia z udziałem przedstawicieli parlamentów. Ponadto Konferencja Przewodniczących określa mandat delegacji odpowiednio do stosownych uchwał Parlamentu. Delegacja wybiera swojego przewodniczącego, a w razie konieczności jednego lub więcej wiceprzewodniczących.

Rozdział VIII

PROCEDURY LEGISLACYJNE

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 57

Program legislacyjny i program prac Komisji

1. Parlament współpracuje z Komisją i Radą w celu określenia planu legislacyjnego Unii Europejskiej.

Parlament i Komisja współpracują w przygotowaniu programu legislacyjnego oraz programu prac Komisji, zgodnie z harmonogramem i uzgodnieniami dokonanymi między tymi dwoma instytucjami, załączonymi do niniejszego Regulaminu⁶.

2. W pilnych i nieprzewidzianych przypadkach jedna z instytucji może z własnej inicjatywy oraz zgodnie z procedurami określonymi w traktatach, zaproponować dodanie inicjatywy legislacyjnej do prac już zaproponowanych w programie legislacyjnym.

3. Przewodniczący przekazuje podjętą przez Parlament uchwałę innym instytucjom, które uczestniczą w procedurze legislacyjnej Unii Europejskiej, jak również parlamentom Państw Członkowskich.

Przewodniczący prosi Radę o wyrażenie opinii co do rocznego programu legislacyjnego Komisji oraz uchwały Parlamentu.

4. Jeżeli jedna z instytucji nie jest w stanie dotrzymać ustalonego harmonogramu, informuje drugą o powodach opóźnienia oraz proponuje nowy harmonogram.

Artykuł 58

Badanie przestrzegania praw podstawowych, zasad subsydiarności i proporcjonalności, rządów prawa oraz skutków finansowych

W trakcie badania propozycji legislacyjnej Parlament zwraca szczególną uwagę na przestrzeganie praw podstawowych. W szczególności Parlament zwraca uwagę na to, aby akt prawny był zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej, zasadami subsydiarności i proporcjonalności oraz rządami prawa. Ponadto, jeżeli propozycja pociąga za sobą konsekwencje finansowe, Parlament bada, czy zapewnione zostały wystarczające środki finansowe.

Artykuł 59

Inicjatywa na podstawie art. 192 Traktatu WE

1. Parlament może zażądać, w drodze uchwały na podstawie raportu z własnej inicjatywy przyjętego przez właściwą komisję, aby Komisja przed-

⁶ Zob. Załącznik XIV.

łożyła mu stosowną propozycję (w celu przyjęcia nowego lub zmiany istniejącego aktu prawnego) na podstawie art. 192 akapit drugi Traktatu WE. Uchwałę podejmuje się większością głosów deputowanych do Parlamentu. Parlament może równocześnie wyznaczyć termin na przedstawienie takiej propozycji.

2. Przed wszczęciem procedury określonej w art. 163, właściwa komisja w następujących przypadkach ustala, czy dana propozycja nie jest już przygotowywana:

- a) propozycja nie jest zawarta w rocznym programie legislacyjnym,
- b) prace przygotowawcze nad propozycją nie rozpoczęły się lub nadmiernie się opóźniają,
- c) Komisja nie odpowiedziała pozytywnie na wcześniejsze wnioski właściwej komisji lub wnioski zawarte w uchwałach podjętych przez Parlament większością oddanych głosów.

3. Uchwała Parlamentu wskazuje właściwą podstawę prawną. Towarzyszącej szczegółowe zalecenia co do treści wymaganej propozycji, zapewniającej poszanowanie praw podstawowych oraz zasady subsydiarności.

4. W przypadku propozycji wywołujących konsekwencje finansowe, Parlament wskazuje, w jaki sposób można zapewnić wystarczające środki.

5. Właściwa komisja monitoruje postęp w przygotowaniach wszelkich propozycji legislacyjnych wynikających z konkretnego wniosku Parlamentu.

Artykuł 60

Rozpatrywanie dokumentów legislacyjnych

1. Propozycje Komisji i inne dokumenty natury legislacyjnej są przekazywane przez przewodniczącego do właściwej komisji w celu rozpatrzenia.

W przypadku wątpliwości przewodniczący może zastosować art. 154 ust. 2 przed ogłoszeniem w Parlamencie przekazania sprawy do właściwej komisji.

Jeżeli propozycja znajduje się w rocznym programie legislacyjnym, właściwa komisja może wyznaczyć sprawozdawcę, który śledzi wstępną fazę przygotowywania propozycji.

Przewodniczący przekazuje wyniki konsultacji z Radą lub wnioski Komisji o wydanie opinii do właściwej komisji w celu rozpatrzenia danej propozycji.

Postanowienia dotyczące pierwszego czytania, określone w art. 58 oraz w art. 63 do 73, stosuje się do propozycji legislacyjnych w zależności od tego, czy wymagają jednego, dwóch czy trzech czytań.

2. Wspólne stanowiska Rady przekazuje się w pierwszym czytaniu do rozpatrzenia właściwej komisji.

Do wspólnych stanowisk stosuje się postanowienia dotyczące drugiego czytania, określone w art. 74 do 80.

3. Po drugim czytaniu, w postępowaniu pojedynczym między Parlamentem i Radą nie stosuje się odesłania do komisji.

Do postępowania pojednawczego stosuje się postanowienia dotyczące trzeciego czytania, określone w art. 81 do 83.

4. Do drugiego i trzeciego czytania nie stosuje się postanowień art. 67 ust. 1 i 3, art. 68, 69, 144, 158, 159 i 162.

5. W przypadku sprzeczności między postanowieniami Regulaminu dotyczącymi drugiego i trzeciego czytania a innymi postanowieniami Regulaminu, pierwszeństwo mają postanowienia dotyczące drugiego i trzeciego czytania.

Artykuł 61

Konsultacje w sprawie inicjatyw Państw Członkowskich

1. Inicjatywy przedstawiane przez Państwa Członkowskie na podstawie art. 67 ust. 1 Traktatu WE lub art. 34 ust. 2 i art. 42 Traktatu UE są rozpatrywane zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu oraz art. 58, 60, 63, 63a, 64 i 67.

2. Właściwa komisja może poprosić przedstawiciela Państwa Członkowskiego, od którego wyszła inicjatywa, o przedstawienie komisji tej inicjatywy. Przedstawicielowi może towarzyszyć prezydent Rady.

3. Przed przystąpieniem do głosowania właściwa komisja zwraca się do Komisji z pytaniem, czy zajęła ona stanowisko w sprawie inicjatywy, a jeżeli tak, to prosi Komisję o jego przedstawienie.

4. Jeżeli do Parlamentu skierowano równocześnie lub w krótkich odstępach czasu dwie lub więcej propozycji (wychodzących z Komisji i/albo Państw Członkowskich) dotyczących tego samego celu legislacyjnego, Parlament zajmuje się nimi w ramach jednego raportu. W raporcie tym właściwa komisja wskazuje, do którego z tekstów zaproponowała poprawki oraz odnosi się do wszystkich pozostałych tekstów w swojej uchwale legislacyjnej.

5. Okres, o którym mowa w art. 39 ust. 1 Traktatu UE, rozpoczyna się wraz z ogłoszeniem na sesji plenarnej, że Parlament otrzymał, w językach urzędowych, inicjatywę wraz z wyjaśnieniem potwierdzającym jej zgodność z Protokołem w sprawie stosowania zasad subsydiarności i proporcjonalności, załączonym do Traktatu WE.

Artykuł 62

(uchylony)

Artykuł 62a

Reprezentowanie Parlamentu na posiedzeniach Rady

Jeżeli Rada zaprasza Parlament do udziału w swoim posiedzeniu, na którym Rada występuje w roli prawodawcy, przewodniczący prosi przewodniczącego bądź deputowanego sprawozdawcę właściwej komisji lub też innego deputowanego wyznaczonego przez komisję, o reprezentowanie Parlamentu.

Artykuł 63

Weryfikacja podstawy prawnej

1. W przypadku wszystkich propozycji Komisji oraz innych dokumentów legislacyjnych właściwa komisja w pierwszej kolejności weryfikuje podstawę prawną.

2. Jeżeli właściwa komisja kwestionuje ważność lub odpowiedniość podstawy prawnej – dotyczy to również sprawdzenia kryterium, o którym mowa w art. 5 Traktatu WE – zwraca się o opinię do komisji odpowiedzialnej za sprawy prawne.

3. Komisja odpowiedzialna za sprawy prawne może z własnej inicjatywy zająć się kwestią podstawy prawnej propozycji przedłożonej przez Komisję. W takim przypadku odpowiednio informuje o tym właściwą komisję.

4. Jeżeli komisja odpowiedzialna za sprawy prawne kwestionuje ważność lub odpowiedniość podstawy prawnej, przedstawia swoje wnioski Parlamentowi. Parlament poddaje je pod głosowanie przed przystąpieniem do głosowania nad meritum propozycji.

5. Niedopuszczalne jest zgłoszenie na posiedzeniu plenarnym poprawek w sprawie zmiany podstawy prawnej propozycji Komisji, jeżeli właściwa komisja lub komisja odpowiedzialna za sprawy prawne nie zakwestionowały ważności lub odpowiedności podstawy prawnej.

6. Jeżeli Komisja nie zgadza się na zmianę swojej propozycji w celu dostosowania jej do podstawy prawnej zaproponowanej przez Parlament, deputowany sprawozdawca lub przewodniczący komisji odpowiedzialnej za sprawy prawne albo właściwej komisji może zaproponować przełożenie głosowania nad meritum propozycji na następne posiedzenie.

Artykuł 63a

Weryfikacja zgodności finansowej

1. Z zastrzeżeniem postanowień art. 60, właściwa komisja weryfikuje zgodność finansową każdej propozycji Komisji lub wszelkiego innego dokumentu o charakterze legislacyjnym z perspektywą finansową.

2. W przypadku zmiany przez właściwą komisję ram finansowych aktu, który bada, zwraca się ona o opinię do komisji odpowiedzialnej za sprawy budżetowe.

3. Komisja odpowiedzialna za sprawy budżetowe może również z własnej inicjatywy rozpatrzeć kwestie dotyczące zgodności finansowej propozycji wniesionych przez Komisję. W takich przypadkach odpowiednio informuje właściwą komisję.

4. Jeśli komisja odpowiedzialna za sprawy budżetowe zadecyduje o zakwestionowaniu zgodności finansowej propozycji, informuje o swoich wnioskach Parlament, który poddaje je pod głosowanie.

5. Akt, co do którego stwierdzono niezgodność, może zostać przyjęty przez Parlament, z uwzględnieniem decyzji Władzy Budżetowej.

Artykuł 64

Przejrzystość procesu legislacyjnego

1. Podczas całego procesu legislacyjnego Parlament i jego komisje mogą żądać dostępu do wszelkich dokumentów dotyczących propozycji Komisji na tych samych warunkach co Rada i jej grupy robocze.

2. Podczas badania propozycji Komisji, właściwa komisja zwraca się do Komisji i Rady o informowanie jej o postępie prac nad propozycją w Radzie i w jej grupach roboczych, a w szczególności informowania jej o osiągniętych kompromisach, które w zasadniczy sposób zmieniają pierwotną propozycję Komisji lub o zamiarze Komisji wycofania propozycji.

Artykuł 65

Zmiana propozycji Komisji

1. Jeżeli Komisja poinformuje Parlament lub jeżeli właściwa komisja dowie się w inny sposób, że Komisja zamierza zmienić swoją propozycję, właściwa komisja odracza rozpatrzenie sprawy do czasu otrzymania nowej propozycji lub poprawek Komisji.

2. Jeżeli Rada w sposób istotny zmienia propozycję Komisji, stosuje się postanowienia art. 71.

Artykuł 66

Stanowisko Komisji i Rady w sprawie poprawek

1. Zanim właściwa komisja przystąpi do głosowania końcowego nad propozycją Komisji, zwraca się do Komisji o zajęcie stanowiska wobec wszystkich poprawek do propozycji przyjętych przez komisję oraz do Rady o przedstawienie komentarza.

2. Jeżeli Komisja nie może zająć stanowiska lub oświadcza, że nie jest przygotowana do zaakceptowania wszystkich poprawek przyjętych przez właściwą komisję, komisja może odroczyć końcowe głosowanie.

3. W razie potrzeby, stanowisko Komisji włącza się do raportu.

PIERWSZE CZYTANIE – ETAP PLENARNY

Artykuł 67

Zakończenie pierwszego czytania

1. Parlament rozpatruje propozycję legislacyjną na podstawie raportu przygotowanego przez właściwą komisję, zgodnie z art. 159.

2. Parlament głosuje w pierwszej kolejności nad poprawkami do propozycji stanowiącej podstawę do raportu właściwej komisji, następnie nad propozycją, zmienioną lub nie, w dalszej kolejności nad poprawkami do projektu uchwały

legislacyjnej i wreszcie nad całością projektu uchwały legislacyjnej, która zawiera jedynie oświadczenie, czy Parlament aprobuje propozycję Komisji, odrzuca ją, czy też proponuje wniesienie poprawek oraz wnioski proceduralne.

Przyjęcie projektu uchwały legislacyjnej zamyka procedurę konsultacji. Jeżeli Parlament nie przyjmuje uchwały legislacyjnej, propozycję odsyła się do właściwej komisji.

Wszystkie raporty przedłożone w procedurze legislacyjnej powinny uwzględniać postanowienia art. 60, 63 i 159. Wszelkie wnioski o podjęcie uchwał nielegislacyjnych wniesione przez komisję powinny być zgodne z procedurami przekazania przewidzianymi w art. 154 lub art. 163.

3. Tekst propozycji w brzmieniu uchwalonym przez Parlament wraz z towarzyszącą mu uchwałą przewodniczący przekazuje Radzie i Komisji jako opinię Parlamentu.

Artykuł 68

Odrzucenie propozycji Komisji

1. Jeżeli propozycja Komisji nie uzyska większości oddanych głosów, przewodniczący, zanim Parlament przystąpi do głosowania nad projektem uchwały legislacyjnej, zwraca się do Komisji o wycofanie propozycji.

2. Jeżeli Komisja wycofa swoją propozycję, przewodniczący stwierdza, że procedura konsultacji z nią związana staje się bezprzedmiotowa i powiadamia o tym Radę.

3. Jeżeli Komisja nie wycofa swej propozycji, Parlament przekazuje ponownie sprawę właściwej komisji nie głosując nad projektem uchwały legislacyjnej.

W tym przypadku właściwa komisja składa Parlamentowi raport ustny lub pisemny w terminie określonym przez Parlament, nie dłuższym jednak niż dwa miesiące.

4. Jeżeli właściwa komisja nie może dotrzymać terminu, powinna wnieść o ponowne przekazanie do komisji, na podstawie art. 144 ust. 1. W razie potrzeby Parlament może wyznaczyć nowy termin na podstawie art. 144 ust. 5. W przypadku nieuwzględnienia wniosku komisji, Parlament przystępuje do głosowania nad projektem uchwały legislacyjnej.

Artykuł 69

Uchwalenie poprawek do propozycji Komisji

1. Jeżeli propozycja Komisji zostanie przyjęta w całości, ale z uwzględnieniem uchwalonych poprawek, głosowanie nad projektem uchwały legislacyjnej zostaje odroczone do czasu zajęcia przez Komisję stanowiska wobec każdej poprawki Parlamentu.

Jeżeli Komisja nie może zająć stanowiska po głosowaniu w Parlamencie nad jej propozycją, powiadamia przewodniczącego lub właściwą komisję, kiedy będzie mogła tego dokonać. W takim przypadku propozycję umieszcza się w projekcie porządku dziennego najbliższej sesji miesięcznej.

2. Jeżeli Komisja zawiadomi, że nie ma zamiaru przyjąć wszystkich poprawek Parlamentu, sprawozdawca właściwej komisji lub, w razie braku sprawozdawcy, jej przewodniczący składa formalny wniosek do Parlamentu dotyczący tego, czy należy przeprowadzić głosowanie nad projektem uchwały legislacyjnej. Przed złożeniem tego wniosku sprawozdawca lub przewodniczący właściwej komisji może prosić przewodniczącego o zawieszenie dyskusji nad tym punktem.

Jeżeli Parlament zadecyduje o przełożeniu głosowania, uważa się, że sprawa została przekazana do właściwej komisji do ponownego rozpatrzenia.

W tym przypadku właściwa komisja składa Parlamentowi nowy raport ustny lub pisemny w terminie wskazanym przez Parlament, jednak nie dłuższym niż dwa miesiące.

Jeżeli właściwa komisja nie może dotrzymać tego terminu, stosuje się tryb przewidziany w art. 68 ust. 4.

W tym stadium postępowania dopuszczalne są jedynie poprawki wniesione przez właściwą komisję i zmierzające do osiągnięcia kompromisu z Komisją.

3. Zastosowanie postanowień ust. 2 nie wyklucza możliwości złożenia przez innego deputowanego wniosku o przekazanie sprawy do komisji, zgodnie z art. 144.

Podstawowym zadaniem komisji, do której ponownie przekazano sprawę na podstawie ust. 2, zgodnie z warunkami tego przekazania, jest złożenie w określonym terminie raportu, oraz, w razie potrzeby, zgłoszenie poprawek zmierzających do osiągnięcia kompromisu z Komisją, a nie ponowne rozpatrzenie wszystkich postanowień zaakceptowanych przez Parlament.

Jednakże, w ramach tego mandatu, mając na względzie zawieszający skutek odesłania, komisja korzysta z większej swobody i może, mając na względzie kompromis, zaproponować ponowne rozważenie postanowień, które przegłosowano w Parlamencie.

W takich przypadkach, z uwagi na fakt, że dopuszczalne są tylko poprawki komisji zmierzające do osiągnięcia kompromisu z Komisją, i mając na względzie suwerenność Izby, raport, o którym mowa w ust. 2, powinien jasno stwierdzać, które postanowienia już zatwierdzone upadną, w przypadku przyjęcia proponowanych poprawek.

PIERWSZE CZYTANIE – PROCEDURA PO WYDANIU OPINII PRZEZ PARLAMENT

Artykuł 70

Postępowanie po wydaniu opinii przez Parlament

1. W okresie następującym po przyjęciu przez Parlament stanowiska w sprawie propozycji Komisji, przewodniczący i sprawozdawca właściwej

komisji śledzą przebieg postępowania zmierzającego do przyjęcia propozycji przez Radę, szczególnie w celu zapewnienia, aby zobowiązania przyjęte przez Radę lub Komisję wobec Parlamentu w sprawie poprawek były właściwie wypełniane.

2. Komisja może zaprosić Komisję i Radę do wspólnego omówienia sprawy.

3. Na każdym etapie postępowania po wydaniu opinii przez Parlament właściwa komisja może w każdej chwili złożyć, jeżeli uzna to za konieczne, wniosek o podjęcie uchwały, zgodnie z niniejszym artykułem, zalecającej Parlamentowi:

- zwrócenie się do Komisji o wycofanie swej propozycji, albo
- zwrócenie się do Komisji lub Rady o ponowne przedłożenie sprawy Parlamentowi, zgodnie z art. 71, lub do Komisji o przedstawienie nowej propozycji, albo
- podjęcie decyzji co do podjęcia innych działań, jakie uzna za stosowne.

Wniosek o podjęcie uchwały umieszcza się w projekcie porządku dziennego sesji miesięcznej, która następuje po decyzji komisji.

Artykuł 71

Ponowne przekazanie do Parlamentu

Procedura prowadząca do przyjęcia aktu zgodnie z art. 251 Traktatu WE

1. Na wniosek właściwej komisji, przewodniczący zwraca się do Komisji o ponowne przedłożenie jej propozycji Parlamentowi:

– w przypadku wycofania przez Komisję pierwotnej propozycji po wydaniu opinii przez Parlament w celu zastąpienia jej innym tekstem, chyba że jest to dokonywane w celu uwzględnienia poprawek Parlamentu, albo

– w przypadku istotnej zmiany lub zamiaru zmiany przez Komisję pierwotnej propozycji, chyba że jest to dokonywane w celu uwzględnienia poprawek Parlamentu, albo

– w przypadku gdy z upływem czasu lub na skutek zmienionych okoliczności istota problemu stanowiącego przedmiot propozycji Komisji uległa zasadniczej zmianie, albo

– w przypadku gdy nowe wybory do Parlamentu odbyły się już po wydaniu przez Parlament opinii, jeśli Konferencja Przewodniczących uzna to za pożądane.

2. Na wniosek właściwej komisji Parlament prosi Radę o ponowne przedłożenie Parlamentowi propozycji przekazanej przez Komisję, zgodnie z art. 251 Traktatu WE, w przypadku gdy Rada zamierza zmienić podstawę prawną propozycji, w wyniku czego procedura określona w art. 251 Traktatu WE nie będzie mieć zastosowania.

Procedura prowadząca do przyjęcia innych aktów

3. Na wniosek właściwej komisji przewodniczący wzywa Radę do ponownej konsultacji z Parlamentem w tych samych okolicznościach oraz na tych samych warunkach, jak te określone w ust. 1, oraz w przypadku gdy Rada w zasadniczy sposób zmienia lub zamierza zmienić propozycję, w sprawie której Parlament pierwotnie wydał swoją opinię, chyba że jest to dokonywane w celu uwzględnienia poprawek Parlamentu.

4. Przewodniczący zwraca się również o ponowne przedłożenie propozycji aktu Parlamentowi w okolicznościach przewidzianych niniejszym artykułem, jeżeli Parlament tak zdecyduje na wniosek grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych.

Artykuł 72

Postępowanie pojednawcze określone w umowie międzyinstytucjonalnej z 1975 roku

1. Gdy w przypadku niektórych ważnych decyzji Wspólnot Rada zamierza nie stosować się do opinii Parlamentu, Parlament może, wydając opinię, wszcząć, przy czynnym udziale Komisji, postępowanie pojednawcze z Radą.

2. Postępowanie pojednawcze Parlament wszczyna z własnej inicjatywy lub z inicjatywy Rady.

3. Do określenia składu i trybu postępowania delegacji do Komitetu Pojednawczego oraz przedstawienia wyników Parlamentowi stosuje się art. 82.

4. Właściwa komisja składa raport z wyników postępowania pojednawczego. Powyższy raport podlega dyskusji i głosowaniu w Parlamencie.

Artykuł 73

Zatwierdzenie przez Radę poprawek Parlamentu

1. Jeżeli, zgodnie z art. 251 ust. 2 Traktatu WE, Rada informuje Parlament, że przyjęła jego poprawki i nie zmieniła w inny sposób propozycji Komisji, ani też żadna instytucja nie zmieniła propozycji Komisji, przewodniczący ogłasza na posiedzeniu ostateczne przyjęcie propozycji.

2. Przed dokonaniem takiego ogłoszenia przewodniczący sprawdza, czy jakiegokolwiek techniczne dostosowania wprowadzone w propozycji przez Radę nie wpływają na jej meritum. W razie wątpliwości przeprowadza konsultacje z właściwą komisją. W przypadku uznania jakichkolwiek zmian za zasadnicze, przewodniczący informuje Radę, że Parlament przystąpi do drugiego czytania, gdy tylko zostaną spełnione warunki określone w art. 74.

3. Po dokonaniu ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1, przewodniczący, wraz z przewodniczącym Rady, podpisuje proponowany akt oraz zarządza jego publikację w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, zgodnie z art. 84.

DRUGIE CZYTANIE – ETAP KOMISJI

Artykuł 74

Powiadomienie o wspólnym stanowisku Rady

1. Powiadomienie o wspólnym stanowisku Rady, zgodnie z art. 251 i art. 252 Traktatu WE, następuje z chwilą ogłoszenia go przez przewodniczącego na posiedzeniu plenarnym. Przewodniczący dokonuje ogłoszenia po otrzymaniu dokumentów zawierających wspólne stanowisko, wszelkie oświadczenia zgłoszone do protokołu Rady podczas przyjmowania wspólnego stanowiska, powody, jakie skłoniły Radę do zajęcia wspólnego stanowiska oraz stanowisko Komisji, odpowiednio przetłumaczone na języki urzędowe Unii Europejskiej. Przewodniczący dokonuje ogłoszenia w czasie sesji miesięcznej następującej po otrzymaniu przez niego wspomnianych dokumentów.

Przed ogłoszeniem wspólnego stanowiska, przewodniczący stwierdza, w porozumieniu z przewodniczącym właściwej komisji i/albo sprawozdawcą, że przekazany mu tekst jest rzeczywiście wspólnym stanowiskiem, i że nie zachodzi żadna z okoliczności przewidzianych w art. 71. W przeciwnym wypadku, przewodniczący wspólnie z właściwą komisją oraz, jeżeli to możliwe, w porozumieniu z Radą, poszukuje właściwego rozwiązania.

2. Listę takich powiadomień publikuje się w protokole posiedzenia wraz z nazwą właściwej komisji.

Artykuł 75

Przedłużenie terminów

1. Na wniosek przewodniczącego właściwej komisji w przypadku terminów przewidzianych dla drugiego czytania, lub na wniosek delegacji Parlamentu do Komitetu Pojednawczego w przypadku terminów postępowania pojednawczego, przewodniczący przedłuża powyższe terminy zgodnie z art. 251 ust. 7 Traktatu WE.

Przedłużenie terminów, zgodnie z art. 252 lit. g Traktatu WE lub art. 39 ust. 1 Traktatu UE, przewodniczący ustala za zgodą Rady.

2. Przewodniczący informuje Parlament o wszelkim przedłużeniu terminów, zgodnie z art. 251 ust. 7 Traktatu WE, zarówno z inicjatywy Parlamentu, jak i Rady.

3. Przewodniczący, po konsultacji z przewodniczącym właściwej komisji, może wyrazić zgodę na uwzględnienie wniosku Rady o przedłużenie terminów, zgodnie z art. 252 lit. g Traktatu WE.

Artykuł 76

Przekazanie do właściwej komisji i postępowanie wewnątrz komisji

1. Wspólne stanowisko uważa się za przekazane automatycznie właściwej komisji oraz komisjom, do których zwrócono się w pierwszym czytaniu o opinie, w dniu, w którym zostało zakomunikowane Parlamentowi zgodnie z art. 74 ust. 1.

2. Sprawę wspólnego stanowiska wpisuje się jako pierwszy punkt porządku dziennego pierwszego posiedzenia właściwej komisji po zakomunikowaniu wspólnego stanowiska. Rada może zostać zaproszona do przedstawienia wspólnego stanowiska.

3. Sprawozdawcą w drugim czytaniu jest ta sama osoba co w pierwszym, chyba że zdecydowano inaczej.

4. Postanowienia art. 80 ust. 2, 3 i 5 dotyczące drugiego czytania w Parlamencie stosuje się do obrad właściwej komisji. Tylko członkowie komisji lub ich stali zastępcy mogą przedkładać propozycje dotyczące odrzucenia lub poprawek. Komisja podejmuje decyzje większością oddanych głosów.

5. Przed głosowaniem komisja może zażądać od przewodniczącego i sprawozdawcy omówienia poprawek, które zostały złożone w komisji, z przewodniczącym Rady lub jego przedstawicielem oraz z obecnym komisarzem odpowiedzialnym. Po takiej dyskusji sprawozdawca może przedłożyć poprawki kompromisowe.

6. Właściwa komisja przedstawia zalecenie w sprawie drugiego czytania, proponując przyjęcie, zmianę lub odrzucenie wspólnego stanowiska przyjętego przez Radę. Zalecenie zawiera krótkie uzasadnienie proponowanej decyzji.

DRUGIE CZYTANIE – ETAP PLENARNY

Artykuł 77

Zamknięcie drugiego czytania

1. Wspólne stanowisko Rady oraz zalecenie właściwej komisji w sprawie drugiego czytania, jeżeli jest dostępne, umieszcza się automatycznie w projekcie porządku dziennego sesji miesięcznej, w czasie której środa poprzedza i jest najbliższa dacie upływu terminu trzech miesięcy lub – jeżeli został on przedłużony zgodnie z art. 75 – czterech miesięcy, chyba że sprawą zajmowano się na wcześniejszej sesji miesięcznej.

Zalecenia przedstawiane przez komisje parlamentarne w sprawie drugiego czytania są równoznaczne z oświadczeniem wyjaśniającym, w którym komisja uzasadnia swoje stanowisko w odniesieniu do wspólnego stanowiska Rady. Tekstów tych nie poddaje się pod głosowanie.

2. Drugie czytanie zamyka się z chwilą, gdy Parlament zatwierdzi, odrzuci lub zmieni wspólne stanowisko, w terminie i zgodnie z warunkami przewidzianymi w art. 251 i 252 Traktatu WE.

Artykuł 78

Zatwierdzenie wspólnego stanowiska Rady bez poprawek

Jeżeli w terminach przewidzianych na składanie i głosowanie poprawek lub propozycji w sprawie odrzucenia nie przyjęto wniosku w sprawie odrzucenia

wspólnego stanowiska Rady lub wniesienia do niego poprawek na podstawie art. 79 i 80, przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym ostateczne przyjęcie proponowanego aktu. Wraz z przewodniczącym Rady podpisuje proponowany akt i zarządza jego publikację w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, zgodnie z art. 84.

Artykuł 79

Odrzucenie wspólnego stanowiska Rady

1. Właściwa komisja, grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych mogą, w formie pisemnej oraz przed upływem terminu określonego przez przewodniczącego, przedłożyć propozycję odrzucenia wspólnego stanowiska Rady. Przyjęcie takiej propozycji wymaga większości głosów deputowanych do Parlamentu. Propozycja w sprawie odrzucenia wspólnego stanowiska jest poddawana pod głosowanie przed przegłosowaniem jakichkolwiek poprawek.

2. Pomimo głosowania przez Parlament przeciwko pierwotnej propozycji odrzucenia wspólnego stanowiska, Parlament może, na podstawie zalecenia sprawozdawcy, rozważyć kolejną propozycję w sprawie odrzucenia po przegłosowaniu poprawek oraz wysłuchaniu oświadczenia Komisji zgodnie z art. 80 ust. 5.

3. W przypadku odrzucenia wspólnego stanowiska Rady, przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym zamknięcie procedury legislacyjnej.

4. W drodze odstępstwa od ust. 3, jeżeli odrzucenie przez Parlament podlega postanowieniom art. 252 Traktatu WE, przewodniczący żąda od Komisji wycofania jej propozycji. W przypadku wycofania propozycji przez Komisję, przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym zamknięcie procedury legislacyjnej.

Artykuł 80

Poprawki do wspólnego stanowiska Rady

1. Właściwa komisja, grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych mogą zgłosić poprawki do wspólnego stanowiska Rady w celu rozpatrzenia na posiedzeniu plenarnym.

2. Poprawki do wspólnego stanowiska są dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli są zgodne z postanowieniami art. 139 i 140 i mają na celu:

a) przywrócenie w całości lub w części stanowiska, jakie Parlament zajął w pierwszym czytaniu, lub

b) osiągnięcie kompromisu między Radą i Parlamentem, lub

c) zmianę części wspólnego stanowiska, która nie znajdowała się w tekście propozycji przedstawionej w pierwszym czytaniu, lub których treść była różna, a która nie powoduje zasadniczej zmiany w rozumieniu art. 71, lub

d) uwzględnienie nowego faktu lub stanu prawnego, jakie powstały od czasu pierwszego czytania.

Uprawnienie przewodniczącego do stwierdzenia dopuszczalności lub niedopuszczalności poprawki nie może być kwestionowane.

3. W przypadku przeprowadzenia nowych wyborów od czasu pierwszego czytania, przy nieskorzystaniu z art. 71, przewodniczący może zdecydować o rezygnacji z ograniczeń co do dopuszczalności przewidzianych w ust. 2.

4. Poprawka zostaje przyjęta, jeżeli uzyska większość głosów deputowanych do Parlamentu.

5. Przed głosowaniem nad poprawkami przewodniczący może poprosić Komisję o przedstawienie swojego stanowiska i Radę o przedstawienie komentarza.

TRZECIE CZYTANIE – POSTĘPOWANIE POJEDNAWCZE

Artykuł 81

Powołanie Komitetu Pojednawczego

W przypadku gdy Rada informuje Parlament, że nie jest w stanie przyjąć wszystkich poprawek zgłoszonych przez Parlament do wspólnego stanowiska, przewodniczący wraz z Radą uzgadnia miejsce i czas pierwszego posiedzenia Komitetu Pojednawczego. Termin sześciu tygodni lub, w przypadku przedłużenia, termin ośmiu tygodni, przewidziany w art. 251 ust. 5 Traktatu WE, biegnie od pierwszego posiedzenia Komitetu.

Artykuł 82

Delegacja do Komitetu Pojednawczego

1. Liczba członków delegacji Parlamentu do Komitetu Pojednawczego jest równa liczbie członków delegacji Rady.

2. Skład polityczny delegacji odzwierciedla podział Parlamentu na grupy polityczne. Konferencja Przewodniczących określa dokładną liczbę członków z każdej grupy politycznej.

3. Członków delegacji wyznaczają grupy polityczne dla każdego przypadku postępowania pojednawczego, o ile to możliwe spośród członków zainteresowanych komisji, z wyjątkiem trzech członków, których mianuje się stałymi członkami kolejnych delegacji na okres dwunastu miesięcy. Trzech stałych członków, reprezentujących co najmniej dwie różne grupy polityczne, mianują grupy polityczne spośród wiceprzewodniczących. Członkami delegacji są w każdym przypadku przewodniczący i sprawozdawca właściwej komisji.

4. Grupy polityczne reprezentowane w delegacji mianują zastępców.

5. Grupy polityczne i deputowani niezrzeszeni nie reprezentowani w delegacji mogą wysłać jednego przedstawiciela na wszelkie wewnętrzne przygotowawcze posiedzenia delegacji.

6. Delegacji przewodniczy przewodniczący lub jeden z trzech stałych członków.

7. Delegacja podejmuje decyzje większością głosów swoich członków. Debaty delegacji prowadzone są z wyłączeniem jawności.

Konferencja Przewodniczących określa dalsze wytyczne proceduralne dla pracy delegacji do Komitetu Pojednawczego.

8. O wynikach postępowania pojednawczego delegacja informuje Parlament.

TRZECIE CZYTANIE – ETAP PLENARNY

Artykuł 83

Wspólny tekst

1. Jeżeli Komitet Pojednawczy ustali wspólny tekst, sprawa automatycznie umieszczana jest w porządku dziennym ostatniej sesji miesięcznej w okresie sześciu, lub, jeżeli okres ten został przedłużony, ośmiu tygodni od daty zatwierdzenia wspólnego tekstu przez Komitet Pojednawczy.

2. Przewodniczący lub inny wyznaczony członek delegacji Parlamentu do Komitetu Pojednawczego sporządza oświadczenie w sprawie wspólnego tekstu, któremu towarzyszy raport.

3. Do wspólnego tekstu nie można zgłaszać żadnych poprawek.

4. Tekst wspólny jako całość stanowi przedmiot jednego głosowania. Wspólny tekst zostaje zatwierdzony większością oddanych głosów.

5. W przypadku braku porozumienia w sprawie wspólnego tekstu w ramach Komitetu Pojednawczego, przewodniczący lub inny wyznaczony członek delegacji Parlamentu do Komitetu Pojednawczego ogłasza oświadczenie. Po oświadczeniu następuje debata.

Artykuł 84

Podpisanie przyjętych aktów

1. Akty przyjęte wspólnie przez Parlament i Radę są podpisywane przez przewodniczącego oraz przez sekretarza generalnego, po sprawdzeniu, czy wszystkie procedury zostały prawidłowo zakończone.

2. Akty przyjęte wspólnie przez Parlament i Radę zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu WE wskazują typ aktu, a następnie jego numer porządkowy, datę jego przyjęcia i przedmiot.

3. Akty przyjęte wspólnie przez Parlament i Radę zawierają następujące elementy:

a) „Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej”;

b) wskazanie postanowień, na mocy których akt został przyjęty, poprzedzonych wyrazami „Mając na względzie”;

c) cytat zawierający odniesienie do przedłożonej propozycji, uzyskanych opinii oraz przeprowadzonych konsultacji;

d) uzasadnienie aktu, poprzedzone wyrazami „Zważywszy że”;

e) zdanie takie jak „przyjęły niniejsze rozporządzenie” lub „przyjęły niniejszą dyrektywę” lub „przyjęły niniejszą decyzję” lub „stanowią, co następuje”, po czym następuje zasadnicza treść aktu.

4. Akty dzielą się na artykuły, w razie potrzeby pogrupowane w rozdziały i sekcje.

5. Ostatni artykuł aktu określa datę wejścia w życie, w przypadku gdy przypada ona przed lub po upływie dwudziestego dnia od publikacji.

6. Po ostatnim artykule aktu następują:

– odpowiednia formuła, zgodnie ze stosownymi postanowieniami Traktatu, dotycząca jego stosowania;

– formuła „Dano w ...”, po której następuje data przyjęcia aktu;

– formuła „W imieniu Parlamentu Europejskiego Przewodniczący”, „W imieniu Rady Przewodniczący”, po której następuje nazwisko przewodniczącego Parlamentu i przewodniczącego Rady, pełniących swe funkcje w czasie przyjęcia aktu.

7. Akty, o których mowa powyżej, podlegają opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej przez sekretarzy generalnych Parlamentu i Rady.

PROCEDURA WYDAWANIA OPINII W SPRAWIE ZALECEŃ RADY

Artykuł 85

Procedura wydawania opinii na podstawie art. 122 Traktatu WE

1. W przypadku konsultowania Parlamentu w sprawie zaleceń Rady zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu WE, po przedstawieniu powyższych zaleceń przez Radę na posiedzeniu plenarnym, Parlament debatuje w oparciu o propozycję przekazaną ustnie lub pisemnie przez właściwą komisję i wzywającą do przyjęcia lub odrzucenia zaleceń, w sprawie których Parlament jest konsultowany.

2. Następnie Parlament przeprowadza jedno zbiorcze głosowanie w sprawie zaleceń, do których nie można zgłaszać poprawek.

PROCEDURA ZGODY

Artykuł 86

Zakończenie procedury zgody

1. Jeżeli Parlament jest proszony o wyrażenie zgody na umowę międzynarodową lub propozycję legislacyjną, albo na stwierdzenie, zgodnie z art. 7 Traktatu UE, poważnego i trwałego naruszenia przez Państwo Członkowskie

zasad wymienionych w art. 6 ust. 1 powyższego Traktatu (wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, oraz państwa prawa), rozpatruje on sprawę na podstawie zalecenia właściwej komisji w sprawie przyjęcia lub odrzucenia dokumentu, co do którego Parlament jest konsultowany.

Parlament następnie podejmuje decyzję w sprawie dokumentu w drodze jednego głosowania. Nie można składać żadnych poprawek. Większością wymaganą dla przyjęcia zgody jest większość wskazana w odpowiednim artykule Traktatu WE lub Traktatu UE, stanowiącym podstawę prawną proponowanego aktu.

2. Do traktatów akcesyjnych i umów międzynarodowych oraz stwierdzenia poważnego i trwałego naruszenia wspólnych zasad przez Państwo Członkowskie stosuje się odpowiednio art. 96, 97 i 108. Do procedury ściślejszej współpracy w obszarach znajdujących się w zakresie procedury, o której mowa w art. 251 Traktatu WE, stosuje się art. 109 Regulaminu.

3. Jeśli zgoda Parlamentu jest wymagana w stosunku do propozycji legislacyjnych, właściwa komisja może zdecydować, w celu ułatwienia pozytywnego wyniku procedury, o przedstawieniu Parlamentowi tymczasowego raportu w sprawie propozycji Komisji, wraz z wnioskiem o podjęcie uchwały zawierającej zalecenia dotyczące zmiany lub wdrożenia propozycji.

Jeżeli Parlament przyjmie co najmniej jedno zalecenie, przewodniczący wnosi o dalszą dyskusję z Radą.

Właściwa komisja formułuje końcowe zalecenie dotyczące zgody Parlamentu, mając na względzie wynik dyskusji z Radą.

DIALOG MIĘDZY PRACODAWCAMI A PRACOBIORCAMI

Artykuł 87

Procedury dotyczące dialogu między pracodawcami a pracobiorcami

1. Wszelki dokument przygotowany przez Komisję zgodnie z art. 138 Traktatu WE lub porozumienie osiągnięte przez pracodawców i pracobiorców zgodnie z art. 139 ust. 1 Traktatu WE, jak również propozycje przedkładane przez Komisję zgodnie z art. 139 ust. 2 Traktatu WE są przekazywane przez przewodniczącego do właściwej komisji w celu rozpatrzenia.

2. W przypadku poinformowania Komisji przez pracodawców i pracobiorców o ich zamiarze wszczęcia procedury przewidzianej w art. 139 Traktatu WE, właściwa komisja może przygotować raport w sprawie merytorycznych aspektów sprawy.

3. W przypadku osiągnięcia przez pracodawców i pracobiorców porozumienia oraz zgłoszenia wspólnego wniosku, aby porozumienie zostało wdrożone mocą decyzji Rady na podstawie propozycji Komisji, zgodnie z art. 139 ust. 2 Traktatu WE, właściwa komisja przedkłada wniosek o podjęcie uchwały zalecającej przyjęcie lub odrzucenie wniosku.

UMOWY DOBROWOLNE

Artykuł 87a

Procedury dotyczące badania umów dobrowolnych

1. W przypadku poinformowania Parlamentu przez Komisję o jej zamiarze zbadania wykorzystania umów dobrowolnych jako alternatywy dla legislacji, właściwa komisja może przygotować raport w sprawie merytorycznych aspektów danej sprawy zgodnie z art. 163.

2. W przypadku gdy Komisja ogłasza, że zamierza zawrzeć umowę dobrowolną, właściwa komisja może przedłożyć wniosek o podjęcie uchwały zalecającej przyjęcie lub odrzucenie propozycji oraz jego warunki.

UPRAWNIENIA KONTROLNE

Artykuł 88

Postanowienia wykonawcze

1. W przypadku przedstawienia Parlamentowi przez Komisję projektu środka wykonawczego, przewodniczący przekazuje ten dokument komisji właściwej dla rozpatrzenia propozycji, z którą związane są postanowienia wykonawcze.

2. Na podstawie propozycji właściwej komisji, Parlament może w ciągu jednego miesiąca lub trzech miesięcy, w przypadku środków dotyczących usług finansowych, od daty otrzymania projektu środka wykonawczego podjąć uchwałę sprzeciwiającą się projektowi środka, w szczególności gdy przekracza on uprawnienia wykonawcze przewidziane w dokumencie podstawowym. W przypadku braku sesji miesięcznej przed upływem terminu lub w przypadkach, kiedy wymagane są działania pilne, uważa się, że prawo do udzielenia odpowiedzi zostało delegowane właściwej komisji. Będzie ono mieć postać listu od przewodniczącego komisji do właściwego członka Komisji oraz zostanie przekazane do wiadomości wszystkich deputowanych. W przypadku sprzeciwu Parlamentu wobec środka, przewodniczący żąda od Komisji wycofania lub zmiany środka, lub przedłożenia propozycji, zgodnie z odpowiednią procedurą legislacyjną.

Artykuł 89

Oficjalna kodyfikacja prawodawstwa Wspólnoty

1. Propozycja Komisji w sprawie oficjalnej kodyfikacji prawa Wspólnot przedłożona Parlamentowi, jest przekazywana komisji odpowiedzialnej za sprawy prawne. Jeżeli zostaje ustalone, że propozycja nie wnosi żadnych merytorycznych zmian do obowiązującego prawodawstwa Wspólnoty, stosuje się procedurę określoną w art. 158.

2. Przewodniczący właściwej komisji lub sprawozdawca wyznaczony przez tę komisję może brać udział w badaniu i przejrzaniu propozycji kodyfikacji. Jeżeli to konieczne, właściwa komisja może wcześniej przedstawić swoją opinię.

3. Niezależnie od postanowień art. 158 ust. 3, uproszczona procedura nie może być stosowana do propozycji w sprawie oficjalnej kodyfikacji, gdy sprzeciwi się jej większość członków komisji odpowiedzialnej za sprawy prawne lub właściwej komisji.

Artykuł 90

Skutki bezczynności Rady po zatwierdzeniu jej wspólnego stanowiska w ramach procedury współpracy

Jeżeli w ciągu trzech, albo za zgodą Rady, czterech miesięcy po powiadomieniu o wspólnym stanowisku, zgodnie z art. 252 Traktatu WE, Parlament nie odrzuci ani nie zmieni tego stanowiska, a Rada nie przyjmie aktu prawnego proponowanego zgodnie ze wspólnym stanowiskiem, przewodniczący, działając w imieniu Parlamentu, może, po zasięgnięciu opinii komisji odpowiedzialnej za sprawy prawne, wnieść skargę przeciwko Radzie do Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z art. 232 Traktatu WE.

Artykuł 91

Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości

1. W terminach wskazanych przez traktaty i Statut Trybunału Sprawiedliwości dla wnoszenia skarg przez instytucje Unii oraz osoby fizyczne lub prawne, Parlament bada prawodawstwo Wspólnoty, w celu stwierdzenia, czy jego prawa są w pełni przestrzegane.

2. Właściwa komisja składa Parlamentowi raport, w razie potrzeby ustny, jeżeli podejrzewa naruszenie praw Parlamentu.

3. Przewodniczący wnosi skargę w imieniu Parlamentu, zgodnie z zaleceniem właściwej komisji.

Na początku następnej sesji miesięcznej może on zwrócić się do Parlamentu o podjęcie decyzji co do podtrzymania skargi. Jeżeli Parlament na posiedzeniu plenarnym sprzeciwi się skardze większością oddanych głosów, przewodniczący wycofuje skargę.

Jeżeli przewodniczący wnieśli skargę wbrew zaleceniu właściwej komisji, zwraca się on do Parlamentu obradującego na posiedzeniu plenarnym, na początku następnej sesji miesięcznej, o podjęcie decyzji co do podtrzymania skargi.

Rozdział IX

PROCEDURY BUDŻETOWE

Artykuł 92

Budżet ogólny

Procedury stosowane dla rozpatrywania budżetu ogólnego Unii Europejskiej i budżetów dodatkowych, zgodnie z postanowieniami budżetowymi traktatów

ustanawiających Wspólnoty Europejskie, przyjmuje się na mocy uchwały Parlamentu i załącza do niniejszego Regulaminu⁷.

Artykuł 93

Absolutorium udzielane Komisji z wykonania budżetu

Do niniejszego Regulaminu⁸ załącza się tekst postanowień dotyczących procedur wykonawczych odnoszących się do decyzji w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu, zgodnie z postanowieniami finansowymi Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie oraz rozporządzeniem finansowym. Załącznik ten zostanie przyjęty zgodnie z art. 181 ust. 2.

Artykuł 93a

Inne procedury udzielania absolutorium

Postanowienia dotyczące procedury udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu ogólnego stosują się również do:

- procedury udzielenia absolutorium przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego z wykonania budżetu Parlamentu Europejskiego;
- procedury udzielenia absolutorium osobom odpowiedzialnym za wykonanie budżetów innych instytucji i organów Unii Europejskiej, takich jak Rada (w zakresie jej działalności jako egzekutywy), Trybunał Sprawiedliwości, Sąd Pierwszej Instancji, Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów;
- procedury udzielenia absolutorium Komisji w związku z wykonaniem budżetu Europejskiego Funduszu Rozwoju;
- procedury udzielenia absolutorium organom odpowiedzialnym za zarządzanie budżetem prawnie niezależnych jednostek, które wypełniają zadania Wspólnoty, w takiej mierze w jakiej ich działania podlegają przepisom o udzieleniu absolutorium przez Parlament Europejski.

Artykuł 94

Kontrola Parlamentu nad wykonaniem budżetu

1. Parlament monitoruje wykonanie budżetu w bieżącym roku budżetowym. Sprawowanie tej funkcji powierzyć może komisji właściwej do spraw kontroli budżetowej i innym zainteresowanym komisjom.

2. Każdego roku, przed pierwszym czytaniem projektu budżetu na następny rok finansowy, Parlament rozważa problemy związane z wykonaniem bieżącego budżetu, tam gdzie jest to możliwe na podstawie wniosku o podjęcie uchwały złożonego przez właściwą komisję.

⁷ Zob. Załącznik IV.

⁸ Zob. Załącznik V.

Rozdział X

TRAKTATY

Artykuł 95 **(uchylony)**

Artykuł 96

Traktaty o przystąpieniu

1. Wniosek państwa europejskiego o przystąpienie do Unii Europejskiej przekazuje się w celu rozpatrzenia do właściwej komisji.

2. Na wniosek właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych, Parlament może zaprosić Komisję i Radę do wzięcia udziału w obradach przed rozpoczęciem negocjacji z krajem kandydującym.

3. Komisja i Rada informują regularnie i wyczerpująco właściwą komisję o postępach negocjacji, w razie potrzeby z zachowaniem poufności.

4. W każdym stadium negocjacji Parlament może, na podstawie raportu właściwej komisji, uchylać zalecenia i domagać się ich uwzględnienia przed zawarciem traktatu o przystąpieniu państwa do Unii Europejskiej. Zalecenia te wymagają tej samej większości co końcowa zgoda.

5. Po zakończeniu negocjacji, lecz przed podpisaniem jakiegokolwiek umowy, projekt umowy przedstawia się Parlamentowi dla wyrażenia zgody.

6. Na podstawie raportu właściwej komisji Parlament, większością głosów deputowanych do Parlamentu, wyraża zgodę na wniosek państwa europejskiego o przystąpienie do Unii Europejskiej.

Rozdział XI

UMOWY MIĘDZYNARODOWE, REPREZENTOWANIE UNII NA ZEWNĄTRZ ORAZ WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA I BEZPIECZEŃSTWA

Artykuł 97

Umowy międzynarodowe

1. Jeżeli postanowiono rozpocząć negocjacje w sprawie zawarcia, przedłużenia lub zmiany umowy międzynarodowej, w tym umowy w dziedzinach szczególnych takich jak sprawy walutowe lub handel, właściwa komisja zapewnia, aby Parlament był w pełni informowany przez Komisję – w razie potrzeby

z zachowaniem poufności – o jej zaleceniach dotyczących mandatu do prowadzenia negocjacji.

2. Parlament może, na podstawie propozycji właściwej komisji lub grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych, zażądać od Rady niewyrażania zgody na rozpoczęcie negocjacji do czasu określenia przez Parlament stanowiska w sprawie proponowanego mandatu do prowadzenia negocjacji, na podstawie raportu właściwej komisji.

3. Właściwa komisja, w czasie kiedy postanowiono o rozpoczęciu negocjacji, uzyskuje od Komisji informację o wyborze podstawy prawnej do zawarcia umowy międzynarodowej, o której mowa w ust. 1. Właściwa komisja weryfikuje wybór podstawy prawnej zgodnie z art. 63. W przypadku, gdy Komisja nie jest w stanie wskazać podstawy prawnej lub w przypadku wątpliwości co do jej odpowiedniości, stosuje się art. 63.

4. W czasie negocjacji Komisja i Rada informują regularnie i wyczerpująco właściwą komisję o postępach negocjacji, w razie potrzeby z zachowaniem poufności.

5. W każdym stadium negocjacji Parlament może, na podstawie raportu właściwej komisji oraz po rozpatrzeniu wszelkich stosownych propozycji przedstawionych zgodnie z art. 49, przyjąć zalecenia i wymagać, aby zostały one uwzględnione przed zawarciem umowy międzynarodowej.

6. Po zakończeniu negocjacji, lecz przed podpisaniem jakiegokolwiek umowy, projekt umowy przekazuje się Parlamentowi do zaopiniowania lub wyrażenia zgody. Do procedury zgody stosuje się art. 86.

7. Parlament przedstawia opinię lub wyraża zgodę na zawarcie, przedłużenie lub zmianę umowy międzynarodowej lub protokołu finansowego zawartych przez Wspólnotę Europejską w drodze pojedynczego głosowania większością oddanych głosów. Poprawki do tekstu umowy lub protokołu są niedopuszczalne.

8. W przypadku negatywnej opinii Parlamentu, przewodniczący zwraca się do Rady o niezawieranie przedmiotowej umowy.

9. Jeżeli Parlament wycofa swoją zgodę w stosunku do umowy międzynarodowej, przewodniczący informuje Radę, że przedmiotowa umowa nie może zostać zawarta.

Artykuł 98

Procedury na podstawie art. 300 Traktatu WE, dotyczące tymczasowego stosowania bądź zawieszenia umów międzynarodowych albo określenia stanowiska Wspólnoty w organie utworzonym na mocy umowy międzynarodowej

W przypadku, gdy Komisja i/albo Rada mają obowiązek informowania Parlamentu niezwłocznie i w pełni, zgodnie z art. 300 ust. 2 Traktatu WE, oświadczenie jest składane na posiedzeniu plenarnym, po czym następuje debata. Parlament może formułować zalecenia zgodnie z art. 97 lub 104.

Artykuł 99

Powołanie wysokiego przedstawiciela ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. Przed powołaniem wysokiego przedstawiciela ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa przewodniczący zaprasza urzędującego przewodniczącego Rady do złożenia oświadczenia przed Parlamentem, zgodnie z art. 21 Traktatu UE. Jednocześnie przewodniczący zaprasza przewodniczącego Komisji do złożenia oświadczenia.

2. Po powołaniu wysokiego przedstawiciela ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, zgodnie z art. 207 ust. 2 Traktatu WE, a przed oficjalnym przejęciem przez niego obowiązków, przewodniczący zaprasza wysokiego przedstawiciela ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa do złożenia oświadczenia oraz udzielenia odpowiedzi na pytania właściwej komisji.

3. Po oświadczeniach i odpowiedziach, o których mowa w ust. 1 i 2, z inicjatywy właściwej komisji lub zgodnie z art. 49, Parlament może sformułować zalecenie.

Artykuł 100

Powołanie specjalnych przedstawicieli w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. W przypadku gdy Rada zamierza powołać specjalnego przedstawiciela na mocy art. 18 ust. 5 Traktatu UE, przewodniczący na wniosek właściwej komisji zaprasza Radę do złożenia oświadczenia i udzielenia odpowiedzi na związane z nim pytania dotyczące mandatu, celów oraz innych spraw związanych z zadaniami i rolą specjalnego przedstawiciela.

2. Po powołaniu specjalnego przedstawiciela, lecz przed objęciem przez niego funkcji, powołana osoba może zostać zaproszona do złożenia przed właściwą komisją oświadczenia i udzielenia odpowiedzi na pytania.

3. W ciągu trzech miesięcy od przesłuchania komisja może zaproponować, zgodnie z art. 49, zalecenie dotyczące bezpośrednio oświadczenia i udzielonych odpowiedzi.

4. Specjalny przedstawiciel jest zapraszany do pełnego i regularnego informowania Parlamentu o praktycznym wykonywaniu swojego mandatu.

Artykuł 101

Oświadczenia wysokiego przedstawiciela ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz przedstawicieli specjalnych

1. Wysoki przedstawiciel ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa jest zapraszany do składania oświadczeń na posiedzeniach plenarnych co najmniej cztery razy w roku. Art. 37 stosuje się odpowiednio.

2. Wysoki przedstawiciel jest zapraszany co najmniej cztery razy w roku do udziału w posiedzeniach właściwej komisji w celu składania oświadczeń i udzielania odpowiedzi na pytania. Wysoki przedstawiciel może być również zapraszany w innych przypadkach, kiedykolwiek komisja uzna to za konieczne, lub z jego własnej inicjatywy.

3. W każdym przypadku, kiedy specjalny przedstawiciel jest powołany przez Radę z mandatem obejmującym poszczególne zagadnienia polityki, może on być zapraszany do składania oświadczeń przed właściwą komisją, z inicjatywy Parlamentu lub jego własnej.

Artykuł 102

Reprezentacja na arenie międzynarodowej

1. W przypadku gdy ma zostać powołany przewodniczący zewnętrznej delegacji Komisji, powołana osoba może być zaproszona do złożenia oświadczenia przed właściwym organem Parlamentu lub udzielenia odpowiedzi na pytania.

2. W ciągu trzech miesięcy od przesłuchania, o którym mowa w ust. 1, właściwa komisja może podjąć uchwałę lub sformułować zalecenie, w zależności od sytuacji, dotyczące bezpośrednio oświadczenia lub udzielonych odpowiedzi.

Artykuł 103

Konsultacje z Parlamentem

i informowanie Parlamentu w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. W przypadku konsultacji z Parlamentem, zgodnie z art. 21 Traktatu UE, sprawa jest przekazywana do właściwej komisji, która może formułować zalecenia zgodnie z art. 104.

2. Zainteresowana komisja dąży do zapewnienia, aby wysoki przedstawiciel ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, Rada i Komisja przekazywały jej regularne i pełne informacje na temat rozwoju i wdrażania wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii, kosztów przewidywanych w każdym przypadku, kiedy jest przyjmowana decyzja pociągająca za sobą skutki finansowe, zgodnie z powyższą polityką oraz o wszelkich innych względach finansowych odnoszących się do wdrażania działań zgodnie z powyższą polityką. Wyjątkowo, na wniosek Komisji, Rady lub wysokiego przedstawiciela, komisja może zdecydować o przeprowadzeniu swojego posiedzenia z wyłączeniem jawności.

3. Co roku przeprowadza się debatę w sprawie dokumentu konsultacyjnego przygotowanego przez Radę na temat głównych aspektów i podstawowych wyborów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w tym skutków

finansowych dla budżetu Unii. Procedury przewidziane w art. 37 stosuje się odpowiednio.

(Zob. także wykładnię przy art. 49.)

4. Rada i/albo wysoki przedstawiciel oraz Komisja są zapraszane na każdą debatę plenarną, która dotyczy polityki zagranicznej, bezpieczeństwa lub obrony.

Artykuł 104

Zalecenia w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. Komisja właściwa w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa może, za zgodą Konferencji Przewodniczących lub na podstawie propozycji w rozumieniu art. 49, formułować dla Rady zalecenia w sprawach należących do jej właściwości.

2. W nagłych przypadkach, zgody, o której mowa w ust. 1, może udzielić przewodniczący. Może on także wyrazić zgodę na nadzwyczajne posiedzenie właściwej komisji.

3. W trakcie uchwalania tych zaleceń, których tekst musi być przedłożony do głosowania w formie pisemnej, nie stosuje się art. 117, a zgłaszanie ustnych poprawek jest dopuszczalne.

Niestosowanie art. 117 jest możliwe tylko w komisji i tylko w nagłych przypadkach. Ani podczas posiedzeń komisji nie ogłoszonych jako pilne, ani podczas posiedzeń plenarnych nie można odstąpić od postanowień art. 117.

Postanowienie, zgodnie z którym poprawki ustne są dopuszczalne, oznacza, że deputowani nie mogą sprzeciwiać się ustnym poprawkom, które zostały poddane pod głosowanie w komisji.

4. Zalecenia w ten sposób formułowane włącza się do porządku dziennego następnej sesji miesięcznej. W przypadkach nagłych, o których decyduje przewodniczący, zalecenia mogą być włączone do porządku dziennego bieżącej sesji miesięcznej. Zalecenia uważa się za uchwalone, chyba że przed rozpoczęciem sesji miesięcznej co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych przedstawi pisemny sprzeciw. W takim przypadku zalecenia komisji włącza się do porządku dziennego tej samej sesji miesięcznej w celu przeprowadzenia debaty i poddania pod głosowanie. Poprawki może zgłosić grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych.

Artykuł 104a

Łamanie praw człowieka

Podczas każdej sesji miesięcznej właściwa komisja może, bez konieczności uzyskania upoważnienia, przedłożyć wnioski o podjęcie uchwały, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 104 ust. 4, w sprawie przypadków łamania praw człowieka.

Rozdział XII

WSPÓŁPRACA POLICYJNA I SĄDOWA W SPRAWACH KARNYCH

Artykuł 105

Informowanie Parlamentu w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych

1. Właściwa komisja zapewnia, aby Parlament był w pełni i regularnie informowany o działalności objętej współpracą policyjną i sądową w sprawach karnych, oraz aby jej opinie były uwzględniane przy przyjmowaniu przez Radę wspólnych stanowisk określających podejście Unii do szczególnych spraw, zgodnie z art. 34 ust. 2 lit. a Traktatu UE.

2. W wyjątkowych przypadkach, na wniosek Komisji lub Rady, komisja może podjąć decyzję w sprawie przeprowadzenia swojego posiedzenia z wyłączeniem jawności.

3. Debata, o której mowa w art. 39 ust. 3 Traktatu UE, przeprowadza się zgodnie z postanowieniami przewidzianymi w art. 37 ust. 2, 3 i 4.

Artykuł 106

Konsultacje z Parlamentem w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych

Konsultacje z Parlamentem zgodnie z art. 24 ust. 2 lit. b, c i d Traktatu UE przebiegają zgodnie z art. 58, 60, 61, 63, 63a, 64 i 67.

Tam gdzie to możliwe, rozpatrzenie propozycji zostanie umieszczone w porządku dziennym najdalej ostatniego posiedzenia, które odbędzie się przed upływem terminu przewidzianego zgodnie z art. 39 ust. 1 Traktatu UE.

W przypadku konsultowania Parlamentu w sprawie projektu decyzji Rady dotyczącej powołania dyrektora i członków zarządu Europolu, art. 35 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 107

Zalecenia w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych

1. Komisja właściwa do spraw dotyczących współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych może przygotować zalecenia dla Rady w dziedzinach objętych Tytułem VI Traktatu UE, po uzyskaniu upoważnienia od Konferencji Przewodniczących lub na podstawie propozycji w rozumieniu art. 49.

2. W przypadkach nagłych upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, może zostać udzielone przez przewodniczącego Parlamentu. Może on także wyrazić zgodę na nadzwyczajne posiedzenie zainteresowanej komisji.

3. Zalecenia przygotowane w ten sposób włącza się do porządku dziennego następnej sesji miesięcznej. Art. 104 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

(Zob. także wykładnię przy art. 49.)

Rozdział XIII

NARUSZENIE PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE ZASAD PODSTAWOWYCH

Artykuł 108

Stwierdzenie naruszenia

1. Parlament może, na podstawie specjalnego raportu właściwej komisji, zgodnie z art. 163:

a) głosować nad umotywowaną propozycją wzywającą Radę do działania zgodnie z art. 7 ust.1 Traktatu UE,

b) głosować nad propozycją wzywającą Komisję lub Państwo Członkowskie do przedstawienia propozycji zgodnie z art. 7 ust. 2 Traktatu UE,

c) głosować nad propozycją wzywającą Radę do działania zgodnie z art. 7 ust. 3 lub, następnie, z art.7 ust. 4 Traktatu UE.

2. Każdy wniosek Rady o zgodę na propozycję przedłożoną zgodnie z art. 7 ust.1 i 2 Traktatu UE wraz z obserwacjami przedłożonymi przez Państwo Członkowskie przedstawia się Parlamentowi. Z wyjątkiem pilnych i uzasadnionych okoliczności, Parlament podejmuje decyzję na podstawie propozycji właściwej komisji.

3. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wymagają większości dwóch trzecich oddanych głosów, stanowiących większość deputowanych do Parlamentu.

4. Gdy Parlament zostaje wezwany do udzielenia zgody na podstawie ust. 2, właściwa komisja może przedłożyć wniosek o podjęcie uchwały towarzyszącej. Ten wniosek o podjęcie uchwały wyraża opinię Parlamentu co do poważnego naruszenia przez Państwo Członkowskie [podstawowych zasad], co do właściwych sankcji, zmiany lub odwołania tych sankcji.

5. Właściwa komisja zapewnia, aby Parlament był w pełni informowany i, w razie konieczności, proszony o opinię w sprawie dalszych środków, które mają być zastosowane po uzyskaniu jego zgody, wydanej zgodnie z ust. 3. W razie potrzeby, Rada jest proszona o nakreślenie rozwoju sytuacji. Na podstawie propozycji właściwej komisji, przygotowanej z upoważnienia Konferencji Przewodniczących, Parlament może przyjąć zalecenia dla Rady.

Rozdział XIV

ŚCIŚLEJSZA WSPÓŁPRACA

Artykuł 109

Procedury w Parlamencie

1. Wnioski Państwa Członkowskiego lub Komisji w sprawie wprowadzenia ściślejszej współpracy między Państwami Członkowskimi wraz z opinią wynikającą z konsultacji Parlamentu Europejskiego, zgodnie z art. 40a ust. 2 Traktatu UE, przekazywane są przez przewodniczącego do właściwej komisji w celu rozpatrzenia. Art. 60, 63–72 i 86 stosuje się odpowiednio.

2. Właściwa komisja sprawdza zgodność z art. 11 Traktatu WE, oraz z art. 27a, 27b, 40, 43, 44 i 44a Traktatu UE.

3. Kolejne akty proponowane w ramach ściślejszej współpracy, gdy tylko zostanie ona ustanowiona, są rozpatrywane przez Parlament zgodnie z tymi samymi procedurami, które obowiązują, gdy nie stosuje się ściślejszej współpracy.

Rozdział XV

PORZĄDEK PRAC PARLAMENTU

Artykuł 110

Projekt porządku dziennego

1. Przed otwarciem każdej sesji miesięcznej, Konferencja Przewodniczących przygotowuje projekt porządku dziennego, biorąc pod uwagę zalecenia Konferencji Przewodniczących Komisji oraz uzgodniony roczny plan legislacyjny, o którym mowa w art. 57.

Na zaproszenie przewodniczącego Komisja i Rada mogą być obecne podczas obrad Konferencji Przewodniczących dotyczących projektu porządku dziennego.

2. Projekt porządku dziennego może wskazywać, kiedy zostaną poddane pod głosowanie niektóre jego punkty.

3. Projekt porządku dziennego może przewidzieć jedną lub dwie debaty, nie przekraczające w sumie 60 minut, na sprawy dotyczące łamania praw człowieka, demokracji oraz rządów prawa, zgodnie z art. 50.

4. Deputowani otrzymują ostateczny tekst projektu porządku dziennego co najmniej na trzy godziny przed rozpoczęciem sesji miesięcznej.

Artykuł 110a

Procedura bez poprawek i bez debaty

1. Każda propozycja legislacyjna (pierwsze czytanie) i każdy wniosek o podjęcie uchwały nielegislacyjnej przyjęte w komisji przez mniej niż jedną dziesiątą członków komisji głosujących przeciwko, umieszcza się w projekcie porządku dziennego Parlamentu w celu poddania pod głosowanie bez poprawek.

Punkt porządku dziennego podlega następnie jednemu głosowaniu, chyba że przed przygotowaniem ostatecznego porządku dziennego grupy polityczne lub poszczególni deputowani, którzy razem stanowią jedną dziesiątą deputowanych do Parlamentu, zażądają na piśmie, aby punkt ten był otwarty dla wnoszenia poprawek, w którym to przypadku przewodniczący ustali termin dla przedkładania poprawek.

2. Punkty umieszczone w ostatecznym projekcie porządku dziennego w celu poddania pod głosowanie bez poprawek nie są również przedmiotem debaty, chyba że Parlament przyjmując swój porządek dzienny na początku sesji miesięcznej zadecyduje inaczej na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących, lub jeśli tego zażąda grupa polityczna, bądź co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych.

3. Przy przygotowywaniu ostatecznego projektu porządku dziennego sesji miesięcznej Konferencja Przewodniczących może zaproponować wniesienie innych punktów do rozpatrzenia bez poprawek lub bez debaty. Przyjmując swój porządek dzienny, Parlament nie może zaakceptować takiej propozycji, jeśli grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych sprzeciwią się jej pisemnie na co najmniej godzinę przed otwarciem sesji miesięcznej.

4. W przypadku rozpatrywania punktu bez debaty, sprawozdawca lub przewodniczący komisji mogą złożyć tuż przed głosowaniem oświadczenie trwające nie dłużej niż dwie minuty.

Artykuł 111

Przyjęcie i zmiana porządku dziennego

1. Na początku każdej sesji miesięcznej Parlament podejmuje decyzję w sprawie ostatecznego projektu porządku dziennego. Poprawki mogą być wnoszone przez komisję, grupę polityczną lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych. Przewodniczący powinien otrzymać te propozycje co najmniej na godzinę przed otwarciem sesji miesięcznej. W sprawie tych propozycji przewodniczący udziela głosu: ich autorowi, jednemu mówcy „za” i jednemu „przeciw”. Czas każdego przemówienia wynosi jedną minutę.

2. Po przyjęciu, porządek dzienny nie może ulec zmianie, wyjąwszy przypadki zastosowania art. 112 i art. 143–147, lub na wniosek przewodniczącego.

Jeżeli wniosek proceduralny w sprawie zmiany porządku dziennego zostaje odrzucony, nie można go zgłosić ponownie w czasie tej samej sesji miesięcznej.

3. Przed zamknięciem posiedzenia, przewodniczący informuje Parlament o dacie, godzinie i porządku dziennym następnego posiedzenia.

Artykuł 111a

Debata nadzwyczajna

1. Grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych mogą zażądać wniesienia debaty w sprawie o szczególnym znaczeniu dla polityki Unii Europejskiej do porządku dziennego Parlamentu. W zasadzie, w czasie każdej sesji miesięcznej nie można przeprowadzić więcej niż jednej debaty nadzwyczajnej.

2. Wniosek jest przedkładany przewodniczącemu na piśmie co najmniej na trzy godziny przed rozpoczęciem sesji miesięcznej, podczas której ma się odbyć debata nadzwyczajna. Głosowanie w sprawie powyższego wniosku przeprowadza się po rozpoczęciu sesji miesięcznej, kiedy to Parlament przyjmuje swój porządek dzienny.

3. Reagując na wydarzenia mające miejsce po przyjęciu porządku dziennego sesji miesięcznej, przewodniczący, po konsultacji z przewodniczącymi grup politycznych, może zaproponować przeprowadzenie debaty nadzwyczajnej. Każda taka propozycja zostaje poddana pod głosowanie po rozpoczęciu posiedzenia lub w czasie przewidzianym na głosowanie, po poinformowaniu deputowanych co najmniej jedną godzinę wcześniej.

4. Przewodniczący określa czas, w którym taka debata jest przeprowadzana. Ogólny czas trwania debaty nie przekracza 60 minut. Czas na wystąpienia jest przyznawany grupom politycznym i deputowanym niezrzeszonym zgodnie z art. 120 ust. 2 i 3.

5. Debata kończy się bez przyjęcia uchwały.

Artykuł 112

Tryb pilny

1. Przewodniczący, komisja, co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych, Komisja lub Rada mogą wnosić o przeprowadzenie w trybie pilnym debaty na temat propozycji, która była konsultowana z Parlamentem, zgodnie z art. 60 ust. 1. Taki wniosek przedkłada się na piśmie wraz z uzasadnieniem.

2. Niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o przeprowadzenie debaty w trybie pilnym, przewodniczący informuje o tym Parlament. Głosowanie nad tym wnioskiem odbywa się na początku posiedzenia następującego po tym, na którym wniosek został ogłoszony, pod warunkiem, że propozycja, do której odnosi się wniosek, została rozprawiona w językach urzędowych. Jeżeli jest kilka wniosków o tryb pilny w odniesieniu do tego samego przedmiotu,

przyjęcie lub odrzucenie trybu pilnego dotyczy wszystkich wniosków dotyczących tego samego przedmiotu.

3. Przed głosowaniem głos mogą zabrać jedynie: autor wniosku, jeden mówca „za” i jeden „przeciw” oraz przewodniczący i/albo sprawozdawca właściwej komisji, każdy nie dłużej niż przez trzy minuty.

4. Punkty porządku dziennego, co do których uchwalono tryb pilny, mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi punktami. Przewodniczący ustala czas dyskusji i głosowania nad nimi.

5. Debata w trybie pilnym może być przeprowadzana bez raportu lub wyjątkowo na podstawie raportu ustnego właściwej komisji.

Artykuł 113

Debata połączona

W każdej chwili można podjąć decyzję w sprawie przeprowadzenia połączonej debaty nad punktami dotyczącymi spraw tego samego rodzaju lub spraw, między którymi istnieje związek faktyczny.

Artykuł 114

(uchylony)

Artykuł 115

Terminy

Z wyjątkiem przypadków pilnych przewidzianych w art. 50 i 112, debatę i głosowanie można rozpocząć jedynie nad tekstem, który został rozprawiony przynajmniej jedną dobę wcześniej.

Rozdział XVI

OGÓLNE ZASADY PROWADZENIA POSIEDZEŃ

Artykuł 116

Wstęp na salę posiedzeń

1. Na salę posiedzeń nie ma wstępu nikt poza deputowanymi do Parlamentu, członkami Komisji i Rady, sekretarzem generalnym Parlamentu, personelem, którego obowiązkowo wymagają tam obecności, ekspertami i urzędnikami Unii Europejskiej.

2. Na galerię wpuszczani są jedynie posiadacze karty wstępu prawidłowo wystawionej przez przewodniczącego lub sekretarza generalnego Parlamentu.

3. Publiczność wpuszczona na galerię powinna zajmować wyłącznie miejsca siedzące i zachowywać milczenie. Każda osoba okazująca swą aprobatę lub dezaprobatę zostaje natychmiast wyprowadzona przez strażników.

Artykuł 117

Języki

1. Wszystkie dokumenty Parlamentu są redagowane w językach urzędowych.
2. Wszyscy deputowani mają prawo do zabierania głosu w Parlamencie w wybranym języku urzędowym. Wystąpienia w jednym z języków urzędowych są symultanicznie tłumaczone na pozostałe języki urzędowe oraz na każdy inny język, jaki Prezydium uzna za potrzebny.
3. Podczas posiedzeń komisji zapewnia się tłumaczenie z języków urzędowych oraz na języki urzędowe, używane i wnioskowane przez członków i zastępców członków danej komisji.

Jeżeli po ogłoszeniu wyników głosowania okaże się, że wersje językowe nie są w pełni zgodne, przewodniczący decyduje, w myśl art. 138 ust. 5, czy rezultat głosowania jest ważny. Jeżeli uzna go za ważny, wskazuje wersję, którą należy uważać za przyjętą. Jednakże nie można przyjąć zasady, że wersja pierwotna jest wersją oficjalną, zważywszy, że może powstać sytuacja, w której wszystkie pozostałe wersje językowe różnią się od tekstu pierwotnego.

Artykuł 118

Rozprowadzanie dokumentów

Dokumenty stanowiące podstawę obrad i decyzji Parlamentu drukuje się i dostarcza deputowanym. Listę tych dokumentów ogłasza się w protokole posiedzeń Parlamentu.

Niezależnie od stosowania akapitu pierwszego, deputowani i grupy polityczne korzystają z bezpośredniego dostępu do wewnętrznego systemu komputerowego Parlamentu Europejskiego dla zasięgnięcia informacji w sprawie jakiegokolwiek jawnego dokumentu przygotowawczego (projektu raportu, projektu zalecenia, projektu opinii, dokumentu roboczego, poprawek wniesionych w komisji).

Artykuł 119

Udzielanie głosu i treść wystąpień

1. Żaden deputowany nie może zabrać głosu, jeżeli nie udzieli mu go przewodniczący. Mówca przemawia ze swego miejsca, zwracając się do przewodniczącego. Przewodniczący może go zaprosić na mównicę.
2. Jeżeli mówca odbiega od tematu, przewodniczący przywołuje go do porządku. Po dwukrotnym zwróceniu uwagi w trakcie tej samej debaty,

przewodniczący za trzecim razem może odebrać mu głos w dalszej dyskusji na dany temat.

3. Niezależnie od innych uprawnień dyscyplinarnych, przewodniczący może polecić wykreślenie z protokołów posiedzeń wystąpień deputowanych, którym nie udzielił głosu, lub którzy przekroczyli czas, przyznany im na wystąpienie.

4. Mówcy nie może przerywać nikt, z wyjątkiem przewodniczącego. Jednakże, za zezwoleniem przewodniczącego, mówca może przerwać swe wystąpienie, aby umożliwić innemu deputowanemu, Komisji lub Radzie zadanie mu pytania dotyczącego określonego punktu jego wystąpienia.

Artykuł 120

Przydzielanie czasu wystąpień

1. Konferencja Przewodniczących może zaproponować Parlamentowi podział czasu wystąpień podczas określonej debaty. Parlament podejmuje decyzje w tej sprawie bez debaty.

2. Czas wystąpień przydziela się według następujących kryteriów:

a) pierwszą część tego czasu rozdziela się równo wszystkim grupom politycznym;

b) pozostałą część przydziela się wszystkim grupom proporcjonalnie do ogólnej liczby ich członków;

c) niezrzeszonym deputowanym przydziela się ogółem czas wystąpień obliczony według części przydzielonych każdej grupie politycznej zgodnie z lit. a i b.

3. Jeżeli łączny czas wystąpień został rozdzielony na kilka punktów porządku dziennego, grupy polityczne informują przewodniczącego, jaką część przydzielonego im czasu pragną przeznaczyć na każdy punkt. Przewodniczący czuwa nad przestrzeganiem przyznanego czasu wystąpień.

4. Deputowany może mówić nie dłużej niż jedną minutę podczas wystąpień dotyczących: protokołu posiedzenia, wniosków proceduralnych, poprawek do ostatecznego projektu porządku dziennego lub samego porządku dziennego.

5. Komisja i Rada zabierają głos podczas debaty w sprawie raportu zasadniczo tuż po jego przedstawieniu przez sprawozdawcę. Jednakże w trakcie debaty w sprawie propozycji Komisji przewodniczący zaprasza Komisję do zabrania głosu najpierw w celu zwięzłego przedstawienia swojej propozycji. Przy omawianiu tekstu pochodzącego od Rady przewodniczący może zaprosić Radę do zabrania głosu w pierwszej kolejności. W obydwu przypadkach głos po nich zabiera sprawozdawca. Komisja i Rada mogą zabrać ponownie głos, szczególnie w odpowiedzi na oświadczenia składane przez deputowanych do Parlamentu.

6. Z zastrzeżeniem art. 197 Traktatu WE, przewodniczący dąży do osiągnięcia porozumienia z Komisją i Radą w sprawie odpowiedniego przydziału czasu wystąpień dla nich.

7. Deputowani, którzy nie zabrali głosu podczas debaty, mogą, co najmniej raz w ciągu sesji miesięcznej, przedłożyć pisemne oświadczenie zawierające nie więcej niż 200 słów, które załącza się do stenogramu debaty.

Artykuł 121

Lista mówców

1. Deputowani, którzy proszą o głos, są wpisywani na listę mówców w kolejności zgłoszeń.

2. Przewodniczący udziela głosu deputowanym, czuwając nad tym, aby w miarę możliwości wysłuchano mówców reprezentujących na przemian różne kierunki polityczne i przemawiających w różnych językach.

3. Pierwszeństwo w kolejności przemawiania można przyznać sprawozdawcy właściwej komisji i przewodniczącym grup politycznych zabierającym głos w imieniu swych grup oraz zastępującym ich mówcom, jeżeli złożyli taki wniosek.

4. Nikt nie może zabierać głosu więcej niż dwa razy na ten sam temat, chyba że za zgodą przewodniczącego.

Jednakże przewodniczący i sprawozdawcy zainteresowanych komisji zabierają głos na własne życzenie, w czasie określonym przez przewodniczącego.

Artykuł 121a

Wystąpienia jednogminutowe

Przez okres nie dłuższy niż trzydzieści minut podczas pierwszego posiedzenia każdej sesji miesięcznej przewodniczący udziela głosu deputowanym, którzy chcą zwrócić uwagę Parlamentu na sprawę o szczególnym politycznym znaczeniu. Czas wystąpienia każdego deputowanego nie przekracza jednej minuty. Przewodniczący może zezwolić na dodatkowy czas podczas tej samej sesji miesięcznej.

Artykuł 122

Oświadczenia osobiste

1. Deputowanemu, który chce złożyć oświadczenie osobiste, udziela się głosu na końcu dyskusji dotyczącej rozpatrywanego punktu porządku dziennego, albo gdy przyjmowany jest protokół posiedzenia, którego dotyczy prośba o udzielenie głosu.

Mówca nie może wypowiadać się na temat strony merytorycznej debaty, lecz ogranicza się do odpierania uwag, które w toku debaty padły pod adresem jego osoby, dotyczących przypisywanych mu poglądów, bądź też prostuje swe własne wypowiedzi.

2. Oświadczenie osobiste nie może przekraczać trzech minut, chyba że Parlament zadecyduje inaczej.

Artykuł 123

Porządek na sali posiedzeń

1. Przewodniczący przywołuje do porządku deputowanego, który zakłóca posiedzenie.

2. W razie ponownego naruszenia porządku przez deputowanego, przewodniczący przywołuje go do porządku z wpisaniem do protokołu.

3. W razie następnego naruszenia porządku, przewodniczący może usunąć deputowanego z sali na okres do końca danego posiedzenia. Sekretarz generalny czuwa nad tym, aby ten środek dyscyplinarny został zastosowany niezwłocznie, z pomocą strażników i, o ile to konieczne, Służby Ochrony Parlamentu.

Artykuł 124

Wykluczanie deputowanych

1. Jeżeli deputowany zakłóca w sposób istotny porządek posiedzenia, przewodniczący może, po udzieleniu formalnego ostrzeżenia, zwrócić się do Parlamentu, niezwłocznie lub nie później niż podczas następnego posiedzenia, o podjęcie uchwały w sprawie zastosowania środka dyscyplinarnego, który powoduje natychmiastowe usunięcie deputowanego z sali oraz zawieszenie go na okres od dwóch do pięciu dni.

2. Parlament decyduje, czy takie działania dyscyplinarne podjąć w czasie wskazanym przez przewodniczącego, to znaczy podczas posiedzenia, w trakcie którego miało miejsce zdarzenie lub, w przypadku zakłócenia porządku poza salą posiedzeń, po poinformowaniu o tym przewodniczącego, lub, w każdym przypadku, nie później niż podczas kolejnej sesji miesięcznej. Deputowany, którego dotyczy środek dyscyplinarny, ma prawo być wysłuchany zanim Parlament przystąpi do głosowania, jednak nie dłużej niż przez pięć minut.

3. Parlament podejmuje decyzję o zastosowaniu środka dyscyplinarnego głosując elektronicznie bez debaty. Niedopuszczalne są wnioski zgłoszone zgodnie z art. 126 ust. 3 i art. 134 ust. 1.

Artykuł 125

Zakłócenie porządku w Parlamencie

Jeżeli w Parlamencie dochodzi do zakłócenia porządku, które utrudnia dalsze prowadzenie obrad, przewodniczący zamyka posiedzenie lub zawiesza je na określony czas w celu przywrócenia porządku. Jeżeli nie może dojść do głosu, opuszcza fotel prezydialny, co oznacza zawieszenie posiedzenia. Przewodniczący ponownie zwołuje posiedzenie.

Rozdział XVII

KWORUM I GŁOSOWANIE

Artykuł 126

Kworum

1. Parlament obraduje, ustala porządek dzienny i przyjmuje protokół niezależnie od liczby deputowanych obecnych na posiedzeniu.

2. Kworum istnieje wtedy, gdy jedna trzecia deputowanych do Parlamentu jest obecna na sali posiedzeń.

3. Głosowanie jest ważne niezależnie od liczby głosujących, chyba że przewodniczący, na wniosek co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych, złożony przed rozpoczęciem głosowania, stwierdzi w chwili głosowania, że nie ma kworum. Jeżeli z głosowania wynika brak kworum, głosowanie zostaje wpisane do porządku dziennego następnego posiedzenia.

Wniosek o stwierdzenie kworum może być zgłoszony przez co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych. Zgłaszanie wniosku w imieniu grup politycznych jest niedopuszczalne.

Przy ustalaniu wyników głosowania należy wziąć pod uwagę, zgodnie z ust. 2, wszystkich deputowanych obecnych na sali posiedzeń oraz, zgodnie z ust. 4, wszystkich deputowanych, którzy zażądali stwierdzenia kworum. Nie można w tym celu korzystać z elektronicznego systemu głosowania. Zamykanie wejść na salę posiedzeń jest niedopuszczalne.

Jeżeli liczba obecnych deputowanych nie stanowi kworum, przewodniczący nie ogłasza wyników głosowania, lecz stwierdza, że nie ma kworum.

Ostatniego zdania ust. 3 nie stosuje się do głosowania nad wnioskami proceduralnymi, lecz wyłącznie do głosowania w sprawach merytorycznych.

4. Deputowanych, którzy zażądali stwierdzenia kworum, bierze się pod uwagę przy obliczaniu liczby obecnych, w rozumieniu ust. 2, nawet jeżeli nie znajdują się już na sali posiedzeń.

5. Jeżeli obecnych jest mniej niż trzydziestu dwóch deputowanych, przewodniczący może stwierdzić, że nie ma kworum.

Artykuł 127

Procedura głosowania

1. Przy głosowaniu nad raportami Parlament stosuje następującą procedurę:

a) w pierwszej kolejności głosuje się nad wszelkimi poprawkami do tekstu, którego dotyczy raport właściwej komisji;

b) następnie głosuje się nad całością tekstu ewentualnie zmienionego;

c) z kolei głosuje się nad poprawkami do wniosku o podjęcie uchwały/projektu uchwały legislacyjnej;

d) wreszcie głosuje się nad całością wniosku o podjęcie uchwały/projektu uchwały legislacyjnej (głosowanie końcowe).

Parlament nie głosuje nad uzasadnieniem zawartym w raporcie.

2. Przy drugim czytaniu stosuje się następującą procedurę:

a) przy braku wniosku o odrzucenie lub zmianę wspólnego stanowiska Rady, uważa się, że to stanowisko zostało przyjęte zgodnie z art. 78;

b) wniosek o odrzucenie wspólnego stanowiska zostaje poddany pod głosowanie przed wszelkimi poprawkami (zob. art. 79 ust. 1);

c) jeżeli zgłoszono szereg poprawek do wspólnego stanowiska, poddaje się je pod głosowanie w kolejności wskazanej w art. 130;

d) jeżeli Parlament przeprowadził głosowanie nad poprawkami do wspólnego stanowiska, dalsze głosowanie nad całością tekstu może nastąpić jedynie zgodnie z art. 79 ust. 2.

3. Procedurę przewidzianą w art. 83 stosuje się do trzeciego czytania.

4. Przy głosowaniu nad tekstami legislacyjnymi i wnioskami o podjęcie uchwał nielegislacyjnych, brane są pod uwagę najpierw głosy dotyczące merytorycznych części, a następnie głosy dotyczące powołań i elementów uzasadnienia. Poprawki upadają, jeśli są sprzeczne z poprzednim głosowaniem.

5. Jedynym deputowanym uprawnionym do wystąpienia w trakcie głosowania jest sprawozdawca, który ma możliwość zwięzłego przedstawienia opinii komisji w sprawie poprawek poddanych pod głosowanie.

Artykuł 128

Równa liczba głosów

1. W przypadku oddania równej liczby głosów w głosowaniach, zgodnie z art. 127 ust. 1 lit. b lub d, tekst w całości zostaje odesłany do komisji. Stosuje się to także do głosowań na podstawie art. 6a i 7 oraz do głosowań końcowych na podstawie art. 152 i 168, przy czym jest oczywiste, że w wypadku tych dwóch ostatnich artykułów sprawa zostaje odesłana do Konferencji Przewodniczących.

2. W przypadku oddania równej liczby głosów w głosowaniu nad całością porządku dziennego (art. 111) lub całością protokołu (art. 148), lub nad tekstem poddany pod głosowanie podzielone zgodnie z art. 131, tekst uważa się za przyjęty.

3. We wszystkich innych przypadkach oddania równej liczby głosów, z zastrzeżeniem tych artykułów, które wymagają większości kwalifikowanej, tekst lub propozycję uważa się za odrzuconą.

Artykuł 129

Reguły dotyczące głosowania

1. Głosowanie nad raportem odbywa się na podstawie zalecenia właściwej komisji. Komisja może delegować to zadanie swojemu przewodniczącemu i sprawozdawcy.

2. Komisja może zalecić zbiorcze głosowanie nad przyjęciem, odrzuceniem lub uznaniem za nieważne wszystkich lub niektórych poprawek.

Komisja może także proponować poprawki kompromisowe.

3. Jeżeli właściwa komisja zaleci głosowanie zbiorcze nad poprawkami, przeprowadza się je jako pierwsze.

4. Jeżeli właściwa komisja proponuje poprawkę kompromisową, zapewnia się jej pierwszeństwo w głosowaniu.

5. Poprawki, w stosunku do których zażądano głosowania imiennego, głosuje się indywidualnie.

6. Głosowanie podzielone jest niedopuszczalne w przypadku głosowania zbiorczego lub głosowania nad poprawką kompromisową.

Artykuł 130

Kolejność głosowania nad poprawkami

1. Poprawki mają pierwszeństwo przed tekstem, którego dotyczą, i podawane są pod głosowanie przed tym tekstem.

2. Jeżeli dwie lub więcej wzajemnie się wykluczających poprawek zgłoszono do tej samej części tekstu, poprawka, która odbiega najdalej od tekstu, ma pierwszeństwo i jest poddawana pod głosowanie jako pierwsza. Jej przyjęcie oznacza odrzucenie pozostałych poprawek. Jeżeli poprawka zostanie odrzucona, poprawkę kolejną według pierwszeństwa poddaje się pod głosowanie, tak samo postępuje się z pozostałymi poprawkami. Wątpliwości co do pierwszeństwa rozstrzyga przewodniczący. W przypadku odrzucenia wszystkich poprawek, za przyjęty uważa się tekst pierwotny, o ile nie zażądano oddzielnego głosowania w wyznaczonym terminie.

3. Przewodniczący może w pierwszej kolejności poddać pod głosowanie tekst pierwotny, bądź też przed poprawką, która najdalej odbiega od tego tekstu, poddać pod głosowanie poprawkę, która odbiega od niego w najmniejszym stopniu.

Jeżeli jedna z tych poprawek uzyska większość, wszystkie inne poprawki zgłoszone do tego samego tekstu stają się bezprzedmiotowe.

4. Na wniosek przewodniczącego można, w drodze wyjątku, poddać pod głosowanie poprawki zgłoszone po zamknięciu debaty, jeżeli mają charakter kompromisowy lub dotyczą problemów technicznych. Przewodniczący powinien uzyskać zgodę Parlamentu na poddanie takich poprawek pod głosowanie.

Zgodnie z art. 140 ust. 3, przewodniczący decyduje o dopuszczalności poprawek. Jeżeli chodzi o poprawki kompromisowe zgłoszone po zamknięciu debaty, zgodnie z ust. 4, przewodniczący rozstrzyga o ich dopuszczalności w każdym przypadku oddzielnie, mając na względzie kompromisowy charakter danej poprawki.

Jako ogólne zasady dopuszczalności można przyjąć, że:

– poprawki kompromisowe nie mogą odnosić się do tych części tekstu, do których nie zgłoszono poprawek przed upływem terminu przeznaczanego na zgłaszanie poprawek,

– poprawki kompromisowe zgłaszane są przez grupy polityczne, przewodniczących, sprawozdawców lub projektodawców zainteresowanych komisji lub autorów innych poprawek,

– poprawki kompromisowe pociągają za sobą wycofanie innych poprawek dotyczących tej samej części tekstu.

Poprawki kompromisowe mogą być rozpatrywane jedynie na wniosek przewodniczącego. Aby poddać taką poprawkę pod głosowanie, przewodniczący powinien uzyskać zgodę Parlamentu, zapytując, czy ktokolwiek zgłasza sprzeciw wobec takiego głosowania. Jeżeli zgłoszono jakikolwiek sprzeciw, Parlament podejmuje decyzje większością oddanych głosów.

5. W przypadku gdy właściwa komisja przedłożyła szereg poprawek do tekstu, którego dotyczy raport, przewodniczący poddaje je pod zbiorcze głosowanie, o ile grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych nie zażądają głosowania oddzielnego lub nie zostaną złożone inne poprawki.

6. Przewodniczący może poddać pod głosowanie zbiorcze inne poprawki, jeżeli są one komplementarne. W takim przypadku stosuje on procedurę przewidzianą w ust. 5. Autorzy takich poprawek mogą zaproponować takie głosowanie zbiorcze, jeśli ich poprawki są komplementarne.

7. Przewodniczący może zdecydować, po przyjęciu bądź odrzuceniu poprawki, że kilka innych poprawek o podobnej treści lub podobnych celach będzie głosowanych zbiorczo. Przewodniczący może wystąpić w tym celu o uprzednią zgodę Parlamentu.

Taki zbiór poprawek może odnosić się do różnych części pierwotnego tekstu.

8. W przypadku przedłożenia dwóch lub więcej identycznych poprawek przez różnych autorów, są one poddawane pod głosowanie jako jedna.

Artykuł 130a

Badanie w komisji poprawek przedłożonych na posiedzeniu plenarnym

W przypadku przedłożenia ponad pięćdziesięciu poprawek do raportu w celu rozpatrzenia ich na posiedzeniu plenarnym, przewodniczący może, po konsultacji z przewodniczącym właściwej komisji, zażądać od niej przeprowadzenia posiedzenia w celu rozpatrzenia poprawek. Każda poprawka, która nie uzyska na tym etapie większości jednej dziesiątej członków komisji, nie jest poddawana pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym.

Artykuł 131

Głosowanie podzielone

1. Głosowania podzielonego może zażądać grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych, jeżeli tekst poddawany pod głosowanie

zawiera dwa lub więcej postanowień lub odesłań, bądź też może zostać podzielony na dwie lub więcej części, z których każda ma sens logiczny lub własny walor normatywny.

2. Wniosek można złożyć nie później niż wieczorem w dniu poprzedzającym głosowanie, chyba że przewodniczący wyznaczył inny termin. Przewodniczący decyduje w sprawie wniosku.

Artykuł 132

Prawo do głosowania

Prawo do głosowania jest prawem osobistym.

Deputowani oddają głos indywidualnie oraz osobiście.

Wszelkie naruszenie niniejszego artykułu jest traktowane jako poważne zakłócenie posiedzenia w znaczeniu art. 124 ust. 1 i pociąga za sobą skutki prawne przewidziane w tym artykule.

Artykuł 133

Głosowanie

1. W Parlamencie głosowanie odbywa się zazwyczaj przez podniesienie ręki.

2. Jeżeli przewodniczący stwierdza, że wynik głosowania przez podniesienie ręki budzi wątpliwości, przeprowadza się głosowanie przy użyciu systemu elektronicznego, a gdy ten nie działa, przez powstanie z miejsc.

3. Wyniki głosowania są rejestrowane.

Artykuł 134

Głosowanie imienne

1. Poza przypadkami przewidzianymi w art. 33 ust. 4 i w art. 34 ust. 5 głosowanie imienne przeprowadza się, jeżeli grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych zażądają tego na piśmie w wieczór poprzedzający głosowanie, chyba że przewodniczący określi inny termin.

2. Głosowanie imienne przeprowadza się w porządku alfabetycznym i rozpoczyna od nazwiska deputowanego wybranego drogą losowania. Przewodniczący głosuje ostatni.

Wywoływani deputowani odpowiadają głośno: „tak”, „nie” lub „wstrzymuję się”. Przy obliczaniu, czy wniosek został przyjęty czy odrzucony, bierze się jedynie pod uwagę głosy oddane „za” i „przeciw”. Przewodniczący ustala i ogłasza wyniki głosowania.

Wynik głosowania wpisuje się do protokołu posiedzenia według grup politycznych w porządku alfabetycznym nazwisk deputowanych, wraz z informacją jak głosowali.

Artykuł 135

Głosowanie elektroniczne

1. Przewodniczący może zdecydować w każdej chwili o użyciu systemu elektronicznego dla przeprowadzenia głosowania przewidzianego w art. 133, 134 i 136.

Jeżeli użycie systemu elektronicznego jest niemożliwe z przyczyn technicznych, głosowanie odbywa się zgodnie z art. 133, 134 ust. 2 lub z art. 136.

Warunki techniczne korzystania z systemu elektronicznego głosowania określa Prezydium.

2. Przy głosowaniu elektronicznym rejestruje się jedynie wynik cyfrowy.

Jednakże, jeżeli zażądano głosowania imiennego zgodnie z art. 134 ust. 1, wynik głosowania jest wpisywany do protokołu posiedzenia według grup politycznych w porządku alfabetycznym nazwisk deputowanych.

3. Głosowanie imienne odbywa się zgodnie z art. 134 ust. 2, jeżeli zażąda tego większość obecnych deputowanych. W celu stwierdzenia, czy większość ta istnieje, można użyć systemu przewidzianego w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 136

Głosowanie tajne

1. Z zastrzeżeniem postanowień art. 13 ust. 1, art. 152 ust. 1 i art. 157 ust. 2 akapit drugi, decyzje w sprawie powołania na stanowisko zapadają w głosowaniu tajnym.

Przy obliczaniu oddanych głosów bierze się pod uwagę jedynie kartki z nazwiskami deputowanych, których kandydatury zostały wcześniej zgłoszone.

2. Głosowanie tajne przeprowadza się również na żądanie co najmniej jednej piątej deputowanych do Parlamentu. Żądanie takie należy zgłosić przed rozpoczęciem głosowania.

3. Żądanie głosowania tajnego ma pierwszeństwo przed żądaniem głosowania imiennego.

4. Obliczania głosów oddanych w głosowaniu tajnym dokonuje od dwóch do sześciu deputowanych wybranych drogą losowania.

W przypadku głosowania przeprowadzonego na podstawie ust. 1, skrutatorami nie mogą być kandydaci.

Nazwiska deputowanych, którzy brali udział w głosowaniu tajnym, są zapisywane w protokole posiedzenia, na którym odbyło się to głosowanie.

Artykuł 137

Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania

1. Po zakończeniu debaty ogólnej każdy deputowany może złożyć wyjaśnienie dotyczące swojego głosowania końcowego – ustne, trwające nie dłużej

niż jedną minutę, bądź pisemne, nie przekraczające 200 słów. Wyjaśnienia pisemne dołącza się do stenogramu posiedzenia.

Każda grupa polityczna może złożyć ustne wyjaśnienie dotyczące sposobu głosowania trwające nie dłużej niż dwie minuty.

Od chwili rozpoczęcia pierwszego wyjaśnienia dotyczącego sposobu głosowania, żadnych więcej wniosków o złożenie takiego wyjaśnienia nie uwzględnia się.

Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania są dopuszczalne w odniesieniu do głosowania końcowego w jakiegokolwiek sprawie przekazanej Parlamentowi. Pojęcie „głosowanie końcowe” nie przesądza o rodzaju głosowania, lecz oznacza ostatecznie głosowanie w danej sprawie.

2. Przy głosowaniu nad sprawami proceduralnymi wyjaśnienia są niedopuszczalne.

3. Jeżeli propozycja Komisji lub raport znajdują się w porządku dziennym obrad Parlamentu, zgodnie z art. 110a, deputowani mogą złożyć pisemne wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania, zgodnie z ust. 1.

Wyjaśnienia sposobu głosowania, ustne lub pisemne, powinny pozostawać w bezpośrednim związku z tekstem, którego głosowanie dotyczy.

Artykuł 138

Sprawy sporne związane z głosowaniem

1. Przewodniczący ogłasza rozpoczęcie i zakończenie głosowania.

2. Od chwili ogłoszenia rozpoczęcia głosowania do czasu ogłoszenia jego zakończenia dopuszczalne są wyłącznie wystąpienia przewodniczącego.

3. Wnioski w sprawie przestrzegania Regulaminu, mające wpływ na ważność głosowania, można zgłaszać po ogłoszeniu przez przewodniczącego zakończenia głosowania.

4. Po ogłoszeniu wyników głosowania, które odbyło się przez podniesienie ręki, deputowany może zażądać ich sprawdzenia przy pomocy systemu głosowania elektronicznego.

5. O ważności ogłoszonych wyników decyduje przewodniczący. Jego decyzja jest ostateczna.

Artykuł 139

Składanie i przedstawianie poprawek

1. Każdy deputowany może złożyć poprawki, które rozpatruje właściwa komisja.

Właściwa komisja, grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych mogą złożyć poprawki w celu rozpatrzenia ich na posiedzeniu plenarnym.

Poprawki składa się na piśmie, podpisane przez ich autorów.

Poprawki do dokumentów o charakterze legislacyjnym w rozumieniu art. 60 ust. 1 mogą być zaopatrzone w zwięzłe uzasadnienie. Za powyższe uzasadnienia odpowiada autor. Uzasadnienia nie podlegają głosowaniu.

2. Z zastrzeżeniem ograniczeń przewidzianych w art. 140, poprawka może mieć na celu zmianę części danego tekstu oraz usunięcie, dodanie albo zastąpienie wyrazów lub cyfr.

W niniejszym i następnym artykule przez słowo „tekst” rozumie się całość wniosku o podjęcie uchwały lub projektu uchwały legislacyjnej, propozycji decyzji lub propozycji Komisji.

3. Przewodniczący wyznacza termin dla wnoszenia poprawek.

4. Poprawkę może przedstawić w toku debaty jej autor lub inny deputowany wskazany przez autora jako zastępcą.

5. Poprawka wycofana przez jej autora staje się bezprzedmiotowa, chyba że zostanie bezzwłocznie przejęta przez innego deputowanego.

6. Poprawki mogą być poddane pod głosowanie dopiero wtedy, gdy zostaną wydrukowane we wszystkich językach urzędowych i rozprowadzone, chyba że Parlament postanowi inaczej. Parlament nie może postanowić inaczej, jeżeli sprzeciwi się temu co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych.

Poprawki ustne wnoszone w komisji mogą zostać poddane pod głosowanie, o ile nie sprzeciwi się temu jeden z członków komisji.

Artykuł 140

Dopuszczalność poprawek

1. Poprawka nie jest dopuszczalna:

a) jeżeli jej treść nie ma bezpośredniego związku z tekstem, który ma znowelizować;

b) jeżeli ma na celu usunięcie lub zastąpienie tekstu w całości;

c) jeżeli ma na celu zmianę więcej niż jednego artykułu lub ustępu tekstu, do którego się odnosi. Postanowienia niniejszego nie stosuje się do poprawek kompromisowych lub do poprawek, które mają na celu dokonanie identycznych zmian w określonym wyrażeniu w całym tekście;

d) jeżeli okaże się, że przynajmniej w jednej oficjalnej wersji językowej tekst, który ma być zmieniony, nie wymaga poprawki; w tym przypadku przewodniczący stara się wraz z zainteresowanymi ustalić odpowiednie rozwiązanie językowe.

2. Poprawka staje się bezprzedmiotowa, jeżeli jest sprzeczna z decyzjami, jakie zapadły uprzednio co do tego samego tekstu w toku tego samego głosowania.

3. O dopuszczalności poprawek decyduje przewodniczący.

Decyzja przewodniczącego podjęta zgodnie z ust. 3 w sprawie dopuszczalności poprawek nie jest decyzją opartą jedynie na podstawie ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, lecz na podstawie postanowień Regulaminu w ogólności.

4. Grupa polityczna może przedłożyć wniosek o podjęcie uchwały mający zastąpić wniosek o podjęcie uchwały nielegislacyjnej, zawarty w raporcie komisji.

W takim przypadku grupa nie może przedkładać poprawek do wniosku o podjęcie uchwały właściwej komisji. Wniosek grupy o podjęcie uchwały nie może być dłuższy niż wniosek komisji o podjęcie uchwały. Poddaje się go jednemu głosowaniu na posiedzeniu plenarnym bez poprawek.

Rozdział XVIII

WNIOSKI W SPRAWIE PRZESTRZEGANIA REGULAMINU I PROCEDURALNE

Artykuł 141

Wnioski proceduralne

1. W pierwszej kolejności udziela się głosu w sprawie zgłoszenia jednego z wniosków proceduralnych dotyczących:

- a) niedopuszczalności sprawy (art. 143);
- b) odesłania do komisji (art. 144);
- c) zamknięcia debaty (art. 145);
- d) odroczenia debaty (art. 146);
- e) zawieszenia lub zamknięcia posiedzenia (art. 147).

W sprawie wniosków głos mogą zabierać oprócz wnioskodawcy, jeden mówca „za” i jeden „przeciw”, przewodniczący lub sprawozdawca właściwej komisji.

2. Czas wystąpienia nie przekracza jednej minuty.

Artykuł 142

Wnioski w sprawie przestrzegania Regulaminu

1. Można udzielić głosu deputowanemu chcącemu zwrócić uwagę przewodniczącego na wszelkie przypadki nieprzestrzegania Regulaminu. Deputowany wyjaśnia najpierw, do którego artykułu Regulaminu się odnosi.

2. Wniosek w sprawie przestrzegania Regulaminu ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi wnioskami o zabranie głosu.

3. Czas wystąpienia nie przekracza jednej minuty.

4. Przewodniczący podejmuje natychmiast decyzję co do wniosku w sprawie przestrzegania Regulaminu, zgodnie z Regulaminem, i ogłasza ją niezwłocznie po jego wniesieniu. Decyzja przewodniczącego nie podlega głosowaniu.

5. Wyjątkowo, przewodniczący może oświadczyć, że o swej decyzji powiadomi później, lecz w każdym razie nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili złożenia wniosku w sprawie przestrzegania Regulaminu. Przesunięcie terminu decyzji nie powoduje odroczenia bieżącej debaty. Przewodniczący może przekazać sprawę właściwej komisji.

Artykuł 143

Niedopuszczalność sprawy

1. Z chwilą rozpoczęcia debaty nad jednym z punktów porządku dziennego można zgłosić wniosek w sprawie jego niedopuszczalności. Wniosek taki poddaje się pod głosowanie niezwłocznie.

Zamiar zgłoszenia wniosku co do niedopuszczalności sprawy przedstawia się co najmniej dwadzieścia cztery godziny wcześniej przewodniczącemu, który niezwłocznie informuje o tym Parlament.

2. Jeżeli wniosek zostaje przyjęty, Parlament przechodzi niezwłocznie do następnego punktu porządku dziennego.

Artykuł 144

Odesłanie do komisji

1. Odesłanie do komisji może być wnioskowane przez grupę polityczną lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych po ustaleniu porządku dziennego lub przed rozpoczęciem debaty.

Zamiar zgłoszenia wniosku o odesłanie do komisji przedstawia się co najmniej dwadzieścia cztery godziny wcześniej przewodniczącemu, który niezwłocznie informuje o tym Parlament.

2. Odesłanie do komisji może być również wnioskowane przez grupę polityczną lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych przed głosowaniem lub w jego trakcie. Wniosek taki poddaje się pod głosowanie niezwłocznie.

3. Wniosek może być złożony tylko raz w każdym z tych trzech stadiów procedury.

4. Odesłanie do komisji pociąga za sobą zawieszenie debaty nad rozpatrywanym punktem.

5. Parlament może określić termin, w którym komisja przedstawi swoje wnioski.

Artykuł 145

Zamknięcie debaty

1. Debata może zostać zamknięta zanim zostanie wyczerpana lista mówców, na podstawie propozycji przewodniczącego, na wniosek grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych. Taką propozycję lub wniosek poddaje się niezwłocznie pod głosowanie.

2. Jeżeli propozycja lub wniosek zostają przyjęte, głos może zabrać wyłącznie jeden deputowany z każdej grupy politycznej, która jeszcze nie brała udziału w debacie.

3. Po wystąpieniach, o których mowa w ust. 2, debatę zamyka się, a Parlament przystępuje do głosowania nad dyskutowanym punktem, chyba że wcześniej ustalono już czas głosowania.

4. W przypadku odrzucenia propozycji lub wniosku, mogą być one ponownie zgłoszone w czasie tej samej debaty jedynie przez przewodniczącego.

Artykuł 146

Odroczenie debaty i głosowania

1. Grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych mogą, w momencie rozpoczęcia debaty nad danym punktem porządku dziennego, zgłosić wniosek o odroczenie debaty do ściśle określonej chwili. Wniosek taki poddaje się niezwłocznie pod głosowanie.

Zamiar zgłoszenia wniosku o odroczenie przedstawia się co najmniej dwadzieścia cztery godziny wcześniej przewodniczącemu, który niezwłocznie informuje o tym Parlament.

2. Jeżeli wniosek zostaje przyjęty, Parlament przechodzi do następnego punktu porządku dziennego. Odroczoną debatę wznawia się w ustalonym terminie.

3. Wniosek odrzucony nie może być ponownie zgłoszony w czasie tej samej sesji miesięcznej.

4. Grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych mogą, przed rozpoczęciem głosowania lub w jego trakcie zgłosić wniosek o odroczenie głosowania. Wniosek taki poddaje się pod głosowanie niezwłocznie.

Każda decyzja Parlamentu w sprawie odroczenia debaty do późniejszej sesji miesięcznej wskazuje, w której sesji miesięcznej należy ją wpisać do porządku dziennego; rozumie się przy tym, że porządek dzienny tej sesji miesięcznej jest ustalony zgodnie z art. 110 i 111 Regulaminu.

Artykuł 147

Zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia

Posiedzenie może zostać zawieszono lub zamknięte w czasie debaty albo głosowania, jeżeli Parlament tak zadecyduje na propozycję przewodniczą-

cego, na wniosek grupy politycznej lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych. Taką propozycję lub wniosek poddaje się niezwłocznie pod głosowanie.

Rozdział XIX

JAWNOŚĆ ZAPISU PRZEBIEGU PRAC

Artykuł 148

Protokół

1. Protokół każdego posiedzenia, zawierający decyzje Parlamentu oraz nazwiska mówców, rozprowadza się przynajmniej na pół godziny przed początkiem popołudniowej części następnego posiedzenia.

Za decyzje w rozumieniu niniejszego ustępu uważa się również wszelkie poprawki przyjęte w trybie procedur legislacyjnych przez Parlament, nawet w przypadku ostatecznego odrzucenia propozycji Komisji lub wspólnego stanowiska Rady, zgodnie z art. 68 ust. 1 lub art. 79 ust. 3 odpowiednio.

Teksty przyjęte przez Parlament są rozprowadzane oddzielnie. Jeżeli teksty legislacyjne przyjęte przez Parlament zawierają poprawki, podlegają one opublikowaniu w wersji ujednoliconej.

2. Na początku popołudniowej części każdego posiedzenia przewodniczący przedkłada Parlamentowi do zatwierdzenia protokół z poprzedniego posiedzenia.

3. Jeżeli zgłaszane są zastrzeżenia do protokołu, Parlament decyduje, w razie potrzeby, o uwzględnieniu żądanych zmian. Żaden deputowany nie może występować w sprawie protokołu dłużej niż jedną minutę.

4. Protokół podpisany przez przewodniczącego i sekretarza generalnego przechowuje się w archiwum Parlamentu. Protokół jest publikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w ciągu jednego miesiąca.

Artykuł 149

Stenogramy

1. Stenogramy z obrad każdego posiedzenia sporządza się w językach urzędowych.

2. Mówcy są obowiązani odesłać maszynopisy swych przemówień do sekretariatu najpóźniej nazajutrz po ich otrzymaniu.

3. Stenogramy ogłasza się jako załącznik do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej.

Rozdział XX

KOMISJE

Artykuł 150

Powoływanie komisji

1. Na wniosek Konferencji Przewodniczących, Parlament powołuje komisje stałe, których kompetencje są określone w załączniku do Regulaminu⁹. Wyboru członków komisji dokonuje się w czasie pierwszej sesji miesięcznej nowo wybranego Parlamentu, a następnie ponownie po upływie dwu i pół roku.

2. Parlament może w każdej chwili powołać komisje tymczasowe, określając jednocześnie ich kompetencje, skład i czas trwania. Kadencja komisji wynosi najwyżej dwanaście miesięcy, chyba że po upływie tego okresu Parlament go przedłuży.

Ponieważ kompetencje, skład i kadencja komisji tymczasowych określone są w momencie ich powoływania, Parlament nie może następnie zmienić tych uprawnień ani poprzez ich zmniejszenie ani zwiększenie.

* * *

Postanowienia niniejszego artykułu o tym, że kompetencje są określone w chwili powoływania komisji, dotyczą tylko komisji tymczasowych.

Kompetencje komisji stałych określone są w załączniku do Regulaminu i ustalane w drodze odmiennnej procedury. Mogą one zatem zostać określone w innym czasie aniżeli w momencie powoływania komisji.

Artykuł 151

Komisje śledcze

1. Parlament, na wniosek jednej czwartej deputowanych do Parlamentu, może powołać komisję śledczą, której zadaniem jest rozpatrzenie faktów domniemanego naruszenia prawa Wspólnot lub domniemanego nieprawidłowego jego stosowania, co znalazło swój wyraz w akcie instytucji lub organu Wspólnot Europejskich, organu administracji publicznej Państwa Członkowskiego lub osób upoważnionych prawem Wspólnot do stosowania tego prawa.

Decyzja o powołaniu komisji śledczej jest publikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w ciągu miesiąca. Ponadto Parlament podejmuje wszelkie niezbędne kroki w celu możliwie najszerszego poinformowania o tej decyzji.

2. Tryb działania komisji śledczej określają postanowienia niniejszego Regulaminu dotyczące komisji, chyba że inaczej stanowi niniejszy artykuł lub decyzja Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z 19 kwietnia 1995 w sprawie szczegółowych postanowień regulujących wykonywanie przez Parlament

---

⁹ Zob. Załącznik VI.

Europejski prawa prowadzenia śledztw, która stanowi załącznik do niniejszego Regulaminu¹⁰.

3. Wniosek o powołanie komisji śledczej powinien dokładnie określać przedmiot śledztwa i zawierać szczegółowe uzasadnienie jego podstawy. Parlament, na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących, decyduje czy powołać komisję, a jeżeli postanawia ją powołać, to decyduje o jej składzie, zgodnie z postanowieniami art. 152.

4. Komisja śledcza kończy swoją pracę w chwili złożenia raportu, w ciągu najwyżej dwunastu miesięcy. Parlament może dwukrotnie przedłużyć ten okres o trzy miesiące.

Jedynie członkowie lub, w razie ich nieobecności, stali zastępcy mogą głosować w komisji śledczej.

5. Komisja śledcza wybiera swego przewodniczącego, dwóch zastępców i powołuje jednego lub więcej sprawozdawców. Komisja może również wyznaczyć zakres kompetencji i obowiązków lub szczególne zadania swoim członkom, którzy następnie przedstawiają komisji szczegółowy raport.

W okresach pomiędzy spotkaniami, prezydium komisji, w sprawach pilnych lub w razie konieczności, podejmuje decyzje tak jak komisja, pod warunkiem ich zatwierdzenia na następnym posiedzeniu.

6. Jeżeli jedna z komisji śledczych uzna, że zostało naruszone jedno z jej praw, proponuje przewodniczącemu podjęcie odpowiednich środków.

7. Komisja śledcza może porozumieć się z instytucjami lub osobami, o których mowa w art. 3, w odniesieniu do decyzji, o której mowa w ust. 2, w celu przeprowadzenia przesłuchania lub uzyskania dokumentów.

Koszty podróży i zakwaterowania członków i urzędników instytucji i organów Wspólnoty ponosi Wspólnota. Koszty podróży i zakwaterowania innych osób występujących przed komisją śledczą pokrywa Parlament Europejski, zgodnie z zasadami stosowanymi do przesłuchań ekspertów.

Każda osoba wezwana do stawienia się przed komisją śledczą może domagać się korzystania z praw, które przysługiwałyby jej, gdyby występowała jako świadek przed sądem w kraju swego pochodzenia. Osoba ta powinna zostać poinformowana o swoich prawach zanim wygłosi oświadczenie przed komisją.

Jeżeli chodzi o używane języki, to komisja śledcza stosuje postanowienia art. 117 Regulaminu. Jednakże prezydium komisji

– może ograniczyć tłumaczenie do języków urzędowych tych osób, które biorą udział w postępowaniu, jeżeli jest to konieczne ze względu na poufność,

– decyduje o tłumaczeniu otrzymanych dokumentów, tak aby zapewnić komisji prowadzenie postępowania w sposób skuteczny i szybki, oraz aby przestrzegano zasad niezbędnej tajności i poufności.

8. Przewodniczący komisji śledczej zapewnia, wspólnie z prezydium, aby przestrzegano tajności lub poufności postępowania i przekazuje członkom odpowiednie zawiadomienie w tej sprawie.

¹⁰ Zob. Załącznik VIII.

Odwołuje się on również wyraźnie do postanowień art. 2 ust. 2 decyzji, o której mowa powyżej. Załącznik VIIA do Regulaminu stosuje się odpowiednio.

9. Tajne lub poufne dokumenty, które zostały przekazane, rozpatruje się przy użyciu takich technicznych środków, które zapewnią, aby tylko członkowie odpowiedzialni za daną sprawę mieli osobiście dostęp do tych dokumentów. Członkowie, o których mowa powyżej, zobowiązują się uroczyście nie dopuścić żadnej innej osoby do tajnych lub poufnych informacji, zgodnie z niniejszym Regulaminem oraz wykorzystywać takie informacje wyłącznie w celu sporządzenia raportu dla komisji śledczej. Posiedzenia odbywają się w pomieszczeniach przygotowanych w taki sposób, aby uniemożliwić wszelkim nieuprawnionym osobom przysłuchiwanie się postępowaniu.

10. Po wykonaniu swojej pracy, komisja śledcza przedstawia Parlamentowi raport z wyników swoich prac, zawierający, w razie potrzeby, opinie mniejszości, zgodnie z warunkami określonymi w art. 161. Raport podlega opublikowaniu.

Na wniosek komisji śledczej Parlament przeprowadza debatę nad raportem podczas sesji miesięcznej następującej po jego przedłożeniu.

Komisja może również przedłożyć Parlamentowi projekt zalecenia skierowany do instytucji lub organów Wspólnot Europejskich lub Państw Członkowskich.

11. Przewodniczący instruuje właściwą komisję, zgodnie z Załącznikiem VI Regulaminu, na temat monitorowania działań podjętych na podstawie wyników pracy komisji śledczej i przedstawienia, w razie potrzeby, raportu w tej sprawie. Podejmuje on wszelkie inne kroki, które uzna za właściwe, aby zapewnić praktyczną realizację wniosków komisji śledczej.

Tylko do propozycji Konferencji Przewodniczących dotyczącej składu komisji śledczej (ust. 3) można zgłaszać poprawki zgodnie z art. 152 ust. 2.

Nie można zgłaszać poprawek do przedmiotu śledztwa określonego przez jedną czwartą deputowanych do Parlamentu (ust. 3) i terminu ustalonego w ust. 4.

Artykuł 152

Skład komisji

1. Wyboru członków komisji oraz komisji śledczych dokonuje się po zgłoszeniu kandydatur przez grupy polityczne oraz deputowanych niezrzeszonych. Konferencja Przewodniczących przedkłada Parlamentowi propozycje. Skład komisji powinien, tak dalece jak to możliwe, uwzględniać skład Parlamentu.

Deputowany, który zmienia przynależność do grupy politycznej, zachowuje do chwili wygaśnięcia swojego trwającego dwa i pół roku mandatu, miejsca w komisjach parlamentarnych. Jednakże, jeżeli zmiana przynależności do grupy politycznej zakłóca sprawiedliwą reprezentację różnych kierunków politycznych

w danej komisji, Konferencja Przewodniczących przedstawia, zgodnie z procedurą przewidzianą w drugim zdaniu ust. 1, nowe propozycje składu komisji, przy czym prawa osobiste wspomnianego deputowanego są zabezpieczone.

2. Poprawki do propozycji Konferencji Przewodniczących są dopuszczalne pod warunkiem, że zostaną wniesione przez co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych. Parlament podejmuje decyzję w sprawie tych poprawek w głosowaniu tajnym.

3. Za wybranych uważa się deputowanych, których nazwiska figurują w propozycjach Konferencji Przewodniczących, ewentualnie zmienionych zgodnie z ust. 2.

4. Jeżeli dana grupa polityczna nie zgłosi, zgodnie z ust. 1, kandydatów do komisji śledczej w terminie ustalonym przez Konferencję Przewodniczących, ta ostatnia przedkłada Parlamentowi wyłącznie kandydatury, jakie zgłoszono jej w tym terminie.

5. Konferencja Przewodniczących może tymczasowo zadecydować o uzupełnieniu składu komisji w związku z wakatem, za zgodą deputowanych, którzy mają być powołani do komisji, oraz biorąc pod uwagę postanowienia ust. 1.

6. Wszelkie powyższe zmiany przedkłada się do zatwierdzenia Parlamentowi na następnym posiedzeniu.

Artykuł 153

Zastępcy członków komisji

1. Grupy polityczne oraz członkowie niezrzeszeni mogą wyznaczyć do każdej komisji tylu stałych zastępców członków, ilu jest członków reprezentujących ich w komisji, o czym należy powiadomić przewodniczącego. Stali zastępcy mają prawo uczestniczyć w posiedzeniach komisji, zabierać na nich głos i, w razie nieobecności członka komisji, brać udział w głosowaniu.

2. Poza tym, w razie nieobecności członka i jeżeli nie mianowano stałych zastępców lub w razie ich nieobecności, członek komisji może wyznaczyć jako swojego zastępcę podczas posiedzeń innego deputowanego z tej samej grupy politycznej, który będzie miał prawo głosować. Nazwisko tego zastępcy należy podać przewodniczącemu komisji przed rozpoczęciem głosowania.

Postanowienia ust. 2 stosuje się odpowiednio do deputowanych niezrzeszonych.

Podanie do wiadomości nazwiska zastępcy, przewidziane w ostatnim zdaniu ust. 2, powinno nastąpić przed zakończeniem debaty lub przed rozpoczęciem głosowania nad punktem(ami), w odniesieniu do którego(ych) członek komisji wyznaczył swego zastępcę.

* * *

Postanowienia niniejszego artykułu opierają się na dwóch koncepcjach jasno zdefiniowanych w tym tekście:

- grupa polityczna nie może mieć więcej stałych zastępców w komisjach niż ma członków;
- tylko grupy polityczne są upoważnione do wyznaczania stałych zastępców, pod jednym warunkiem poinformowania o tym przewodniczącego.

Konkludując:

- status stałego zastępcy zależy wyłącznie od członkostwa w danej grupie politycznej;
- gdy zmienia się liczba członków komisji należących do danej grupy politycznej, maksymalna liczba stałych zastępców, których może ona wyznaczyć do tej komisji, zmienia się odpowiednio;
- gdy deputowany zmienia grupę polityczną, nie może zachować statusu stałego zastępcy, który posiadał jako członek swojej poprzedniej grupy;
- w żadnym przypadku członek komisji nie może być zastępcą kolegi należącego do innej grupy politycznej.

Artykuł 154

Kompetencje komisji

1. Komisje stałe rozpatrują sprawy przekazane im przez Parlament lub, w czasie przerw między sesjami, przez przewodniczącego w imieniu Konferencji Przewodniczących. Zadania komisji tymczasowych oraz tymczasowych komisji śledczych ustala się w chwili ich powoływania; nie mogą one wydawać opinii na użytek innych komisji.

(Zob. wykładnię przy art. 150 ust. 2.)

2. W przypadku, gdy komisja stała uznaje się za niewłaściwą dla rozpatrzenia danej sprawy, a także w razie sporu kompetencyjnego między dwoma lub kilkoma komisjami stałymi, sprawę właściwości przekazuje się do Konferencji Przewodniczących w ciągu czterech tygodni roboczych od ogłoszenia na posiedzeniu plenarnym odesłania do komisji. O powyższym informuje się Konferencję Przewodniczących Komisji, która może formułować zalecenia dla Konferencji Przewodniczących. Konferencja Przewodniczących w ciągu sześciu tygodni roboczych podejmuje decyzję o odesłaniu kwestii właściwości. W przeciwnym wypadku sprawę włącza się do porządku dziennego następnej sesji miesięcznej w celu podjęcia decyzji.

3. Jeżeli kilka komisji stałych jest właściwych dla rozpatrywania danej sprawy, wyznacza się jedną komisję jako właściwą merytorycznie, a pozostałe są proszone o opinię.

Jedną sprawą nie może się jednocześnie zajmować więcej niż trzy komisje; w uzasadnionych przypadkach odstępuje się od tej zasady w sposób przewidziany w ust. 1.

4. Dwie lub kilka komisji albo podkomisji mogą przystąpić wspólnie do rozpatrywania spraw należących do ich kompetencji, lecz bez prawa podejmowania decyzji.

5. Każda komisja może, za zgodą Prezydium Parlamentu, powierzyć jednemu lub kilku swym członkom misję badawczą lub rozpoznawczą.

Artykuł 155

Komisja odpowiedzialna za weryfikację pełnomocnictw

Jednej z komisji powołanych w sposób przewidziany niniejszym Regulaminem powierza się weryfikację pełnomocnictw oraz przygotowanie decyzji w sprawach wszelkich zastrzeżeń dotyczących ważności wyborów.

Artykuł 156

Podkomisje

1. Z zastrzeżeniem wstępnej zgody Konferencji Przewodniczących, każda komisja stała lub tymczasowa może powołać, na użytek swoich prac, jedną lub kilka podkomisji. Ustala ona jednocześnie ich skład, zgodnie z postanowieniami art. 152, oraz zakres kompetencji. Podkomisje składają raporty komisji, która je powołała.

2. Procedurę przyjętą dla komisji stosuje się do podkomisji.

3. Zastępcy mają prawo zasiadać w podkomisjach na tych samych warunkach co w komisjach.

4. Stosowanie powyższych postanowień powinno chronić stosunek zależności między podkomisjami i komisjami, w ramach których są one ustanawiane. W tym celu członkowie podkomisji wybierani są spośród członków macierzystych komisji.

Artykuł 157

Prezydium komisji

1. Na pierwszym posiedzeniu komisji po dokonaniu wyboru jej członków, zgodnie z art. 152, komisja wybiera prezydium składające się z przewodniczącego oraz jednego, dwóch lub trzech wiceprzewodniczących, wybieranych w oddzielnych głosowaniach.

2. Jeżeli liczba kandydatur odpowiada liczbie stanowisk do obsadzenia, wybory mogą zostać przeprowadzone przez aklamację.

W przeciwnym wypadku lub na wniosek jednej szóstej członków komisji, wybory przeprowadza się w głosowaniu tajnym.

Jeżeli jest tylko jeden kandydat, uważa się go za wybranego, gdy uzyska bezwzględną większość oddanych głosów, licząc głosy „za” i „przeciw”.

Jeżeli w pierwszym głosowaniu jest więcej niż jeden kandydat, wybrany zostaje kandydat, który uzyska bezwzględną większość oddanych głosów, zgodnie z definicją w poprzednim akapicie. W drugiej turze wybrany zostaje kandydat, który uzyska największą liczbę głosów. W przypadku równego podziału głosów, wybrany zostaje najstarszy kandydat.

Jeśli konieczne jest drugie głosowanie, można zgłosić nowych kandydatów.

Artykuł 158

Postępowanie uproszczone

1. Po pierwszym omówieniu propozycji legislacyjnej, przewodniczący może zaproponować, aby została ona zatwierdzona bez poprawek. O ile co najmniej jedna dziesiąta członków komisji nie sprzeciwi się, przewodniczący przedstawia Parlamentowi raport zatwierdzający propozycję. Artykuł 100a ust. 1 akapit drugi, ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

2. Przewodniczący może alternatywnie zaproponować przygotowanie przez siebie lub sprawozdawcę zbioru poprawek odzwierciedlających dyskusję w komisji. W przypadku gdy komisja tak zdecyduje, powyższe poprawki przesyła się członkom komisji. O ile jedna dziesiąta członków komisji nie sprzeciwi się w ustalonym terminie, który nie może być krótszy niż 21 dni od daty dostarczenia, raport uznaje się za przyjęty przez komisję. W tym przypadku projekt uchwały legislacyjnej oraz poprawki przedstawia się Parlamentowi bez debaty, zgodnie z art. 110a ust. 1, akapit drugi, ust. 2 i 4.

3. Jeśli co najmniej jedna dziesiąta członków komisji zgłasza sprzeciw, poprawki poddaje się pod głosowanie podczas kolejnego posiedzenia komisji.

Artykuł 159

Raporty dotyczące spraw legislacyjnych

1. Przewodniczący komisji, do której przekazano propozycje Komisji, proponuje zastosowanie określonego trybu postępowania.

2. Po podjęciu decyzji co do wyboru trybu postępowania oraz o ile nie stosuje się art. 158, komisja wyznacza na wniosek Komisji sprawozdawcę spośród swoich członków lub ich stałych zastępców, chyba że zrobiła to wcześniej na podstawie rocznego programu legislacyjnego, zgodnie z art. 57.

3. Raport komisji obejmuje:

a) ewentualne projekty poprawek do propozycji, którym towarzyszy zwięzłe uzasadnienie. Za przygotowanie uzasadnienia odpowiada sprawozdawca. Nie podlega ono głosowaniu;

b) projekt uchwały legislacyjnej, zgodnie z postanowieniami art. 67 ust. 2,

c) w razie potrzeby, wyjaśnienie zawierające oświadczenie finansowe, które ustala wysokość skutków finansowych raportu oraz jego zgodność z perspektywą finansową.

Artykuł 160

Raporty nie dotyczące spraw legislacyjnych

1. Komisja, która opracowuje raport nie dotyczący spraw legislacyjnych, wyznacza sprawozdawcę spośród swoich członków lub ich stałych zastępców.

2. Sprawozdawca odpowiada za przygotowanie raportu komisji i przedstawienie go w jej imieniu na posiedzeniu plenarnym.

3. Raport komisji obejmuje:

- a) wniosek o podjęcie uchwały,
- b) uzasadnienie, zawierające oświadczenie finansowe, które ustala wysokość skutków finansowych raportu oraz jego zgodność z perspektywą finansową;
- c) teksty wszelkich wniosków o podjęcie uchwał, które należy w nim umieścić w myśl art. 48 ust. 4.

Artykuł 161

Wyjaśnienia i terminy

1. Sporządzenie wyjaśnienia należy do sprawozdawcy i nie jest ono poddawane pod głosowanie. Jednakże wyjaśnienie musi być zgodne z tekstem przyjętego wniosku o podjęcie uchwały oraz z ewentualnymi poprawkami zgłoszonymi przez komisję. W przypadku braku takiej zgodności przewodniczący może wykreślić wyjaśnienie.

2. W raporcie podaje się wyniki głosowania nad jego całością. Ponadto, jeżeli w czasie głosowania zażąda tego co najmniej jedna trzecia obecnych deputowanych, w raporcie wskazuje się sposób głosowania każdego członka komisji.

3. Jeżeli opinia komisji nie jest jednomyślna, raport zawiera też streszczenie opinii mniejszości. Opinie mniejszości, wyrażone przy okazji głosowania w sprawie całego tekstu, mogą, na wniosek ich autorów, być przedmiotem pisemnej deklaracji nie przekraczającej 200 słów, załączonej do wyjaśnienia.

Przewodniczący rozstrzyga wszelkie spory, które mogą się pojawić w wyniku stosowania powyższych postanowień.

4. Na wniosek swojego prezydium, komisja może wskazać termin na przedłożenie projektu jej raportu przez sprawozdawcę. Termin ten może być przedłużony albo można wyznaczyć nowego sprawozdawcę.

5. Po upływie wyżej wymienionego terminu, komisja może zlecić swemu przewodniczącemu, aby zażądał wpisania do porządku dziennego jednego z najbliższych posiedzeń Parlamentu sprawy, którą jej przekazano. W takim przypadku obrady mogą się toczyć na podstawie raportu ustnego zainteresowanej komisji.

Artykuł 162

Opinie komisji

1. Jeżeli komisja, do której wpłynęła początkowo dana sprawa, pragnie zapoznać się z opinią innej komisji lub gdy inna komisja pragnie wydać opinię na temat raportu komisji, do której wpłynęła początkowo dana sprawa, to

komisje te mogą zażądać od przewodniczącego Parlamentu, aby, zgodnie z art. 154 ust. 3, jedna z nich została wyznaczona jako właściwa, natomiast do drugiej zwrócono się o opinię.

2. W przypadku dokumentów o charakterze legislacyjnym w rozumieniu art. 60 ust. 1 opinia składa się z projektu poprawek do tekstu przekazanego komisji, któremu towarzyszy, w razie potrzeby, zwięzłe uzasadnienie. Za przygotowanie takiego uzasadnienia odpowiada projektodawca. Nie podlega ono głosowaniu. Jeśli to konieczne, komisja może przedstawić zwięzłe pisemne uzasadnienie całej opinii.

W przypadku tekstów nielegislacyjnych opinia składa się z sugestii odnoszących się do części wniosku o podjęcie uchwały, wniesionego przez właściwą komisję.

Właściwa komisja poddaje powyższe projekty poprawek lub sugestii pod głosowanie.

Opinie dotyczą wyłącznie tych spraw, które wchodzą w zakres kompetencji komisji wydającej opinię.

3. Właściwa komisja ustala termin, w którym komisja poproszona o opinię powinna ją dostarczyć, jeśli ma być ona uwzględniona przez właściwą komisję. Wszelkie zmiany do ogłoszonego harmonogramu są niezwłocznie komunikowane przez właściwą komisję komisji, do której zwrócono się o opinię. Właściwa komisja nie przedstawia ostatecznych wniosków przed upływem powyższego terminu.

4. Wszystkie przyjęte opinie załącza się do raportu właściwej komisji.

5. Tylko właściwa komisja może wnieść poprawki na posiedzeniu plenarnym Parlamentu.

6. Przewodniczący i sprawozdawca komisji, do której zwrócono się o opinię, mogą brać udział w posiedzeniach właściwej komisji z głosem doradczym w zakresie, w jakim te posiedzenia dotyczą sprawy będącej przedmiotem ich wspólnego zainteresowania.

Artykuł 162a

Ścisła współpraca między komisjami

Jeżeli zdaniem Konferencji Przewodniczących sprawa wchodzi prawie w równym zakresie w zakres kompetencji dwóch komisji, lub jeżeli różne części sprawy wchodzą w zakres kompetencji dwóch różnych komisji, art. 162 stosuje się z poniższymi dodatkowymi postanowieniami:

- harmonogram uzgadniają wspólnie obydwie komisje;
- sprawozdawca i projektodawca dążą do uzgodnienia tekstów, które proponują swoim komisjom oraz ich stanowisk dotyczących poprawek;
- właściwa komisja przyjmuje bez głosowania poprawki przedstawione przez komisję poproszoną o opinię, jeżeli dotyczą one spraw, które przewodniczący właściwej komisji uzna, na podstawie Załącznika VI, po konsultacji

z przewodniczącym komisji poproszonej o opinię, za wchodzące w zakres kompetencji komisji poproszonej o opinię oraz niesprzeczne z innymi elementami raportu.

Artykuł 163

Raporty z własnej inicjatywy

1. Jeżeli komisja ma zamiar przygotować raport i przedłożyć Parlamentowi wniosek o podjęcie uchwały w sprawie należącej do jej kompetencji, w której nie była konsultowana, lub co do której nie wpłynął wniosek o wydanie opinii, zgodnie z art. 154 ust. 1, może to uczynić jedynie za zgodą Konferencji Przewodniczących. W przypadku wycofania takiej zgody zawsze należy podać przyczyny.

2. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio w przypadkach, kiedy traktaty przyznają prawo inicjatywy Parlamentowi.

W takich przypadkach Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję w ciągu dwóch miesięcy.

Artykuł 164

Godzina pytań w komisji

Można przeprowadzić godzinę pytań w komisji, jeżeli dana komisja tak postanowi. Każda komisja ustanawia własne reguły dotyczące przebiegu godziny pytań.

Artykuł 165

Postępowanie w komisji

1. Komisja może ważnie głosować, jeżeli jedna czwarta jej członków jest obecna. Jednakże na żądanie jednej szóstej członków komisji zgłoszone przed rozpoczęciem głosowania, głosowanie jest ważne tylko wówczas, gdy większość członków komisji wzięła w nim udział.

2. Głosowanie w komisji odbywa się przez podniesienie ręki, chyba że jedna czwarta członków komisji zażąda głosowania imiennego. W takim przypadku głosowanie odbywa się zgodnie z art. 134 ust. 2.

3. Przewodniczący komisji może brać udział w debatach i głosowaniu, ale bez głosu rozstrzygającego.

4. Art. 12, 13, 14, 17, 18, 117, 118, 119, 121 ust. 1, 123, 125, 127, 128, 130, 131 ust. 1, 132, 133, 135, 136, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 146 i 147 stosuje się odpowiednio do posiedzeń komisji.

5. W związku ze zgłoszonymi poprawkami, komisja może, zamiast głosowania, zwrócić się do sprawozdawcy o przedstawienie nowego projektu uwzględniającego jak największą liczbę poprawek. Wymaga to wyznaczenia nowego terminu na zgłaszanie poprawek do tego projektu.

Artykuł 166

Posiedzenia komisji

1. Komisja zbiera się z inicjatywy swojego przewodniczącego lub na wniosek przewodniczącego Parlamentu.

2. Komisja i Rada mogą brać udział w posiedzeniach komisji, jeżeli zostaną zaproszone przez działającego w imieniu komisji przewodniczącego.

Mocą specjalnej decyzji komisja może zaprosić na swoje posiedzenie każdą inną osobę i udzielić jej głosu.

Przez analogię, decyzję w sprawie obecności asystentów deputowanych podczas posiedzeń pozostawia się uznaniu każdej komisji.

Właściwa komisja może, z zastrzeżeniem aprobaty Prezydium, zorganizować przesłuchanie ekspertów, jeżeli uważa, że ma to istotne znaczenie dla należytego przebiegu jej prac nad określoną sprawą.

Komisje, do których zwrócono się o opinię, mogą brać udział w przesłuchaniu, jeżeli sobie tego życzą.

3. Z zastrzeżeniem postanowień art. 162 ust. 6, i o ile komisja nie postanowi inaczej, deputowani mogą uczestniczyć w posiedzeniach komisji, których nie są członkami, bez prawa udziału w debatach.

Jednakże komisja może zezwolić tym deputowanym na uczestniczenie w jej pracach z głosem doradczym.

Artykuł 167

Protokoły posiedzeń komisji

Protokół każdego posiedzenia komisji rozprowadza się między wszystkich członków komisji i przedkłada do jej aprobaty podczas jej najbliższego posiedzenia.

Rozdział XXI

DELEGACJE MIĘDZYPARLAMENTARNE

Artykuł 168

Powoływanie i uprawnienia delegacji międzyparlamentarnych

1. Na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących, Parlament powołuje stałe delegacje międzyparlamentarne oraz decyduje w sprawie ich charakteru i liczby ich członków, uwzględniając powierzone im obowiązki. Członkowie delegacji wybierani są podczas pierwszej lub drugiej sesji miesięcznej następującej po kolejnych wyborach do Parlamentu, na okres trwania kadencji parlamentarnej.

2. Członków delegacji wybiera się po przedstawieniu kandydatur Konferencji Przewodniczących przez grupy polityczne i deputowanych niezrzeszonych. Konferencja Przewodniczących przedstawia Parlamentowi propozycje, starając się zapewnić, tak dalece jak jest to możliwe, sprawiedliwą reprezentację Państw Członkowskich i poglądów politycznych. Art. 152 ust. 2, 3, 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

3. Prezydium delegacji konstituują się zgodnie z procedurą stosowaną w przypadku komisji stałych, zgodnie z art. 157.

4. Parlament określa ogólne kompetencje poszczególnych delegacji. Może je w każdej chwili poszerzyć lub ograniczyć.

5. Konferencja Przewodniczących na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących Delegacji przyjmie postanowienia wykonawcze niezbędne dla umożliwienia delegacjom wykonywania ich zadań.

6. Przewodniczący delegacji składa raporty z pracy delegacji komisji odpowiedzialnej za sprawy zagraniczne i bezpieczeństwa.

Artykuł 169

Współpraca ze Zgromadzeniem Parlamentarnym Rady Europy

1. Organy Parlamentu, a w szczególności komisje, współpracują ze swoimi odpowiednikami w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, szczególnie w celu ulepszenia efektywności ich pracy oraz uniknięcia dublowania działań.

2. Konferencja Przewodniczących, w porozumieniu z właściwymi władzami Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, podejmuje decyzje w sprawie ustaleń dla wykonania powyższych postanowień.

Artykuł 170

Wspólne komisje parlamentarne

1. Parlament Europejski może powołać wspólne komisje parlamentarne z parlamentami państw stowarzyszonych ze Wspólnotą lub państwami, z którymi rozpoczęto negocjacje w sprawie przystąpienia.

Komisje te mogą uchylać zalecenia dla zainteresowanych parlamentów. W przypadku Parlamentu Europejskiego, zalecenia te przekazywane są właściwej komisji, która przedstawia propozycje niezbędnych działań.

2. Parlament Europejski oraz umowy z państwami trzecimi określają ogólne kompetencje wspólnych komisji parlamentarnych.

3. Do wspólnych komisji parlamentarnych stosują się procedury określone w przedmiotowej umowie. Procedury te oparte są na zasadzie parytetu między delegacją Parlamentu Europejskiego i zainteresowanego parlamentu.

4. Wspólne komisje parlamentarne ustalają własne regulaminy i przedstawiają je do akceptacji prezydium Parlamentu Europejskiego i zainteresowanego parlamentu.

5. Wybory delegacji deputowanych do Parlamentu Europejskiego do wspólnych komisji parlamentarnych i do prezydów powyższych delegacji przeprowadza się zgodnie z procedurą przewidzianą dla delegacji międzyparlamentarnych.

Rozdział XXII

OTWARTOŚĆ I PRZEJRZYSTOŚĆ

Artykuł 171

Przejrzystość działań Parlamentu

1. Parlament zapewnia jak największą przejrzystość swoich działań, zgodnie z postanowieniami art. 1, 3 akapit drugi, 28 ust. 1 i 41 ust. 1 Traktatu UE, art. 255 Traktatu WE oraz art. 42 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

2. Debaty Parlamentu są jawne.

3. Komisje odbywają swoje posiedzenia zazwyczaj publicznie. Jednakże komisje mogą zdecydować, najpóźniej w momencie przyjęcia porządku dziennego danego posiedzenia, o podziale porządku dziennego danego posiedzenia na punkty otwarte dla publiczności oraz punkty zamknięte dla publiczności. Jednakże, w przypadku gdy posiedzenie jest niejawne, komisja może, z zastrzeżeniem art. 4 ust. 1–4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001, udostępnić dokumenty i protokoły posiedzeń do wglądu publiczności.

4. Właściwa komisja rozpatruje wnioski o zawieszenie immunitetu, zgodnie z art. 6a, zawsze z wyłączeniem jawności.

Artykuł 172

Publiczny dostęp do dokumentów

1. Każdy obywatel Unii oraz każda osoba fizyczna i prawna mająca swoje stałe miejsce pobytu lub posiadająca siedzibę w Państwie Członkowskim korzysta z prawa dostępu do dokumentów Parlamentu zgodnie z art. 255 Traktatu WE, z uwzględnieniem zasad, warunków i ograniczeń ustanowionych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001 i zgodnie ze szczególnymi postanowieniami zawartymi w niniejszym Regulaminie.

Dostęp do dokumentów Parlamentu powinien być, tak dalece jak to możliwe, przyznany innym osobom fizycznym lub prawnym w ten sam sposób. Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 podlega opublikowaniu dla celów informacyjnych wraz z Regulaminem.

2. Dla celów dostępu do dokumentów, wyrażenie „dokumenty Parlamentu” oznacza każdą treść w rozumieniu art. 3 lit. a rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, która została sporządzona lub otrzymana przez członków Prezydium Parlamentu w rozumieniu Rozdziału III, organy kierownicze Parlamentu, komisje, delegacje międzyparlamentarne lub przez Sekretariat Parlamentu.

Dokumenty sporządzone przez poszczególnych deputowanych lub grupy polityczne są dokumentami Parlamentu dla celów dostępu do dokumentów, jeśli zostały przedłożone zgodnie z niniejszym Regulaminem.

Prezydium ustali zasady w celu zapewnienia ewidencji wszystkich dokumentów Parlamentu.

3. Parlament ustanawia rejestr dokumentów Parlamentu. Dokumenty legislacyjne oraz inne dokumenty wymienione w Załączniku¹¹ do niniejszego Regulaminu, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001, są udostępniane bezpośrednio poprzez rejestr. Do rejestru włącza się, w miarę możliwości, informacje o innych dokumentach.

Kategorie dokumentów, które są dostępne bezpośrednio, wskazuje lista przyjęta przez Parlament oraz załączona do niniejszego Regulaminu¹². Lista powyższa nie ogranicza prawa dostępu do dokumentów nie wchodzących w zakres wymienionych kategorii. Dokumenty Parlamentu, które nie są dostępne bezpośrednio poprzez rejestr, są udostępniane na pisemny wniosek.

Prezydium może przyjąć zasady, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001, określające warunki dostępu, które podlegają opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

4. Prezydium określa organy uprawnione do rozpatrywania wstępnych wniosków (art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001) oraz podejmuje decyzje w sprawie wniosków potwierdzających (art. 8 rozporządzenia) i wniosków o dokumenty wrażliwe (art. 9 rozporządzenia).

5. Konferencja Przewodniczących wyznacza przedstawicieli Parlamentu do komisji międzyinstytucjonalnej, utworzonej zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

6. Jeden z wiceprzewodniczących odpowiada za nadzór nad rozpatrywaniem wniosków o dostęp do dokumentów.

7. Właściwa komisja Parlamentu, na podstawie informacji przedstawionej przez Prezydium i inne źródła, przygotowuje roczny raport, o którym mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 i przedkłada go na posiedzeniu plenarnym.

Właściwa komisja bada również i ocenia raporty przyjęte przez inne instytucje i agencje, zgodnie z art. 17 rozporządzenia.

Artykuł 173 **(uchylony)**

---

¹¹ Zob. Załącznik XV.

¹² Zob. Załącznik XV.

Rozdział XXIII

PETYCJE

Artykuł 174

Prawo do petycji

1. Każdy obywatel Unii Europejskiej, każda osoba fizyczna lub prawna mająca swoje stałe miejsce pobytu lub siedzibę w Państwie Członkowskim ma prawo zgłaszać, indywidualnie lub razem z innymi obywatelami lub osobami, petycje do Parlamentu Europejskiego w sprawach należących do zakresu działania Unii Europejskiej i dotyczących danej osoby bezpośrednio.

2. W petycji do Parlamentu należy podać nazwisko, obywatelstwo i miejsce stałego zamieszkania każdego sygnatariusza.

3. Petycje powinny być napisane w jednym z języków urzędowych Unii Europejskiej.

Petycje napisane w jakimkolwiek innym języku są rozpatrywane tylko wtedy, gdy autor petycji załączył tłumaczenie lub streszczenie sporządzone w języku urzędowym Unii Europejskiej. Tłumaczenie lub streszczenie stanowi podstawę do prac Parlamentu. W korespondencji Parlamentu z autorem petycji używa się języka urzędowego, w którym sporządzono tłumaczenie lub streszczenie.

4. Petycje, które spełniają warunki wskazane w ust. 2, wpisuje się w kolejności ich wpływania do rejestru. Petycje, które ich nie spełniają, są odkładane *ad acta*, o czym informuje się autora petycji.

5. Przewodniczący przesyła petycje wpisane do rejestru do właściwej komisji, która bada przede wszystkim, czy ich treść należy do zakresu działalności Unii Europejskiej.

6. Petycje, uznane przez komisję za niedopuszczalne, są odkładane *ad acta*. Autora petycji powiadamia się o tej decyzji, podając jej uzasadnienie.

7. W takich przypadkach komisja może zasugerować autorowi petycji zwrócenie się do właściwych organów zainteresowanego Państwa Członkowskiego lub Unii Europejskiej.

8. Jeżeli osoba wnosząca petycję nie poprosi o jej poufne traktowanie, wprowadza się ją do rejestru publicznego.

9. Komisja, gdy uzna to za właściwe, może odesłać sprawę do Rzecznika Praw Obywatelskich.

10. Petycje skierowane do Parlamentu Europejskiego przez osoby fizyczne lub prawne, które albo nie są obywatelami Unii Europejskiej, albo nie mają stałego miejsca pobytu w Państwie Członkowskim, bądź też nie mają siedziby w Państwie Członkowskim, rejestruje się i przechowuje oddzielnie. Przewodniczący przedstawia komisji właściwej dla rozpatrzenia

petycji miesięczny rejestr takich petycji otrzymanych w poprzednim miesiącu, wskazujący ich przedmiot. Komisja może zażądać petycji, które chce rozpatrzeć.

Artykuł 175

Rozpatrywanie petycji

1. Właściwa komisja może podjąć decyzję w sprawie przygotowania raportu lub zająć stanowisko w inny sposób w sprawie petycji, które uznała za dopuszczalne.

Komisja może, w szczególności, gdy chodzi o petycje w sprawie zmiany obowiązującego prawa, zwrócić się o opinię do innej komisji, zgodnie z art. 162.

2. Tworzy się rejestr elektroniczny, w którym obywatele mogą udzielać poparcia autorowi petycji, załączając swój podpis elektroniczny do petycji, które zostały uznane za dopuszczalne oraz wprowadzone do rejestru.

3. W ramach rozpatrywania petycji komisja może organizować przesłuchania lub wysyłać swych członków w celu ustalenia stanu faktycznego na miejscu.

4. Komisja, przygotowując swą opinię, może zwrócić się do Komisji o przedstawienie dokumentów, przekazanie informacji lub umożliwienie dostępu do jej infrastruktury.

5. W razie potrzeby komisja przedstawia Parlamentowi wnioski o podjęcie uchwał w sprawie petycji, które rozpatrywała.

Komisja może również zażądać, aby przewodniczący Parlamentu przekazał jej opinię Komisji lub Radzie.

6. Co pół roku komisja informuje Parlament o wynikach swych obrad.

W szczególności, komisja informuje Parlament o krokach, jakie powzięła Rada lub Komisja w związku z petycjami przekazanymi im przez Parlament.

7. Przewodniczący Parlamentu powiadamia autorów petycji o powziętych decyzjach i podaje ich uzasadnienie.

Artykuł 176

Informacja o petycjach

1. Komunikat o petycjach wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 174 ust. 4, oraz o najważniejszych decyzjach dotyczących trybu ich rozpatrywania przedstawia się na posiedzeniu plenarnym. Komunikaty te umieszcza się w protokole posiedzeń.

2. Tytuł i streszczenie tekstów petycji wprowadzonych do rejestru wraz z tekstami opinii i najważniejszych decyzji, przekazanych w związku z rozpatrywaniem petycji, udostępnia się w bazie danych, pod warunkiem, że autor petycji wyrazi na to swoją zgodę. Petycje poufne są chronione w archiwach Parlamentu, gdzie są udostępniane deputowanym do wglądu.

Rozdział XXIV

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Artykuł 177

Powołanie Rzecznika Praw Obywatelskich

1. Na początku każdej kadencji Parlamentu przewodniczący, gdy tylko zostanie wybrany lub w przypadkach przedstawionych w ust. 8, wzywa do zgłaszania kandydatur na urząd Rzecznika Praw Obywatelskich i wyznacza termin na ich zgłoszenie. Wezwanie do zgłaszania kandydatur podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

2. Kandydatury muszą zostać poparte przez co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych, którzy są obywatelami co najmniej dwóch Państw Członkowskich. Każdy deputowany może popierać tylko jedną kandydaturę.

Dokumentacja zgłoszonych kandydatur zawiera wszystkie dokumenty niezbędne do wykazania w sposób niewątpliwy, że kandydat spełnia wszystkie warunki wymagane przez uregulowania dotyczące Rzecznika Praw Obywatelskich.

3. Kandydatury zgłasza się do właściwej komisji, która może wnioskować o przesłuchanie kandydatów.

Takie przesłuchania są otwarte dla wszystkich deputowanych.

4. Lista dopuszczalnych kandydatur w porządku alfabetycznym zostaje poddana pod głosowanie Parlamentu.

5. Wyboru Rzecznika Praw Obywatelskich dokonuje się w głosowaniu tajnym większością oddanych głosów.

Jeżeli żaden z kandydatów nie został wybrany w dwóch pierwszych turach, do następnej tury przechodzą tylko dwaj kandydaci, którzy uzyskali największą liczbę głosów w drugiej turze.

W razie równej liczby głosów, zwycięża kandydat starszy wiekiem.

6. Przed rozpoczęciem głosowania przewodniczący upewnia się, czy co najmniej połowa deputowanych do Parlamentu jest obecna.

7. Wybrany kandydat zostaje niezwłocznie wezwany do złożenia przysięgi przed Trybunałem Sprawiedliwości.

8. Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swoje obowiązki do momentu przejścia urzędu przez następcę, z wyjątkiem śmierci lub odwołania z urzędu.

Artykuł 178

Odwołanie Rzecznika Prawa Obywatelskich

1. W przypadku gdy Rzecznik Praw Obywatelskich przestaje spełniać warunki wymagane dla pełnienia swoich funkcji lub jest winny poważnego uchybienia, jedna dziesiąta deputowanych do Parlamentu może wystąpić o jego odwołanie.

2. Wniosek o odwołanie przedstawia się Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz właściwej komisji. Jeżeli komisja większością głosów swoich członków zadecyduje, że powody odwołania są uzasadnione, przedkłada raport Parlamentowi. Rzecznika przesłuchuje się na jego wniosek przed głosowaniem nad raportem. Parlament po debacie nad raportem podejmuje decyzję w głosowaniu tajnym.

3. Przed rozpoczęciem głosowania, przewodniczący upewnia się, czy co najmniej połowa deputowanych Parlamentu jest obecna.

4. Jeżeli głosujący opowiadają się za odwołaniem Rzecznika Praw Obywatelskich, a rzecznik nie poda się do dymisji, przewodniczący najpóźniej na sesji miesięcznej następującej po tej, na której odbyło się głosowanie, zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości o niezwłoczne odwołanie rzecznika.

Podanie się Rzecznika Praw Obywatelskich do dymisji kończy postępowanie.

Artykuł 179

Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich

1. Decyzję dotyczącą regulacji i ogólnych warunków wykonywania przez Rzecznika Praw Obywatelskich jego obowiązków oraz postanowienia wykonawcze do powyższej decyzji, przyjęte przez Rzecznika Praw Obywatelskich, załącza się dla celów informacyjnych do niniejszego Regulaminu¹³.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich, zgodnie z art. 3 ust. 6 i 7 wyżej wymienionej decyzji, informuje Parlament o przypadkach złego zarządzania, w sprawie których właściwa komisja może przygotować raport. Podobnie, zgodnie z art. 3 ust. 8 powyższej decyzji, Rzecznik Praw Obywatelskich pod koniec każdej corocznej sesji przekazuje Parlamentowi raport w sprawie wyników prowadzonych przez siebie dochodzeń. Właściwa komisja przygotowuje raport na powyższy temat, który jest przekazywany do Parlamentu w celu przeprowadzenia debaty.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich może również przekazywać informacje właściwej komisji na jej wniosek lub być przez nią przesłuchiwany z własnej inicjatywy.

Rozdział XXV

STOSOWANIE I POPRAWKI DO REGULAMINU

Artykuł 180

Stosowanie Regulaminu

1. W razie wątpliwości dotyczącej stosowania lub wykładni niniejszego Regulaminu przewodniczący może, nie naruszając poprzednich decyzji w tym zakresie, przekazać sprawę właściwej komisji do rozpatrzenia.

---

¹³ Zob. Załącznik X.

W razie zgłoszenia wniosków w sprawie przestrzegania Regulaminu zgodnie z art. 142, przewodniczący może również przekazać sprawę właściwej komisji.

2. Właściwa komisja decyduje o potrzebie zaproponowania poprawek do Regulaminu. W takim przypadku komisja stosuje procedurę przewidzianą w art. 181.

3. Jeżeli właściwa komisja zdecyduje, że wykładnia obowiązującego Regulaminu jest wystarczająca, przekazuje swoją wykładnię do wiadomości przewodniczącemu Parlamentu, który informuje o tym Parlament na następnej sesji miesięcznej.

4. Jeżeli grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych wniosą sprzeciw wobec wykładni właściwej komisji, sprawę przedkłada się Parlamentowi pod głosowanie. Tekst przyjmuje się większością oddanych głosów przy obecności co najmniej jednej trzeciej deputowanych do Parlamentu. W razie odrzucenia wykładni, sprawę przekazuje się ponownie do komisji.

5. Wykładnie, wobec których nie wniesiono sprzeciwu, a także przyjęte przez Parlament, publikuje się kursywą, w postaci uwag wyjaśniających, dotyczących odpowiedniego artykułu lub artykułów Regulaminu.

6. Uwagi wyjaśniające, o których mowa wyżej, stanowią precedensy dla stosowania i przyszłej wykładni artykułów, których dotyczą.

7. Regulamin i wykładnie podlegają okresowym przeglądom przez właściwą komisję.

8. Gdy niniejszy Regulamin nadaje prawa określonej liczbie deputowanych, a wzrasta liczba deputowanych do Parlamentu, zwłaszcza w przypadkach poszerzenia Unii Europejskiej, liczbę tę dostosowuje się automatycznie do najbliższej pełnej liczby stanowiącej ten sam procent członków Parlamentu.

Artykuł 181

Poprawki do Regulaminu

1. Każdy deputowany może zaproponować poprawki do niniejszego Regulaminu oraz do załączników do niego, którym towarzyszy, w razie potrzeby, zwięzłe uzasadnienie.

Propozycje poprawek zostają przetłumaczone, wydrukowane, rozprowadzone i przekazane do właściwej komisji, która je rozpatruje i decyduje, czy przedłożyć je Parlamentowi.

Do celów stosowania art. 130, 139 i 140 w przypadku rozpatrywania takich proponowanych poprawek na posiedzeniu plenarnym, odniesienia w powyższych artykułach do „tekstu pierwotnego” lub „propozycji Komisji” uznaje się za odnoszące się do postanowienia obowiązującego w danym czasie.

2. Przyjęcie poprawek do niniejszego Regulaminu wymaga uzyskania większości głosów deputowanych do Parlamentu.

3. Jeżeli nie postanowiono inaczej podczas głosowania, poprawki do niniejszego Regulaminu i załączniki do niego wchodzi w życie pierwszego dnia sesji miesięcznej następującej po ich przyjęciu.

Rozdział XXVI

SEKRETARIAT PARLAMENTU – KSIĘGOWOŚĆ

Artykuł 182

Sekretariat

1. Prace Parlamentu wspomaga sekretarz generalny mianowany przez Prezydium.

Sekretarz generalny zobowiązuje się uroczyście wobec Prezydium do pełnienia swych funkcji sumiennie i z całkowitą bezstronnością.

2. Sekretarz generalny Parlamentu kieruje Sekretariatem, którego skład i organizację ustala Prezydium.

3. Prezydium ustala schemat organizacyjny Sekretariatu oraz regulaminy określające sytuację administracyjną i finansową urzędników i innych pracowników Sekretariatu.

Prezydium ustala również, do których kategorii urzędników i innych pracowników stosują się, w całości lub części, art. 12 i 14 Protokołu dotyczącego przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich.

Przewodniczący Parlamentu udziela niezbędnych informacji właściwym instytucjom Unii Europejskiej o powyższych ustaleniach.

Artykuł 183

Preliminarz budżetowy Parlamentu

1. Na podstawie raportu sekretarza generalnego, Prezydium opracowuje wstępny projekt preliminarza budżetowego Parlamentu.

2. Przewodniczący przekazuje ów wstępny projekt właściwej komisji, która sporządza projekt preliminarza budżetowego i przedstawia go Parlamentowi.

3. Przewodniczący ustala termin dla zgłaszania poprawek do projektu preliminarza budżetowego.

Właściwa komisja wydaje opinię o tych poprawkach.

4. Parlament uchwała preliminarz budżetowy.

5. Przewodniczący przekazuje preliminarz budżetowy Komisji i Radzie.

6. Powyższe postanowienia stosuje się do preliminarzy dodatkowych.

Artykuł 184

Uprawnienia do dokonywania wydatków i ich pokrywania

1. Przewodniczący podejmuje lub poleca podjąć decyzję dokonania i pokrycia wydatków w ramach wewnętrznego regulaminu finansowego przyjętego przez Prezydium po konsultacji z właściwą komisją.

2. Przewodniczący przekazuje właściwej komisji projekt rocznego budżetu.
3. Na podstawie raportu właściwej komisji Parlament ustala swój budżet i wypowiada się w sprawie absolutorium.

Rozdział XXVII

POSTANOWIENIA RÓŻNE

Artykuł 185

Sprawy w toku

Przy końcu każdej sesji miesięcznej poprzedzającej wybory, wszystkie sprawy w toku uznaje się za wygasłe, z uwzględnieniem postanowień akapitu drugiego niniejszego artykułu.

Na początku każdej kadencji parlamentarnej Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję w sprawie uzasadnionych wniosków pochodzących z komisji parlamentarnych oraz innych instytucji w sprawie wznowienia lub dalszego rozpatrywania tych spraw.

Powyższych postanowień nie stosuje się do petycji i komunikatów, które nie wymagają podjęcia decyzji.

Artykuł 185a

Przedterminowe zakończenie funkcji

Konferencja Przewodniczących może większością trzech piątych oddanych głosów, reprezentujących co najmniej trzy grupy polityczne, zaproponować Parlamentowi zakończenie funkcji przewodniczącego, wiceprzewodniczącego Parlamentu, kwestora, przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego komisji, przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego delegacji międzyparlamentarnej lub jakiegokolwiek innej wybieralnej funkcji w Parlamencie, jeżeli uzna, że dany deputowany jest winien poważnych uchybień. Propozycja taka podlega zatwierdzeniu przez Parlament większością dwóch trzecich oddanych głosów, stanowiących większość deputowanych do Parlamentu.

Artykuł 186

Układ załączników

Załączniki do niniejszego Regulaminu grupuje się w ramach następujących trzech sekcji:

- a) postanowienia wykonawcze dotyczące procedur przewidzianych w niniejszym Regulaminie, przyjęte większością oddanych głosów (Załącznik VI);

b) postanowienia przyjęte w wykonaniu szczegółowych zapisów Regulaminu oraz zgodnie z procedurami i przewidzianymi w nich zasadami odnoszącymi się do wymaganej większości (Załączniki I, II, III, IV, V, VII A i C, IX i XV);

c) porozumienia międzyinstytucjonalne lub inne postanowienia przyjęte zgodnie z traktatami, które mają zastosowanie w Parlamencie lub które mają znaczenie dla jego działania. Decyzje w sprawie załączenia takich postanowień do Regulaminu podejmuje Parlament większością oddanych głosów, na podstawie propozycji właściwej komisji (Załączniki VII B, VIII, X, XI, XII, XIII, XIV i XVI).

Załącznik I

**POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE STOSOWANIA
ART. 9 UST. 1 – PRZEJRZYSTOŚĆ
ORAZ INTERESY FINANSOWE DEPUTOWANYCH**

Artykuł 1

1. Każdy deputowany, przed zabraniem głosu na posiedzeniu plenarnym Parlamentu lub w jednym z jego organów, jeżeli jest bezpośrednio zainteresowany finansowo dyskutowaną sprawą, ujawnia to ustnie na tym posiedzeniu.

2. Zanim deputowany zostanie prawidłowo powołany na stanowisko w Parlamencie lub jednym z jego organów, zgodnie z art. 13, 157 lub 168 ust. 2, lub weźmie udział w oficjalnej delegacji, zgodnie z art. 82 lub 168 ust. 3, powinien wypełnić deklarację, o której mowa w art. 2.

Artykuł 2

Kwestorzy prowadzą rejestr, w którym każdy deputowany składa osobistą, szczegółową deklarację o:

a) swojej działalności zawodowej oraz wszelkich innych wynagradzanych funkcjach lub działalności,

b) wszelkim wsparciu, zarówno finansowym, jak też kadrowym lub materialnym, oprócz tego, które zapewnia Parlament, przyznanym deputowanemu w związku z jego działalnością polityczną przez strony trzecie, których tożsamość powinna zostać ujawniona.

Deputowani powstrzymują się od przyjmowania jakichkolwiek innych prezentów lub korzyści przy wykonywaniu swoich obowiązków. Za deklaracje składane do rejestru odpowiedzialni są osobiście deputowani, którzy powinni je corocznie aktualizować.

Prezydium może od czasu do czasu przygotowywać listę spraw, które jego zdaniem powinny zostać zadeklarowane w rejestrze.

Jeżeli po otrzymaniu odpowiedniego wniosku deputowany nie wykona swojego zobowiązania do przedstawienia deklaracji zgodnie z lit. a i b, przewodniczący przypomina mu ponownie o przedstawieniu deklaracji w ciągu dwóch miesięcy. W przypadku niezłożenia deklaracji w powyższym terminie, nazwisko deputowanego, wraz ze wskazaniem naruszenia, podlega opublikowaniu w protokole z pierwszego dnia sesji miesięcznej następującej po upływie

terminu. Jeżeli deputowany nadal odmawia przedstawienia deklaracji, po opublikowaniu informacji o naruszeniu przewodniczący podejmuje działania zgodnie z art. 124, w celu zawieszenia danego deputowanego.

Przewodniczący grup deputowanych, zarówno grup międzypartyjnych, jak i nieoficjalnych grup deputowanych, mają obowiązek zadeklarowania wszelkiego wsparcia, zarówno w gotówce, jak i rzeczowego (np. pomocy sekretariackiej), która w przypadku zaofiarowania deputowanym jako osobom prywatnym powinna być zostać zadeklarowana zgodnie z niniejszym artykułem.

Kwestorzy ponoszą odpowiedzialność za prowadzenie rejestru oraz przygotowywanie szczegółowych zasad dotyczących deklaracji pomocy zewnętrznej ze strony takich grup.

Artykuł 3

Rejestr jest otwarty do wglądu dla publiczności.

Rejestr może być otwarty dla publiczności, do wglądu drogą elektroniczną.

Artykuł 4

W oczekiwaniu na wprowadzenie statutu deputowanych do Parlamentu Europejskiego, który zastąpi różne normy krajowe, deputowani podlegają w zakresie deklaracji majątkowych zobowiązaniom nałożonym na nich przez ustawodawstwo państwa członkowskiego, w którym zostali wybrani.

Załącznik II

PRZEBIEG GODZINY PYTAŃ OKREŚLONEJ W ART. 43

A. Wytyczne

1. Pytania są dopuszczalne pod warunkiem, że:
  - są zwięzłe i sformułowane w sposób pozwalający na udzielenie krótkiej odpowiedzi,
  - dotyczą spraw wchodzących w zakres kompetencji i odpowiedzialności Komisji i Rady oraz mają na względzie interes ogólny,
  - nie wymagają od zainteresowanej instytucji wstępnych badań o szerokim zasięgu,
  - są sformułowane w sposób jasny i odnoszą się do konkretnych spraw,
  - nie zawierają żadnych twierdzeń ani ocen,
  - nie dotyczą żadnych spraw ściśle osobistych,
  - nie mają na celu uzyskania dokumentów lub informacji statystycznych,
  - są stawiane w trybie pytającym.

2. Niedopuszczalne jest pytanie, dotyczące tematu, co do którego porządek dzienny przewiduje dyskusję z udziałem zainteresowanej instytucji.

3. Pytanie jest niedopuszczalne, jeżeli jest identyczne lub podobne do pytania, które postawiono, i na które udzielono odpowiedzi w okresie poprzedzających trzech miesięcy, chyba że pojawiły się nowe okoliczności lub autor pytania potrzebuje dalszych informacji. W tym pierwszym przypadku kopię pytania oraz odpowiedzi przekazuje się autorowi.

Pytania dodatkowe

4. Każdy deputowany może postawić pytanie dodatkowe do każdego pytania. Może on zadać tylko dwa dodatkowe pytania.

5. Pytania dodatkowe podlegają warunkom dopuszczalności wymienionym w niniejszych wytycznych.

6. Przewodniczący decyduje o dopuszczalności pytań dodatkowych i ogranicza ich liczbę, tak aby każdy deputowany mógł otrzymać odpowiedź na pytanie, jakie zadał.

Przewodniczący nie jest obowiązany uznać dopuszczalności pytania dodatkowego, nawet jeżeli spełnia ono wyżej wymienione warunki dopuszczalności, jeżeli:

- a) może ono zakłócić normalny przebieg godziny pytań, albo
- b) pytanie główne, na które się ono powołuje, zostało już dostatecznie wyjaśnione przez inne pytania dodatkowe, albo
- c) nie ma ono bezpośredniego związku z pytaniem głównym.

Odpowiedzi na pytania

7. Zainteresowana instytucja czuwa nad tym, aby jej odpowiedzi były związane i odnosiły się do przedmiotu pytania.

8. Jeżeli treść pytań na to pozwala, przewodniczący może, po konsultacji z autorami tych pytań, zdecydować, aby zainteresowana instytucja odpowiedziała na nie równocześnie.

9. Na pytania można udzielać odpowiedzi jedynie w obecności ich autora, chyba że przed rozpoczęciem godziny pytań wskazał on na piśmie przewodniczącemu swego zastępcę.

10. Jeżeli autor pytania lub jego zastępcą są nieobecni, pytanie staje się bezprzedmiotowe.

11. Jeżeli deputowany zgłosił pytanie, a ani on, ani jego zastępcą nie są obecni podczas godziny pytań, przewodniczący występuje do danego deputowanego pisemnie, przypominając mu o obowiązku obecności lub wyznaczenia zastępcstwa. Jeżeli przewodniczący musiał wysłać taki list trzykrotnie w ciągu jakiegokolwiek dwunastomiesięcznego okresu, dany deputowany traci prawo do zgłaszania pytania podczas godziny pytań na okres sześciu miesięcy.

12. Na pytania, na które z braku czasu nie można było udzielić odpowiedzi, odpowiada się zgodnie z art. 44 ust. 4 akapit pierwszy, chyba że autorzy pytania zażądają zastosowania art. 44 ust. 3.

13. Procedurę stosowaną do udzielania odpowiedzi na piśmie regulują postanowienia art. 44 ust. 3 i 5.

Terminy

14. Pytania należy składać co najmniej na tydzień przed rozpoczęciem godziny pytań. Pytania nie złożone w tym terminie mogą być rozpatrywane w godzinie pytań, jeżeli zainteresowana instytucja wyrazi na to zgodę.

Pytania dopuszczone rozdaje się deputowanym i przekazuje zainteresowanym instytucjom.

Forma

15. Godzina pytań do Komisji może, w porozumieniu z Komisją, zostać podzielona na poszczególne godziny pytań dla poszczególnych członków Komisji.

Godzina pytań do Rady, w porozumieniu z Radą, może zostać podzielona na godziny pytań do urzędu przewodniczącego, wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa lub do przewodniczącego Eurogrupy. Może ona również zostać podzielona według tematów.

B. Zalecenia

(wyciąg z uchwały Parlamentu z dnia 13 listopada 1986 r.)

Parlament Europejski

1. Zaleca ściślejsze stosowanie wytycznych dotyczących przebiegu godziny pytań, o której mowa w art. 43, w szczególności w ust. 1 o dopuszczalności pytań;

2. Zaleca częstsze korzystanie z możliwości, jaką art. 43 ust. 3 daje przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego – łączenia według tematów pytań przeznaczonych na godzinę pytań; jednocześnie jednak wyraża pogląd, że powinny być w ten sposób łączone tylko pytania figurujące w pierwszej połowie listy pytań postawionych podczas danej sesji miesięcznej;

3. Odnośnie do pytań dodatkowych zaleca, aby przewodniczący zezwalał z reguły na jedno pytanie dodatkowe autora pytania głównego oraz na jedno lub co najwyżej dwa pytania dodatkowe członkom należącym do grupy politycznej i/albo do Państwa Członkowskiego innego niż to, do którego należy autor pytania głównego; przypomina, że pytania dodatkowe powinny być związane i postawione w formie pytającej oraz sugeruje, aby nie przekraczały 30 sekund;

4. Wzywa Komisję i Radę, aby zgodnie z punktem A 7 Załącznika II do Regulaminu, odpowiedzi były związane i odnosiły się do przedmiotu pytania.

Załącznik III

WYTYCZNE I OGÓLNE ZASADY WYBORU TEMATÓW PORZĄDKU DZIENNEGO DEBAT POŚWIĘCONYCH NARUSZENIOM PRAW CZŁOWIEKA, DEMOKRACJI I RZĄDÓW PRAWA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 50

Zasady podstawowe

1. Za priorytetowy należy uznać każdy wniosek o podjęcie uchwał umożliwiających Parlamentowi zajęcie stanowiska drogą głosowania, z przeznaczeniem dla Rady, Komisji, Państw Członkowskich, państw trzech lub organizacji międzynarodowych, na temat przewidywanego wydarzenia, zanim ono nastąpi, jeżeli jedynie podczas bieżącej sesji miesięcznej Parlamentu Europejskiego odpowiednie głosowanie może się odbyć na czas.

2. Wnioski o podjęcie uchwał nie przekraczają 500 słów.

3. Za priorytetowe, pod warunkiem że są doniosłego znaczenia, uznaje się tematy dotyczące kompetencji Unii Europejskiej, przewidzianych przez Traktaty.

4. Liczba wybranych tematów, nie przekraczająca trzech (łącznie z podrozdziałami), powinna pozwolić na przeprowadzenie debaty odpowiadającej znaczeniu tych tematów.

Szczegóły praktyczne

5. Podstawowe zasady stosowane dla ustalenia listy tematów, jakie powinny zostać umieszczone w porządku dziennym debat w sprawie naruszeń praw człowieka, demokracji i rządów prawa, podaje się do wiadomości Parlamentu i grup politycznych.

Ograniczanie i przydzielanie czasu wystąpień

6. W celu lepszego wykorzystania czasu, jaki jest do dyspozycji, przewodniczący Parlamentu Europejskiego, po konsultacji z przewodniczącymi grup politycznych, uzgadnia z Radą i Komisją ograniczenie czasu wystąpień zarezerwowanego dla ewentualnych wypowiedzi tych dwóch instytucji w debacie dotyczącej naruszeń praw człowieka, demokracji i rządów prawa.

Termin zgłaszania poprawek

7. Termin zgłaszania poprawek do wniosków o podjęcie uchwał należy ustalić w taki sposób, aby między rozdaniem tekstu tych poprawek w językach urzędowych a dyskusją na temat wniosku pozostawał dostateczny czas na właściwe rozpatrzenie tych poprawek przez deputowanych i grupy polityczne.

Załącznik IV
PROCEDURY WYKONAWCZE
W ZAKRESIE ROZPATRYWANIA BUDŻETU OGÓLNEGO
UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ BUDŻETÓW DODATKOWYCH

Artykuł 1

Dokumenty robocze

1. Drukuje się i rozprowadza następujące dokumenty:
  - a) komunikat Komisji dotyczący maksymalnej stopy procentowej przewidzianej w art. 78 ust. 9 Traktatu EWWiS, art. 272 ust. 9 Traktatu WE i w art. 177 ust. 9 Traktatu EWEA;
  - b) propozycję Komisji lub Rady w sprawie ustalenia nowej stopy procentowej;
  - c) podsumowanie Rady dotyczące jej obrad na temat poprawek oraz propozycji zmian projektu budżetu, przyjętych przez Parlament;
  - d) zmiany wniesione przez Radę do poprawek projektu budżetu, przyjętych przez Parlament;
  - e) stanowisko Rady w sprawie ustalenia nowej maksymalnej stopy procentowej;
  - f) nowy projekt budżetu przygotowany zgodnie z art. 78 ust. 8 Traktatu EWWiS, 272 ust. 8 Traktatu WE i 177 ust. 8 Traktatu EWEA;
  - g) projekty decyzji dotyczących miesięcznego prowizorium budżetowego przewidzianego w art. 78b Traktatu EWWiS, art. 273 Traktatu WE i w art. 178 Traktatu EWEA.

2. Dokumenty te przekazuje się właściwej komisji. Każda zainteresowana komisja może wyrazić swoją opinię.

3. Przewodniczący ustala termin, w jakim komisje, które chciałyby wyrazić opinię, przekazują ją właściwej komisji.

Artykuł 2

Stopa procentowa

1. Każdy deputowany może przedstawić i popierać, zgodnie z określonymi poniżej warunkami, propozycje decyzji ustalających nową maksymalną stopę procentową.

2. Powyższe propozycje są dopuszczalne, jeżeli zostaną przedstawione na piśmie i podpisane przez co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych, albo zostaną przedstawione w imieniu grupy politycznej lub komisji.

3. Przewodniczący ustala termin składania tych propozycji.

4. Właściwa komisja przedstawia raport na temat tych propozycji zanim staną się one przedmiotem dyskusji na posiedzeniu plenarnym.

5. Parlament poddaje powyższe propozycje pod głosowanie.

Parlament podejmuje decyzję większością głosów deputowanych do Parlamentu oraz trzech piątych oddanych głosów.

Jeżeli Rada powiadomi Parlament o swej zgodzie na ustalenie nowej stopy procentowej, przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym, że przyjęto zmienioną stopę procentową.

W przeciwnym razie stanowisko Rady przedkłada się właściwej komisji.

Artykuł 3

Rozpatrywanie projektu budżetu – etap pierwszy

1. Każdy deputowany może, zgodnie z określonymi poniżej warunkami, złożyć i popierać:

- projekty poprawek do projektu budżetu,
- propozycje zmian w projekcie budżetu.

2. Projekty poprawek są dopuszczalne, jeżeli zostały złożone na piśmie i podpisane przez co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych albo zostały złożone w imieniu grupy politycznej lub komisji, wskazują pozycję budżetu, której dotyczą i zapewniają utrzymanie równowagi między dochodami a wydatkami. Projekty poprawek zawierają wszelkie istotne informacje dotyczące uwag zgłaszanych przeciwko danej pozycji budżetowej.

Te same postanowienia stosuje się do propozycji zmian.

Wszelkie projekty poprawek oraz wszelkie propozycje zmian projektu budżetu muszą zawierać uzasadnienie na piśmie.

3. Przewodniczący ustala termin na składanie projektów poprawek i propozycji zmian.

Przewodniczący ustala dwa terminy na złożenie projektów poprawek i propozycji zmian: jeden przed a drugi po przyjęciu raportu przez właściwą komisję.

4. Właściwa komisja przedstawia swą opinię o tak zgłoszonych projektach zanim staną się one przedmiotem dyskusji na posiedzeniu plenarnym.

Projekty poprawek oraz propozycje zmian, które zostały odrzucone przez właściwe komisje, zostają poddane pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym jedynie wówczas, jeżeli zażądała tego na piśmie, przed upływem ustalonego przez przewodniczącego terminu, komisja lub co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych; termin, o którym mowa powyżej, w żadnym wypadku nie może być krótszy niż 24 godziny przed rozpoczęciem głosowania.

5. Projekty poprawek do preliminarza budżetowego Parlamentu Europejskiego, podobne do projektów już odrzuconych przez Parlament przy ustaleniu preliminarza budżetowego, są dyskutowane jedynie wówczas, jeżeli opinia właściwej komisji jest pozytywna.

6. Niezależnie od postanowień art. 67 ust. 2 Regulaminu, Parlament podejmuje oddzielne, kolejne głosowania nad:

- każdym projektem poprawki i każdą propozycją zmiany,

- każdym działem projektu budżetu,
- wnioskiem o podjęcie uchwały dotyczącej projektu budżetu.

Stosuje się jednak postanowienia art. 130 ust. 4–8.

7. Artykuły, rozdziały, tytuły i działy projektu budżetu uznaje się za przyjęte, jeżeli nie złożono projektów poprawek lub propozycji zmian.

8. Do przyjęcia projektów poprawek wymagana jest większość głosów deputowanych do Parlamentu.

Do przyjęcia propozycji zmian wymagana jest większość oddanych głosów.

9. Jeżeli poprawki przyjęte przez Parlament pociągają za sobą zwiększenie wydatków przewidzianych w projekcie budżetu powyżej ustalonej maksymalnej stopy procentowej, właściwa komisja przedkłada Parlamentowi propozycję nowej maksymalnej stopy procentowej, zgodnie z art. 78 ust. 9 Traktatu EWWiS, art. 272 ust. 9 Traktatu WE i art. 177 ust. 9 Traktatu EWEA. Głosowanie nad tą propozycją następuje po głosowaniu nad poszczególnymi działami projektu budżetu. Parlament stanowi większością głosów deputowanych do Parlamentu i trzech piątych oddanych głosów. W razie odrzucenia tej propozycji, całość projektu budżetu odsyła się do właściwej komisji.

10. Jeżeli Parlament nie uchwalił poprawek do projektu budżetu, nie przyjął propozycji zmian, ani nie uchwalił wniosku o odrzucenie projektu budżetu, przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym ostateczne przyjęcie budżetu.

Jeżeli Parlament wniósł poprawki do budżetu lub przyjął propozycję jego zmiany, projekt budżetu, poprawiony lub z załączonymi propozycjami zmian, przekazuje się do Rady i Komisji, wraz z uzasadnieniem.

11. Protokół z posiedzenia, na którym Parlament zajął stanowisko w sprawie projektu budżetu, przekazuje się Radzie i Komisji.

Artykuł 4

Ostateczne przyjęcie budżetu po pierwszym czytaniu

Jeżeli Rada poinformuje Parlament, że nie zmieniła jego poprawek i że przyjęła albo nie odrzuciła jego propozycji zmian, przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym ostateczne uchwalenie budżetu. Zarządza jego opublikowanie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 5

Rozpatrzenie ustaleń Rady – etap drugi

1. Jeżeli Rada zmieniła jedną lub więcej poprawek przyjętych przez Parlament, tekst zmieniony przez Radę przesyła się do właściwej komisji.

2. Każdy deputowany może, zgodnie z określonymi poniżej warunkami, przedłożyć i popierać projekty poprawek do tekstów zmienionych przez Radę.

3. Powyższe projekty poprawek są dopuszczalne, jeżeli zostały złożone na piśmie i podpisane przez co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych, albo

zostały zgłoszone w imieniu komisji i zapewniają utrzymanie równowagi dochodów i wydatków. Art. 162 ust. 5 nie stosuje się.

Projekty poprawek są dopuszczalne tylko wówczas, gdy odnoszą się do tekstów zmienionych przez Radę.

4. Przewodniczący ustala termin zgłaszania projektów poprawek.

5. Właściwa komisja wypowiada się o tekstach zmienionych przez Radę i wydaje opinię o projektach poprawek do tych tekstów.

6. Z zastrzeżeniem postanowień art. 3 ust. 4 akapit drugi, projekty poprawek do tekstów zmienionych przez Radę poddaje się pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym. Parlament stanowi większością głosów deputowanych oraz trzech piątych oddanych głosów. Przyjęcie tych projektów oznacza odrzucenie tekstu zmienionego przez Radę. Odrzucenie projektów oznacza przyjęcie tekstu zmienionego przez Radę.

7. Podsumowanie przez Radę wyników jej obrad na temat propozycji zmian przyjętych przez Parlament jest przedmiotem debaty, która może zakończyć się głosowaniem nad wnioskiem o podjęcie uchwały.

8. W przypadku zakończenia postępowania przewidzianego w niniejszym artykule, z zastrzeżeniem postanowień art. 6, przewodniczący ogłasza na posiedzeniu ostateczne uchwalenie budżetu. Zarządza jego opublikowanie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 6

Odrzucenie całości projektu budżetu

1. Co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych lub właściwa komisja mogą, z ważnych powodów, zgłosić propozycję odrzucenia budżetu w całości. Taki wniosek jest dopuszczalny tylko pod warunkiem, że zostanie uzasadniony na piśmie i zgłoszony w terminie określonym przez przewodniczącego. Powody odrzucenia projektu nie mogą zawierać sprzeczności.

2. Właściwa komisja wydaje opinię o takim wniosku przed poddaniem go pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym.

Parlament stanowi większością głosów deputowanych oraz dwóch trzecich oddanych głosów. Jeżeli wniosek zostaje przyjęty, projekt budżetu w całości przekazuje się Radzie.

Artykuł 7

Miesięczne prowizorium budżetowe

1. Każdy deputowany może, zgodnie z określonymi poniżej warunkami, zgłosić propozycję decyzji innej niż podjęta przez Radę, upoważniającą do dokonania wydatków przekraczających miesięczne prowizorium budżetowe, innych niż wynikające z Traktatu lub aktów uchwalonych na jego podstawie.

2. Propozycje decyzji są dopuszczalne tylko pod warunkiem, że zostały zgłoszone na piśmie i podpisane przez co najmniej trzydziestu dwóch deputowanych albo zgłoszone przez grupę polityczną lub komisję oraz zawierają uzasadnienie.

3. Właściwa komisja wydaje opinię o tak zgłoszonych tekstach przed ich przedyskutowaniem na posiedzeniu plenarnym.

4. Parlament stanowi większością głosów deputowanych do Parlamentu i trzech piątych oddanych głosów.

Artykuł 8
(uchylony)

Załącznik V
PROCEDURA
ROZPATRYWANIA I PODEJMOWANIA DECYZJI
W SPRAWIE UDZIELANIA ABSOLUTORIUM

Artykuł 1
Dokumenty

1. Drukuje się i rozprowadza następujące dokumenty:

a) rachunek dochodów i wydatków, analizy finansowe i bilans – dostarczone przez Komisję;

b) roczny raport i specjalne raporty Trybunału Obrachunkowego wraz z odpowiedziami instytucji;

c) oświadczenie Trybunału Obrachunkowego potwierdzające wiarygodność rachunków oraz zgodność z prawem i prawidłowość podstawowych transakcji, oparte na art. 248 Traktatu WE;

d) zalecenie Rady.

2. Powyższe dokumenty przekazuje się właściwej komisji. Każda zainteresowana komisja może wydać opinię.

3. Przewodniczący wyznacza termin, w którym komisje mające zamiar wydać opinie, powinny je przekazać właściwej komisji.

Artykuł 2
Rozpatrywanie raportu

1. Parlament rozpatruje raport właściwej komisji dotyczący absolutorium w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po przyjęciu coroczne-

go raportu Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

2. W tym przypadku stosuje się artykuły Regulaminu Parlamentu dotyczące poprawek i głosowania, chyba że postanowienia niniejszego załącznika stanowią inaczej.

Poprawki do uchwały mającej być przedmiotem głosowania na posiedzeniu plenarnym muszą być przekazane właściwej komisji do rozpatrzenia.

Artykuł 3

Udzielanie lub odmowa udzielenia absolutorium

1. Raport w sprawie udzielenia absolutorium przygotowany przez właściwą komisję zawiera:

a) propozycję decyzji w sprawie udzielenia lub odroczenia decyzji o absolutorium (głosowanie na kwietniowej sesji miesięcznej), bądź też propozycję decyzji udzielającej lub odmawiającej udzielenia absolutorium (głosowanie na październikowej sesji miesięcznej);

b) propozycję decyzji w sprawie zamknięcia rachunków wszelkich dochodów, wydatków, aktywów i pasywów Wspólnoty;

c) wniosek o podjęcie uchwały zawierającej uwagi towarzyszące decyzji, o której mowa w pkt. a, łącznie z oceną zarządzania budżetem przez Komisję w danym roku finansowym oraz uwagi dotyczące wykonania wydatków w przeszłości;

d) jako załącznik – listę dokumentów otrzymanych z Komisji oraz dokumentów, o które wystąpiono, ale których nie otrzymano;

e) opinie zainteresowanych komisji.

Jeśli właściwa komisja proponuje odroczenie decyzji w sprawie absolutorium, odpowiedni wniosek o podjęcie uchwały będzie zawierał, między innymi:

a) powody odroczenia,

b) dalsze działania, których oczekuje się od Komisji oraz ich terminy, a także

c) dokumenty, którymi powinien dysponować Parlament, aby podjąć świadomą decyzję.

Artykuł 4

(uchylony)

Artykuł 5

Rozpatrzenie i głosowanie na posiedzeniu plenarnym

1. Każdy raport właściwej komisji w sprawie udzielenia absolutorium włącza się do porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej następującej po jego złożeniu.

2. Poprawki są dopuszczalne jedynie w stosunku do wniosku o podjęcie uchwały, przedłożonego zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. c.

3. Głosowanie nad propozycją decyzji i wnioskiem w sprawie podjęcia uchwały następuje w porządku przewidzianym w art. 3, chyba że inaczej stanowi art. 5a.

4. Parlament podejmuje decyzje w sprawie propozycji decyzji większością oddanych głosów, zgodnie z art. 198 Traktatu WE.

Artykuł 5a

Warianty procedury

1. Głosowanie podczas kwietniowej sesji miesięcznej

W pierwszej kolejności, raport w sprawie absolutorium proponuje albo udzielenie absolutorium albo odroczenie jego udzielenia.

a) Jeśli propozycję udzielenia absolutorium popiera większość, absolutorium zostaje udzielone. Stanowi to również zamknięcie rachunków.

Jeśli propozycja udzielenia absolutorium nie zyskuje poparcia większości, uważa się absolutorium za odroczone, a właściwa komisja przedkłada w ciągu sześciu miesięcy nowy raport, zawierający nową propozycję udzielenia lub odmowy udzielenia absolutorium.

b) Jeśli propozycja odroczenia udzielenia absolutorium zostaje uchwalona, właściwa komisja przedkłada w ciągu sześciu miesięcy nowy raport, zawierający nową propozycję udzielenia lub odmowy udzielenia absolutorium. W takim przypadku zamknięcie rachunków zostaje również odroczone i przedłożone ponownie wraz z nowym raportem.

Jeśli propozycja odroczenia udzielenia absolutorium nie zyskuje poparcia większości, uważa się absolutorium za udzielone. W takim wypadku ta decyzja stanowi również zamknięcie rachunków. Wniosek o podjęcie uchwały może nadal być poddany pod głosowanie.

2. Głosowanie podczas październikowej sesji miesięcznej

W drugim etapie, raport w sprawie udzielenia absolutorium proponuje albo udzielenie albo odmowę udzielenia absolutorium.

a) Jeśli propozycję udzielenia absolutorium popiera większość, absolutorium zostaje udzielone. Stanowi to również zamknięcie rachunków.

Jeśli propozycja udzielenia absolutorium nie zyskuje poparcia większości, stanowi to odmowę udzielenia absolutorium. Formalna propozycja zamknięcia rachunków w odniesieniu do danego roku zostaje przedłożona na następnej sesji miesięcznej, na którą zaprasza się Komisję do złożenia oświadczenia.

b) Jeśli propozycja odmowy udzielenia absolutorium zyskuje poparcie większości, formalną propozycję zamknięcia rachunków w odniesieniu do danego roku przedkłada się na następnej sesji miesięcznej, na którą zaprasza się Komisję do złożenia oświadczenia.

Jeśli propozycja odmowy udzielenia absolutorium nie zyskuje poparcia większości, uważa się absolutorium za udzielone. W takim wypadku ta decyzja oznacza również zamknięcie rachunków. Wniosek o podjęcie uchwały może nadal być poddany pod głosowanie.

3. W przypadku wniosku o podjęcie uchwały lub propozycji w sprawie zamknięcia rachunków, zawierającej postanowienia sprzeczne z głosowaniem Parlamentu w sprawie udzielenia absolutorium, przewodniczący, po konsultacji z przewodniczącym właściwej komisji, może odroczyć to głosowanie i ustalić nowy termin dla składania poprawek.

Artykuł 6

Wykonanie decyzji dotyczących absolutorium

1. Przewodniczący przekazuje Komisji i każdej z pozostałych instytucji decyzję lub uchwałę Parlamentu zgodnie z art. 3 oraz zarządza jej ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, w serii właściwej dla aktów o charakterze legislacyjnym.

2. Przynajmniej raz w roku właściwa komisja składa Parlamentowi raport z działań podjętych przez instytucje w odpowiedzi na uwagi towarzyszące decyzjom w sprawie absolutorium lub inne komentarze zawarte w uchwałach Parlamentu dotyczących wykonania wydatków.

3. Na podstawie raportu właściwej komisji do spraw kontroli budżetowej, przewodniczący, działając w imieniu Parlamentu, może złożyć na podstawie art. 232 Traktatu WE, skargę do Trybunału Sprawiedliwości przeciwko zainteresowanej instytucji, dotyczącą niewywiązywania się ze zobowiązań wynikających z komentarzy towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium lub innych uchwał dotyczących wykonania wydatków.

Załącznik VI

UPRAWNIENIA STAŁYCH KOMISJI PARLAMENTARNYCH¹

I. Komisja Spraw Zagranicznych, Praw Człowieka, Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, włączając w to zadanie formułowania wspólnej polityki obrony i rozbrojenia (art. 11 Traktatu UE);

¹ Przyjęte na mocy decyzji Parlamentu z dnia 19 maja 1983 r. zgodnie z art. 150 i zmienione na mocy jego decyzji z 25 lipca 1984 r., 21 stycznia 1987 r., 26 lipca 1989 r., 15 stycznia 1992 r., 21 lipca 1994 r., 15 stycznia 1997 r. oraz 15 kwietnia 1999 r.

2. stosunków z innymi instytucjami w sferze polityki zagranicznej, a w szczególności z wysokim przedstawicielem do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa;

3. aspektów politycznych stosunków z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi w związku z realizacją polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii;

4. określenia stanowiska w polityce zagranicznej w odniesieniu do przyznania poważnej pomocy technicznej i programów wsparcia finansowego państwom trzecim, we współpracy z Komisją Budżetową, Komisją Kontroli Budżetowej, Komisją Rozwoju i Współpracy oraz Komisją Przemysłu, Handlu Zewnętrznego, Badań i Energii;

5. rozpoczynania, monitorowania i finalizowania negocjacji dotyczących przystąpienia do Unii państw europejskich (art. 49 Traktatu UE), z zastrzeżeniem uprawnień komisji wyspecjalizowanych;

6. rozpoczynania, monitorowania i finalizowania negocjacji układów stowarzyszeniowych (art. 310 Traktatu WE) oraz innych umów międzynarodowych, o charakterze głównie politycznym;

7. problemów dotyczących praw człowieka i demokratyzacji w państwach trzecich, w tym stosunków z międzynarodowymi organizacjami praw człowieka.

8. stosunków z UZE (art. 17 Traktatu UE);

9. kontroli towarzyszącej wykonywaniu bieżących wydatków, za które odpowiada, na podstawie okresowych raportów przedstawianych przez Komisję.

Komisja będzie koordynować pracę delegacji międzyparlamentarnych i wspólnych komisji parlamentarnych oraz komisji współpracy i delegacji *ad hoc*, w tym tych delegowanych do obserwacji wyborów, zarówno w zakresie przygotowania, jak i omawiania wyników ich spotkań. Delegacje międzyparlamentarne będą konsultować się z komisją właściwą do spraw gospodarczych i handlowych.

II. Komisja Budżetowa

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. określania i wykonywania uprawnień budżetowych Parlamentu (art. 268–273 Traktatu WE) oraz zasad dotyczących stanowienia budżetu;

2. budżetów Unii Europejskiej, włączając budżet EWWiS oraz budżetowanie Europejskiego Funduszu Rozwoju;

3. wieloletnich preliminarij dochodów i wydatków Unii oraz porozumień międzyinstytucjonalnych zawartych w tych sprawach, a także realizacji postępowania pojednawczego w odniesieniu do budżetu;

4. zasobów finansowych Unii;

5. działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innych instrumentów finansowych i budżetowych Wspólnot Europejskich oraz Państw Członkowskich (art. 266 i 267 Traktatu WE);

6. finansowych skutków aktów Wspólnoty, z zastrzeżeniem uprawnień komisji wyspecjalizowanych;

7. spraw związanych z zarządzaniem i księgowością oraz pracownikami Unii Europejskiej, w zakresie w jakim nie wpływają one znacząco na prawny status urzędników;

8. przenoszenia kredytów;

9. budżetu, zarządzania i księgowości Parlamentu (art. 183 Regulaminu);

10. rozporządzenia finansowego, z wyjątkiem spraw odnoszących się do wykonywania i kontroli budżetów oraz zarządzania nimi (art. 279 Traktatu WE).

W zakresie spraw dotyczących budżetu Parlamentu Europejskiego, Prezydium i Komisja Budżetowa decydują na kolejnych etapach o:

a) schemacie organizacyjnym,

b) projekcie wstępnym i projekcie preliminarza.

Decyzje dotyczące schematu organizacyjnego podejmowane są według następującej procedury:

1. Prezydium ustala schemat organizacyjny dla danego roku obrachunkowego,

2. jeżeli opinia Komisji Budżetowej różni się od pierwotnych decyzji Prezydium, rozpoczyna się postępowanie pojednawcze między Prezydium a Komisją Budżetową,

3. na końcowym etapie Prezydium podejmuje ostateczną decyzję w sprawie preliminarza dotyczącego schematu organizacyjnego, zgodnie z art. 182 ust. 3 Regulaminu, z zastrzeżeniem decyzji podjętych zgodnie z art. 272 Traktatu WE.

Jeżeli chodzi o sam preliminarz budżetowy, to jego przygotowanie rozpoczyna się z chwilą ustalenia schematu organizacyjnego przez Prezydium. Poszczególne etapy tej procedury wymienia art. 183 Regulaminu, a mianowicie:

1. Prezydium opracowuje wstępny projekt preliminarza dochodów i wydatków (ust. 1);

2. Komisja Budżetowa opracowuje projekt preliminarza dochodów i wydatków (ust. 2);

3. jeżeli opinie Komisji Budżetowej i Prezydium bardzo różnią się między sobą rozpoczyna się postępowanie pojednawcze.

Wykonując swoje uprawnienia Komisja Budżetowa współpracuje ściśle z Komisją Kontroli Budżetowej.

III. Komisja Kontroli Budżetowej

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. kontroli finansowych, budżetowych i administracyjnych środków wykonawczych odnoszących się do budżetu ogólnego Unii Europejskiej (w tym EFR);

2. kontroli działalności finansowej i administracyjnej EWWiS i działalności finansowej EBI wykonywanej na podstawie instrukcji Komisji;

3. regulaminu finansowego w związku ze sprawami dotyczącymi wykonywania, i kontroli budżetów oraz zarządzania nimi (art. 279 Traktatu WE);

4. decyzji o absolutorium powziętych przez Parlament oraz środków towarzyszących tym decyzjom lub wprowadzających je w życie (art. 276 Traktatu WE);

5. rachunków i bilansów dotyczących zamknięcia, przedstawienia i kontroli dochodów i wydatków Parlamentu oraz środków towarzyszących tym decyzjom lub wprowadzających je w życie, w szczególności w ramach procedury absolutorium wewnętrznego;

6. zamknięcia, przedstawienia i kontroli rachunków i bilansów Wspólnot Europejskich, ich instytucji i wszelkich organów przez nie finansowanych, w tym ustanawiania kredytów, które mają zostać przeniesione oraz równoważenia kont;

7. kontroli towarzyszącej wykonywaniu bieżących budżetów, na podstawie raportów okresowych składanych przez Komisję, oraz środków wykonawczych przyjętych w tym celu ze specjalnymi komisjami, z zastrzeżeniem uprawnień komisji specjalnej, zgodnie z niniejszym Regulaminem;

8. oceny skuteczności rozmaitych akcji finansowych Wspólnoty, koordynacji różnych instrumentów finansowych oraz oceny raportu dotyczącego rachunku kosztów/zysków z wprowadzenia w życie polityk finansowanych przez Unię Europejską;

9. rozpatrywania warunków udzielania kredytów, mechanizmów finansowania i struktur administracyjnych, przeznaczonych do wprowadzania ich w życie poprzez badania przypadków nadużyć i nieprawidłowości;

10. ustalania całościowych lub częściowych zasad dotyczących wykonywania budżetów;

11. organizowania kontroli, ścigania i karania oszustw oraz nieprawidłowości wpływających na budżet Unii Europejskiej a także zapobiegania im, oraz sprawy dotyczące ochrony interesów finansowych Wspólnoty w ogólności (art. 280 Traktatu WE);

12. rozpatrywania raportów i opinii Trybunału Obrachunkowego (art. 248 Traktatu WE);

13. stosunków z Trybunałem Obrachunkowym oraz powoływania jego członków z zastrzeżeniem uprawnień przewodniczącego Parlamentu (art. 247 Traktatu WE);

Komisja bada dokumenty poufne dotyczące dziedzin wchodzących w zakres jej kompetencji, uwzględniając postanowienia Załącznika VII.

IV. Komisja Swobód i Praw Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. praw obywatelskich, praw człowieka i podstawowych wolności w Unii Europejskiej;

2. środków koniecznych dla zwalczania wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznanie lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (art. 13 Traktatu WE), innych niż wymienione w VIII;

3. ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu takich danych (Traktat WE, a w szczególności jego art. 286 oraz Tytuł VI Traktatu UE);

4. spraw dotyczących utrzymania i rozwoju obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (art. 2, akapit pierwszy, myślnik czwarty Traktatu UE), a w szczególności:

a) w ramach pierwszego filaru (Tytuł IV Traktatu WE), poprzez środki dotyczące wjazdu i przemieszczania się osób (polityka imigracyjna, azylowa, wizowa, przekraczanie granic oraz prawo stałego zamieszkania) (art. 3 ust. 1 lit. d Traktatu WE);

b) w ramach drugiego filaru (Tytuł VI Traktatu UE), poprzez środki mające na celu zapobieganie rasizmowi i ksenofobii oraz zwalczanie przestępczości, a w szczególności terroryzmu, handlu ludźmi oraz przestępstw przeciwko dzieciom, handlu narkotykami, bronią, korupcji i oszustw, poprzez:

– ściślejszą współpracę między policjami, służbami celnymi i innymi właściwymi organami w Państwach Członkowskich, zarówno bezpośrednio, jak i poprzez Europejskie Biuro Policji (Europol), zgodnie z art. 30 i 32 Traktatu UE,

– ściślejszą współpracę między organami sądowymi i innymi właściwymi organami w Państwach Członkowskich, zgodnie z art. 31 lit. a – d oraz art. 32 Traktatu UE,

– zbliżenie norm w sprawach karnych w Państwach Członkowskich, zgodnie z art. 31 lit. e (art. 29 Traktatu UE);

5. porozumień w sprawie ściślejszej współpracy w ramach pierwszego i trzeciego filaru w celu stworzenia obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości;

6. Europejskiego Centrum Monitoringu Narkotyków i Uzależnienia Narkotykowego oraz Europejskiego Centrum Monitoringu Rasizmu i Ksenofobii;

7. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na postawie okresowych raportów Komisji.

V. Komisja Gospodarcza i Walutowa

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. stopniowego ustanawiania unii gospodarczej i walutowej;

2. średnio- i długoterminowego planowania gospodarczego i walutowego (art. 98–100 Traktatu WE);

3. sprawy polityki walutowej, bilansu płatniczego, przepływów kapitału oraz polityki zaciągania i udzielania pożyczek (kontrola przepływów kapitału po-

chodzącego z państw trzecich, środków wspierających eksport kapitału Unii Europejskiej, zastosowanie art. 56–60 oraz art. 101–124 Traktatu WE);

4. stosunków z Europejskim Bankiem Centralnym;

5. światowego systemu walutowego;

6. stosowania reguł w zakresie konkurencji, porozumień ograniczających [konkurencje] i monopoli (art. 81–86 Traktatu WE), z zastrzeżeniem uprawnień komisji wyspecjalizowanych;

7. kwestii dotyczących pomocy publicznej (art. 87–89 Traktatu WE), z zastrzeżeniem uprawnień komisji wyspecjalizowanych;

8. harmonizacji podatków oraz stosowania przepisów podatkowych w zakresie swobodnego przepływu towarów, osób, usług i kapitału w ramach rynku wewnętrznego (art. 90–93 Traktatu WE);

9. usług finansowych (art. 51 ust. 2 Traktatu WE) oraz aspektów związanych z nadzorem ostrożnościowym i kontrolą takich usług;

10. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na postawie okresowych raportów Komisji.

VI. Komisja Spraw Prawnych i Rynku Wewnętrznego

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. aspektów prawnych tworzenia, wykładni i stosowania prawa Wspólnoty, w tym wyboru odpowiedniej podstawy prawnej aktów Wspólnoty i przestrzegania zasad subsydiarności i proporcjonalności;

2. aspektów prawnych tworzenia, wykładni i stosowania prawa międzynarodowego w tym zakresie, w jakim dotyczy to Unii Europejskiej;

3. wszelkich spraw związanych z uproszczeniem prawa Wspólnoty, w szczególności propozycji legislacyjnych dotyczących jego urzędowej kodyfikacji;

4. koordynacji ustawodawstw krajowych na poziomie Wspólnoty w dziedzinie rynku wewnętrznego, a w szczególności:

a) ustanowienia i działania rynku wewnętrznego (art. 14 i 15 Traktatu WE);

b) prawa do podejmowania działalności gospodarczej i swobody świadczenia usług (art. 43–55 Traktatu WE);

c) Urzędu Harmonizacji Rynku Wewnętrznego;

5. prawa własności intelektualnej;

6. prawa odpowiedzialności cywilnej, prawa kontraktów i prawa procesowego, niezależnie od sektora,

7. ochrony prawnej konsumentów;

8. regulaminu pracowników Wspólnot Europejskich (art. 283 Traktatu WE), z wyjątkiem spraw dotyczących wynagrodzeń, chyba że mają ważne znaczenie dla statusu prawnego urzędników;

9. ochrony uprawnień i prerogatyw Parlamentu, włączając jego udział w postępowaniach przed Trybunałem Sprawiedliwości oraz Sądem Pierwszej Instancji;

10. kwestii etycznych dotyczących nowych technologii, w pogłębionej współpracy z właściwą komisją lub komisjami;

11. weryfikacji pełnomocnictw nowo wybranych deputowanych oraz rozstrzygnięcia wszelkich sporów dotyczących ważności powołania deputowanego;

12. przywilejów i immunitetów;

13. statutu deputowanych;

14. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na postawie okresowych raportów Komisji.

VII. Komisja Przemysłu, Handlu Zewnętrznego, Badań i Energii

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. Polityki przemysłowej Wspólnoty, w tym jej stosowania w poszczególnych sektorach, takich jak telekomunikacja, technologiczne i ekonomiczne aspekty społeczeństwa informacyjnego, przemysł kosmiczny, technologie informatyczne i biotechnologia, a zwłaszcza:

a) ustanowienia i rozwoju transeuropejskich sieci w sektorze infrastruktury telekomunikacyjnej (art. 154–156 Traktatu WE);

b) stosowania nowych technologii w poszczególnych sektorach przemysłu i usług (standardy, zasady konkurencji, swoboda przepływu i swoboda świadczenia usług oraz problemy ogólne dotyczące organizacji sektorów produkcyjnych);

c) standardów technicznych Wspólnoty (w powiązaniu z europejskimi instytucjami standaryzacji);

2. monitorowania wspólnej polityki handlowej Unii (art. 131–134 Traktatu WE), a zwłaszcza:

a) umów międzynarodowych dotyczących stosunków gospodarczych i handlowych z państwami trzecimi;

b) aspektów gospodarczych i handlowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego i stosunków z EFTA;

c) spraw dotyczących OECD i regionalnych organizacji integracji gospodarczej i handlowej, znajdujących się poza Wspólnotą oraz umów podpisanych w tym kontekście;

d) wszelkich aspektów dotyczących WTO oraz innych międzynarodowych organizacji gospodarczych, w szczególności gdy chodzi o handel towarami i usługami, inwestycje, zamówienia publiczne, konkurencję i własność intelektualną;

e) wspólnych taryf zewnętrznych i praktyk dumpingowych stosowanych przez państwa trzecie;

f) współpracy gospodarczej, włączając najważniejsze programy oferujące pomoc techniczną i wsparcie finansowe stowarzyszonym państwom trzecim (Phare, Tacis i Meda), oraz aspektów gospodarczych układów stowarzyszeniowych i partnerskich;

3. badań podstawowych i przedprzemysłowych, badań prowadzonych przez Wspólnoty i ramowych programów rozwoju technologicznego oraz innych szczegółowych programów (art. 163–173 Traktatu WE), a zwłaszcza:

a) umów w sprawie badań i rozwoju technologicznego ze stronami trzecimi oraz stosowania takich badań technologicznych i rozwoju;

b) rozpowszechniania wyników badań;

c) ustaleń dotyczących wykonania lub udziału w ramowym programie badań (art. 168–171 Traktatu WE);

4. działalności JRC, Centralnego Ośrodka Pomiarów Jądrowych, JET, ITER oraz innych projektów w tej dziedzinie;

5. polityki energetycznej w ogólności, a zwłaszcza dostaw energii, w tym energii z węgla i jądrowej na mocy Traktatów EWWiS i EWEA, a w szczególności:

a) Karty Energetycznej;

b) ustanowienia i rozwoju transeuropejskich sieci w sektorze infrastruktury energetycznej (art. 154–156 Traktatu WE);

c) bezpieczeństwa jądrowego;

d) energii odnawialnych;

6. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na podstawie okresowych raportów Komisji.

Delegacje międzyparlamentarne i delegacje *ad hoc* będą konsultować się z tą komisją w sprawach gospodarczych i handlowych aspektów stosunków z państwami trzecimi.

VIII. Komisja Zatrudnienia i Spraw Społecznych

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. polityki zatrudnienia (Tytuł VIII Traktatu WE), w tym środków mających na celu zwalczanie bezrobocia i tworzenie miejsc pracy, oraz Komitetu Zatrudnienia;

2. polityki społecznej (art. 136–145 Traktatu WE, z wyjątkiem art. 141), a w szczególności:

a) ochrony warunków życia i pracy, w tym środowiska pracy, w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników,

b) informowania i konsultacji pracowników;

c) zbiorowej ochrony interesów pracowników i pracodawców;

d) wynagrodzeń i polityki emerytalnej;

e) zabezpieczenia społecznego i ochrony społecznej;

f) wykluczenia społecznego i spójności społecznej;

g) warunków zatrudnienia dla legalnych rezydentów z państw trzecich;

h) polityki budownictwa mieszkaniowego oraz wspierania programów tanich mieszkań;

3. wymiaru społecznego oraz rynku pracy w społeczeństwie informacyjnym;

4. Europejskiego Funduszu Społecznego (art. 146–148 Traktatu WE);
5. szkolenia zawodowego (art. 150 Traktatu WE), a w szczególności:
  - a) wdrażania wspólnotowej polityki szkolenia zawodowego;
  - b) harmonizacji kwalifikacji zawodowych;
6. swobodnego przepływu pracowników (art. 39–42 Traktatu WE);
7. dialogu społecznego;
8. następujących organów:
  - Europejskiego Centrum Rozwoju Szkolenia Zawodowego (Cedefop),
  - Europejskiej Fundacji ds. Poprawy Warunków Życia i Pracy,
  - Europejskiej Fundacji ds. Szkoleń,
  - Europejskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy;
9. wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub wyznanie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (art. 13 Traktatu WE), odnoszących się do podstawowych praw społecznych oraz rynku pracy;
10. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na podstawie okresowych raportów Komisji.

IX. Komisja do spraw Środowiska, Zdrowia Publicznego i Polityki Konsumenckiej

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. polityki w zakresie środowiska i środków jego ochrony (art. 174 Traktatu WE), a w szczególności:
  - a) zanieczyszczeń powietrza, gleby i wody;
  - b) zmian klimatycznych;
  - c) klasyfikowania, opakowywania, oznakowania, przewozu i używania substancji i preparatów niebezpiecznych;
  - d) określania dopuszczalnego poziomu dźwięków;
  - e) przerobu i składowania odpadów (w tym ponownej utylizacji);
  - f) środków i umów w skali międzynarodowej i regionalnej na rzecz ochrony środowiska;
  - g) ochrony fauny i jej środowiska;
  - h) przepisów prawa morza dotyczących środowiska;
  - i) Europejskiej Agencji Środowiska Naturalnego;
2. zdrowia publicznego (art. 152 Traktatu WE), a w szczególności:
  - a) programów w dziedzinie zdrowia publicznego;
  - b) znakowania i bezpieczeństwa produktów żywnościowych;
  - c) przepisów weterynaryjnych dotyczących ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniem wywołanym przez bakterie i odpadki żywności pochodzenia zwierzęcego; kontrola sanitarna produktów oraz systemów produkcji żywności;
  - d) wyrobów farmaceutycznych, w tym weterynaryjnych;
  - e) Europejskiej Agencji Oceny Produktów Medycznych;

- f) badań medycznych;
- g) wyrobów kosmetycznych;
- h) ochrony cywilnej;
- 3. polityki konsumenckiej, a w szczególności:
  - a) ochrony konsumentów przed niebezpieczeństwami zagrażającymi ich zdrowiu i bezpieczeństwu;
  - b) odpowiedniej konsultacji i reprezentacji konsumentów na etapie przygotowywania decyzji dotyczących ich interesów, a w szczególności ich interesów ekonomicznych;
  - c) polepszenia informowania i edukacji konsumentów;
- 4. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na podstawie okresowych raportów Komisji.

X. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

- 1. funkcjonowania i rozwoju wspólnej polityki rolnej i polityki leśnej (art. 32–38 oraz, w razie potrzeby, art. 95 i 152 Traktatu WE);
- 2. rozwoju wsi, w tym działalności Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej – Sekcji Orientacji;
- 3. prawodawstwa w sprawie:
  - weterynarii i spraw związanych ze zdrowiem roślin;
  - pasz zwierzęcych,pod warunkiem, że aspekt rolny powyższych spraw jest dominujący, w porównaniu z innymi zagrożeniami dla zdrowia ludzkiego, które mogą z nich wynikać;
- hodowli i dobrostanu zwierząt,
- 4. zaopatrzenia w surowce rolnicze;
- 5. Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin;
- 6. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na podstawie okresowych raportów Komisji.

XI. Komisja Rybołówstwa

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

- 1. funkcjonowania i rozwoju wspólnej polityki rybołówstwa oraz zarządzania nią;
- 2. ochrony zasobów rybnych;
- 3. wspólnej organizacji rynku produktów rybnych;
- 4. polityki strukturalnej w sektorach rybołówstwa i upraw wodnych, w tym instrumentów finansowych dla orientacji rybołówstwa (FIFG i PESCA);
- 5. międzynarodowych umów z zakresu rybołówstwa (zawieranych zgodnie z art. 37 w związku z art. 300 Traktatu WE);

6. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na podstawie okresowych raportów Komisji.

XII. Komisja Polityki Regionalnej, Transportu i Turystyki

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. polityki regionalnej Wspólnoty rozumianej jako polityka strukturalna mająca wspierać zbliżanie gospodarek, spójność ekonomiczno-społeczną, harmonijny rozwój UE (art. 2 Traktatu WE) oraz eliminację dysproporcji społeczno-ekonomicznych między różnymi regionami Unii, a zwłaszcza:

a) opracowania, wprowadzenia w życie i oceny wszelkich planów i projektów polityki regionalnej Wspólnoty, dotyczącej w szczególności rozwoju regionów słabo rozwiniętych, regionów podlegających zmianom społeczno-ekonomicznym w sektorach przemysłowym i usługowym oraz regionów miejskich;

b) problemów regionów oddalonych i wysp (deklaracja nr 30 do Traktatu Amsterdamskiego);

c) wpływu innych polityk Wspólnoty na spójność ekonomiczną i społeczną;

d) Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności oraz innych instrumentów polityki regionalnej Wspólnoty;

e) koordynacji strukturalnych instrumentów finansowych Wspólnoty;

f) wykorzystania i wyników w Państwach Członkowskich wspólnotowych regionalnych środków interwencyjnych oraz koordynacji i wpływu krajowych regionalnych programów pomocowych;

g) współpracy transgranicznej i międzyregionalnej;

h) stosunków z Komitetem Regionów;

i) stosunków z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz udziału tych władz w opracowywaniu polityki regionalnej;

2. wspólnej polityki transportowej (art. 70–80 Traktatu WE), obejmującej transport kolejowy, drogowy i śródlądowy oraz transport morski i lotniczy, a zwłaszcza:

a) utworzenia europejskiej sieci transportowej, a w szczególności utworzenia i rozwoju transeuropejskich sieci w sektorze infrastruktury transportowej (art. 154–156 Traktatu WE);

b) przygotowania wspólnych norm odnoszących się do transportu międzynarodowego;

c) dyskryminacji, harmonizacji i koordynacji w dziedzinie transportu;

d) polityki Unii Europejskiej w sprawie portów morskich i lotniczych;

3. turystyki;

4. rozwoju europejskiej polityki planowania regionalnego, w tym planowania urbanistycznego;

5. usług pocztowych;

6. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na podstawie okresowych raportów Komisji.

XIII. Komisja Kultury, Młodzieży, Edukacji, Środków Masowego Przekazu i Sportu

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. aspektów kulturowych Unii Europejskiej, a w szczególności podnoszenia wiedzy i upowszechnienia kultury, zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego, wymiany kulturalnej i twórczości artystycznej (art. 151 Traktatu WE);

2. polityki edukacyjnej Unii Europejskiej (art. 149 Traktatu WE), a zwłaszcza:

a) nauczania i upowszechniania języków Państw Członkowskich;

b) mobilności uczniów i nauczycieli;

c) promowania współpracy pomiędzy instytucjami edukacyjnymi;

d) rozwijania kształcenia na odległość oraz kształcenia ustawicznego;

e) rozwoju Uniwersytetu Europejskiego oraz wspierania systemu szkół europejskich;

3. polityki w odniesieniu do młodzieży: wymiany młodzieży, z wyjątkiem pracowników młodocianych, europejskiego wolontariatu oraz innych środków mających na celu zaangażowanie młodzieży w proces integracji europejskiej, takich jak np. Europejskie Forum Młodzieży;

4. przemysłu audiowizualnego oraz aspektów kulturowych i edukacyjnych społeczeństwa informacyjnego;

5. polityki informacyjnej i środków masowego przekazu oraz informowania opinii publicznej o działalności Unii Europejskiej;

6. rozwoju sportu (deklaracja nr 29 do Traktatu Amsterdamskiego) oraz polityki dotyczącej czasu wolnego;

7. współpracy w dziedzinach kultury i edukacji z państwami trzecimi i właściwymi organizacjami międzynarodowymi, a w szczególności z Radą Europy;

8. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na podstawie okresowych raportów Komisji.

XIV. Komisja Rozwoju i Współpracy

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. promocji, stosowania i monitorowania rozwoju i polityki współpracy Unii Europejskiej (art. 177–181 Traktatu WE), w tym:

a) dialogu politycznego z krajami rozwijającymi się;

b) polityki gospodarczej, handlowej i inwestycyjnej wobec krajów rozwijających się, w tym Ogólnego Systemu Preferencji;

c) pomocy humanitarnej, pomocy w przypadkach nagłych oraz pomocy żywnościowej w krajach rozwijających się;

d) współpracy technicznej i finansowej z krajami rozwijającymi się;

e) innych zagadnień sektorowych, takich jak zdrowie, oświata, rozwój przemysłowy i obszarów wiejskich;

- f) wsparcie dla procesu demokratyzacji, dobrego zarządzania oraz praw człowieka w krajach rozwijających się;
2. negocjowania, zawierania i wykonywania Konwencji ACP–WE;
  3. stosunków z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, wielostronnymi i pozarządowymi;
  4. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na postawie okresowych raportów Komisji.

XV. Komisja do Spraw Konstytucyjnych

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. rozwoju integracji europejskiej, w szczególności w ramach przygotowywania i przebiegu konferencji międzyrządowych;
2. instytucjonalnych konsekwencji negocjacji w sprawie rozszerzenia Unii Europejskiej;
3. wdrażania Traktatu UE i oceny jego funkcjonowania;
4. stosunków ogólnych z innymi instytucjami lub organami Unii Europejskiej;
5. przygotowania projektu jednolitej procedury wyborczej (art. 190 ust. 4 Traktatu WE);
6. rozwoju europejskich partii politycznych (art. 191 Traktatu WE);
7. stwierdzenia przypadków poważnego i trwałego naruszenia przez Państwo Członkowskie zasad wspólnych dla Państw Członkowskich (art. 7 Traktatu UE i art. 309 Traktatu WE);
8. Regulaminu Parlamentu Europejskiego, tj.:
  - a) brzmienia Regulaminu, w tym jego załączników;
  - b) rozpatrywania poprawek do Regulaminu wniesionych zgodnie z art. 181 oraz przygotowywanie raportów na powyższy temat;
  - c) wykładni Regulaminu zgodnie z art. 142 i 180;
9. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na postawie okresowych raportów Komisji.

XVI. Komisja Praw Kobiet i Równych Szans

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. określania, ewolucji oraz realizacji praw kobiet w Unii oraz ich wzmocnienia w państwach trzecich;
2. stosowania i dalszego rozwoju polityki równych szans we wszystkich sektorach;
3. ustanawiania i oceny wszelkich polityk i programów przeznaczonych dla kobiet;
4. kontynuowania i wdrażania umów i konwencji międzynarodowych dotyczących praw kobiet (Narody Zjednoczone, Międzynarodowe Biuro Pracy, itd.);
5. polityki informacyjnej i studiów dotyczących kobiet;

6. polityki równych szans (art. 141 Traktatu WE), w tym równości między mężczyznami a kobietami w odniesieniu do możliwości na rynku pracy oraz traktowania w pracy (art. 137 ust. 1, myślnik pierwszy Traktatu WE);

7. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na postawie okresowych raportów Komisji.

XVII. Komisja do spraw Petycji

Do kompetencji tej komisji należą sprawy dotyczące:

1. petycji (art. 21 Traktatu WE), ich rozpatrywania i nadawania im biegu, a także stosunków z Rzecznikiem Praw Obywatelskich;

2. kontroli towarzyszącej wykonywaniu budżetu bieżącego, za który komisja ponosi odpowiedzialność, na postawie okresowych raportów Komisji.

Załącznik VII

DOKUMENTY I INFORMACJE POUFNE I WRAŻLIWE

A. Rozpatrywanie dokumentów poufnych przekazanych Parlamentowi Europejskiemu.

Procedura rozpatrywania dokumentów poufnych przekazanych Parlamentowi Europejskiemu¹

1. Dokumenty poufne oznaczają dokumenty i informacje, do których można odmówić publicznego dostępu zgodnie z art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001, w tym dokumenty wrażliwe, tak jak zdefiniowano je w art. 9 powyższego rozporządzenia.

W przypadku zakwestionowania przez jedną z instytucji poufnego charakteru dokumentów otrzymywanych przez Parlament, sprawę przekazuje się do komisji międzyinstytucjonalnej utworzonej zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

Jeżeli informacje i dokumenty są przekazywane Parlamentowi z zastrzeżeniem poufności, przewodniczący właściwej komisji stosuje z urzędu procedurę przewidzianą w punkcie 3 poniżej.

Dodatkowe zasady dotyczące ochrony dokumentów poufnych zostaną przyjęte przez posiedzenie plenarne na podstawie propozycji przedstawionej przez Prezydium oraz zostaną załączone do Regulaminu. Zasady uwzględniają kontakty z Komisją i Radą.

2. Każda komisja Parlamentu Europejskiego jest upoważniona na wniosek pisemny lub ustny jednego ze swych członków, do stosowania tej

¹ Przyjęta decyzją Parlamentu z dnia 15 lutego 1989 r. i zmieniona jego decyzją z 13 listopada 2001 r.

procedury odnośnie do wskazanej informacji lub dokumentu. Do podjęcia tej decyzji wymagana jest większość głosów dwóch trzecich obecnych członków.

3. Po ogłoszeniu przez przewodniczącego komisji poufności postępowania, mogą w nim brać udział jedynie członkowie komisji, urzędnicy oraz eksperci uprzednio wskazani przez przewodniczącego, których obecność jest niezbędnie konieczna.

Ponumerowane dokumenty rozdaje się na początku i odbiera na końcu posiedzenia. Prowadzenie notatek, a tym bardziej dokonywanie fotokopii jest zabronione.

W protokole z posiedzenia nie wymienia się żadnego szczegółu dotyczącego punktu, który był rozpatrywany według tej procedury. W protokole może figurować wyłącznie ewentualnie podjęta decyzja.

4. Trzech członków komisji, która zastosowała procedurę poufności, może zażądać zbadania przypadków naruszenia poufności. Sprawa ta może zostać wpisana do porządku dziennego. Komisja, większością swych członków, może zdecydować o wpisaniu sprawy o naruszenie poufności do porządku dziennego pierwszego posiedzenia następującego po zgłoszeniu tego żądania do przewodniczącego komisji.

5. Kary: W razie naruszenia poufności, przewodniczący komisji, po konsultacji z wiceprzewodniczącymi, podejmuje zawierającą uzasadnienie decyzję w sprawie sankcji (nagana, wykluczenia z komisji – na krótszy lub dłuższy okres lub na stałe).

Deputowany, którego dotyczy sankcja, może wnieść odwołanie nie zawieszające biegu sprawy. Odwołanie rozpatrują wspólnie Konferencja Przewodniczących Parlamentu Europejskiego i prezydium zainteresowanej komisji. Ich decyzja, podejmowana większością głosów, jest ostateczna.

Jeżeli zostanie dowiedzione, że poufność naruszył urzędnik, stosuje się sankcje przewidziane w Regulaminie Pracowniczym.

B. Dostęp Parlamentu do informacji wrażliwych w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony

Porozumienie międzyinstytucjonalne z 20 listopada 2002 roku pomiędzy Parlamentem Europejskim i Radą dotyczące dostępu Parlamentu Europejskiego do informacji wrażliwych Rady w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony².

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA,

Zważywszy że

1) Artykuł 21 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że prezydencja Rady konsultuje z Parlamentem Europejskim najważniejsze kwestie i podstawowe kierunki wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa i czuwa, aby poglądy

---

² Dz.U. C 298, 30.11.2002, s. 1.

Parlamentu Europejskiego zostały należycie uwzględnione. Artykuł ten stanowi również, że Parlament Europejski jest regularnie informowany przez prezydencję Rady i Komisję o rozwoju polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Powinien zostać stworzony mechanizm, który zapewniłby realizację tych zasad w tej dziedzinie.

2) W obliczu szczególnego charakteru i szczególnie wrażliwej treści pewnych wysoce poufnych informacji w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony, powinny powstać specjalne przepisy dotyczące postępowania z dokumentami zawierającymi takie informacje.

3) Zgodnie z artykułem 9 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 maja 2001 dotyczącego dostępu publicznego do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji³, Rada ma informować Parlamentu Europejski na temat dokumentów wrażliwych, zdefiniowanych w art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia, zgodnie z regułami ustalonymi przez te instytucje.

4) W większości Państw Członkowskich istnieją pomiędzy rządami a parlamentami specjalne mechanizmy przekazywania informacji poufnych i postępowania z nimi. Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne powinno zapewnić Parlamentowi Europejskiemu traktowanie odwołujące się do najlepszych praktyk Państw Członkowskich,

ZAWARŁY NINIEJSZE POROZUMIENIE MIĘDZYINSTYTUCJONALNE:

1. Zakres

1.1. Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne dotyczy dostępu Parlamentu Europejskiego do będących w posiadaniu Rady i wchodzących w zakres dziedziny bezpieczeństwa i obrony informacji wrażliwych, tj. informacji opatrzonych klauzulą „TRÈS SECRET/TOP SECRET”, „SECRET”, „CONFIDENTIAL”, niezależnie od pochodzenia, nośnika czy stanu ukończenia oraz postępowania z tak oznaczonymi dokumentami.

1.2. Informacje pochodzące od państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej są przekazywane za zgodą tego państwa lub organizacji.

Gdy informacje pochodzące z Państwa Członkowskiego są przekazywane Radzie bez wyraźnego ograniczenia co do przekazywania ich innym instytucjom poza tymi, dla których były przeznaczone, stosuje się postanowienia sekcji 2 i 3 niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego. W przeciwnym wypadku, takie informacje przekazuje się za zgodą zainteresowanego państwa.

W przypadku odmowy przekazania informacji pochodzących z państwa trzeciego, organizacji międzynarodowej, bądź Państwa Członkowskiego, Rada podaje uzasadnienie.

1.3. Postanowienia niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego są stosowane zgodnie z obowiązującym prawem i z zastrzeżeniem decyzji Par-

³ Dz.U. L 145, 31.5.2001, s. 43.

lamentu Europejskiego, Rady i Komisji z 19 kwietnia 1995: 95/167/WE, Euratom, EWWiS w sprawie szczegółowych przepisów regulujących wykonywanie prawa Parlamentu Europejskiego do prowadzenia śledztwa⁴ oraz z zastrzeżeniem istniejących porozumień, zwłaszcza porozumienia międzyinstytucjonalnego z 6 maja 1999 pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją sprawie dyscypliny budżetowej i ulepszenia procedury budżetowej⁵.

2. Zasady ogólne

2.1. Obie instytucje działają zgodnie z wzajemnym obowiązkiem szczerzej współpracy i w duchu wzajemnego zaufania, a także zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Traktatu. Przekazywanie informacji objętych niniejszym porozumieniem międzyinstytucjonalnym i postępowanie z nimi odbywa się z poszanowaniem interesów, które ma chronić utajnienie, a zwłaszcza interesu publicznego w odniesieniu do bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej bądź jednego czy więcej jej Państw Członkowskich albo do wojskowego bądź niewojskowego zarządzania kryzysami.

2.2. Na prośbę jednej z osób wymienionych w pkt 3.1, prezydencja Rady bądź sekretarz generalny/wysoki przedstawiciel informują je odpowiednio szybko o treści jakiegokolwiek wrażliwej informacji potrzebnej dla wykonywania kompetencji powierzonych Parlamentowi Europejskiemu przez Traktat o Unii Europejskiej w dziedzinie objętej tym porozumieniem międzyinstytucjonalnym, uwzględniając interes publiczny w sprawach odnoszących się do bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej, jednego lub więcej jej Państw Członkowskich albo do wojskowego bądź niewojskowego zarządzania kryzysami, zgodnie z postanowieniami określonymi w sekcji 3.

3. Warunki dostępu do informacji wrażliwych i postępowania z nimi

3.1. W kontekście niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego, przewodniczący Parlamentu Europejskiego lub przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych, Praw Człowieka, Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Parlamentu Europejskiego może zwrócić się do prezydencji Rady bądź sekretarza generalnego/wysokiego przedstawiciela o przekazanie tej komisji informacji o wydarzeniach w europejskiej polityce bezpieczeństwa i obrony, łącznie z informacjami wrażliwym, do których odnosi się pkt 3.3.

3.2. W przypadku wystąpienia kryzysu albo na wniosek przewodniczącego Parlamentu Europejskiego lub przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych, Praw Człowieka, Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, takich informacji dostarcza się tak szybko jak to możliwe.

3.3. W tych ramach, przewodniczący Parlamentu Europejskiego i specjalna komisja pod przewodnictwem przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicz-

⁴ Dz.U. L 113, 19.5.1995, s. 2.

⁵ Dz.U. C 172, 18.6.1999, s. 1.

nych, Praw Człowieka, Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, złożona z czterech członków wyznaczonych przez Konferencję Przewodniczących, są informowani przez prezydencję Rady bądź sekretarza generalnego/wysokiego przedstawiciela o treści informacji wrażliwej, w przypadkach gdy jest to niezbędne dla wykonywania kompetencji powierzonych Parlamentowi Europejskiemu przez Traktat o Unii Europejskiej w dziedzinie objętej niniejszym porozumieniem międzyinstytucjonalnym. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego i specjalna komisja mogą poprosić o wgląd do dokumentów, o których mowa, w siedzibie Rady.

Gdy jest to właściwe i możliwe w świetle charakteru i treści informacji i dokumentów, o których mowa, są one udostępniane przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, który wybiera jedno z następujących rozwiązań:

a) informacje przeznaczone dla przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych, Praw Człowieka, Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony;

b) dostęp do informacji ograniczony jedynie do członków Komisji Spraw Zagranicznych, Praw Człowieka, Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony;

c) dyskusja w Komisji Spraw Zagranicznych, Praw Człowieka, Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, obradującej z wyłączeniem jawności, zgodnie z postanowieniami, które mogą się różnić z racji stopnia poufności;

d) przekazanie dokumentów, z których informacje zostały wymazane w zależności od stopnia niezbędnego utajnienia.

Te rozwiązania nie mają zastosowania, jeśli informacje wrażliwe są opatrzone klauzulą „TRÈS SECRET/TOP SECRET”.

W odniesieniu do informacji bądź dokumentów określonych jako „SECRET” lub „CONFIDENTIAL”, wybór jednego z tych rozwiązań przez przewodniczącego Parlamentu Europejskiego jest uprzednio uzgadniany z Radą.

Informacje bądź dokumenty, o których mowa, nie są publikowane ani przekazywane żadnemu innemu odbiorcy.

4. Postanowienia końcowe

4.1. Parlament Europejski i Rada, każda z instytucji w swoim zakresie, podejmują wszelkie niezbędne kroki, aby zapewnić wdrożenie niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego, łącznie z procedurą przyznawania certyfikatów bezpieczeństwa osobom zainteresowanym.

4.2. Obie instytucje pragną omawiać podobne porozumienia międzyinstytucjonalne dotyczące informacji poufnych w innych obszarach działalności Rady, przy założeniu, że postanowienia niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego nie stanowią precedensu dla innych obszarów działalności Unii bądź Wspólnoty i nie wpływają na istotę jakichkolwiek innych porozumień międzyinstytucjonalnych.

4.3. Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne zostanie poddane przeglądowi po dwóch latach na wniosek którejkolwiek z dwóch instytucji, w świetle doświadczeń zdobytych podczas jego realizacji.

Załącznik

Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne stosuje się zgodnie z odpowiednimi obowiązującymi przepisami, a zwłaszcza z zasadą, która stanowi, iż zgoda autora jest niezbędnym warunkiem przekazania informacji poufnych, jak zostało to określone w pkt 2.1.

Wgląd członków specjalnej komisji Parlamentu Europejskiego do dokumentów wrażliwych następuje w zabezpieczonym pomieszczeniu w siedzibie Rady.

Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne wchodzi w życie po przyjęciu przez Parlament Europejski środków bezpieczeństwa wewnętrznego, zgodnych z zasadami określonymi w pkt 2.1 i porównywalnych do środków innych instytucji, aby zagwarantować odpowiedni poziom ochrony informacji wrażliwych, o których mowa.

C. Wdrożenie porozumienia międzyinstytucjonalnego regulującego dostęp Parlamentu do informacji wrażliwych w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony

Decyzja Parlamentu Europejskiego z 23 października 2002 w sprawie wdrożenia porozumienia międzyinstytucjonalnego regulującego dostęp Parlamentu Europejskiego do informacji wrażliwych Rady w sferze polityki bezpieczeństwa i obrony⁶

PARLAMENT EUROPEJSKI,

mając na względzie art. 9, a zwłaszcza jego ust. 6 i 7, rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 maja 2001 dotyczące dostępu publicznego do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji⁷,

mając na względzie pkt 1 w części A Załącznika VII swojego Regulaminu, mając na względzie art. 20 decyzji Prezydium z 28 listopada 2001 w sprawie dostępu publicznego do dokumentów Parlamentu⁸,

mając na względzie porozumienie międzyinstytucjonalne Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu Parlamentu Europejskiego do informacji wrażliwych Rady w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony,

mając na względzie propozycję Prezydium,

---

⁶ Dz.U. C 298, 30.11.2002, s. 4.

⁷ Dz.U. L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁸ Dz.U. C 374, 29.12.2001, s. 1.

mając na względzie szczególny charakter i szczególnie wrażliwą istotę niektórych wysoce poufnych informacji w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony,

zważywszy że zgodnie z przepisami przyjętymi przez te instytucje, Rada musi udostępniać Parlamentowi informacje o dokumentach wrażliwych,

zważywszy że deputowani do Parlamentu Europejskiego, którzy zasiadają w specjalnej komisji ustanowionej na mocy porozumienia międzyinstytucjonalnego muszą zostać sprawdzeni dla uzyskania dostępu do informacji wrażliwych zgodnie z zasadą „niezbędnej wiedzy”,

zważywszy potrzebę ustaleń dotyczących informacji wrażliwych przekazanych przez Radę, Państwa Członkowskie, państwa trzecie bądź organizacje międzynarodowe odnośnie do ich przyjmowania, zabezpieczania i postępowania z nimi,

ZDECYDOWAŁ:

Artykuł 1

Na mocy niniejszej decyzji przyjmuje się dodatkowe środki niezbędne dla wdrożenia porozumienia międzyinstytucjonalnego regulującego dostęp Parlamentu Europejskiego do informacji wrażliwych Rady w sferze polityki bezpieczeństwa i obrony.

Artykuł 2

Wniosek Parlamentu o dostęp do informacji wrażliwych Rady jest rozpatrywany przez Radę zgodnie z jej odpowiednimi przepisami. Jeśli wnioskowe dokumenty zostały sporządzone przez inne instytucje, Państwa Członkowskie, państwa trzecie lub organizacje międzynarodowe, są one przekazywane tylko za zgodą zainteresowanych instytucji, państw lub organizacji.

Artykuł 3

Przewodniczący Parlamentu jest odpowiedzialny za wdrożenie porozumienia międzyinstytucjonalnego w obrębie Parlamentu.

W związku z powyższym, powinien on podjąć wszelkie niezbędne środki dla zagwarantowania traktowania w sposób poufny informacji otrzymanych bezpośrednio od przewodniczącego Rady lub sekretarza generalnego/wysokiego przedstawiciela, bądź informacji uzyskanych w trakcie wglądu do dokumentów wrażliwych w siedzibie Rady.

Artykuł 4

Gdy przewodniczący Parlamentu lub przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych, Praw Człowieka, Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony

zwraca się do prezydencji Rady lub sekretarza generalnego/wysokiego przedstawiciela o dostarczenie informacji wrażliwych specjalnej komisji ustanowionej na mocy porozumienia międzyinstytucjonalnego, tych informacji dostarcza się możliwie jak najszybciej. W związku z tym, Parlament wyposaża specjalne pomieszczenie, gdzie mają się odbywać spotkania poświęcone rozpatrywaniu informacji wrażliwych. Pomieszczenie to wybiera się, mając na względzie zagwarantowanie poziomu bezpieczeństwa równoważnego do poziomu przewidzianego dla tego typu spotkań na mocy decyzji Rady 2001/264/WE z 19 marca 2001⁹.

Artykuł 5

Spotkanie informacyjne pod przewodnictwem przewodniczącego Parlamentu lub przewodniczącego wyżej wymienionej komisji przeprowadza się z wyłączeniem jawności.

Z wyjątkiem czterech członków powołanych przez Konferencję Przewodniczących, dostęp do sali spotkań mają tylko ci urzędnicy, którzy, z racji swoich obowiązków bądź zgodnie z wymaganiami operacyjnymi, zostali sprawdzeni i upoważnieni do wchodzenia do niej zgodnie z zasadą „niezbędnej wiedzy”.

Artykuł 6

Stosownie do pkt 3.3 wyżej wymienionego porozumienia międzyinstytucjonalnego, gdy przewodniczący Parlamentu lub przewodniczący wyżej wymienionej komisji postanawiają zwrócić się o upoważnienie do wglądu w dokumenty zawierające informacje wrażliwe, ten wgląd ma miejsce w siedzibie Rady.

Dokumenty są udostępniane do wglądu na miejscu w dostępnej wersji.

Artykuł 7

Deputowani do Parlamentu, którzy mają prawo udziału w spotkaniach informacyjnych bądź mają dostęp do informacji wrażliwych, podlegają procedurze sprawdzającej podobnej do tej, która obejmuje członków Rady i członków Komisji. W związku z tym, przewodniczący Parlamentu podejmuje konieczne kroki wobec właściwych władz państwowych.

Artykuł 8

Urzędnicy, którzy mają mieć dostęp do informacji wrażliwych, są sprawdzani zgodnie z przepisami ustanowionymi dla innych instytucji. Urzędnicy

---

⁹ Dz.U. L 101, 11.4.2001, s. 1.

sprawdzeni w ten sposób zgodnie z zasadą „niezbędnej wiedzy” są zapraszani do udziału w wyżej wymienionych spotkaniach informacyjnych albo zapoznania się z dokumentami, o których mowa. W związku z tym, sekretarz generalny, po konsultacji z właściwymi władzami Państw Członkowskich, udziela upoważnienia na podstawie dochodzenia przeprowadzonego przez te władze.

Artykuł 9

Informacje uzyskane na takich spotkaniach bądź w trakcie studiowania takich dokumentów w siedzibie Rady nie są ujawniane, rozpowszechniane ani reprodukowane, w całości ani w części, w żadnej formie. Podobnie, jakkolwiek zapis informacji wrażliwych dostarczonych przez Radę jest niedozwolony.

Artykuł 10

Deputowani do Parlamentu, wyznaczeni przez Konferencję Przewodniczących jako ci, którzy mają dostęp do informacji wrażliwych, są związani wymogiem zachowania poufności. Każdy deputowany, który łamie ten wymóg, zostaje zastąpiony w specjalnej komisji innym deputowanym wyznaczonym przez Konferencję Przewodniczących. W związku z tym, deputowany winny złamania wymogu może, przed wykluczeniem ze specjalnej komisji, zostać wysłuchany przez Konferencję Przewodniczących, która odbywa specjalne posiedzenie z wyłączeniem jawności. Poza wykluczeniem ze specjalnej komisji, deputowany odpowiedzialny za przeciek informacji może, w razie potrzeby, zostać poddany procedurze sądowej stosownie do obowiązującego ustawodawstwa.

Artykuł 11

Odpowiednio sprawdzeni urzędnicy, którym przyznano dostęp do informacji wrażliwych, zgodnie z zasadą „niezbędnej wiedzy”, są związani wymogiem zachowania poufności. Każdy urzędnik, który złamie ten przepis podlega dochodzeniu prowadzonemu pod zwierzchnictwem przewodniczącego Parlamentu, a także, w razie potrzeby, procedurze dyscyplinarnej zgodnie z Regulaminem Pracowniczym. Jeśli wdraża się postępowanie sądowe, przewodniczący podejmuje wszelkie konieczne kroki, aby umożliwić właściwym władzom państwowym zastosowanie odpowiednich procedur.

Artykuł 12

Prezydium jest uprawnione do dokonywania wszelkich dostosowań, modyfikacji, bądź wykładni, które są niezbędne dla wdrożenia tej decyzji.

Artykuł 13

Niniejsza decyzja zostaje dołączona do Regulaminu Parlamentu i wchodzi w życie w dniu publikacji w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Załącznik VIII

SZCZEGÓŁOWE POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE WYKONYWANIA PRZEZ PARLAMENT EUROPEJSKI JEGO PRAWA PROWADZENIA ŚLEDZTW

*Decyzja Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji
z dnia 19 kwietnia 1995 r. w sprawie szczegółowych postanowień
dotyczących wykonywania przez Parlament Europejski
jego prawa prowadzenia śledztw¹*

Parlament Europejski, Rada i Komisja,
mając na względzie Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, w szczególności jego art. 20b,

mając na względzie Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 193,

mając na względzie Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jej art. 107b,

zważywszy że należy określić szczegółowe postanowienia dotyczące wykonywania przez Parlament Europejski jego prawa prowadzenia śledztw z poszanowaniem postanowień przewidzianych przez traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie;

zważywszy że tymczasowe komisje śledcze powinny mieć do dyspozycji środki niezbędne do wypełniania swych funkcji; z tego względu Państwa Członkowskie, jak też instytucje i organy Wspólnot Europejskich, powinny podjąć wszelkie kroki w celu ułatwienia wypełniania tych funkcji;

zważywszy że tajność i poufność postępowania tymczasowych komisji śledczych powinna być chroniona;

zważywszy że na wniosek jednej z trzech zainteresowanych instytucji, szczegółowe postanowienia dotyczące wykonywania prawa prowadzenia śledztw mogą być skorygowane w świetle doświadczeń po zakończeniu bieżącej kadencji Parlamentu Europejskiego,

¹ Dz.U. L 113 z 19.05.1995, str. 2.

PODJEŁY WSPÓLNIE NASTĘPUJĄCĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Szczegółowe postanowienia dotyczące wykonywania przez Parlament Europejski jego prawa prowadzenia śledztw zostają wprowadzone niniejszą decyzją, zgodnie z art. 20b Traktatu EWWiS, art. 193 Traktatu WE i z art. 107b Traktatu EWEA.

Artykuł 2

1. Z zastrzeżeniem warunków i ograniczeń ustanowionych w Traktatach przywołanych w art. 1, w trakcie wykonywania swych obowiązków Parlament Europejski może, na wniosek jednej czwartej swych członków, powołać tymczasową komisję śledczą w celu zbadania domniemanego naruszenia prawa Wspólnot lub złego zarządzania w jego stosowaniu, które byłoby aktem instytucji lub organu Wspólnot Europejskich, organu administracji publicznej Państwa Członkowskiego lub osoby upoważnionej prawem Wspólnot do stosowania tego prawa.

Parlament Europejski określa skład i regulamin tymczasowych komisji śledczych.

Decyzje o powołaniu tymczasowej komisji śledczej, przedstawiającą w szczególności jej cel i termin na przedstawienie raportu, publikuje się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

2. Tymczasowa komisja śledcza wykonuje swoje obowiązki zgodnie z kompetencjami przekazanymi na mocy traktatów instytucjom i organom Wspólnot Europejskich.

Członkowie tymczasowych komisji śledczych oraz wszelkie inne osoby, które ze względu na swoje obowiązki, zapoznały się z faktami, informacjami, dokumentami czy przedmiotami, w stosunku do których – zgodnie z postanowieniami przyjętymi przez Państwo Członkowskie lub instytucję Wspólnoty – musi być zachowana tajemnica, utrzymują je w tajemnicy przed nieupoważnionymi osobami i opinią publiczną, nawet po zakończeniu swych obowiązków.

Przesłuchania są przeprowadzane, a zeznania składane, publicznie. Postępowanie jest tajne na wniosek jednej czwartej członków komisji śledczej, na wniosek Wspólnoty lub władz państwowych, bądź wówczas, gdy tymczasowa komisja śledcza rozpatruje informacje tajne. Świadkowie i eksperci mają prawo składać oświadczenia i zeznania z wyłączeniem jawności.

3. Tymczasowa komisja śledcza nie może badać spraw rozpatrywanych przez sąd krajowy lub wspólnotowy do czasu zakończenia tych postępowań.

W okresie dwóch miesięcy bądź od publikacji zgodnie z ust. 1, bądź od poinformowania Komisji o zarzucie postawionym przed tymczasową komisją śledczą, a dotyczącym naruszenia prawa Wspólnoty przez Państwo Członkow-

skie, komisja może poinformować Parlament Europejski, że sprawa, którą ma rozpatrywać tymczasowa komisja śledcza jest przedmiotem wstępnej procedury procesowej Wspólnoty; w takich wypadkach tymczasowa komisja śledcza podejmie wszelkie niezbędne kroki w celu umożliwienia Komisji pełnego wykonywania uprawnień powierzonych jej przez Traktaty.

4. Tymczasowa komisja śledcza przestaje istnieć w chwili złożenia raportu w terminie ustalonym w momencie jej powołania, najpóźniej z chwilą upływu dwunastu miesięcy od daty jej powołania, a w każdym razie z upływem kadencji Parlamentu.

W drodze uzasadnionej decyzji Parlament Europejski może dwukrotnie przedłużyć okres roczny o trzy miesiące. Decyzja powyższa jest publikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

5. Tymczasowa komisja śledcza nie może być powołana ani ustanowiona ponownie w odniesieniu do spraw, które były już przedmiotem dochodzenia tymczasowej komisji śledczej, chyba że upłynął już rok od złożenia raportu z tego śledztwa albo od zakończenia obowiązków komisji i jednocześnie pojawiły się nowe fakty.

Artykuł 3

1. Tymczasowa komisja śledcza prowadzi dochodzenia niezbędne do sprawdzenia faktów domniemanych naruszeń prawa Wspólnot lub złego zarządzania w jego stosowaniu na warunkach określonych poniżej.

2. Tymczasowa komisja śledcza może poprosić instytucję lub organ Wspólnot Europejskich, bądź rząd Państwa Członkowskiego o wyznaczenie jednego z ich członków do wzięcia udziału w postępowaniu.

3. Na uzasadniony wniosek tymczasowej komisji śledczej zainteresowane Państwo Członkowskie, instytucja lub organ Wspólnot Europejskich wyznacza urzędnika lub pracownika, którego upoważnia do występowania przed tymczasową komisją śledczą, chyba że na mocy krajowego lub wspólnotowego ustawodawstwa co innego dyktuje konieczność zachowania tajności, bezpieczeństwa publicznego lub narodowe.

Urzednicy lub pracownicy, o których mowa powyżej, występują w imieniu swoich rządów lub instytucji oraz zgodnie z ich instrukcjami. Pozostają związani obowiązkami wynikającymi z regulaminów, którym podlegają.

4. Władze Państw Członkowskich i instytucji lub organów Wspólnot Europejskich dostarczają tymczasowej komisji śledczej, na jej wniosek lub z własnej inicjatywy, dokumenty niezbędne do wykonywania jej obowiązków, z wyjątkiem przypadków tajności, bezpieczeństwa publicznego lub narodowego, co wynika z ustawodawstwa lub przepisów krajowych lub wspólnotowych.

5. Ust. 3 i 4 nie naruszają przepisów obowiązujących w Państwach Członkowskich, które nie pozwalają na stawiennictwo urzędników, ani przekazywanie dokumentów.

O przeszkodzie wynikającej z przyczyn tajności, bezpieczeństwa publicznego lub narodowego lub z postanowień, o których mowa w pierwszym akapicie, Parlament Europejski zostaje poinformowany przez przedstawiciela upoważnionego do zaciągania zobowiązań w imieniu zainteresowanego rządu Państwa Członkowskiego lub instytucji.

6. Instytucje i organy Wspólnot Europejskich nie dostarczają tymczasowej komisji śledczej dokumentów pochodzących z Państwa Członkowskiego, nie informując o tym najpierw zainteresowanego państwa.

Nie przekazują one tymczasowej komisji śledczej żadnych dokumentów, do których stosuje się ust. 5, bez uprzedniej zgody zainteresowanego Państwa Członkowskiego.

7. Ust. 3, 4 i 5 stosuje się do osób fizycznych i prawnych upoważnionych prawem Wspólnot do stosowania tego prawa.

8. Tymczasowa komisja śledcza, w stopniu, w jakim jest to niezbędne dla wykonania jej obowiązków, może zwracać się do wszelkich innych osób o złożenie zeznań przed tą komisją. Każda osoba wymieniona w trakcie śledztwa, dla której może się to okazać przyczyną uszczerbku, jest informowana o tym przez tymczasową komisję śledczą; komisja przesłuchuje każdą taką osobę na jej życzenie.

Artykuł 4

1. Informacje uzyskane przez tymczasową komisję śledczą wykorzystywane są wyłącznie w celu wykonywania jej obowiązków. Nie wolno podawać ich do wiadomości publicznej, jeżeli zawierają wiadomości tajne lub poufne lub wymieniają osoby.

Parlament Europejski przyjmuje środki administracyjne i regulaminowe niezbędne dla ochrony tajności lub poufności postępowania przed tymczasową komisją śledczą.

2. Raport tymczasowej komisji śledczej przedkłada się Parlamentowi Europejskiemu, który może go ujawnić, z zastrzeżeniem postanowień ust. 1.

3. Parlament Europejski może przekazać instytucjom lub organom Wspólnot Europejskich lub Państwom Członkowskim wszelkie zalecenia, które przyjmuje na podstawie raportu tymczasowej komisji śledczej. Instytucje, organy Wspólnot lub Państwa Członkowskie wyciągają z nich wnioski, które uznają za właściwe.

Artykuł 5

Wszelkie komunikaty skierowane do władz Państw Członkowskich w celu zastosowania niniejszej decyzji przekazuje się poprzez ich stałych przedstawicieli przy Unii Europejskiej.

Artykuł 6

Na wniosek Parlamentu Europejskiego, Rady lub Komisji, powyższe zasady mogą zostać zmienione w świetle zdobytych doświadczeń, po zakończeniu bieżącej kadencji Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Załącznik IX

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE STOSOWANIA ART. 9 UST. 2 – LOBBOWANIE W PARLAMENCIE

Artykuł 1

Przepustki

1. Przepustki są plastikowymi kartami, zawierającymi zdjęcie posiadacza, jego nazwisko i imiona oraz nazwę firmy, organizacji lub osoby, dla której pracuje posiadacz przepustki.

Posiadacze przepustek są obowiązani nosić je w widocznym miejscu we wszystkich pomieszczeniach Parlamentu. Niewywiązanie się z powyższego obowiązku może prowadzić do wycofania przepustki.

Przepustki różnią się kształtem i kolorem od przepustek wydawanych gościom okazjonalnym.

2. Przepustki podlegają przedłużeniu, jeśli posiadacze spełniają obowiązki określone w art. 9 ust. 2 Regulaminu.

Wszelkie kwestie sporne podniesione przez deputowanych w odniesieniu do działalności przedstawiciela lub lobby przekazywane są kwestorom, którzy badają sprawę oraz mogą zdecydować, czy utrzymać, czy wycofać daną przepustkę.

3. W żadnych okolicznościach przepustki nie upoważniają posiadacza do brania udziału w posiedzeniach Parlamentu lub jego organów innych niż te otwarte dla publiczności, oraz w żadnym wypadku nie upoważniają posiadacza do odstępstw od zasad dostępu stosowanych wobec wszystkich innych obywateli Unii.

Artykuł 2

Asystenci

1. Na początku każdej kadencji parlamentarnej kwestorzy określą maksymalną liczbę asystentów, którzy mogą być zarejestrowani przez każdego deputowanego.

Przy podjęciu obowiązków zarejestrowani asystenci składają pisemne deklaracje dotyczące swojej działalności zawodowej oraz wszelkich innych płatnych funkcji lub działalności.

2. Korzystają oni z dostępu do Parlamentu zgodnie z tymi warunkami, jakie mają zastosowanie do personelu Sekretariatu lub grup politycznych.

3. Wszelkie inne osoby, w tym pracujące bezpośrednio z deputowanymi, posiadają jedynie dostęp do Parlamentu zgodnie z warunkami określonymi w art. 9 ust. 2 Regulaminu.

Artykuł 3

Kodeks postępowania

1. W kontekście stosunków z Parlamentem osoby, których nazwiska znajdują się w rejestrze, o którym mowa w art. 9 ust. 2 Regulaminu, powinny:

- a) spełniać warunki określone w art. 9 i niniejszym Załączniku;
- b) określić interes lub interesy, jakie reprezentują w kontaktach z deputowanymi do Parlamentu, ich personelem lub urzędnikami Parlamentu;
- c) powstrzymać się od jakichkolwiek działań mających na celu nieuczciwe uzyskiwanie informacji;
- d) nie powoływać się na jakiegokolwiek formalne stosunki z Parlamentem w jakichkolwiek sprawach ze stronami trzecimi;
- e) nie rozpowszechniać na korzyść stron trzecich kopii dokumentów uzyskanych od Parlamentu;
- f) ściśle przestrzegać postanowień Załącznika I, art. 2 ust. 2;
- g) sprawdzić, czy pomoc udzielona zgodnie z postanowieniami Załącznika I, art. 2 została odnotowana w odpowiednim rejestrze;
- h) przestrzegać przy rekrutacji byłych urzędników instytucji postanowień Regulaminu Pracowniczego;
- i) przestrzegać wszelkich zasad ustanowionych przez Parlament dotyczących praw i odpowiedzialności byłych deputowanych;
- j) w celu uniknięcia ewentualnych konfliktów interesów, uzyskać uprzednią zgodę zainteresowanego deputowanego lub deputowanych w odniesieniu do wszelkich stosunków umownych z asystentem deputowanego lub zatrudnienia takiego asystenta, a ponadto sprawdzić, czy zostało to odnotowane w rejestrze, o którym mowa w art. 9 ust. 2 Regulaminu.

2. Jakikolwiek naruszenie niniejszego kodeksu postępowania może prowadzić do wycofania przepustki wydanej zainteresowanym osobom oraz, w razie potrzeby, ich firmom.

Załącznik X
WYKONYWANIE OBOWIĄZKÓW
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

*A. Decyzja Parlamentu Europejskiego
dotycząca regulacji i ogólnych warunków
wykonywania obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich¹*

Parlament Europejski,
mając na względzie Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie,
a w szczególności art. 195 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,
art. 20d ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz
art. 107d ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Agencję Energii Atomowej,
mając na względzie opinię Komisji,
mając na względzie zatwierdzenie przez Radę,
zważywszy że należy ustanowić regulacje i warunki ogólne dotyczące
wykonywania obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich, zgodnie z po-
stanowieniami Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie;
zważywszy że należy ustanowić warunki, zgodnie z którymi Rzecznikowi
Praw Obywatelskich można przekazać skargę, jak również określić stosunek
między wykonywaniem obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich a po-
stępowaniem prawnym lub administracyjnym;
zważywszy że Rzecznik Praw Obywatelskich, który może działać również
z własnej inicjatywy, musi mieć dostęp do wszystkich elementów wymaganych
dla wykonywania jego obowiązków;
zważywszy że w tym celu instytucje i organy Wspólnoty są zobowiązane
do dostarczania Rzecznikowi Praw Obywatelskich, na jego wniosek, wszelkich
informacji, jakich zażąda, chyba że występują właściwie uzasadnione względy
poufności oraz z zastrzeżeniem obowiązku Rzecznika Praw Obywatelskich
nieujawniania takich informacji;
zważywszy że organy Państw Członkowskich są zobowiązane do przed-
stawiania Rzecznikowi Praw Obywatelskich wszelkich niezbędnych informacji,
o ile takie informacje nie są objęte zasadami lub regulacjami dotyczącymi
tajności lub postanowieniami zapobiegającymi ich ujawnieniu;
zważywszy że w przypadku stwierdzenia braku wymaganej pomocy, powin-
nien poinformować Parlament Europejski, który podejmuje stosowne ustalenia;
zważywszy że konieczne jest ustanowienie procedur, które powinny być
przestrzegane w przypadku gdy dochodzenie Rzecznika Praw Obywatelskich
wykaże przypadki złego zarządzania;

---

¹ Przyjęta przez Parlament dnia 9 marca 1994 r. (Dz.U. L 113, z 4.05.1994, str. 15), zmieniona na mocy jego decyzji z dnia 14 marca 2002 r., skreślającej art. 12 i 16 (Dz.U. L 92, z 9.04.2002, str. 13).

zważywszy że należy wprowadzić również przepisy dotyczące przekazywania wszechstronnych raportów przez Rzecznika Praw Obywatelskich Parlamentowi Europejskiemu pod koniec każdej rocznej sesji;

zważywszy że Rzecznik Praw Obywatelskich oraz jego personel mają obowiązek poufnego traktowania wszelkich informacji, które uzyskali w trakcie wykonywania swoich obowiązków;

zważywszy że Rzecznik Praw Obywatelskich jest jednak zobowiązany do informowania właściwych organów o faktach, które jego zdaniem mogą odnosić się do prawa karnego, o których wiadomość powziął w trakcie prowadzonych przez siebie dochodzeń;

zważywszy że należy wprowadzić przepisy dotyczące możliwości współpracy między Rzecznikiem Praw Obywatelskich a organami tego samego rodzaju w niektórych Państwach Członkowskich, zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi;

zważywszy że to do Parlamentu Europejskiego należy powoływanie Rzecznika Praw Obywatelskich na początku swojej kadencji oraz na okres jego kadencji, po wybraniu spośród kandydatów, którzy są obywatelami Unii oraz spełniają wymagane gwarancje niezależności i kompetencji;

zważywszy że należy ustanowić warunki dotyczące zakończenia kadencji Rzecznika Praw Obywatelskich;

zważywszy że Rzecznik Praw Obywatelskich powinien wykonywać swoje obowiązki całkowicie niezależnie oraz złożyć przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich uroczyste zobowiązanie, że będzie je wykonywać w ten sposób przy przejmowaniu swoich obowiązków;

zważywszy że należy określić działalność niezgodną z obowiązkami Rzecznika Praw Obywatelskich, podobnie jak ustalić wynagrodzenie, przywileje i immunitety Rzecznika Praw Obywatelskich;

zważywszy że należy ustanowić przepis dotyczący urzędników i pracowników sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich, którzy mu pomagają, a także jego budżetu;

zważywszy że siedzibą Rzecznika Praw Obywatelskich powinna być siedziba Parlamentu Europejskiego;

zważywszy że do Rzecznika Praw Obywatelskich należy przyjęcie postanowień wykonawczych do niniejszej decyzji;

zważywszy że ponadto należy ustanowić pewne przepisy przejściowe w przypadku pierwszego Rzecznika Praw Obywatelskich, który zostanie powołany po wejściu w życie Traktatu o Unii Europejskiej,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

1. Regulacje i ogólne warunki dotyczące wykonywania obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich ustala niniejsza decyzja, zgodnie art. 195 ust. 4

Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, art. 20d ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz art. 107d ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Agencję Energii Atomowej.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swoje obowiązki zgodnie z kompetencjami przyznanymi instytucjom i organom wspólnotowym na mocy Traktatów.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich nie może występować w sprawach przed sądami lub w kwestiach zasadności orzeczeń sądów.

Artykuł 2

1. W ramach wyżej wymienionych Traktatów oraz zgodnie z warunkami w nich ustanowionymi, Rzecznik Praw Obywatelskich pomaga odkrywać przypadki złego zarządzania w działalności instytucji i organów Wspólnoty, z wyjątkiem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji, wypełniających swe funkcje sądowe, oraz formułować zalecenia w celu wyeliminowania takich przypadków. Żadne działanie jakiegokolwiek innego organu lub osoby nie może być przedmiotem skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich.

2. Każdy obywatel Unii lub każda osoba fizyczna lub prawna lub posiadająca siedzibę w Państwie Członkowskim może, bezpośrednio lub za pośrednictwem deputowanego do Parlamentu Europejskiego, przekazać skargę Rzecznikowi Praw Obywatelskich w odniesieniu do przypadków złego zarządzania w działalności instytucji lub organów Wspólnoty, z wyjątkiem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji, wypełniających swe funkcje sądowe. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje zainteresowaną instytucję lub organ niezwłocznie po otrzymaniu skargi.

3. Skarga powinna umożliwić zidentyfikowanie osoby skarżącej i przedmiotu skargi. Skarżący może zażądać, aby jego skarga pozostała poufna.

4. Skargę składa się w ciągu dwóch lat od dnia, w którym fakty, na których się opiera, stały się wiadome skarżącemu, co powinno zostać poprzedzone wyczerpaniem drogi administracyjnej w kontaktach z zainteresowanymi instytucjami i organami.

5. Rzecznik Praw Obywatelskich może poinformować skarżącego o możliwości skierowania skargi do innego organu.

6. Skargi przekazane Rzecznikowi Praw Obywatelskich nie wpływają na terminy odwołań w postępowaniu administracyjnym lub sądowym.

7. W przypadku gdy Rzecznik Praw Obywatelskich, z uwagi na toczące się lub zakończone postępowanie prawne dotyczące przedstawionych faktów, musi uznać skargę za niedopuszczalną lub zakończyć jej rozpatrywanie, wyniki wszelkich dochodzeń przeprowadzonych do tej chwili zostają ostatecznie złożone do archiwum.

8. Nie można składać do Rzecznika Praw Obywatelskich skarg dotyczących stosunków pracy między instytucjami i organami Wspólnoty a ich urzędnikami

i innymi pracownikami, chyba że zostały wyczerpane przez zainteresowaną osobę wszelkie możliwości wewnętrznych wniosków i skarg administracyjnych, w szczególności procedur, o których mowa w art. 90 ust. 1 i 2 Regulaminu Pracowniczego, a ponadto upłynęły terminy przewidziane na odpowiedzi ze strony organów, do których złożono petycję.

9. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje niezwłocznie skarżącego o działaniach podjętych w sprawie skargi.

Artykuł 3

1. Rzecznik Praw Obywatelskich, z własnej inicjatywy lub na podstawie skargi, prowadzi wszelkie dochodzenia, które uzna za uzasadnione w celu wyjaśnienia wszelkich podejrzewanych przypadków złego zarządzania w działalności instytucji i organów Wspólnoty. Informuje on zainteresowaną instytucję lub organ o podjętych działaniach. Mogą one przekazywać mu wszelkie użyteczne komentarze.

2. Instytucje i organy Wspólnoty są zobowiązane do przedstawienia Rzecznikowi Praw Obywatelskich wszelkich informacji, jakich zażąda, oraz udostępnić mu wszelkie niezbędne akta. Mogą one odmówić jedynie w przypadku właściwie uzasadnionych względów tajności.

Udostępniają one dokumenty pochodzące z Państw Członkowskich i zaklasyfikowane jako tajne z mocy przepisów ustawowych lub wykonawczych jedynie w przypadku, gdy Państwo Członkowskie udzieliło swojej uprzedniej zgody.

Udostępniają one inne dokumenty pochodzące z Państw Członkowskich po poinformowaniu zainteresowanego Państwa Członkowskiego.

W obydwu przypadkach, zgodnie z art. 4, Rzecznik Praw Obywatelskich nie może upowszechniać treści takich dokumentów.

Urzędnicy i inni pracownicy instytucji i organów Wspólnoty muszą na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich wystąpić w charakterze świadków; wypowiadają się oni w imieniu i zgodnie z instrukcjami swych administracji, są także nadal związani zobowiązaniem do zachowania tajemnicy zawodowej.

3. Władze Państw Członkowskich są zobowiązane do przekazywania Rzecznikowi Praw Obywatelskich, jeśli tego zażąda, poprzez stałe przedstawicielstwa Państw Członkowskich przy Wspólnotach Europejskich, wszelkich informacji, które mogą pomóc w wyjaśnieniu przypadków złego zarządzania przez instytucje lub organy Wspólnoty, o ile takie informacje nie są objęte przepisami ustawowymi lub wykonawczymi dotyczącymi tajemnicy lub przepisami zapobiegającymi ich ujawnieniu. Niemniej jednak, w tym ostatnim przypadku, dane Państwo Członkowskie może zezwolić Rzecznikowi Praw Obywatelskich na uzyskanie powyższych informacji pod warunkiem, że zobowiąże się on do ich nieujawniania.

4. W przypadku braku żądanej pomocy, Rzecznik Praw Obywatelskich informuje Parlament Europejski, który podejmuje stosowne ustalenia.

5. W miarę możliwości, Rzecznik Praw Obywatelskich poszukuje wraz z zainteresowaną instytucją lub organem odpowiedniego rozwiązania w celu wyeliminowania przypadków złego zarządzania oraz zaspokojenia skargi.

6. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza, że złe zarządzanie miało miejsce, informuje zainteresowaną instytucję lub organ, przygotowując, w razie potrzeby, projekt zaleceń. Poinformowana w ten sposób instytucja lub organ przesyła Rzecznikowi Praw Obywatelskich w ciągu trzech miesięcy szczegółową opinię.

7. Rzecznik Praw Obywatelskich przekazuje Parlamentowi Europejskiemu oraz zainteresowanej instytucji lub organowi raport. Może w nim zawrzeć zalecenia. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje skarżącego o wyniku dochodzeń, o opinii wyrażonej przez zainteresowaną instytucję lub organ oraz o wszelkich zaleceniach przez siebie sformułowanych.

8. Pod koniec każdej rocznej sesji Rzecznik Praw Obywatelskich przekazuje Parlamentowi Europejskiemu raport dotyczący wyników swoich dochodzeń.

Artykuł 4

1. Rzecznik Praw Obywatelskich oraz jego personel, do których stosuje się art. 287 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, art. 47 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz art. 194 Traktatu ustanawiającego Europejską Agencję Energii Atomowej, są zobowiązani do nieujawniania informacji lub dokumentów uzyskanych w trakcie prowadzonych przez siebie dochodzeń. Powinni oni również traktować w sposób poufny wszelkie informacje, które mogą wyrządzić szkodę skarżącemu lub jakiegokolwiek innej zainteresowanej osobie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli, w trakcie prowadzonych dochodzeń, Rzecznik Praw Obywatelskich dowie się o faktach, które jego zdaniem mogą odnosić się do prawa karnego, niezwłocznie informuje właściwe organy krajowe za pośrednictwem stałych przedstawicielstw Państw Członkowskich przy Wspólnotach Europejskich oraz, w razie potrzeby, instytucję Wspólnoty właściwą dla danego urzędnika lub pracownika, która może zastosować art. 18 ust. 2 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich. Rzecznik Praw Obywatelskich może również poinformować zainteresowaną instytucję lub organ Wspólnoty o faktach kwestionujących zachowanie członka jej personelu z dyscyplinarnego punktu widzenia.

Artykuł 5

Jeżeli może to pomóc w bardziej efektywnym prowadzeniu dochodzeń oraz lepiej chronić prawa i interesy osób skarżących, Rzecznik Praw Obywatelskich może współpracować z organami tego samego rodzaju w niektórych Państwach Członkowskich, pod warunkiem przestrzegania obowiązujących przepisów kra-

jowych. Rzecznik Praw Obywatelskich nie może tymi sposobami żądać wglądu do dokumentów, do których nie ma dostępu zgodnie z art. 3.

Artykuł 6

1. Rzecznika Praw Obywatelskich mianuje Parlament Europejski po każdych wyborach do Parlamentu Europejskiego, na okres trwania jego kadencji. Rzecznik Praw Obywatelskich może zostać wybrany na kolejną kadencję.

2. Rzecznika Praw Obywatelskich wybiera się spośród osób będących obywatelami Unii, korzystających z pełni praw obywatelskich i politycznych, zapewniających wszelkie gwarancje niezależności oraz spełniających warunki niezbędne dla wykonywania najwyższych urzędów sądowych w państwie ich pochodzenia lub posiadających uznane kompetencje i doświadczenie do podjęcia obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich.

Artykuł 7

1. Rzecznik Praw Obywatelskich kończy wykonywanie swoich obowiązków wraz z upływem swojej kadencji, rezygnacji lub odwołania.

2. Z wyjątkiem przypadku odwołania, Rzecznik Praw Obywatelskich nadal wykonuje swoje obowiązki do czasu powołania jego następcy.

3. W przypadku przedterminowego zakończenia wykonywania obowiązków, następcę mianuje się w ciągu trzech miesięcy od opróżnienia urzędu na okres pozostały do końca kadencji parlamentarnej.

Artykuł 8

Rzecznik Praw Obywatelskich, który przestał spełniać warunki wymagane do wykonywania jego obowiązków lub jest winien poważnych uchybień, może zostać odwołany przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich na wniosek Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 9

1. Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swoje obowiązki w sposób całkowicie niezależny, w interesie ogólnym Wspólnot i obywateli Unii. Wykonując swoje obowiązki nie występuje o instrukcje jakiegokolwiek rządu lub innego organu, ani nie akceptuje ich. Powstrzymuje się od jakiegokolwiek działań niezgodnych z charakterem wykonywanych obowiązków.

2. Przejmując obowiązki Rzecznik Praw Obywatelskich składa uroczystą przysięgę przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, że będzie wykonywać swoje obowiązki w sposób całkowicie niezależny i bezstronny, a podczas i po zakończeniu swojej kadencji będzie przestrzegać zobowiązań z nich

wynikających, w szczególności obowiązku uczciwości i ostrożności w odniesieniu do przyjmowania, po zakończeniu kadencji, pewnych stanowisk lub korzyści.

Artykuł 10

1. W trakcie kadencji Rzecznik Praw Obywatelskich nie może wykonywać żadnych funkcji politycznych lub administracyjnych ani zajmować jakichkolwiek innych stanowisk, zarówno wynagradzanych, jak i niewynagradzanych.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich posiada tę samą pozycję pod względem wynagrodzenia, świadczeń i uprawnień emerytalnych, co sędzia Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

3. Do Rzecznika Praw Obywatelskich i urzędników oraz pracowników jego sekretariatu stosuje się odpowiednio art. 12–15 i art. 18 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich.

Artykuł 11

1. Rzecznika Praw Obywatelskich wspomaga sekretariat, którego szefa mianuje rzecznik.

2. Urzędnicy i pracownicy sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich podlegają zasadom i uregulowaniom stosowanym do urzędników i innych pracowników Wspólnot Europejskich. Ich liczbę przyjmuje się corocznie w ramach procedury budżetowej.

3. Urzędnicy Wspólnot Europejskich i Państw Członkowskich powołani do składu sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich są delegowani w interesie służby. Gwarantuje się im automatyczny powrót do ich pierwotnych instytucji.

4. W sprawach dotyczących personelu, Rzecznik Praw Obywatelskich posiada identyczny status jak instytucje w rozumieniu art. 1 Regulaminu Pracowniczego Wspólnot Europejskich.

Artykuł 12

(uchylony)

Artykuł 13

Siedzibą Rzecznika Praw Obywatelskich jest siedziba Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 14

Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje przepisy wykonawcze do niniejszej decyzji.

Artykuł 15

Pierwszy Rzecznik Praw Obywatelskich, który zostanie powołany po wejściu w życie Traktatu UE, zostanie powołany na okres pozostały do końca kadencji Parlamentu.

Artykuł 16

(uchylony)

Artykuł 17

Niniejsza decyzja podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Wchodzi ona w życie z dniem jej publikacji.

B. Decyzja europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie przyjęcia przepisów wykonawczych²

Artykuł 1

Definicje

W niniejszych przepisach wykonawczych:

- a) „zainteresowana instytucja” oznacza instytucję lub organ Wspólnoty, która jest celem skargi lub dochodzenia z własnej inicjatywy;
- b) „Statut” oznacza regulacje i ogólne warunki dotyczące wykonywania obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich.

Artykuł 2

Przyjmowanie skarg

1. Skargi są identyfikowane, rejestrowane i numerowane po ich przyjęciu.
2. Potwierdzenie przyjęcia jest wysyłane do wnoszącego skargę. Zawiera ono numer ewidencyjny skargi oraz wskazuje prawnika, który zajmuje się sprawą.
3. Petycja przekazana Rzecznikowi Praw Obywatelskich przez Parlament Europejski za zgodą autora petycji jest traktowana jako skarga.
4. W stosownych przypadkach oraz za zgodą skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich może przekazać skargę Parlamentowi Europejskiemu w celu potraktowania jej jako petycji.
5. W stosownych przypadkach oraz za zgodą skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich może przekazać skargę innemu właściwemu organowi.

---

² Przyjęta dnia 16 października 1997 r.

Artykuł 3

Dopuszczalność skarg

1. Na podstawie kryteriów ustanowionych w Traktacie i Statucie, Rzecznik Praw Obywatelskich określa, czy skarga leży w zakresie jego kompetencji, a jeśli tak, to czy jest dopuszczalna. Może on zażądać od skarżącego przedstawienia dodatkowych informacji lub dokumentów przed wydaniem decyzji.

2. Jeżeli skarga nie leży w zakresie jego kompetencji lub jest niedopuszczalna, Rzecznik Praw Obywatelskich zamyka sprawę skargi. Informuje skarżącego o swojej decyzji oraz o powodach jej wydania. Rzecznik Praw Obywatelskich może poinformować skarżącego o możliwości zwrócenia się do innego organu.

Artykuł 4

Dochodzenia w sprawie dopuszczalnych skarg

1. Rzecznik Praw Obywatelskich podejmuje decyzję, czy istnieją wystarczające powody uzasadniające przeprowadzenie dochodzenia w sprawie dopuszczalnej skargi.

2. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich nie znajdzie wystarczających powodów do przeprowadzenia dochodzenia, zamyka sprawę skargi i informuje o powyższym skarżącego.

3. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich znajduje wystarczające powody do przeprowadzenia dochodzenia informuje o powyższym skarżącego i zainteresowaną instytucję. Przekazuje on kopię skargi zainteresowanej instytucji oraz wzywa ją do przedstawienia opinii w terminie, który zazwyczaj nie przekracza trzech miesięcy. Wezwanie wystosowane do zainteresowanej instytucji może wskazywać na szczegółowe aspekty skargi lub szczegółowe kwestie, których powinna dotyczyć opinia.

4. Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła opinię zainteresowanej instytucji skarżącemu, chyba że uzna to, w szczególnym przypadku, za niewłaściwe. Skarżący ma szansę przekazania uwag do Rzecznika Praw Obywatelskich w ciągu określonego terminu, który zazwyczaj nie przekracza jednego miesiąca.

5. Po rozpatrzeniu opinii oraz wszelkich uwag wniesionych przez skarżącego, do którego opinia została wysłana, Rzecznik Praw Obywatelskich może zdecydować albo o zamknięciu sprawy, wydając uzasadnioną decyzję, albo o kontynuowaniu dochodzenia. Informuje o powyższym skarżącego i zainteresowaną instytucję.

Artykuł 5

Uprawnienia dochodzeniowe

1. Z uwzględnieniem warunków ustanowionych w Statucie, Rzecznik Praw Obywatelskich może wezwać instytucje i organy Wspólnoty oraz władze Państw

Członkowskich do przedstawienia w rozsądnym terminie informacji lub dokumentów do celów prowadzenia dochodzenia.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich może przejrzeć akta zainteresowanej instytucji Wspólnoty w celu sprawdzenia, czy odpowiedziała ona w sposób dokładny i wyczerpujący. Rzecznik Praw Obywatelskich może zrobić kopie całości akt lub niektórych dokumentów. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje skarżącego o odbytej inspekcji.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich może zażądać od urzędników lub innych pracowników instytucji lub organów Wspólnoty przedstawienia dowodów na warunkach określonych w Statucie.

4. Rzecznik Praw Obywatelskich może zażądać od instytucji i organów Wspólnoty umożliwienia mu prowadzenia dochodzenia na miejscu.

5. Rzecznik Praw Obywatelskich może zamówić opracowania lub ekspertyzy, jakie uzna za niezbędne dla pomyślnego przeprowadzenia dochodzenia.

Artykuł 6

Rozstrzygnięcia polubowne

1. W przypadku stwierdzenia przez Rzecznika Praw Obywatelskich złego zarządzania, współpracuje on, w miarę możliwości, z zainteresowaną instytucją w poszukiwaniu polubownego rozstrzygnięcia w celu wyeliminowania złego zarządzania i dania satysfakcji wnoszącemu skargę.

2. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich uzna, że taka współpraca jest pomyślna, zamyka sprawę, wydając umotywowaną decyzję. O powyższej decyzji informuje skarżącego i zainteresowaną instytucję.

3. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich uzna, że polubowne rozstrzygnięcie sprawy nie jest możliwe, lub że poszukiwanie polubownego rozstrzygnięcia nie dało pozytywnego wyniku, albo zamyka sprawę wydając umotywowaną decyzję, która może zawierać krytyczną uwagę, albo przygotowuje raport zawierający projekt zaleceń.

Artykuł 7

Uwagi krytyczne

1. Rzecznik Praw Obywatelskich czyni uwagi krytyczne w przypadku gdy uzna że:

a) nie jest już możliwe wyeliminowanie przez zainteresowaną instytucję lub organ przypadku złego zarządzania i

b) przypadek złego zarządzania nie ma implikacji ogólnych.

2. W przypadku zamknięcia sprawy przez Rzecznika Praw Obywatelskich w drodze uwagi krytycznej, informuje on o swojej decyzji skarżącego oraz zainteresowaną instytucję.

Artykuł 8

Raporty zawierające projekty zaleceń

1. Rzecznik Praw Obywatelskich przygotowuje raport zawierający projekty zaleceń dla instytucji lub organu, w przypadku gdy uzna, że:

a) istnieje możliwość wyeliminowania przez zainteresowaną instytucję lub organ przypadku złego zarządzania i

b) przypadek złego zarządzania ma implikacje ogólne.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła kopię raportu oraz projekty zaleceń zainteresowanej instytucji i obywatelowi.

3. Zainteresowana instytucja przesyła Rzecznikowi Praw Obywatelskich szczegółową opinię w ciągu trzech miesięcy. Szczegółowa opinia może składać się z przyjęcia decyzji Rzecznika Praw Obywatelskich oraz opisu środków podjętych w celu wdrożenia zaleceń.

4. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich nie uzna szczegółowej opinii za zadowalającą, może przygotować raport dla Parlamentu Europejskiego, odnoszący się do przypadku złego zarządzania. Raport może zawierać zalecenia. Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła kopię raportu zainteresowanej instytucji i skarżącemu.

Artykuł 9

Dochodzenia z własnej inicjatywy

1. Rzecznik Praw Obywatelskich może podjąć decyzję w sprawie przeprowadzenia dochodzenia z własnej inicjatywy.

2. Uprawnienia dochodzeniowe Rzecznika Praw Obywatelskich przy prowadzeniu dochodzeń z własnej inicjatywy są identyczne jak w przypadku dochodzeń wszczętych na podstawie skargi.

3. Procedury w przypadku dochodzeń wszczętych na podstawie skargi stosuje się analogicznie do dochodzeń z własnej inicjatywy.

Artykuł 10

Sprawy proceduralne

1. Na wniosek skarżącego, Rzecznik Praw Obywatelskich nadaje skardze klauzulę poufności. Jeżeli uzna, że konieczna jest ochrona interesów skarżącego lub strony trzeciej, Rzecznik Praw Obywatelskich może nadać skardze klauzulę poufności z własnej inicjatywy.

2. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich uzna za stosowne, może podjąć działania w celu zapewnienia priorytetowego potraktowania skargi.

3. W przypadku wszczęcia postępowania prawnego w odniesieniu do spraw będących przedmiotem dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich, zamyka on sprawę. Wyniki wszelkich dochodzeń, jakie zostały przeprowadzone przez niego do tego czasu, archiwizuje się bez podejmowania dalszych działań.

4. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje odpowiednie organy krajowe oraz, w razie potrzeby, instytucję lub organ Wspólnoty o sprawach z zakresu prawa karnego, o których może powziąć informację w trakcie prowadzonego dochodzenia. Rzecznik Praw Obywatelskich może również poinformować instytucję lub organ Wspólnoty o faktach, które jego zdaniem, mogą uzasadniać postępowanie dyscyplinarne.

Artykuł 11

Raporty dla Parlamentu Europejskiego

1. Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawia Parlamentowi Europejskiemu roczny raport w sprawie wszystkich swoich działań, zawierający wyniki przeprowadzonych dochodzeń.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich może przygotować, podobnie jak raporty na podstawie art. 8 ust. 4, inne raporty specjalne dla Parlamentu Europejskiego, które uzna za właściwe w celu wykonania swoich obowiązków wynikających z Traktatu i Statutu.

3. Raporty roczne i specjalne Rzecznika Praw Obywatelskich mogą zawierać takie zalecenia, jakie uzna on za właściwe dla wypełnienia swoich obowiązków wynikających z Traktatów i ze Statutu.

Artykuł 12

Współpraca z krajowymi rzecznikami praw obywatelskich

Rzecznik Praw Obywatelskich może współpracować z rzecznikami praw obywatelskich i podobnymi organami w Państwach Członkowskich w celu zwiększenia efektywności prowadzonych przez siebie dochodzeń oraz dochodzeń prowadzonych przez rzeczników praw obywatelskich i podobne organy w Państwach Członkowskich oraz dla zapewnienia większej ochrony praw i interesów, zgodnie z prawem Unii Europejskiej i Wspólnoty Europejskiej.

Artykuł 13

Prawo skarżącego do wglądu do akt

1. Skarżący ma prawo zobaczyć akta Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące jego skargi, z zastrzeżeniem ust. 3 niniejszego artykułu.

2. Skarżący może wykonywać swoje prawo wglądu do akt na miejscu. Może zwrócić się do Rzecznika Praw Obywatelskich o dostarczenie kopii całości akt lub tylko niektórych dokumentów.

3. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich przegląda akta zainteresowanej instytucji lub przyjmuje dowody od świadków, zgodnie z art. 5 ust. 2 i 3, skarżący nie ma dostępu do żadnego poufnego dokumentu ani żadnej poufnej informacji, uzyskanych w wyniku inspekcji lub przesłuchania.

Artykuł 14

Publiczny dostęp do dokumentów posiadanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich

1. Publiczność ma dostęp do niepublikowanych dokumentów posiadanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich, z zastrzeżeniem warunków i ograniczeń ustanowionych rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001³ w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji oraz z zastrzeżeniem ust. 2 niniejszego artykułu.

2. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich przegląda akta zainteresowanej instytucji lub przyjmuje dowody od świadków, zgodnie z art. 5 ust. 2 i 3, skarżący nie ma dostępu do żadnego poufnego dokumentu ani żadnej poufnej informacji, uzyskanych w wyniku inspekcji lub przesłuchania.

3. Wnioski w sprawie dostępu do dokumentów składa się na piśmie (list, fax, e-mail), w sposób dostatecznie precyzyjny, aby dokument mógł zostać zidentyfikowany.

4. Dostęp do następujących dokumentów przyznaje się automatycznie, z wyjątkiem gdy dotyczą one skarg określonych jako poufne, zgodnie z art. 10 ust. 1:

- a) generalny rejestr skarg,
- b) skargi i dokumenty załączone do nich przez skarżących,
- c) opinie i opinie szczegółowe zainteresowanych instytucji oraz wszelkie uwagi do nich wniesione przez skarżących,
- d) decyzje Rzecznika Praw Obywatelskich zamykające sprawy;
- e) raporty i projekty zaleceń, przygotowane zgodnie z art. 8.

5. Dostęp umożliwiany jest natychmiast poprzez dostarczenie kopii. Rzecznik Praw Obywatelskich może wprowadzić rozsądne opłaty za dostarczanie kopii. Metoda obliczania wszelkich opłat podlega wyjaśnieniu.

6. Dostęp do dokumentów wymienionych w ust. 4 niniejszego artykułu jest zapewniany szybko. Decyzje w sprawie wniosków o publiczny dostęp do innych dokumentów podejmuje się w ciągu 15 dni roboczych od otrzymania wniosku

7. W przypadku odmowy na wniosek o dostęp do dokumentu w całości lub w części, podaje się uzasadnienie odmowy.

Artykuł 15

Języki

1. Skarga może być wniesiona do Rzecznika Praw Obywatelskich w każdym z języków urzędowych Unii. Rzecznik Praw Obywatelskich nie musi rozpatrywać skarg wniesionych w innych językach.

---

³ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 30 maja 2001, dotyczące publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.05.2001, str. 43).

2. Językiem postępowania prowadzonego przez Rzecznika Praw Obywatelskich jest jeden z języków urzędowych Unii; w przypadku skargi jest to język urzędowy, w którym została ona sporządzona.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich określa, jakie dokumenty powinny zostać sporządzone w języku postępowania.

4. Korespondencja z władzami Państw Członkowskich jest prowadzona w języku urzędowym danego państwa.

5. Raport roczny, raporty specjalne oraz, o ile to możliwe, inne dokumenty publikowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich, sporządza się we wszystkich językach urzędowych.

Artykuł 16

Publikacja raportów

1. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich publikuje w Dzienniku Urzędowym ogłoszenia o przyjęciu raportu rocznego i raportów specjalnych, podając do publicznej wiadomości, w jaki sposób zainteresowani mogą mieć dostęp do pełnych tekstów dokumentów.

2. Wszelkie raporty i streszczenia Rzecznika Praw Obywatelskich, dotyczące skarg poufnych, publikuje się w formie, która nie pozwala zidentyfikować skarżącego.

Artykuł 17

Wejście w życie

1. Postanowienia wykonawcze przyjęte 16 października 1997 zostają uchylone.

2. Niniejsza decyzja wchodzi w życie 1 stycznia 2003.

3. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego zostaje poinformowany o przyjęciu niniejszej decyzji. Ogłoszenie zostaje także opublikowane w Dzienniku Urzędowym.

Załącznik XI

ZAPOBIEGANIE OSZUSTWOM, KORUPCJI ORAZ WSZELKIM NIELEGALNYM DZIAŁANIOM NA SZKODĘ INTERESÓW WSPÓLNOT

Decyzja Parlamentu Europejskiego dotycząca zasad i warunków prowadzenia wewnętrznych dochodzeń w sprawie zapobiegania oszustwom, korupcji i wszelkim nielegalnym działaniom na szkodę interesów Wspólnot¹

Parlament Europejski,

mając na względzie Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności jego art. 199,

¹ Przyjęta dnia 18 listopada 1999 r.

mając na względzie Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, a w szczególności jego art. 25,

mając na względzie Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, a w szczególności jego art. 112,

mając na względzie swój Regulamin, a w szczególności jego art. 186 lit. c, a także zważywszy że:

rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady² oraz rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999³ dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejskie Biuro ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych przewidują, że Biuro inicjuje i prowadzi dochodzenia administracyjne w ramach instytucji, organów i urzędów oraz agencji utworzonych Traktatem WE lub Euratom lub na ich podstawie;

kompetencja Europejskiego Biura ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, określona przez Komisję, wykracza poza ochronę interesów finansowych i obejmuje wszelkie działania dotyczące konieczności zapewnienia ochrony interesów Wspólnoty przed nieprawidłowym postępowaniem, które może prowadzić do postępowania administracyjnego lub karnego;

zakres przeciwdziałania oszustwom powinien zostać poszerzony, a jego efektywność zwiększona poprzez zbadanie aktualnych doświadczeń w dziedzinie dochodzeń administracyjnych;

w związku z powyższym, na podstawie swojej autonomii administracyjnej, wszystkie instytucje, organy oraz urzędy i agencje powinny powierzyć Biuru zadanie prowadzenia wewnętrznych dochodzeń administracyjnych w celu wyjaśnienia poważnych sytuacji odnoszących się do wykonywania obowiązków służbowych, które mogą stanowić naruszenie zobowiązań urzędników i pracowników Wspólnot, o których mowa w art. 11, 12 akapit drugi i trzeci, art. 13, 14, 16 i 17, akapit pierwszy, Regulaminu Pracowniczego i zatrudnienia urzędników i innych pracowników Wspólnot Europejskich (zwanego dalej „regulaminem”), przynoszących szkodę interesom powyższych Wspólnot oraz mogących spowodować wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub, w stosownych przypadkach, karnego, lub poważnego naruszenia, o którym mowa w art. 22 Regulaminu lub naruszenie analogicznych obowiązków deputowanych lub personelu Parlamentu Europejskiego, niepodlegających odpowiednim postanowieniom Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, w szczególności Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów, dokumentów wykonawczych do nich oraz Regulaminu Pracowniczego;

powyższe dochodzenia powinny być prowadzone zgodnie z równoważnymi warunkami we wszystkich instytucjach, organach oraz urzędach i agencjach Wspólnoty; powierzenie tego zadania Biuru nie powinno wpływać na kompetencje powyższych instytucji, organów, urzędów lub agencji oraz w żaden sposób nie powinno umniejszać ochrony prawnej zainteresowanych osób;

² Dz.U. L 136, z 31.05.1999, str. 1.

³ Dz.U. L 136, z 31.05.1999, str. 8.

w oczekiwaniu na dokonanie zmiany w Regulaminie Pracowniczym, konieczne jest wprowadzenie praktycznych ustaleń przewidujących tryb współpracy członków instytucji i organów, kierowników urzędów i agencji oraz urzędników i pracowników instytucji, organów oraz urzędów i agencji w celu szybkiego przeprowadzenia wewnętrznych dochodzeń,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Obowiązek współpracy z Biurem

Sekretarz generalny, służby oraz wszyscy urzędnicy lub pracownicy Parlamentu Europejskiego powinni w pełni współpracować z funkcjonariuszami Biura oraz udzielać im wszelkiej pomocy niezbędnej dla prowadzenia dochodzeń. Mając na względzie powyższe, przekazują oni funkcjonariuszom Biura wszelkie użyteczne informacje i wyjaśnienia.

Z zastrzeżeniem odpowiednich postanowień Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, a w szczególności Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów oraz innych dokumentów wykonawczych do nich, deputowani w pełni współpracują z Biurem.

Artykuł 2

Obowiązek dostarczania informacji

Każdy urzędnik lub pracownik Parlamentu Europejskiego, który poweźmie informację o dowodzie dającym powód do zakładania istnienia ewentualnych przypadków oszustwa, korupcji lub wszelkiego innego działania przynoszącego szkodę interesom Wspólnot lub poważnych sytuacji odnoszących się do wykonywania obowiązków służbowych, które mogą stanowić naruszenie zobowiązań urzędników lub pracowników Wspólnot lub personelu niepodlegającego regulaminowi, mogących spowodować wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub, w stosownych przypadkach, karnego, niezwłocznie informują szefa swojej służby lub dyrektora generalnego lub, w razie potrzeby, sekretarza generalnego lub bezpośrednio Biuro, w przypadku urzędnika, pracownika lub członka personelu niepodlegającego Regulaminowi Pracowniczemu lub w przypadku naruszenia analogicznych obowiązków deputowanych, przewodniczącego Parlamentu Europejskiego.

Przewodniczący, sekretarz generalny, dyrektorzy generalni i szefowie służby Parlamentu Europejskiego przekazują niezwłocznie Biuru wszelkie dowody, o których powzięli informacje, wskazujące że można domniemywać istnienie nieprawidłowości, o których mowa w akapicie pierwszym.

Urzędnicy lub pracownicy Parlamentu Europejskiego nie mogą w żaden sposób być poddani nierównemu lub dyskryminacyjnemu traktowaniu w wyniku przekazania informacji, o których mowa w akapicie pierwszym i drugim.

Deputowani, którzy powzięli wiedzę o faktach, o których mowa w akapicie pierwszym, informują przewodniczącego Parlamentu lub, jeśli uznają to za celowe, bezpośrednio Biuro.

Niniejszy artykuł stosuje się z zastrzeżeniem wymogów dotyczących zachowania poufności ustanowionych prawem lub w Regulaminie Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 3

Pomoc służb ochrony

Na wniosek dyrektora Biura, służby ochrony Parlamentu wspomagają Biuro w prowadzeniu dochodzeń.

Artykuł 4

Immunitet i prawo do odmowy składania zeznań

Zasady dotyczące immunitetu parlamentarnego deputowanych oraz prawa do odmowy składania zeznań pozostają niezmienione.

Artykuł 5

Informowanie zainteresowanej strony

W przypadku pojawienia się ewentualnych implikacji dla deputowanego, urzędnika lub pracownika, zainteresowana strona jest szybko informowana, o ile nie przynosi to szkody dochodzeniu. W każdym przypadku nie można sporządzić wniosków zawierających nazwisko deputowanego, urzędnika lub pracownika Parlamentu Europejskiego, jeżeli dochodzenie zostało zakończone bez umożliwienia zainteresowanej stronie wyrażenia swojej opinii na temat wszystkich faktów, które jej dotyczą.

W przypadkach wymagających utrzymania absolutnej tajemnicy dla celów dochodzenia oraz wymagających skorzystania z procedur dochodzeniowych wchodzących w zakres kompetencji krajowego organu sądowego, spełnienie obowiązku wezwania deputowanego, urzędnika lub pracownika Parlamentu Europejskiego w celu przedstawienia ich opinii może zostać odroczone w porozumieniu odpowiednio z przewodniczącym PE, w przypadku deputowanego, lub z sekretarzem generalnym, w przypadku urzędnika lub pracownika.

Artykuł 6

Informacja w sprawie zamknięcia dochodzenia bez podejmowania dalszych działań

Jeżeli po zakończeniu dochodzenia wewnętrznego nie można wytoczyć sprawy przeciwko deputowanemu, urzędnikowi lub pracownikowi Parlamentu

Europejskiego, przeciwko któremu podnoszono zarzuty, dotyczące go wewnętrzne dochodzenie zamyka się bez podejmowania dalszych działań, na mocy decyzji dyrektora Biura, który informuje zainteresowaną stronę na piśmie.

Artykuł 7

Uchylenie immunitetu

Jakikolwiek wniosek, pochodzący od policji krajowej lub krajowego organu sądowego w sprawie uchylenia immunitetu sądowego urzędnika lub pracownika Parlamentu Europejskiego w związku z ewentualnym przypadkiem oszustwa, korupcji lub wszelkimi innymi nielegalnymi działaniami, przekazuje się dyrektorowi Biura w celu uzyskania jego opinii. Jeżeli wniosek w sprawie uchylenia immunitetu dotyczy deputowanego do Parlamentu Europejskiego, informuje się o powyższym Biuro.

Artykuł 8

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia przez Parlament Europejski.

Załącznik XII

KORZYSTANIE Z UPRAWNIENÍ WYKONAWCZYCH KOMISJI

*A. Wyciąg z uchwały Parlamentu Europejskiego¹
w sprawie umowy między Parlamentem Europejskim a Komisją
dotyczącej procedur wykonania decyzji Rady 1999/468/WE
z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej procedury
korzystania z uprawnień wykonawczych Komisji²*

Parlament Europejski,
zważywszy że:

art. 8 decyzji Rady z dnia 28 czerwca 1999 r. przyznaje Parlamentowi prawo do interwencji, jeśli uzna on, że uprawnienia wykonawcze zostały przekroczone oraz, zważywszy że w takich przypadkach Komisja powinna ponownie zbadać projekt środka wykonawczego, biorąc pod uwagę uchwałę Parlamentu oraz, zważywszy że Komisja powinna ponadto przedstawić informacje na temat działań, jakie zamierza podjąć w sprawie uchwały oraz ich przyczyn,

¹ Przyjęta dnia 17 lutego 2000 r.

² Dz.U. L 184, z 17.07.1999, str. 23.

art. 7 ust. 3 decyzji przewiduje pełne informowanie Parlamentu w sprawie porządku dziennego, projektów środków wykonawczych wynikających z aktów legislacyjnych przyjętych w drodze procedury współdecydowania, które zostały przekazane do komitetów, wyników głosowania, tymczasowego sprawozdania z posiedzeń, list uczestników w komitetach oraz projektów środków wykonawczych przekazanych Radzie,

nowa decyzja w sprawie procedury komitetowej* jedynie częściowo spełnia oczekiwania Parlamentu, jednakże stanowi rzeczywisty krok naprzód w porównaniu z sytuacją poprzednią,

Parlament i Komisja zdecydowały uzgodnić procedury wykonywania decyzji Rady oraz zważywszy, że powyższa umowa z Komisją szczególnie dotyczy wykonywania art. 7 ust. 3 w sprawie przedstawiania Parlamentowi informacji oraz art. 8 w sprawie jego prawa do interwencji,

1. Przyjmuje umowę załączoną do niniejszej uchwały;

2. Uznaje, że wszystkie „komitety”, które istniały przed wydaniem decyzji z dnia 28 czerwca 1999 r., powinny zostać zmienione zgodnie z nowymi procedurami, a tym samym popiera oświadczenie nr 2 Rady i Komisji³ w sprawie tej decyzji;

3. Stwierdza, że niniejsza umowa nie przynosi uszczerbku jego prawu do podjęcia jakiegokolwiek uchwały w sprawie jakiegokolwiek przedmiotu, szczególnie w przypadku, gdy sprzeciwia się on treści projektu środka wykonawczego; niniejsza umowa nie przynosi również uszczerbku jego prawu do sprzeciwienia się środkom wykonawczym, przedstawionym Radzie po niepowodzeniu procedury komitetowej (zgodnie z art. 88 Regulaminu Parlamentu);

4. Uznaje, że niniejsza umowa między Parlamentem a Komisją zastępuje poprzednie umowy (umowę Plumb–Delors z 1988 r., umowę Samland–Williamson z 1996 r. oraz zasady z 1994 r.⁴) i uznaje je za nieważne.

***B. Umowa między Parlamentem Europejskim a Komisją
dotycząca procedur wykonania decyzji Rady 1999/468/WE
z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej procedury
korzystania z uprawnień wykonawczych Komisji***

1. Zgodnie z art. 7 ust. 3 decyzji 1999/468/WE⁵, Parlament Europejski powinien być regularnie informowany przez Komisję na temat postępowania komitetów zaangażowanych w procedury komitetowe. W tym celu, powinien otrzymywać w tym samym czasie co członkowie komitetów oraz na tych samych warunkach, projekty porządku dziennego posiedzeń komitetów, projekty środków wykonawczych przekazanych do komitetów na podstawie pod-

---

* Procedura ta zwana jest również procedurą komitologiczną lub komitologią. Takie terminy zostały użyte w wersji francuskiej niniejszego Załącznika. Przypis – redakcja Zeszytów OIDE.

³ Dz.U. C 203, z 17.07.1999, str. 1.

⁴ Dz.U. C 102, z 4.04.1996, str. 1.

⁵ Dz.U. L 184, z 17.07.1999, str. 23.

stawowych dokumentów przyjętych na mocy procedury przewidzianej art. 251 Traktatu oraz wyniki głosowania i streszczenia zapisów z posiedzeń, jak również listy władz, do których należą osoby wyznaczone przez Państwa Członkowskie do ich reprezentacji.

2. Ponadto, Komisja zgadza się przekazywać do wiadomości Parlamentu Europejskiego, na wniosek właściwej komisji parlamentarnej, szczegółowe projekty środków dla wykonania podstawowych dokumentów, które, chociaż nie są przyjmowane zgodnie z procedurą współdecydowania, mają szczególne znaczenie dla Parlamentu Europejskiego. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 19 lipca 1999 r. (sprawa T-188/97, Rothmans przeciwko Komisji)⁶, Parlament Europejski może zażądać dostępu do protokołu z posiedzenia komitetu.

3. Parlament Europejski i Komisja uznają następujące umowy za zastąpione, a tym samym nie mające mocy między nimi: umowę Plumb-Delors z 1988 r., umowę Samland-Williamson z 1996 r. oraz zasady z 1994 roku.⁷

4. Po dokonaniu odpowiednich ustaleń technicznych, dokumenty wymienione w art. 7 ust. 3 decyzji 1999/468/WE będą przekazywane elektronicznie. Z dokumentami poufnymi należy postępować zgodnie z wewnętrznymi procedurami administracyjnymi określonymi przez każdą instytucję w celu zapewnienia wszelkich niezbędnych gwarancji.

5. Zgodnie z art. 8 decyzji 1999/468/WE, Parlament Europejski może wskazać, w uchwale ustanawiającej podstawy, na których się opiera dany środek wykonawczy, że projekt środka w celu wykonania dokumentu podstawowego przyjęty na mocy procedury określonej w art. 251 Traktatu przekracza uprawnienia wykonawcze przewidziane w tym podstawowym dokumencie.

6. Parlament Europejski podejmuje takie uchwały na posiedzeniach plenarnych. Powinien dysponować miesięcznym okresem, w którym może to uczynić, rozpoczynając od dnia otrzymania ostatecznej wersji projektu środków wykonawczych w wersjach językowych przekazanych do Komisji.

7. W przypadkach pilnych oraz w przypadku środków dotyczących bieżących spraw administracyjnych i/albo mających ograniczony czas obowiązywania, termin jest krótszy. Powyższy termin może być bardzo krótki w szczególnie pilnych przypadkach, a zwłaszcza z powodu ochrony zdrowia publicznego. Właściwy członek Komisji określa odpowiedni termin oraz go uzasadnia. Parlament Europejski może następnie skorzystać z procedury, zgodnie z którą zastosowanie art. 8 decyzji 1999/468/WE może zostać delegowane właściwej komisji parlamentarnej, z zachowaniem ww. terminu.

8. Po podjęciu przez Parlament Europejski uchwały wskazującej podstawy, na których się opiera, właściwy członek Komisji informuje Parlament Europejski lub, w razie potrzeby, właściwą komisję parlamentarną, o działaniach, jakie Komisja zamierza podjąć w powyższej sprawie.

⁶ [1999] ECR II-2463.

⁷ Dz.U. C 102, z 4.04.1996, str. 1.

9. Parlament Europejski wspiera cel i procedury określone w oświadczeniu nr 2 Rady i Komisji⁸. Oświadczenie ma na celu uproszczenie ustaleń wykonawczych Wspólnoty poprzez dostosowanie aktualnie obowiązujących procedur komitetowych z tymi zawartymi w decyzji 1999/468/WE.

Załącznik XIII

POROZUMIENIE RAMOWE W SPRAWIE STOSUNKÓW MIĘDZY PARLAMENTEM EUROPEJSKIM A KOMISJĄ¹

Parlament Europejski i Komisja Wspólnot Europejskich,
mając na względzie Traktat o Unii Europejskiej,
mając na względzie oświadczenia złożone przed Parlamentem Europejskim przez przewodniczącego Komisji od maja 1996 r.,

mając na względzie pisemne i ustne oświadczenia złożone przez każdego z kandydatów na komisarzy w trakcie przesłuchań przez komisje Parlamentu Europejskiego oraz ocenę powyższych kandydatów przedstawioną przez przewodniczących komisji po przesłuchaniach,

mając na względzie oświadczenie złożone przez kandydata na przewodniczącego Komisji przed Konferencją Przewodniczących w dniu 7 września 1999 r.,

mając na względzie program nowo wybranej Komisji przedstawiony dnia 14 września 1999 r. przez kandydata na przewodniczącego Komisji,

mając na względzie decyzję Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 1999 r.² w sprawie zatwierdzenia powołania pana Prodiego na przewodniczącego Komisji oraz powołania Komisji na okres pozostały do końca kadencji wygasającej dnia 22 stycznia 2000 r., oraz na kadencję urzędu biegnącą od dnia 23 stycznia 2000 r. do 22 stycznia 2005 r.,

mając na względzie art. 214 Traktatu WE,

mając na względzie Regulamin Parlamentu Europejskiego, a w szczególności jego art. 32 i 33,

zważywszy że Traktat o Unii Europejskiej ma przede wszystkim na celu umocnienie demokratycznej legitymizacji procesów decyzyjnych w Unii,

zważywszy że zatwierdzenie przez Parlament Europejski Komisji stanowi przykład stosunków zaufania, jakie powinny łączyć obydwie instytucje w trakcie trwania kadencji parlamentarnej,

zważywszy że niniejsze porozumienie ramowe nie wpływa na prawa i uprawnienia Parlamentu Europejskiego lub Komisji, lecz jego celem jest spowodowanie,

⁸ Dz.U. C 203, z 17.07.1999, str. 1.

¹ Zatwierdzone przez Konferencję Przewodniczących dnia 29 czerwca 2000 r.

² Dz.U. C 54, z 25.02.2000, str. 51.

aby były wykonywane jak najbardziej efektywnie w ramach jednolitych ram instytucjonalnych, opartych na art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, uzgadniają co następuje:

Zasady ogólne

1. W celu zaktualizowania kodeksu postępowania przyjętego w 1990 r. i zmienionego w 1995 r., obydwie instytucje uzgadniają poniższe środki mające na celu wzmocnienie odpowiedzialności i legitymizacji Komisji, w celu poszerzenia konstruktywnego dialogu i współpracy politycznej, ulepszenia przepływu informacji oraz konsultowania i informowania Parlamentu Europejskiego w sprawie reform administracyjnych Komisji. Uzgadniają również szereg szczegółowych środków wykonawczych w sprawie i) procesu legislacyjnego, ii) umów międzynarodowych i rozszerzenia, iii) przekazywania poufnych dokumentów i informacji Komisji. Powyższe środki wykonawcze są załączone do niniejszego porozumienia ramowego.

Poszerzenie konstruktywnego dialogu i współpracy politycznej

2. Przewodniczący i wiceprzewodniczący Komisji zobowiązują się przekazywać Konferencji Przewodniczących co sześć miesięcy raport, nakreślający polityczne wykonywanie programu pracy na dany rok oraz wszelkie aktualizacje uznane za konieczne z uwagi na aktualne i ważne politycznie wydarzenia.

3. Komisja będzie nadal przekazywać Parlamentowi Europejskiemu regularne raporty w sprawie działań podjętych w odpowiedzi na wnioski Parlamentu Europejskiego. Powyższe informacje będą przedstawiane co najmniej co trzy miesiące.

4. Komisja bierze pod uwagę wszelkie wnioski złożone zgodnie z art. 192 Traktatu WE przez Parlament Europejski do Komisji w sprawie przekazania wniosków legislacyjnych oraz zobowiązuje się przekazywać niezwłoczne i wystarczająco szczegółowe odpowiedzi na takie wnioski w ramach właściwej komisji parlamentarnej oraz, o ile to konieczne, podczas posiedzeń plenarnych Parlamentu Europejskiego.

5. Komisja, formułując swoją opinię w sprawie poprawek legislacyjnych Parlamentu Europejskiego dla Rady, zgodnie z art. 251 Traktatu WE, podejmuje się wziąć szczególnie pod uwagę zmiany przyjęte podczas drugiego czytania; jeżeli zdecyduje, z ważnych powodów oraz po zbadaniu przez Kolegium, o nieprzyjęciu lub niepopieraniu powyższych poprawek, wyjaśnia swoją decyzję przed Parlamentem Europejskim lub podczas kolejnego posiedzenia odpowiedniej komisji parlamentarnej.

6. Komisja zapewnia, w ramach swoich możliwości, aby Parlament Europejski był informowany oraz w pełni włączony w przygotowywanie i przebieg konferencji międzynarodowych.

7. Obejmująca urząd Komisja przedstawia, tak szybko jak to możliwe, swój program polityczny, zawierający wszelkie proponowane przez nią na okres jej kadencji wytyczne oraz ustanawia dialog z Parlamentem Europejskim.

8. Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu, w regularnych odstępach, raporty na temat wykonywania budżetu; Parlament Europejski podejmuje się rozpatrywania powyższych raportów na poziomie odpowiednich komisji.

Odpowiedzialność polityczna

9. Z zastrzeżeniem zasady kolegalności Komisji, każdy członek Komisji przyjmuje odpowiedzialność polityczną za działania w dziedzinie, za którą odpowiada.

10. Komisja przyjmuje, że w przypadku wyrażenia przez Parlament Europejski wotum nieufności dla członka Komisji (pod warunkiem politycznego wsparcia dla takiej opinii, zarówno pod względem meritum, jak i formy), przewodniczący Komisji rozważy poważnie, czy nie zażądać od członka rezygnacji.

11. Przewodniczący Komisji niezwłocznie informuje Parlament Europejski o wszelkich decyzjach dotyczących przyznania zakresu odpowiedzialności jakimkolwiek członkowi Komisji. W przypadku merytorycznych zmian dotyczących danego komisarza (takich jak przyznanie całkowicie nowej teki lub ważnych nowych odpowiedzialności), komisarz taki staje przed odpowiedzialnością komisją parlamentarną na jej wniosek.

Przepływ informacji

12. Komisja w pełni i niezwłocznie informuje Parlament Europejski o swoich propozycjach i inicjatywach w dziedzinach legislacyjnej i budżetowej, jak również, w ramach swoich możliwości, w dziedzinach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

We wszystkich dziedzinach, w których Parlament Europejski pełni funkcję legislacyjną lub działa jako gałąź władzy budżetowej, powinien być on informowany, w tym samym czasie co Rada, na każdym etapie procedur legislacyjnych i budżetowych.

13. Komisja nie ujawnia żadnych inicjatyw legislacyjnych ani żadnych ważnych inicjatyw lub decyzji przed pisemnym poinformowaniem Parlamentu Europejskiego o nich, a w przypadku tematów ważnych z punktu widzenia politycznego, w porozumieniu z Parlamentem Europejskim, proponuje poinformowanie Parlamentu:

– albo podczas posiedzenia plenarnego, w przypadku gdy Parlament Europejski obraduje,

– albo przed Konferencją Przewodniczących, która w takim przypadku jest otwarta dla wszystkich deputowanych do Parlamentu Europejskiego,

– albo poprzez poinformowanie w odpowiedni sposób przewodniczących odpowiednich komisji parlamentarnych, którzy mogą zwołać posiedzenie zainteresowanej komisji.

Szczegółowe warunki zostaną określone w Załączniku 3 dotyczącym informacji poufnych.

14. Każdy komisarz zapewnia regularny i bezpośredni przepływ informacji między komisarzem oraz przewodniczącym zainteresowanej komisji parlamentarnej.

15. Komisja, w ramach swoich możliwości, zapewnia, aby Parlament Europejski był szybko i w pełni informowany na wszystkich etapach przygotowywania, negocjowania i zawierania umów międzynarodowych, w taki sposób, aby umożliwić Komisji uwzględnienie opinii Parlamentu Europejskiego zgodnie z postanowieniami Załącznika 2.

16. Wykonując swoje obowiązki wynikające z Traktatu w odniesieniu do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz współpracy policji i sądowej w sprawach karnych, Komisja podejmuje środki w celu zwiększenia zaangażowania Parlamentu Europejskiego w powyższych dziedzinach, w taki sposób, aby umożliwić Komisji jak najdalej idące uwzględnienie opinii Parlamentu Europejskiego.

17. W związku z corocznym absolutorium regulowanym art. 276 Traktatu WE, Parlament Europejski i Komisja uzgadniają, że Komisja przekazuje wszelkie informacje niezbędne dla nadzorowania wykonania budżetu za dany rok, jakich zażąda w tym celu przewodniczący komisji parlamentarnej odpowiedzialnej za procedurę absolutorium, zgodnie z Załącznikiem VI do Regulaminu Parlamentu Europejskiego.

W przypadku pojawienia się nowych aspektów dotyczących poprzednich lat, za które absolutorium zostało już udzielone, Komisja przekazuje wszelkie niezbędne informacje w sprawie w celu osiągnięcia rozwiązania, które byłoby do przyjęcia dla obydwu stron.

18. W przypadku rozpowszechnienia poza instytucjami dokumentu wewnętrznego Komisji, o którym Parlament Europejski nie został poinformowany zgodnie z pkt 13 niniejszego porozumienia ramowego, przewodniczący Parlamentu Europejskiego może zażądać, aby dany dokument został niezwłocznie przekazany do Parlamentu Europejskiego w celu poinformowania o nim każdego deputowanego do Parlamentu Europejskiego, który tego zażąda.

Procedury parlamentarne

19. Komisja zapewnia, co do zasady, aby komisarz odpowiedzialny był obecny, zawsze gdy zażąda tego Parlament Europejski, podczas posiedzeń plenarnych w zakresie tych punktów porządku dziennego, które wchodzą w zakres jego kompetencji.

20. W celu zapewnienia obecności komisarzy, Parlament Europejski zobowiązuje się podjąć wszelkie działania dla utrzymania swoich ostatecznych projektów porządku dziennego.

21. W przypadku zmiany przez Parlament Europejski jego projektu porządku dziennego po posiedzeniu Konferencji Przewodniczących, które decyduje o ostatecznym projekcie porządku dziennego sesji miesięcznej lub w przypadku przeniesienia punktu w ramach porządku dziennego w trakcie sesji miesięcznej, Komisja doloży wszelkich starań w celu zapewnienia obecności właściwego komisarza.

22. Komisja może zaproponować włączenie punktów do porządku dziennego nie później niż podczas posiedzenia Konferencji Przewodniczących, które decyduje o ostatecznym projekcie porządku dziennego sesji miesięcznej. Parlament Europejski w jak największym zakresie uwzględnia takie propozycje.

23. Wnioski komisarzy w sprawie złożenia oświadczenia podczas posiedzenia plenarnego, zgodnie z art. 37 Regulaminu Parlamentu Europejskiego, włącza się, o ile to możliwe, do porządku dziennego kolejnej sesji miesięcznej.

24. Co do zasady, komisarz właściwy dla punktu rozpatrywanego w komisji parlamentarnej jest obecny podczas posiedzenia odpowiedniej komisji, jeżeli został zaproszony.

Każdy członek Komisji zostanie wysłuchany na swój wniosek.

Jeżeli obecność członka Komisji nie jest wyraźnie wymagana podczas posiedzenia komisji parlamentarnej, Komisja zapewnia, aby był on reprezentowany przez właściwego urzędnika na wyższym szczeblu.

Reformy administracyjne

25. Komisja ustanawia odpowiednie mechanizmy w celu informowania Parlamentu Europejskiego oraz prowadzenia z nim regularnego konstruktywnego dialogu, na temat przeprowadzanych reform administracyjnych Komisji.

26. Wszelki kodeks postępowania dla komisarzy jest niezwłocznie przekazywany Parlamentowi Europejskiemu. Jego wykonywanie podlega regularnej kontroli.

Postanowienia końcowe

27. Parlament Europejski i Komisja zobowiązują się do zwiększenia współpracy w dziedzinie informacji i łączności. Mogą one koordynować swoje odpowiednie działania w ramach Międzyinstytucjonalnej Grupy Roboczej ds. Informacji i Łączności. W związku z powyższym mogą przygotowywać wspólne działania mające na celu podnoszenie świadomości obywateli oraz zapewniają właściwą koordynację swoich działań informacyjnych przy poszanowaniu autonomii oraz odrębnej roli każdej instytucji.

28. Okresowa ocena stosowania niniejszego porozumienia ramowego będzie przeprowadzana przez obydwie instytucje.

29. Wszelkie szczegółowe środki określają załączniki.

ZAŁĄCZNIK 1

Postanowienia szczegółowe w sprawie procesu legislacyjnego

1. Wykonując powyższe porozumienie ramowe, oraz w oparciu o doświadczenia z kodeksów postępowania między Komisją a Parlamentem Europejskim z lat 1990 i 1995³, obydwie instytucje uzgadniają następujące postanowienia szczegółowe dotyczące postępowania w procesie legislacyjnym.

Planowanie legislacyjne i roczny program legislacyjny

2. Przygotowując swój roczny program legislacyjny Komisja uwzględnia, tak dalece jak to możliwe, wskazówki przedstawione przez Parlament Europejski. Komisja przedstawia swój program w czasie wystarczającym na umożliwienie przeprowadzenia szerokiej debaty społecznej na temat jego treści. Informuje wystarczająco szczegółowo o tym, co przewiduje dokładnie każdy punkt programu, w celu uwzględnienia powyższego przez Parlament Europejski w jego własnym planowaniu legislacyjnym. Komisja poinformuje niezwłocznie grupę roboczą ds. koordynacji międzyinstytucjonalnej w przypadku stwierdzenia opóźnień w przedstawieniu jakiegokolwiek szczegółowej propozycji lub dokumentu w przyjętym programie, z zastrzeżeniem kompetencji Komisji.

Wybór podstawy prawnej

3. Komisja zobowiązuje się do informowania Parlamentu Europejskiego, w tym samym czasie co Rady, o wszelkich propozycjach zmieniających podstawy prawne w trakcie procesu podejmowania decyzji.

4. Komisja uwzględnia, tak dalece jak to możliwe, wszelkie zmiany w podstawach prawnych swoich propozycji zawarte w poprawkach Parlamentu Europejskiego. Komisja zobowiązuje się do podania szczegółowych przyczyn swojego stanowiska.

Ogólne procedury legislacyjne

5. Komisja i Parlament Europejski zapewniają pełne wykonanie Wspólnej deklaracji w sprawie praktycznych ustaleń dotyczących nowej procedury współdecydowania (art. 251 Traktatu WE), podpisanej przez Parlament Europejski, Radę i Komisję dnia 5 maja 1999 r.⁴

6. Komisja regularnie informuje odpowiednią komisję parlamentarną w sprawie głównych stanowisk pojawiających się w dyskusjach w ramach organów Rady, a szczególnie w przypadku, gdy odbiegają one od propozycji pierwotnej, oraz przekazuje wszelkie poprawki Komisji do pierwotnych propozycji, na

³ Dz.U. C 89, z 10.04.1995, str. 68.

⁴ Dz.U. C 279, z 1.10.1999, str. 230.

podstawie których Rada kontynuuje swoje debaty. Komisja informuje Parlament Europejski, tak szybko jak to możliwe, o przyjęciu pozytywnej opinii w sprawie poprawek Rady do jej propozycji.

7. W przypadku procedur legislacyjnych, które nie zakładają współdecydowania:

i) Komisja zapewnia, aby organom Rady przypominano we właściwym czasie, by nie zawierały porozumienia politycznego w sprawie jej propozycji przed wydaniem opinii przez Parlament Europejski. Komisja prosi o przeprowadzenie debaty na szczeblu ministerialnym po przyznaniu rozsądnego czasu członkom Rady w celu omówienia opinii Parlamentu Europejskiego.

ii) Komisja zapewnia, aby Rada stosowała zasady rozwinięte przez Trybunał Sprawiedliwości a wymagające ponownej konsultacji z Parlamentem Europejskim, jeżeli Rada wprowadza zasadnicze zmiany w propozycji Komisji. Komisja informuje Parlament Europejski o każdym przypadku przypomnienia Radzie potrzeby przeprowadzenia ponownych konsultacji.

iii) Komisja zobowiązuje się, w razie potrzeby, do wycofania propozycji legislacyjnej, która została odrzucona przez Parlament Europejski. Jeżeli z ważnych przyczyn oraz po rozpatrzeniu przez Kolegium, Komisja zadecyduje o utrzymaniu propozycji, wyjaśnia powody powyższej decyzji w oświadczeniu przed Parlamentem Europejskim.

iv) W celu polepszenia planowania legislacyjnego Parlament Europejski zobowiązuje się do:

– wyznaczania sprawozdawców w sprawie przyszłych propozycji w miarę możliwości zaraz po przyjęciu programu legislacyjnego;

– rozważenia wniosków o przeprowadzenie ponownej konsultacji jako spraw absolutnie priorytetowych, pod warunkiem, że otrzymał wszelkie niezbędne informacje;

– uwzględnienia priorytetów uznanych przez Komisję i Radę przy planowaniu ich działań;

– planowania sekcji legislacyjnych swojego porządku dziennego, tak aby dostosowywać je do bieżącego programu legislacyjnego oraz do uchwał, jakie podjął w sprawie powyższego programu;

– przestrzegania rozsądnych terminów, o ile jest to pożyteczne dla procedury, przy wydawaniu swojej opinii podczas pierwszego czytania w ramach procedur współpracy i współdecydowania lub swoich opinii w ramach procedury konsultacji.

8. W przypadku unieważnienia aktu przez Trybunał, jeżeli nadal wywołuje on skutki prawne, Komisja zobowiązuje się do przedstawienia zmodyfikowanej propozycji aktu legislacyjnego, stanowiącego wykonanie orzeczenia Trybunału.

Komisja z wyprzedzeniem przekazuje pełną informację Parlamentowi Europejskiemu w przypadku zamiaru przyjęcia środków wykonawczych na podstawie aktu, który został unieważniony, lecz nadal wywołuje skutki prawne, w celu zapewnienia uwzględnienia uwag Parlamentu Europejskiego.

9. Komisja informuje z wyprzedzeniem Parlament Europejski i Radę o wycofaniu swojej propozycji.

Szczegółowe uprawnienia legislacyjne Komisji

10. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu pełne i terminowe informacje dotyczące aktów przyjmowanych przez Komisję, które wchodzą w zakres jej własnych uprawnień legislacyjnych.

Uprawnienia wykonawcze

11. Wykonanie decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej procedury korzystania z uprawnień wykonawczych Komisji⁵ regulowane jest porozumieniem między Parlamentem Europejskim a Komisją dotyczącym procedur wykonania powyższej decyzji⁶.

Parlament Europejski i Komisja zapewniają ścisłe wykonywanie powyższego porozumienia.

12. Kodeks postępowania w sprawie wdrażania polityk strukturalnych przez Komisję (2000–2006) podpisany dnia 6 maja 1999 r.⁷ nadal ma zastosowanie do wdrażania aktów obejmujących Fundusze Strukturalne.

Kontrola stosowania prawa Wspólnoty

13. Oprócz szczegółowych raportów oraz rocznego raportu w sprawie stosowania prawa Wspólnoty, Komisja, na wniosek odpowiedniej komisji parlamentarnej, informuje ustnie Parlament Europejski o etapie osiągniętym w procedurze począwszy od etapu przesłania uzasadnionej opinii oraz, w przypadkach kiedy wszczęto procedury w sprawie niepoinformowania o środkach wykonawczych do dyrektywy lub nieprzestrzegania orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości, od etapu formalnego powiadomienia.

Obydwie instytucje uzgadniają, że będą wymieniać wszelkie istotne informacje dotyczące planowania legislacyjnego oraz organizacji procedur legislacyjnych w ramach grupy roboczej ds. koordynacji międzyinstytucjonalnej.

ZAŁĄCZNIK 2

Przekazywanie Parlamentowi Europejskiemu informacji w sprawie umów międzynarodowych i rozszerzenia oraz zaangażowanie Parlamentu w tym zakresie

1. W celu umożliwienia bardziej szczegółowego wykonania ogólnych zasad zawartych w umowie ramowej oraz w oparciu o doświadczenie pkt 3.10

⁵ Dz.U. L 184, z 17.07.1999, str. 23.

⁶ Dz.U. L 256, z 10.10.2000, str. 19. Zob. Załącznik XII.

⁷ Dz.U. C 279, z 1.10.1999, str. 488.

w Kodeksie postępowania z 1995 r. między Komisją a Parlamentem Europejskim, obydwie instytucje uzgadniają następujące środki:

Umowy międzynarodowe

2. W odniesieniu do umów międzynarodowych, w tym umów handlowych (fazy przygotowawczej takich umów, projektów dyrektyw negocjacyjnych oraz przyjętych dyrektyw negocjacyjnych) Komisja informuje Parlament Europejski jasno i niezwłocznie, aby mieć możliwość właściwego uwzględnienia, w miarę możliwości, opinii Parlamentu Europejskiego.

3. Komisja regularnie i w pełni informuje Parlament Europejski poprzez odpowiednią komisję parlamentarną oraz, w razie potrzeby, na posiedzeniu plenarnym, o dalszym prowadzeniu i zakończeniu negocjacji międzynarodowych. Informacje, o których mowa w poprzednim punkcie, są przekazywane Parlamentowi Europejskiemu w czasie wystarczającym na umożliwienie mu, w razie potrzeby, wyrażenia opinii. Parlament Europejski zobowiązuje się ze swej strony do określenia odpowiednich procedur oraz gwarancji w odniesieniu do poufności, zgodnie z postanowieniami Załącznika 3.

4. Komisja podejmuje niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby Parlament Europejski był niezwłocznie i w pełni informowany o:

i) decyzjach dotyczących tymczasowego stosowania lub zawieszenia umów; oraz

ii) ustanowieniu wspólnego stanowiska w organie utworzonym na mocy umowy w oparciu o art. 310 Traktatu WE.

5. Na wniosek Parlamentu Europejskiego Komisja umożliwia włączenie deputowanych do Parlamentu Europejskiego jako obserwatorów w delegacjach Wspólnoty negocjujących umowy wielostronne, przy czym jest oczywiste, że deputowani nie mogą bezpośrednio uczestniczyć w samych negocjacjach, w przypadkach gdy sama Komisja reprezentuje Wspólnotę.

Jednakże obserwatorzy Parlamentu Europejskiego są regularnie informowani o postępach negocjacji w trakcie posiedzeń zgodnie z warunkami ustanowionymi w wymianie listów między przewodniczącymi obydwu instytucji, w celu umożliwienia Komisji uwzględnienia opinii Parlamentu Europejskiego.

Rozszerzenie

6. Komisja w pełni informuje Parlament Europejski o postępach negocjacji w sprawie rozszerzenia, aby umożliwić mu wyrażenie w stosownym czasie opinii poprzez odpowiednie procedury parlamentarne.

7. W związku z powyższym Komisja, w ramach posiadanych środków, przekazuje Parlamentowi Europejskiemu stosowne ustne i pisemne informacje w sprawie najważniejszych aspektów i postępów rozszerzenia.

8. W przypadku przyjęcia przez Parlament Europejski zalecenia w powyższych sprawach, zgodnie z art. 96 Regulaminu, oraz kiedy, z ważnych przyczyn,

Komisja zdecyduje, że nie może popierać takiego zalecenia, wyjaśnia ona Parlamentowi Europejskiemu powody na posiedzeniu plenarnym lub podczas kolejnego posiedzenia odpowiedniej komisji parlamentarnej.

ZAŁĄCZNIK 3

Przekazywanie Parlamentowi Europejskiemu informacji poufnych

1. Zakres

1.1. Niniejszy Załącznik reguluje przekazywanie Parlamentowi Europejskiemu informacji poufnych z Komisji oraz postępowanie z nimi w związku z wykonywaniem uprawnień parlamentarnych dotyczących procedur legislacyjnych i budżetowych, procedury udzielania absolutorium oraz wykonywania pod względem ogólnym uprawnień Parlamentu Europejskiego w dziedzinie kontroli. Obydwie instytucje działają zgodnie z ich wzajemnym zobowiązaniem do uczciwej współpracy oraz w duchu pełnego wzajemnego zaufania, jak również w najściślejszej zgodności z odpowiednimi postanowieniami Traktatów, a w szczególności z art. 6 i 46 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 276 Traktatu WE.

1.2. „Informacje” oznaczają wszelkie informacje pisemne i ustne, niezależnie od nośnika oraz autora.

1.3. Komisja zapewnia, aby Parlament Europejski korzystał z dostępu do informacji, zgodnie z postanowieniami niniejszego Załącznika, w przypadku gdy otrzyma od jednego z organów parlamentarnych określonych w pkt 1.4. niniejszego Załącznika wnioski dotyczące przekazania informacji poufnych.

1.4. W związku z niniejszym Załącznikiem, z wnioskiem o udostępnienie przez Komisję informacji poufnych mogą wystąpić: przewodniczący Parlamentu Europejskiego, przewodniczący zainteresowanych komisji parlamentarnych, Prezydium oraz Konferencja Przewodniczących.

1.5. Informacje dotyczące procedur w sprawie naruszenia oraz procedur w zakresie konkurencji, o ile nie są one objęte ostateczną decyzją Komisji w dniu otrzymania wniosku od jednego z organów parlamentarnych, nie są objęte niniejszym Załącznikiem.

1.6. Powyższe postanowienia stosuje się bez uszczerbku dla decyzji 95/167/WE, Euratom, EWWiS Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r. w sprawie szczegółowych przepisów dotyczących wykonywania uprawnień śledczych Parlamentu Europejskiego⁸ oraz odpowiednich przepisów decyzji Komisji 1999/352/WE, EWWiS, Euratom z dnia 28 kwietnia 1999 r. ustanawiającej Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)⁹.

---

⁸ Dz.U. L 113, z 19.05.1995, str. 2.

⁹ Dz.U. L 136, z 31.05.1999, str. 20.

2. Zasady ogólne

2.1. Na wniosek jednego z organów, o których mowa w pkt 1.4., Komisja przekazuje powyższemu organowi w odpowiednim czasie wszelkie informacje poufne niezbędne dla wykonania uprawnień kontrolnych Parlamentu Europejskiego. Zgodnie z ich odpowiednimi uprawnieniami i kompetencjami, obydwie instytucje przestrzegają:

- podstawowych praw człowieka, w tym prawa do uczciwego procesu i prawa do ochrony prywatności;
- postanowień regulujących procedury sądowe i dyscyplinarne;
- ochrony tajemnicy służbowej i stosunków handlowych;
- ochrony interesów Unii, w szczególności tych odnoszących się do bezpieczeństwa publicznego, stosunków międzynarodowych, stabilności walutowej i interesów finansowych.

W przypadku rozbieżności, sprawę przekazuje się przewodniczącym obydwu instytucji w celu rozstrzygnięcia sporu.

Informacje poufne otrzymane od państwa, instytucji lub organizacji międzynarodowej są przekazywane jedynie za ich zgodą.

2.2. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości dotyczących poufnego charakteru zagadnienia lub informacji, lub jeżeli jest konieczne określenie odpowiednich ustaleń, aby mogły one zostać przekazane w ramach jednej z opcji określonych w pkt 3.2., przewodniczący odpowiedniej komisji parlamentarnej, któremu towarzyszy, w razie potrzeby, sprawozdawca, przeprowadzają niezwłocznie konsultacje z członkiem Komisji, w którego zakres kompetencji wchodzi dana dziedzina.

W przypadku rozbieżności, sprawę przekazuje się przewodniczącym obydwu instytucji w celu rozstrzygnięcia sporu.

2.3. Jeżeli po zakończeniu procedury, o której mowa w pkt 2.2., nie osiągnięto porozumienia, przewodniczący Parlamentu Europejskiego, w odpowiedzi na uzasadniony wniosek odpowiedniej komisji parlamentarnej, wzywa Komisję do przekazania, w należycie wskazanym odpowiednim terminie, danych informacji poufnych, wybierając rozwiązania spośród opcji określonych w pkt 3. Przed upływem powyższego terminu Komisja informuje Parlament Europejski pisemnie o swoim ostatecznym stanowisku, w odniesieniu do którego Parlament Europejski zastrzega sobie prawo, w razie potrzeby, wystąpienia o zadośćuczynienie.

3. Postanowienia dotyczące dostępu do informacji poufnych i postępowania z nimi

3.1. Informacje poufne przekazane zgodnie z procedurami ustanowionymi w pkt 2.2. oraz, w razie potrzeby, pkt 2.3. są przekazywane, na odpowiedzialność przewodniczącego lub członka Komisji, organowi parlamentarnemu występującemu z wnioskiem.

3.2. Z zastrzeżeniem postanowień pkt 2.3., dostęp i ustalenia mające na celu zachowanie poufności informacji zostaną określone za wspólnym porozumieniem między członkiem Komisji posiadającym szczególne kompetencje w danej dziedzinie a zainteresowanym organem parlamentarnym, należycie reprezentowanym przez swojego przewodniczącego, którzy wybiorą jedną z poniższych opcji:

- informacje przeznaczone dla przewodniczącego oraz sprawozdawcy odpowiedniej komisji parlamentarnej;

- ograniczony dostęp do informacji dla wszystkich członków odpowiedniej komisji parlamentarnej zgodnie ze stosownymi ustaleniami, ewentualnie pod warunkiem zebrania dokumentów po ich zbadaniu oraz zakazu kopiowania;

- dyskusja w odpowiedniej komisji parlamentarnej na posiedzeniu zamkniętym, zgodnie z ustaleniami, które mogą się różnić w zależności od stopnia poufności oraz zgodnie z zasadami określonymi w Załączniku VII do Regulaminu Parlamentu Europejskiego;

- przekazanie dokumentów, z których usunięto wszelkie dane personalne;

- w przypadkach uzasadnionych absolutnie wyjątkowymi przyczynami, informacje przeznaczone będą jedynie dla przewodniczącego Parlamentu Europejskiego.

Informacje, o których mowa, nie mogą być publikowane lub przekazywane jakimkolwiek innemu adresatowi.

3.3. W przypadku naruszenia powyższych ustaleń, stosuje się postanowienia dotyczące sankcji określone w Załączniku VII do Regulaminu Parlamentu Europejskiego.

3.4. W celu wykonania powyższych postanowień Parlament Europejski zapewnia, aby zostały wprowadzone następujące procedury:

- bezpieczny system archiwalny w przypadku dokumentów zaklasyfikowanych jako poufne;

- bezpieczna czytelnia (bez fotokopiarek, telefonów, faksów, skanerów lub jakichkolwiek innych sprzętów technicznych służących dla reprodukcji i przekazywania dokumentów, itd.);

- przepisy bezpieczeństwa dotyczące dostępu do czytelni, w tym wymogi złożenia podpisu w rejestrze dostępu oraz uroczystego oświadczenia w sprawie nierozpowszechniania rozpatrywanych informacji poufnych.

3.5. Komisja podejmuje wszelkie środki niezbędne dla wykonania postanowień niniejszego Załącznika.

Aktualizacja

W świetle nabytych doświadczeń przewodniczący obydwu instytucji mogą zaproponować uzupełnienia lub zmiany do niniejszego Załącznika.

Załącznik XIV

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ LEGISLACYJNYCH I PRACY KOMISJI

Harmonogram działań legislacyjnych i pracy Komisji¹

Parlament Europejski i Komisja współpracują w przygotowaniu programu legislacyjnego i prac Komisji zgodnie z poniższym harmonogramem²:

a) Podczas sesji miesięcznej w lutym–marcu zainteresowane instytucje biorą udział w debacie nad kierunkami priorytetów politycznych („Stan Unii”) co następuje po decyzji w sprawie rocznej strategii politycznej (APS) na kolejny rok, którą Komisja przyjmuje w lutym. Debata zapewnia materiały dla przygotowania wstępnego projektu budżetu przez Komisję oraz debaty w Parlamencie na temat wytycznych budżetowych na kolejny rok. Jest ona poprzedzana przedstawieniem Konferencji Przewodniczących decyzji Komisji w sprawie rocznej strategii politycznej (luty).

b) Między marcem a majem zainteresowane komisje stałe przeprowadzają strukturalny, dwustronny dialog z odpowiednimi komisarzami na temat zakresu i wykonywania priorytetów politycznych w każdej ze szczegółowych dziedzin. Każda komisja stała przekazuje raport na temat rezultatów tych posiedzeń, a Konferencja Przewodniczących jest informowana o nich przez Konferencję Przewodniczących Komisji.

c) W czerwcu i lipcu Konferencja Przewodniczących Komisji dokonuje wraz z właściwym wiceprzewodniczącym Komisji³ oceny bieżącego programu legislacyjnego i prac.

d) We wrześniu inwentaryzuje się podczas Konferencji Przewodniczących Komisji, wraz z właściwym wiceprzewodniczącym Komisji, propozycje legislacyjne, jakie Komisja planuje włączyć do programu legislacyjnego i prac w dziedzinie leżącej w zakresie kompetencji każdego komisarza, na podstawie dokumentu przygotowanego przez Komisję a dotyczącego, między innymi, aktualizacji priorytetów politycznych w stosunku do rezultatu posiedzeń ze stałymi komisjami w marcu–maju.

e) Podczas listopadowej sesji miesięcznej przewodniczący Komisji przedstawia formalnie podczas posiedzenia plenarnego, w czym bierze udział kolegium komisarzy, program legislacyjny i program pracy Komisji na kolejny rok, wraz z oceną wykonania bieżącego programu. Programowi legislacyjnemu

---

¹ Przyjęty przez Konferencję Przewodniczących dnia 31 stycznia 2002 r.

² Komisja przedstawia wstępny projekt budżetu w maju, a pierwsze czytanie projektu budżetu ma miejsce w październiku, podczas gdy drugie czytanie w grudniu.

³ Przegląd wykonania programu legislacyjnego i pracy w środku kadencji może być wykorzystany dla oceny ogólnej przydatności różnych rodzajów list programowania legislacyjnego oraz wspólnego podjęcia decyzji w sprawie najlepszych metod programowania do wykorzystania przy programie prac na 2003 rok.

i prac towarzyszy lista propozycji legislacyjnych i nielegislacyjnych na kolejny rok w formie, która podlega konkretyzacji⁴. Program legislacyjny i prac przekazuje się na co najmniej dziesięć dni roboczych przed sesją miesięczną, podczas której ma być omawiany. Parlament określa swoje stanowisko podczas listopadowej lub grudniowej sesji miesięcznej.

Załącznik XV

WYKAZ DOKUMENTÓW PARLAMENTU DOSTĘPNYCH BEZPOŚREDNIO W REJESTRZE

1. Dokumenty dotyczące działalności Parlamentu

- 1.1 Regulamin Parlamentu Europejskiego
- 1.2 Dokumenty z posiedzeń plenarnych
  - Projekty porządku dziennego
  - Ostateczne projekty porządku dziennego
  - Porządki dzienne
  - Stenogramy z posiedzeń
  - Protokoły, wersje robocze
  - Protokoły, wersje ostateczne
  - Listy obecności
  - Wyniki głosowań imiennych
  - Teksty przyjęte
  - Teksty skonsolidowane (ujednolicone)
  - Decyzje budżetowe
  - Poprawki zawarte w raportach
  - Inne poprawki przeznaczone na posiedzenie plenarne
  - Poprawki do wspólnych wniosków o podjęcie uchwał
  - Projekty poprawek i proponowane zmiany do projektu budżetu
  - Wnioski o podjęcie uchwał i propozycje decyzji
  - Wspólne wnioski o podjęcie uchwał
- 1.3 Dokumenty dotyczące działalności deputowanych
  - Deklaracje finansowe deputowanych
  - Deklaracje pisemne
  - Pytania pisemne
  - Pytania ustne skierowane przez deputowanego, grupę polityczną lub komisję parlamentarną
    - Pytania przeznaczone na godzinę pytań
    - Odpowiedzi na pytania pisemne

---

⁴ Obejmuje ona: kalendarz i, w razie potrzeby, podstawę prawną oraz skutki budżetowe.

- Odpowiedzi na pytania przeznaczone na godzinę pytań
- Wnioski o podjęcie uchwał
- Proponowane poprawki do Regulaminu
- Lista deputowanych
- Lista asystentów deputowanych
- 1.4 Dokumenty komisji parlamentarnych
  - Porządki dzienne
  - Protokoły
  - Dokumenty robocze
  - Projekty raportów
  - Poprawki do projektów raportów
  - Raporty
  - Projekty opinii
  - Poprawki do projektów opinii
  - Opinie
  - Listy obecności
- 1.5 Dokumenty delegacji parlamentarnych
  - Porządki dzienne
  - Protokoły
  - Dokumenty robocze
  - Listy obecności
  - Zalecenia i oświadczenia
- 1.6 Dokumenty postępowania pojednawczego
  - Wspólne dokumenty robocze
  - Wspólne teksty przyjęte przez Komitet Pojednawczy
  - Podręcznik postępowania pojednawczego
  - Listy obecności
- 1.7 Dokumenty innych organów Parlamentu
  - Urzędowe listy przewodniczącego w sprawie działań na podstawie decyzji następujących organów: Prezydium, Konferencji Przewodniczących, Kolegium Kwestorów, Konferencji Przewodniczących Komisji, Konferencji Przewodniczących Delegacji
    - Porządki dzienne
    - Protokoły
    - Streszczenia decyzji
    - Raporty dotyczące działalności Konferencji Przewodniczących Komisji

2. Dokumenty zawierające informacje ogólne

- 2.1 Biuletyn Parlamentu
  - Działalność
  - Kalendarz posiedzeń
  - Wydanie specjalne dla Rad Europejskich

– Działalność Parlamentu Europejskiego – posesyjny

2.2 Dokumenty prasowe

- Komunikaty prasowe
- Wiadomości
- Notki prasowe
- Informacje podstawowe
- Dzielne notatki
- Briefing
- Tydzień

2.3 Studia i publikacje Parlamentu

- Studia
- Dokumenty robocze
- Briefingi
- Memoranda
- Fiszki informacyjne

2.4 Dokumenty rozpowszechniane, urzędy zewnętrzne

3. Dokumenty urzędowe przekazywane przez inne instytucje

Dokumenty urzędowe przekazywane przez inne instytucje zgodnie z oraz z uwzględnieniem ograniczeń ustanowionych rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 oraz procedurami uzgodnionymi między instytucjami, w szczególności w związku z komisją międzyinstytucjonalną przewidzianą w art. 15 ust. 2 powyższego rozporządzenia.

3.1 Komisja

- Dokumenty COM
- Dokumenty SEC
- Decyzje kolegium komisarzy
- Akty „komitologii” (dokumenty dotyczące uprawnień kontrolnych Parlamentu, projekty aktów, porządki dziennie, protokoły, opinie i dokumenty informacyjne)

3.2 Rada

- Dokumenty i komunikaty przekazywane w związku z procedurami legislacyjnymi i budżetowymi, procedurami udzielania absolutorium, powoływaniem na stanowiska i zawieraniem umów

3.3 Europejski Bank Centralny

- Komunikaty

3.4 Europejski Bank Inwestycyjny

- Komunikaty

3.5 Komitet Regionów

- Komunikaty

3.6 Komitet Ekonomiczno-Społeczny

- Komunikaty

- 3.7 Trybunał Obrachunkowy
  - Komunikaty
- 3.8 Stosunki międzyinstytucjonalne
  - Porozumienia międzyinstytucjonalne

4. Dokumenty stron trzecich

- 4.1 Dokumenty Państw Członkowskich
- 4.2 Petycje (pod warunkiem zgody autora petycji)
- 4.3 Korespondencja urzędowa

5. Dokumenty administracyjne

Listy urzędowe – zawiadomienia Sekretariatu o decyzjach Parlamentu

Załącznik XVI

ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 1049/2001 W SPRAWIE DOSTĘPU PUBLICZNEGO DO DOKUMENTÓW

***Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)
nr 1049/2001 z 30 maja 2001 roku,
dotyczące dostępu publicznego do dokumentów
Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji¹***

Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej,
mając na względzie Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a zwłaszcza art. 255 ust. 2 tego traktatu,

mając na względzie propozycję Komisji²,

Działając w zgodzie z odpowiednią procedurą, zapisaną w artykule 251 Traktatu³,

zważywszy że:

1) Art. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej chroni pojęcie otwartości, stwierdzając, że Traktat wyznacza nowy etap w procesie tworzenia nadzwyczaj bliskiej unii pomiędzy narodami Europy, w której decyzje są podejmowane w sposób jak najbardziej otwarty i jak najbliższy obywatelowi.

¹ Dz.U. L 145, 31.05.2002, str. 43.

² Dz.U. C 177, 27.06.2000, str. 70.

³ Opinia Parlamentu Europejskiego z 3 maja 2001 i decyzja Rady z 28 maja 2001.

2) Otwartość umożliwi obywatelom pełniejsze uczestnictwo w procesie podejmowania decyzji i gwarantuje większą legitymizację oraz skuteczność i odpowiedzialność administracji przed obywatelem w systemie demokratycznym. Otwartość wpływa na wzmocnienie zasad demokracji i poszanowania praw podstawowych, wymienionych w art. 6 Traktatu UE oraz w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

3) W konkluzjach ze spotkań Rady Europejskiej w Birmingham, Edynburgu i Kopenhadze położono nacisk na potrzebę wprowadzenia większej przejrzystości prac instytucji Unii. Niniejsze rozporządzenie łączy inicjatywy, które już zostały podjęte przez instytucje w celu poprawy przejrzystości procesu podejmowania decyzji.

4) Celem tego rozporządzenia jest wywarcie jak największego wpływu na kwestię prawa publicznego dostępu do dokumentów oraz ustalenie ogólnych zasad i ograniczeń takiego dostępu w zgodzie z art. 255 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

5) Jeżeli kwestia dostępu do dokumentów nie jest objęta przepisami Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, Parlament Europejski, Rada i Komisja powinny, zgodnie z deklaracją nr 41 dołączoną do Aktu Końcowego Traktatu Amsterdamskiego, skorzystać z wytycznych niniejszego rozporządzenia, dotyczących dziedzin objętych zakresem tych dwóch traktatów.

6) Należy zapewnić szerszy dostęp do dokumentów w przypadkach, gdy instytucje działają w charakterze legislatorów, także w ramach kompetencji delegowanych, chroniąc jednocześnie skuteczność procesu decyzyjnego tych instytucji. Takie dokumenty winny być dostępne bezpośrednio w jak największym zakresie.

7) Zgodnie z art. 28 ust. 1 oraz 41 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, prawo dostępu stosuje się także do dokumentów dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych. Każda instytucja powinna przestrzegać zasad bezpieczeństwa w tych dziedzinach.

8) Aby w pełni zastosować niniejsze rozporządzenie we wszystkich dziedzinach działalności Unii, wszystkie agencje utworzone przez instytucje UE winny stosować zasady zawarte w niniejszym rozporządzeniu.

9) Ze względu na bardzo wrażliwą zawartość, niektóre dokumenty winny być traktowane w szczególny sposób. Ustalenia w kwestii informowania Parlamentu Europejskiego o zawartości takich dokumentów powinny być dokonywane w drodze porozumień międzyinstytucjonalnych.

10) Dla zapewnienia większej otwartości w pracach instytucji, Parlament Europejski, Rada i Komisja powinny umożliwiać dostęp nie tylko do dokumentów sporządzonych przez te instytucje, ale także do dokumentów, które otrzymują. W tym kontekście przywołuje się deklarację nr 35 dołączoną do

Aktu Końcowego Traktatu Amsterdamskiego, zapewniającą państwu członkowskiemu prawo żądania, by Komisja i Rada nie udostępniały stronom trzecim dokumentów pochodzących z Państwa Członkowskiego bez wcześniejszej zgody tego państwa.

11) Wszystkie dokumenty instytucji powinny z zasady być dostępne publicznie. Jednakże w drodze wyjątku należy chronić pewne interesy publiczne i prywatne. Instytucje powinny być upoważnione do ochrony swych wewnętrznych konsultacji i ustaleń wtedy, gdy jest to niezbędne do ochrony ich zdolności wykonywania zadań. W ocenie wyjątków instytucje powinny wziąć pod uwagę zasady prawodawstwa Wspólnoty w zakresie ochrony danych osobowych we wszystkich dziedzinach działalności Unii.

12) Wszystkie zasady dotyczące dostępu do dokumentów instytucji powinny być zgodne z niniejszym rozporządzeniem.

13) Zapewnienie pełnego przestrzegania prawa dostępu wymaga stosowania dwustopniowej procedury administracyjnej, z dodatkową możliwością postępowania sądowego lub skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich.

14) Każda instytucja powinna podjąć niezbędne środki, aby informować opinię publiczną o nowych obowiązujących przepisach i szkolić swój personel, by pomagał obywatelom w korzystaniu z ich praw, wynikających z tego rozporządzenia. W celu ułatwienia obywatelom korzystania z tych praw, każda instytucja powinna zapewnić dostęp do rejestru dokumentów.

15) Chociaż nie jest celem ani skutkiem niniejszego rozporządzenia dostosowywanie narodowego prawodawstwa państw członkowskich w dziedzinie dostępu do dokumentów, jednakże jest oczywiste, że w zgodzie z zasadą lojalnej współpracy, która reguluje stosunki pomiędzy instytucjami a Państwami Członkowskimi, Państwa Członkowskie powinny zadbać o to, aby nie utrudniać właściwego stosowania niniejszego rozporządzenia i przestrzegać reguł bezpieczeństwa instytucji.

16) Niniejsze rozporządzenie obowiązuje niezależnie od istniejących praw dostępu do dokumentów, które mają Państwa Członkowskie, władza sądownicza i organy śledcze.

17) Zgodnie z art. 255 ust. 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, każda instytucja zamieszcza szczegółowe postanowienia dotyczące dostępu do dokumentów w swoim regulaminie. Dlatego decyzja Rady nr 93/731/WE z 20 grudnia 1993 roku w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Rady⁴, decyzja Komisji nr 94/90/EWWiS, WE, Euratom z 8 lutego 1994 roku w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Komisji⁵, decyzja Parlamentu Europejskiego nr 97/632/WE, EWWiS, Euratom z 10 lipca 1997 roku w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego⁶ oraz zasady

---

⁴ Dz.U. L 340, 31.12.1993, str. 43. Ostatnia zmiana dokonana na mocy decyzji nr 2000/527/WE (Dz.U. L 212, 23.08.2000, str. 9).

⁵ Dz.U. L 46, 18.02.1994, str. 58. Decyzja zmieniona decyzją nr 96/567/WE, EWWiS, Euratom (Dz.U. L 247, 28.09.1996, str. 45).

poufności dokumentów Schengen powinny być, w razie potrzeby, zmienione lub uchylone,

PRZYJĘŁY NASTĘPUJĄCE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszego rozporządzenia jest:

- a) określenie – z uwzględnieniem interesów publicznych lub prywatnych – zasad, warunków i ograniczeń prawa dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (odtąd określanych jako „instytucje”) przewidzianego w artykule 255 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w taki sposób, aby zapewnić możliwie jak najszerszy dostęp do dokumentów,
- b) ustalenie zasad, zapewniających jak najłatwiejsze korzystanie z tych praw oraz
- c) promowanie dobrej praktyki administracyjnej w dostępie do dokumentów.

Artykuł 2

Beneficjenci i zakres stosowania

1. Każdy obywatel Unii oraz każda osoba fizyczna lub prawna mieszkająca lub mająca zarejestrowaną siedzibę w Państwie Członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów instytucji, podlegając zasadom, warunkom i ograniczeniom określonym w niniejszym rozporządzeniu.

2. Instytucje mogą, podlegając tym samym zasadom, warunkom i ograniczeniom, wyrazić zgodę na dostęp do dokumentów każdej osobie fizycznej lub prawnej nie mieszkającej lub też nie mającej zarejestrowanej siedziby w Państwie Członkowskim.

3. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wszystkich dokumentów posiadanych przez instytucję, tj. dokumentów sporządzonych przez nią samą lub otrzymanych i będących w jej posiadaniu, z zakresu wszystkich dziedzin działalności Unii Europejskiej.

4. Z zastrzeżeniem art. 4 i 9, dokumenty są udostępniane publicznie albo na pisemny wniosek, albo bezpośrednio w postaci elektronicznej, lub też poprzez rejestr. Zwłaszcza dokumenty sporządzone lub otrzymane w trakcie procedury legislacyjnej są dostępne bezpośrednio, zgodnie z art. 12.

5. Dokumenty wrażliwe, określone w art. 9 ust. 1, stanowią przedmiot specjalnego traktowania, zgodnie z tym artykułem.

6. Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw publicznego dostępu do dokumentów będących w posiadaniu instytucji, które mogłyby wynikać ewentualnie z instrumentów prawa międzynarodowego lub aktów instytucji stosujących to prawo.

⁶ Dz.U. L 263, 25.09.1997, str. 27.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

a) „dokument” oznacza treść niezależną od medium (zapisaną na papierze, przechowywaną na nośniku elektronicznym albo w formie zapisu dźwięku, obrazu lub też jako nagranie audiowizualne), dotyczącą kwestii odnoszących się do polityk, działań i decyzji, należących do zakresu kompetencji danej instytucji;

b) „strona trzecia” oznacza każdą osobę fizyczną i prawną lub inną jednostkę zewnętrzną w stosunku do zainteresowanej instytucji, w tym Państwo Członkowskie, inne wspólnotowe lub niewspólnotowe instytucje oraz organy, a także kraje trzecie.

Artykuł 4

Wyjątki

1. Instytucje odmawiają dostępu do dokumentu, gdy ujawnienie mogłoby osłabić ochronę:

a) interesu publicznego w kwestiach:

- bezpieczeństwa publicznego,
- obrony i zagadnień wojskowych,
- stosunków międzynarodowych,
- polityki finansowej, walutowej lub ekonomicznej Wspólnoty albo Państwa Członkowskiego;

b) prywatności i integralności jednostki, zwłaszcza w związku z prawodawstwem wspólnotowym dotyczącym ochrony danych osobowych.

2. Instytucje odmawiają dostępu do dokumentu, gdy ujawnienie mogłoby osłabić ochronę:

– interesów handlowych osoby fizycznej lub prawnej, w tym własności intelektualnej,

– postępowania sądowego i porad prawnych,

– celu inspekcji, dochodzeń i audytów,

chyba że za ujawnieniem przemawia nadrzędny interes publiczny.

3. Odmawia się dostępu do dokumentu, sporządzonego przez instytucję do użytku wewnętrznego lub otrzymanego przez instytucję, a odnoszącego się do sprawy, w której instytucja nie podjęła jeszcze decyzji, jeżeli ujawnienie mogłoby poważnie podważyć proces decyzyjny instytucji, chyba że za ujawnieniem przemawia nadrzędny interes publiczny.

Odmawia się dostępu do dokumentu, zawierającego opinie do użytku wewnętrznego, będące częścią ustaleń i wstępnych konsultacji w ramach zainteresowanej instytucji, nawet po podjęciu decyzji, jeżeli ujawnienie dokumentu mogłoby poważnie osłabić proces decyzyjny instytucji, chyba że za ujawnieniem przemawia nadrzędny interes publiczny.

4. W kwestii dokumentów strony trzeciej, instytucja konsultuje się ze stroną trzecią, aby ustalić, czy stosuje się w tym przypadku wyjątek przewidziany w ust. 1 lub 2, chyba że jest oczywiste, że dany dokument może lub nie może być ujawniony.

5. Państwo Członkowskie może żądać od instytucji nieujawniania dokumentu pochodzącego z tego Państwa Członkowskiego bez jego uprzedniej zgody.

6. Jeżeli wyjątki dotyczą tylko fragmentów żadanego dokumentu, pozostałe fragmenty dokumentu są udostępniane.

7. Wyjątki opisane w ust. 1–3 stosuje się tylko w okresie, podczas którego ochrona jest uzasadniona ze względu na zawartość dokumentu. Wyjątki mogą być stosowane przez najwyżej 30 lat. W przypadku dokumentów objętych wyłączeniami ze względu na interesy prywatne lub handlowe oraz w przypadku dokumentów wrażliwych, wyjątki mogą obowiązywać, jeśli to konieczne, także po tym okresie.

Artykuł 5

Dokumenty w Państwach Członkowskich

Gdy Państwo Członkowskie otrzymuje wniosek o będący w jego posiadaniu dokument, pochodzący z instytucji, o ile nie jest oczywiste, że dany dokument może lub nie może być ujawniony, to Państwo Członkowskie konsultuje się z zainteresowaną instytucją, aby nie podjąć decyzji zagrażającej osiągnięciu celów wyznaczonych przez niniejsze rozporządzenie.

Zamiast powyższych działań, Państwo Członkowskie może przekazać wniosek do zainteresowanej instytucji.

Artykuł 6

Wnioski o udostępnienie

1. Wnioski o dostęp do dokumentów przedstawia się w jakiegokolwiek formie pisemnej, w tym elektronicznej, w jednym z języków wymienionych w art. 314 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i w wystarczająco dokładny sposób, umożliwiający instytucji identyfikację dokumentu. Wnioskodawca nie musi podawać powodów swojej prośby.

2. Jeżeli wniosek nie jest wystarczająco dokładny, instytucja prosi wnioskodawcę o objaśnienia do wniosku i pomaga w wykonaniu takiej operacji, np. zapewniając informacje nt. korzystania z publicznego rejestru dokumentów.

3. W przypadku wniosku dotyczącego bardzo obszernego dokumentu lub bardzo dużej liczby dokumentów, zainteresowana instytucja może nieformalnie porozumieć się z wnioskodawcą, aby znaleźć dobre rozwiązanie.

4. Instytucje zapewniają informacje i pomoc dla obywateli w kwestiach sposobu i miejsca zgłaszania wniosków o dostęp do dokumentów.

Artykuł 7

Postępowanie z wnioskami wstępnymi

1. Wniosek o dostęp do dokumentu rozpatruje się niezwłocznie. Do wnioskodawcy jest wysyłane potwierdzenie przyjęcia. W ciągu 15 dni roboczych od dnia rejestracji wniosku instytucja albo przyznaje prawo dostępu do żadanego dokumentu i zapewnia ten dostęp zgodnie z art. 10 w tym terminie, albo w pisemnej odpowiedzi wyjaśnia powody całkowitej lub częściowej odmowy oraz informuje wnioskodawcę o jego lub jej prawie do przedstawienia wniosku potwierdzającego, zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

2. W przypadku całkowitej lub częściowej odmowy, wnioskodawca może w ciągu 15 dni roboczych od otrzymania odpowiedzi instytucji złożyć wniosek potwierdzający, w którym prosi instytucję o ponowne rozpatrzenie jej stanowiska.

3. W wyjątkowych przypadkach, np. w razie wniosku dotyczącego bardzo obszernego dokumentu lub bardzo dużej liczby dokumentów, czas określony w ust. 1 może zostać przedłużony o 15 dni roboczych, o ile zawiadomi się przedtem wnioskodawcę wraz ze szczegółowym wyjaśnieniem przyczyn.

4. Brak odpowiedzi instytucji w przewidzianym terminie upoważnia wnioskodawcę do złożenia wniosku potwierdzającego.

Artykuł 8

Postępowanie z wnioskami potwierdzającymi

1. Wniosek potwierdzający jest rozpatrywany niezwłocznie. W ciągu 15 dni roboczych od daty rejestracji takiego wniosku instytucja przyznaje dostęp do żadanego dokumentu i zapewnia ten dostęp zgodnie z art. 10, albo w pisemnej odpowiedzi wymienia powody całkowitej lub częściowej odmowy. W przypadku całkowitej lub częściowej odmowy, instytucja informuje wnioskodawcę o dostępnych dla niego środkach, czyli możliwości wszczęcia postępowania sądowego przeciwko instytucji i/albo złożenia skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich, zgodnie z warunkami wymienionymi odpowiednio w art. 230 i 195 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

2. W wyjątkowych przypadkach, np. w razie wniosku dotyczącego bardzo obszernego dokumentu lub bardzo dużej liczby dokumentów, termin przewidziany w ust. 1 może być przedłużony o 15 dni roboczych, o ile wcześniej powiadomi się o tym wnioskodawcę, udzielając mu przy tym szczegółowych wyjaśnień.

3. Brak odpowiedzi instytucji w przewidzianym terminie uważa się za odpowiedź negatywną, która upoważnia wnioskodawcę do wszczęcia postępowania sądowego przeciwko instytucji i/albo złożenia skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Artykuł 9

Postępowanie z dokumentami wrażliwymi

1. Dokumenty wrażliwe to dokumenty pochodzące z instytucji lub ich agencji, Państw Członkowskich, krajów trzecich lub organizacji międzynarodowych, oznaczone jako „TRÈS SECRET/TOP SECRET”, „SECRET” lub „CONFIDENTIEL” według zasad obowiązujących w zainteresowanej instytucji, które chronią najważniejsze interesy Unii Europejskiej lub jednego (albo więcej) z jej państw członkowskich w dziedzinach objętych art. 4 ust. 1 pkt a, w szczególności bezpieczeństwo publiczne, obrona i zagadnienia wojskowe.

2. Wnioski o dostęp do dokumentów wrażliwych według procedur przewidzianych w art. 7 i 8 są rozpatrywane wyłącznie przez osoby, które mają prawo do zapoznawania się z treścią takich dokumentów. Te osoby także, z zastrzeżeniem art. 11 ust. 2, oceniają, które odniesienia do dokumentów wrażliwych mogą być umieszczone w publicznym rejestrze.

3. Dokumenty wrażliwe są zapisywane w rejestrze lub udostępniane jedynie za zgodą autora.

4. Instytucja, która odmawia dostępu do dokumentów wrażliwych, podaje powody decyzji w sposób, który nie narusza interesów chronionych w art. 4.

5. Państwa Członkowskie stosują odpowiednie środki, aby zapewnić, że przy rozpatrywaniu wniosków o dokumenty wrażliwe przestrzegane są zasady określone w niniejszym artykule i art. 4.

6. Zasady stosowane przez instytucje w odniesieniu do dokumentów wrażliwych są podawane do wiadomości publicznej.

7. Komisja i Rada informują Parlament Europejski o dokumentach wrażliwych, zgodnie z ustaleniami, które zapadły pomiędzy instytucjami.

Artykuł 10

Dostęp na podstawie wniosku

1. Wnioskodawca ma dostęp do dokumentów albo przez wgląd na miejscu, albo w formie kopii, w tym (o ile to możliwe) kopii elektronicznej, w zależności od wyboru wnioskodawcy. Kosztem wytworzenia kopii i jej wysłania może być obciążony wnioskodawca. Taka opłata nie może przekroczyć rzeczywistego kosztu wytworzenia kopii i jej wysłania. Wgląd do dokumentu na miejscu, kopie mniejsze niż 20 stron formatu A4 oraz dostęp bezpośredni w formie elektronicznej bądź też przez rejestr, są wolne od opłat.

2. Jeżeli dokument został już wydany przez zainteresowaną instytucję i jest łatwo dostępny dla wnioskodawcy, instytucja może wypełnić swój obowiązek udostępniania dokumentu przez podanie wnioskodawcy informacji, jak uzyskać żądany dokument.

3. Dokumenty dostarcza się we wszystkich istniejących wersjach i formach (w tym elektronicznej albo alternatywnej, takiej jak alfabet Braille'a, powiększony druk lub nagranie) z uwzględnieniem preferencji wnioskodawcy.

Artykuł 11 **Rejestry**

1. Dla zapewnienia obywatelom skutecznego korzystania z praw wynikających z niniejszego rozporządzenia, każda instytucja zapewnia publiczny dostęp do rejestru dokumentów. Dostęp do takiego rejestru winien być zapewniony w formie elektronicznej. Kolejne pozycje winny pojawiać się w rejestrze niezwłocznie.

2. Każdy dokument w rejestrze jest opatrzony numerem referencyjnym (gdy to możliwe, także numerem referencyjnym międzyinstytucjonalnym), tematem i/albo krótkim opisem zawartości dokumentu oraz datą przyjęcia lub utworzenia zapisu w rejestrze. Dane referencyjne podaje się w sposób, który nie narusza ochrony interesów zapisanych w art. 4.

3. Instytucje natychmiast podejmą działania niezbędne do stworzenia rejestru, który zacznie działać do 3 czerwca 2002 roku.

Artykuł 12 **Bezpośredni dostęp w formie elektronicznej albo poprzez rejestr**

1. Instytucje powinny w jak największym stopniu udostępniać publicznie dokumenty w formie elektronicznej albo poprzez rejestr, zgodnie z zasadami zainteresowanej instytucji.

2. W szczególności dokumenty legislacyjne, czyli dokumenty sporządzone lub przyjęte w ramach procedury uchwalania aktów prawnie wiążących w Państwach Członkowskich lub Państwa Członkowskie, powinny być bezpośrednio dostępne, z zastrzeżeniem art. 4 i 9.

3. Inne dokumenty, zwłaszcza dotyczące rozwoju polityki lub strategii, powinny być w miarę możliwości udostępniane bezpośrednio.

4. Jeżeli dokumentu nie udostępnia się bezpośrednio w rejestrze, to należy w miarę możliwości umieścić w rejestrze informację, gdzie znajduje się poszukiwany dokument.

Artykuł 13 **Publikacja w Dzienniku Urzędowym**

1. Poza aktami, które wymieniono w art. 254 ust. 1 i 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz w art. 163 ust. 1 Traktatu o Euratomie, w Dzienniku Urzędowym publikuje się, z zastrzeżeniem art. 4 i 9 niniejszego rozporządzenia, następujące dokumenty:

a) propozycje Komisji;

b) wspólne stanowiska przyjęte przez Radę zgodnie z procedurami wymienionymi w art. 251 i 252 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską wraz z uzasadnieniem stanowiska, jak też stanowiska Parlamentu Europejskiego w ramach tych procedur;

c) decyzje ramowe i decyzje, o których traktuje art. 34 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej;

d) konwencje zawarte przez Radę zgodnie z art. 34 ust. 2 TUE;

e) konwencje pomiędzy Państwami Członkowskimi, zawarte na podstawie art. 293 TWE;

f) umowy międzynarodowe zawarte przez Wspólnotę albo zgodnie z art. 24 TUE.

2. W miarę możliwości publikuje się w Dzienniku Urzędowym następujące dokumenty:

a) inicjatywy przedstawiane przez Państwo Członkowskie Radzie zgodnie z art. 67 ust. 1 TWE albo art. 34 ust. 2 TUE;

b) wspólne stanowiska wymienione w art. 34 ust. 2 TUE;

c) dyrektywy inne niż wymienione w art. 254 ust. 1 i ust. 2 TWE, decyzje inne niż wymienione w art. 254 ust. 1 TWE, zalecenia i opinie.

4. Każda instytucja może w swoim regulaminie ustalić dodatkowo inne dokumenty, które są publikowane w Dzienniku Urzędowym.

Artykuł 14

Informacja

1. Każda instytucja podejmuje odpowiednie środki, aby poinformować opinię publiczną o prawach, które przysługują na mocy niniejszego rozporządzenia.

2. Państwa Członkowskie współpracują z instytucjami w zapewnianiu informacji obywatelom.

Artykuł 15

Praktyka administracyjna w instytucjach

1. Instytucje rozwijają dobre praktyki administracyjne, żeby ułatwić korzystanie z prawa dostępu gwarantowanego przez niniejsze rozporządzenie.

2. Instytucje powołują międzyinstytucjonalny komitet analizujący najlepsze praktyki, zajmujący się ewentualnymi konfliktami i omawiający przyszłe rozwiązania dotyczące publicznego dostępu do dokumentów.

Artykuł 16

Reprodukowanie dokumentów

Niniejsze rozporządzenie jest stosowane z zastrzeżeniem wszystkich istniejących praw autorskich, które mogą ograniczać prawa osób trzecich do reprodukcji lub wykorzystania opublikowanych dokumentów.

Artykuł 17

Raporty

1. Każda instytucja co roku publikuje raport za miniony rok, zawierający liczbę spraw, w których instytucja odmówiła prawa dostępu do dokumentów, powody takich odmów i liczbę dokumentów wrażliwych nie zapisanych w rejestrze.

2. Najpóźniej 31 stycznia 2004 Komisja opublikuje raport z wdrażania zasad niniejszego rozporządzenia i sformułuje zalecenia, w tym, w razie potrzeby, propozycje zmian niniejszego rozporządzenia oraz program działań wskazujący środki, które mają podjąć instytucje.

Artykuł 18

Środki realizacji

1. Każda instytucja dostosowuje swój regulamin do postanowień niniejszego rozporządzenia. Te dostosowania obowiązują od 3 grudnia 2001.

2. W ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, Komisja przeanalizuje zgodność rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 354/83 z 1 lutego 1983, dotyczącego otwarcia dla publiczności historycznych archiwów EWG i Euratomu⁷, z niniejszym rozporządzeniem w celu zachowania i archiwizowania dokumentów w jak największym zakresie.

3. W ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przeanalizuje zgodność obowiązujących zasad dostępu do dokumentów z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 19

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po publikacji w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Stosuje się je od 3 grudnia 2001 roku.

---

⁷ Dz.U. L 43, 15.02.1983, str. 1.

INDEKS*

- Absolutorium
  - decyzje V
  - inne organy 93a
  - oświadczenia Trybunału Obrachunkowego 39
  - Parlament 184
  - przewodniczący Parlamentu 93a
  - udzielane Komisji 93, 93a
- ACP VI.XIV
- Akty przyjęte 84
- Archiwa 148, 176
- Asystenci IX.2

- Bezprzedmiotowość poprawek 139–140
- Biuletyn 28, XV
- Budżet 92–93, 94, IV, V, VI.II, VI.III
  - absolutorium 39, 93–93a, V
  - dodatkowy 92, IV
  - kontrola nad wykonaniem 39, 94
  - preliminarz 183
  - rozpatrywanie w Parlamencie 92, IV
- Byli deputowani 9

- COSAC 56
- Czas trwania mandatu deputowanych 8
- Członkowie
  - Europejskiego Banku Centralnego 36
  - Prezydium 12–20
  - Trybunału Obrachunkowego 35
- Czytanie 63–84

- Debata
  - dotycząca przypadków łamania praw człowieka, demokracji i rządów prawa 50, 110, III
  - nadzwyczajna 111a
  - odroczenie 141, 146
  - połączona 113
  - procedura bez 110a, 158
  - w celu podjęcia uchwały 37
  - zamknięcie 141, 145
- Delegacje
  - ad hoc 24
  - do wspólnych komisji parlamentarnych 170
  - międzyparlamentarne 168
  - przewodniczących 27
  - stałe 24
- Demokracja 50, 86, III
- Deputowani 1–9a
  - asystenci IX.2
  - byli 9
  - czas trwania mandatu 8
  - diety 5
  - interesy finansowe I
  - Komisja 33, XIII
  - komisja 151–152, VIII
  - niezrzeszeni 30
  - wydatki 5
  - wykluczanie 124
- Deputowany najstarszy wiekiem 12
- Dialog
  - między pracodawcami a pracownikami 87
  - z Radą 70, 76
- Diety 5
- Dokumenty
  - dostęp 118, 171–172, XV, XVI
  - legislacyjne 60
  - poufne VII
  - rozprowadzanie 115, 118
  - wrażliwe VII
  - wygaśnięcie 185
- Dopuszczalność
  - poprawek 19, 80, 130, 140
  - pytań 43
- Dostęp
  - do dokumentów 118, 171–172, XV, XVI

---

* Cyfry arabskie odnoszą się do artykułów. Załączniki zostały oznaczone cyframi rzymskimi, po których występują litery, kolejne cyfry arabskie lub rzymskie, odnoszące się do działów, artykułów bądź ustępów tych załączników.

- Drugie czytanie 60, 74–80
  - budżet IV.5
  - etap komisji 74–76
  - etap plenarny 77–80
  - głosowanie 77–80, 127
  - przedłużenie terminu 75
  - zalecenie w sprawie 76–77
  - zamknięcie 77
- Etap plenarny
  - budżet IV
  - drugie czytanie 77–80
  - pierwsze czytanie 67–69, 83
  - poprawki 130a, 139, 162–162a
  - protokół 148
  - stenogram 149
  - trzecie czytanie 83, 84
- Eurogrupa II
- Europejski Bank Centralny
  - oświadczenia 40
  - powoływanie 36
  - pytania wymagające pisemnej odpowiedzi 40a
  - współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych 106
- Europejskie Biuro ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) 9a, XIII.III
- Europejskie Biuro Policji (Europol) VI.IV
- Finanse 184
- Finansowa zgodność 63a, 159–160
- Finansowe
  - nadużycia 9a, XI
  - oświadczenia 159–160
  - skutki 58, 63a, 103
- Finansowy protokół 97
- Galeria
  - wstęp 116
- Głosowanie 127–130, 131–138, 145
  - drugie czytanie 77–80
  - elektroniczne 135
  - imienne 129, 134–136, 165
  - kolejność 19, 127, 130
  - komisja 165
  - odroczenie 68
  - pierwsze czytanie 67
  - podzielone 129, 131
  - poprawki 130–130a, 139
  - prawo głosowania 132
  - procedura 127, 165
  - przez podniesienie ręki 133
  - przez powstanieą z miejsc 133
  - reguły 129
  - równa liczba głosów 14–15, 21, 128
  - spory 138
  - tajne 136
  - trzecie czytanie 83
  - ważność 126
  - wyjaśnienia sposobu 137
  - zbiorcze 85, 129–130
- Godzina pytań
  - w komisji 164
  - podczas debaty plenarnej 43, II
- Grupy polityczne 29–31
  - zmiana przynależności 152–153
- Immunitet 6–6a, VI.VI
- Informacje wrażliwe 3, VII.B, VII.C, XVI
- Inicjatywa
  - legislacyjna 57–59
  - na podstawie art. 192 Traktatu WE 59
  - Państw Członkowskich 61
  - raport z własnej inicjatywy 163
- Interesy finansowe
  - deputowanych 9, I
  - Wspólnot 9a, XI
- Jednominutowe wystąpienia 121a
- Języki 117, 121, 151, 174, X
- Kandydatury
  - Europejski Bank Centralny 36
  - komisje 152
  - kwestorzy 16
  - Prezydium Parlamentu 13–16, 152
  - przewodniczący Komisji 32
  - przewodniczący Parlamentu 14
  - Rzecznik Praw Obywatelskich 177
  - wiceprzewodniczący 15
- Karta Praw Podstawowych 58, 171
- Kodeks postępowania 9, IX
- Kodyfikacja prawa Wspólnot 89
- Komisja
  - absolutorium 93
  - czas wystąpienia 120
  - informowanie Parlamentu XIII
  - mandat do prowadzenia negocjacji 97
  - odrzucenie propozycji 68
  - oświadczenia 37–38
  - procedura po wydaniu opinii przez Parlament 70–72

- program legislacyjny 57, XIV
- program prac 57, XIV
- przyjęcie poprawek do propozycji 69
- pytania 42–44, II
- rezygnacja deputowanego XIII
- roczne raporty 47
- skład 33, XIII
- stanowisko w sprawie poprawek 66, 69–70, 74, 80, 121, XIII
- uprawnienia wykonawcze 88, XII, XIII.I
- wnioski o wydanie opinii 60
- wotum nieufności 34
- wybór 33
- wybór przewodniczącego 32
- wycofanie propozycji 64, 68, 70, 79
- zmiana propozycji 65
- Komisje 150–167
  - członkowie 152, 157
  - dialog z Radą 76
  - drugie czytanie 74–76
  - głosowanie 165
  - godzina pytań 164
  - Komitet Pojedynczy (art. 251 Traktatu WE) 81–83
  - kompetencje 24, 154, VI
  - miejsce posiedzeń 11
  - opinie 162–162a
  - pierwsze czytanie 63–66
  - podkomisje 154, 156
  - poprawki zgłoszone na posiedzeniu plenarnym 130a
  - posiedzenia 11, 22, 33, 35–36, 40, 76, 103, 105, 130a, 153, 156–158, 166–167, 171, VII.A
  - posiedzenie nadzwyczajne 104, 107
  - postępowanie pojedyncze określone w umowie międzyinstytucjonalnej z 1975 roku 72
  - powoływanie 150–151, VIII
  - prawa 152–153
  - prezydium 157, 161
  - procedura 76, 165
  - proszone o opinie 154, 162–162a, 165
  - protokoły 167, 171
  - przewodniczący 26, 88, 151, 157, 161
  - raport 68–69, 159–161, 162a–163
  - skład 24, 152
  - spór kompetencyjny 154
  - ściślejsza współpraca 162a
  - śledcze 24, 151–152, 154, VIII
  - trzecie czytanie 81–82
  - uprawnienia i właściwości 150, 154, VI
- weryfikacja pełnomocnictw 7, 155, VI.VI
- wspólne parlamentarne 170
- wspólne posiedzenia 154
- zastępcy 153
- Komitet Ekonomiczno–Społeczny 52
- Komitet Regionów 53
- Komitologia XII
- Konferencja Przewodniczących
  - dostępność informacji o pracach 28
  - kompetencje 24
  - pytania 28
  - skład 23
- Konferencja Przewodniczących Delegacji 27
- Konferencja Przewodniczących Komisji 26
- Konferencja parlamentarów 56a
- Konsultacje 60–61
  - inicjatywy Państw Członkowskich 61
  - Komitet Ekonomiczno-Społeczny 52
  - Komitet Regionów 53
  - procedura wydawania opinii na podstawie art. 122 Traktatu WE 85
  - raport 159
  - wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa 103
  - współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych 106
  - wznowione 71
- Korupcja XI
- Księgowość 183–184
- Kwestorzy
  - dostępność informacji 28
  - interesy finansowe I
  - kompetencje 9, 21–22, 25, I, IX
  - pytania do 28
  - wybór 13, 16–17
- Kworum 126, 165
- Legislacyjna
  - inicjatywa 57, 59
  - uchwała 61, 67–69, 127, 159
- Legislacyjne
  - dokumenty 60
  - procedury 57–61, 62a–91, XIII.I
- Lista mówców 121, 145
- Lobbyści 9, IX
- Łączny wniosek o podjęcie uchwały 37, 42, 50
- Mandat 2, VI.VI
- Mandat do prowadzenia negocjacji 97
- Miejsce posiedzeń 11

- Międzyinstytucjonalne porozumienia 54, 186, VII.B, VII.C, XIII.II
- Międzynarodowe umowy 97–98
- Międzyparlamentarne delegacje 168
- Misje badawcze i rozpoznawcze 154
- Mówcy
  - czas wystąpień 37, 42, 111–112, 121–122, 124, 141–142
  - lista mówców 121, 145
  - udzielanie głosu 119
  - przydzielanie czasu wystąpień 50, 120, III
  - wystąpienia 119
- Nadużycia finansowe 9a, XI
- Nadzwyczajna debata 111a
- Nadzwyczajne posiedzenie Parlamentu 10
- Naruszenia
  - prawa człowieka, demokracja i rządy prawa 50, 110, III
  - zasady podstawowe 108
- Negocjacje
  - akcesyjne 96, 170, XIII.II
- Niedopuszczalność (sprawy) 141, 143
- Niezrzeszeni deputowani 30
- Odesłanie do komisji
  - drugie czytanie 76
  - pierwsze czytanie 60
- Odroczenie debaty 141, 146
- Odrzucenie
  - propozycji Komisji 68
  - wspólnego stanowiska 79
- OLAF (Europejskie Biuro ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych) 9a, XIII.III
- Opinie
  - komisji 49, 63–63a, 154, 162–162a, 175–176, IV.1, V.1, VI
  - mniejszości 151, 161
  - Parlamentu 32, 35–36, 47, 67, 97, 103, 105, 112, 165
  - procedura po wydaniu opinii przez Parlament 70–72
  - wnioski o 60–61
  - w sprawie zaleceń Rady 85
- Organy kierownicze Parlamentu 21–28
- Oświadczenia 37, 40, 51
  - Europejski Bank Centralny 36, 40
  - finansowe deputowanych 9, I
  - kandydata na przewodniczącego Komisji 32
  - Komisja 37, 65
  - osobiste 122
  - pisemne
    - – wpisywane do rejestru 51
    - – załączone do stenogramu z debaty 120
  - Rada 37
  - Rada Europejska 37
  - Trybunał Obrachunkowy 35, 39
  - wysoki przedstawiciel ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa 101
- Otwartość i przejrzystość 28, 171–172, I, XV
- Państwa trzecie
  - ACP VI, XIV
  - negocjacje w sprawie przystąpienia 96, 170, XIII.II
  - stosunki z 24, 170
  - stowarzyszone ze Wspólnot 170
  - traktaty o przystąpieniu (akcesyjne) 86, 96
- Parlamenty
  - konferencja 56a
  - Państw Członkowskich 24, 55–56
- Pełnomocnictwa (weryfikacja) 7, 12, 155
- Petycje 174–176, 185, VI.XVII
- Pierwsze czytanie 58, 60, 63–73
  - budżet IV.3, IV.4
  - etap komisji 63–66
  - etap plenarny 67–69
  - głosowanie 67
  - postępowanie pojednawcze 72
  - procedura po wydaniu opinii przez Parlament 70–72
  - zakończenie 65, 67
- Podkomisje 154, 156
- Podpisywanie przyjętych aktów 84
- Podstawowe
  - prawa 58
  - wolności 86
  - zasady 108
- Podstawy prawne
  - inicjatywa legislacyjna na podstawie art. 192 Traktatu WE 59
  - kompetentna komisja VI.VI
  - pierwsze czytanie 63
  - propozycje Komisji (zmiana) 71
  - umowy międzynarodowe 97
- Polityczna współpraca 105–107
- Polityczne grupy 29–31
  - zmiana przynależności 152–153
- Polityka
  - gospodarcza 41
  - walutowa 40

- zagraniczna 103–104
- Połączona debata 113
- Ponowne przekazanie do Parlamentu 71
- Poprawki 139
  - badanie w komisji poprawek zgłoszonych na posiedzeniu plenarnym 130a
  - bezprzedmiotowość 139–140
  - dopuszczalność 19, 140
  - do Regulaminu 181, VI.XV
  - drukowanie 139
  - języki 139
  - kolejność głosowania 130
  - komisja 130a, 165
  - kompromis 69, 76, 80, 129–130
  - procedura bez 110a, 158
  - przejęcie 139
  - przyjęcie 69
  - składanie 139
  - stanowisko Komisji 66, 69–70, 74, 80, 121, XIII
  - terminy 139
  - upadanie 127
  - ustne 104, 139, 165
  - wycofywanie 139
  - zmierzające do osiągnięcia kompromisu 69, 76, 80, 129–130
- Porozumienia międzyinstytucjonalne 54, 186, VII.B, VII.C, XIII.II
- Porządek dzienny
  - komisji 8, 40a, 44, 76, 166, VII.A
  - projekt 24, 110–110a
  - projekt końcowy 50, 110a–111, XIII
  - przyjęcie 111–111a
  - włączanie spraw do 6a, 42, 50, 69–70, 77, 83, 104, 107, 110a, 111a–112, 144, 154, 161, 177, II, III, V.5
  - zmiana 111, 144, 146
- Porządek na sali posiedzeń 116, 123–125
- Porządek prac 110–111, 112–113, 115
- Posiedzenia 10
  - miejsce 11
  - nadzwyczajne Parlamentu 10
  - protokół 148
  - przebieg 116–125
  - publiczny przebieg 103, 105, 148–149, 166–167, VII.A
  - stenogram 149
  - zapis przebiegu prac 148–149
  - zawieszenie lub zamknięcie 111, 125, 141, 147
- Postępowanie
  - przed Trybunałem Sprawiedliwości 90–91, 177–178, V.6
  - uproszczone 110a, 158
  - Postępowanie pojednawcze
    - procedura określona w umowie międzyinstytucjonalnej z 1975 roku 72
    - skład komisji i procedura 82
    - trzecie czytanie 81–83
  - Poufność 3, 28, 151, 179, VII.A, VII.B, VII.C, VIII, XIII.III, XVI
  - Powolywanie
    - członkowie Trybunału Obrachunkowego 35
    - Europejski Bank Centralny 36
    - procedura głosowania 136
    - przewodniczący delegacji zewnętrznej Komisji 102
    - Rzecznik Praw Obywatelskich 177
    - specjaliści przedstawiciele dla celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa 100
    - wysoki przedstawiciel ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa 99
  - Prawa człowieka 50, 86, 104a, 108, III
  - Prawa podstawowe 58
  - Prawo wglądu do akt 3
  - Prawo Wspólnot
    - kodyfikacja 89
    - stosowanie 151, VI.VI, VIII, XIII.I
  - Preliminarz budżetowy 183
  - Prezydium
    - dostępność informacji o pracach 28
    - komisje 151, 157, VII.A
    - kompetencje 22
    - pytania 28
    - skład 17–18, 21
  - Procedura
    - absolutorium 93–93a, 184
    - badanie umów dobrowolnych 87a
    - bez poprawek i bez debaty 110a, 158
    - budżetowa 92–93, 94, IV, VI.II
    - głosowania 110a, 127–128, 165
    - legislacyjna 57–61, 62a–91, XIII.I
    - postępowanie pojednawcze 72, 81–83
    - po wydaniu opinii przez Parlament 70–72, 151
    - tryb pilny 112
    - uproszczona 110a, 158
    - w komisji 76, 81–82, 130a, 157–166, VII.A
    - wnioski proceduralne 141
    - zgody 84, 86, 96–97
  - Program legislacyjny i program prac 57, XIV
  - Proporcjonalność (zasada) 58, 61

- Protokół
  - komisje 167, VII.A
  - Konferencja Przewodniczących 28
  - posiedzenia 148
  - Prezydium 28
- Prowadzenie
  - Kodeks postępowania 9, IX
  - posiedzeń 116–122, 124–125
- Przejrzystość
  - działań Parlamentu 171–172, XV
  - interesów finansowych deputowanych 9, I
  - procesu legislacyjnego 64
- Przekazywanie informacji wrażliwych VII.B
- Przepustki 3, 9, IX.1
- Przesłuchania 22, 151, 166, 175
- Przewodniczący Komisji (powołanie) 32
- Przewodniczący Parlamentu
  - obowiązki 19, 22, 38, 43, 50, 84, 91,
  - 119–121a, 138–140, 142, II
  - wybór 13–14, 17–18
- Przydzielanie
  - miejsc w sali posiedzeń 31
  - czasu przemawiania 50, 120, III
- Przyjęte
  - akty 84
  - teksty 148
- Przystąpienie
  - negocjacje 96, 170, XIII.II
  - traktaty 86, 96, 170
- Przywileje i immunitety 3, 6–6a, 182, VI.VI
- Publiczny dostęp do dokumentów 28, 171–172, XV, XVI
- Pytania
  - do Europejskiego Banku Centralnego 40a
  - do Rady i Komisji 19, 42–44, II
  - do Prezydium, Konferencji Przewodniczących i kwestorów 28
  - godzina pytań 43
  - krótkie i związane 37–38
  - pierwszeństwo 44
  - w toku 185
  - wymagające odpowiedzi pisemnej 40a, 44
  - wymagające odpowiedzi ustnej z debatą 42
- Rada
  - bezczynność 90
  - czas wystąpień 120
  - konsultacje 60, 159
  - oświadczenia 37
  - posiedzenia 62a
  - pytania 42–44, II
  - wspólne stanowisko 74
  - zalecenia dla 49, 104, 107
- Rada Europejska 37
- Rada Europy 169
- Raport
  - dotyczący konsultacji 159
  - dotyczący inicjatyw Państw Członkowskich 61
  - dotyczący opinii mniejszości 151, 161
  - dotyczący spraw legislacyjnych 67, 159
  - drugi 68–69, 144
  - innych instytucji 47
  - komisji 47
  - komisji śledczej 151, VIII
  - nielegislacyjny 160
  - oparty na wniosku o podjęcie uchwały 48
  - projekt 161
  - stosowanie prawa wspólnotowego 47
  - tymczasowy 86
  - ustny 68–69, 112, 161
  - z własnej inicjatywy 24, 47–48, 59, 108, 163
- Regulamin
  - poprawki 181, VI.XV
  - porozumienia międzyinstytucjonalne 54
  - stosowanie 180
  - wnioski w sprawie przestrzegania 142
- Rejestr
  - deklaracji deputowanych I
  - dokumentów Parlamentu 172, XV, XVI
  - lobbystów 9, IX
  - petycji 174–175
- Rejestr elektroniczny petycji 175
- Reprezentowanie Parlamentu na posiedzeniach Rady 62a
- Roczne ogólne raporty 47
- Roczny program legislacyjny 57–60, XIV
- Rozprowadzanie 115, 118, 148, III
- Równa liczba głosów 14–15, 21, 128
- Rządy prawa 50, 58, 108, III
- Rzecznik Praw Obywatelskich 177–179
  - działalność 179, X
  - odwołanie 178
  - powołanie 177
- Sala posiedzeń (wstęp na) 116
- Sądowa współpraca 105–107
- Schemat organizacyjny 22, 182
- Sekretariat 22, 182
- Sekretarz generalny 8, 22, 84, 116, 123, 182–183
- Sesja 10

- Sesja miesięczna 10
- Skutki finansowe 58, 63a, 103
- Sprawy w toku 185
- Stanowisko
  - Komisji 61, 66, 69–70, 74, 80, 121, XIII
  - Rady 70
  - wspólne 74
- Stenogram 149
- Stosowanie Regulaminu 180
- Stosunki z innymi instytucjami 24, 31–44, 47–54
- Subsydiarność 58, 61, 63

- Ścisłjsza współpraca między Państwami Członkowskimi 86, 109
- Śledztwo 151, VIII
- Środki wykonawcze 88, XIII

- Teksty przyjęte 148
- Terminy
  - debata i głosowanie 115
  - głosowanie imienne 134
  - głosowanie podzielone 131
  - poprawki 130, 139
  - przedłużenie 75, 81, 83
  - raport 161
- Tłumaczenie ustne 117
- Traktaty 96, VI.XV
  - akcesyjne (o przystąpieniu) 86, 96, 170
- Tryb pilny 112
- Trybunał Obrachunkowy V.1, VI.III
  - oświadczenia 39
  - powołanie członków 35
- Trybunał Sprawiedliwości
  - postępowanie przed 90–91, 177–178, V.6
- Trzecie czytanie
  - etap plenarny 83
  - postępowanie pojednawcze 81–82
  - wspólny tekst 83
- Tymczasowy raport 86

- Uchwała legislacyjna 61, 67–69, 127, 159
- Uchylenie immunitetu 6–6a
- Umowy dobrowolne 87a
- Umowy międzynarodowe 97–98
- Uprawnienia kontrolne 88–91
- Uproszczona procedura (postępowanie) 110a, 158
- Uzasadnienia 139, 159–160, 162, 181

- Wakaty 8, 18

- Weryfikacja
  - pełnomocnictw 7, 12, 155
  - podstawy prawnej 63
- Wiceprzewodniczący
  - kompetencje 20–21, 24, 82, 172
  - wybór 13, 15, 17–18
- Większości (kwalifikowane) i wymagane minimum deputowanych:
  - decyzje Parlamentu
  - inicjatywa legislacyjna 59
  - w głosowaniu nad poprawką kompromisową 130
  - postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości 91
  - procedura zgody 86
  - przystąpienia 96
  - umowy międzynarodowe 97
  - wotum nieufności (uchwalenie) 34
  - wspólne stanowisko
    - – odrzucenie 79
    - – poprawki 80
  - wspólny tekst 83
  - poprawki
    - – końcowy projekt porządku dziennego 111
    - – projekt poprawek i proponowane zmiany w pierwszym czytaniu budżetu IV.3
    - – projekt poprawek w drugim czytaniu budżetu IV.5
  - Regulamin 181
  - składanie wniosków
    - – o podjęcie uchwały
      - – – debaty dotyczące przypadków łamania praw człowieka, demokracji i rządów prawa 50
      - – – odmowa udzielenia absolutorium V.5
      - – – oświadczenia Komisji, Rady oraz Rady Europejskiej 37
      - – – pytania wymagające odpowiedzi ustnej z debatą 42
    - – o wotum nieufności 34
  - propozycja decyzji ustalającej nową maksymalną stopę procentów IV.2
  - – propozycja odrzucenia budżetu w całości IV.6
  - sprzeciw
    - – głosowanie nad poprawkami nie rozprawdzonymi we wszystkich oficjalnych językach 139
    - – porządek dzienny
    - – procedura bez poprawek i bez debaty 110a

- – zalecenia komisji w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa 104
- – zalecenia komisji w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych 107
- – zmiana porządku głosowania 130
- stwierdzenie naruszenia 108
- tworzenie grup politycznych 29
- wnioski
  - – debaty dotyczące przypadków łamania praw człowieka, demokracji i rządów prawa 50
  - – głosowanie imienne 134
  - – odesłanie sprawy do komisji 144
  - – odroczenie debaty 146
  - – odroczenie głosowania 146
  - – porządek dzienny
    - – – debata nadzwyczajna 111a
    - – – punkt otwarty dla wnoszenia poprawek 110a
    - – – punkty do rozpatrzenia bez poprawek 110a
  - – powołanie komisji śledczej 151
  - – stwierdzenie kworum 126
  - – tryb pilny 112
  - – zamknięcie debaty 145
  - – zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia 147
  - – zwołanie Parlamentu 10
- Wnioski
  - o podjęcie uchwały 37, 42, 48, 50, 70, 87a, 94, 104a, 108, 140, 160, 162, 163, 175, 185, III
  - o wotum nieufności dla Komisji 34
  - proceduralne 141
  - w sprawie przestrzegania Regulaminu 142
- Wotum nieufności 34
- Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa 103–104, VI.I, VII.B
  - oświadczenia 101
  - specjaliści przedstawiciele 100
  - wysoki przedstawiciel 99
- Wspólne komisje parlamentarne 170
- Wspólne stanowisko
  - bezczynność Rady 90
  - komunikat 74–76
  - odrzucenie wspólnego stanowiska Rady 79
  - poprawki 80
  - zatwierdzenie bez poprawek 78
- Wspólny tekst 83
- Współpraca
  - policyjna 105–107
  - sądowa 105–107
  - ściślejsza współpraca 86, 109
  - w sprawach karnych 105–107
- Wstęp
  - na galerię 116
  - na salę posiedzeń 116
- Wybór
  - Komisji 33
  - kwestorów 13, 16–18
  - Parlamentu 1, 185
  - przewodniczącego 13–14, 17–18
  - przewodniczącego Komisji 32
  - wiceprzewodniczących 13, 15, 18
- Wydatki 184
- Wygaśnięcie dokumentów 185
- Wyjaśnienia sposobu głosowania 137
- Wykluczanie
  - deputowanych 124
  - z komisji VII.A
- Wysoki przedstawiciel ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa 99, 103, II
- Wystąpienia jednogminutowe 121a

- Zalecenia 48–49, 51, 59, 77, 86
  - dla Rady 49, 104, 107
  - mandat do prowadzenia negocjacji 97
  - ogólne wytyczne polityki gospodarczej 41
  - Rady na podstawie art. 122 Traktatu WE 85
  - traktaty akcesyjne (o przystąpieniu) 86, 96, 170
  - wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa 103–104
  - współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych 105–107
  - w sprawie drugiego czytania 76–77
  - w wyniku śledztwa 151
- Zakłócanie porządku w Parlamencie 125
- Załączniki 181, 186
- Zapobieganie oszustwom i korupcji 9a, XI
- Zasada proporcjonalności 58, 61
- Zasady podstawowe 108
- Zastępcy 153
- Zgodność finansowa 63a, 159–160
- Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy 169
- Zmiana
  - propozycji Komisji 58, 65
  - Regulaminu 180–181
- Zwoływanie
  - komisji 166
  - Parlamentu 10

KANCELARIA SEJMU

Opracowanie techniczne, druk i oprawa: Wydawnictwo Sejmowe
Arkuszy wydawniczych 12,5. Arkuszy drukarskich 12,625
Warszawa 2003